ఈసప్ చరిత్రము

గ్రంథకర్త:

కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులు

ప్రకాశకులు:

హితకారిణీ సమాజము
రాజమహేంద్రవరము

1951

 [వెల రు 2-0-0

విషయ సూచిక

ప్రకరణము.		పుట.
1	జననము, బాల్యదశ	3
2	తత్కాల దేశస్థితి	20
3	బోధనారంభ దశ	36
4	స్వస్థలమున ధర్మప్రవచనముచేయుట	57
5	పాపులయెడఁ జూపినయాదరము, పరస్త్రీరప్రపంచనము	76
6	శిష్యసంగ్రహమును, పర్వతముమీఁది ధర్మోపన్యాసమును	101
7	యేసుయొక్క సందేశము, జెరూసలేము యాత్ర	126
8	యేసుయొక్క విచారణ, మరణము	166

రాజమహేంద్రవరమున

సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్సునందు ముద్రింపబడినది

LIFE OF JESUS

జీసస్ చరిత్రము

LIFE OF JESUS

జీసస్ చరిత్రము

మొదటి ప్రకరణము.

జీసస్ యొక్క జననమును, బాల్యదశయును.

క్రైస్తవమతస్థాపకుఁడైన జీసస్ యొక్క బాల్యదశను గూర్చి మన కంతగా తెలియదు. అతని చరిత్రను వ్రాసినవా రాతని యొక్క బాల్యావస్థలో నడచిన వృత్తాంతము తమకు తెలియక పోవుటచేతనో, అప్పటి వృత్తాంతము ముఖ్యమైనది కాదని భావించుట చేతనో, మఱి యేహేతువు చేతనో, దానిని విడిచి యతఁడు మతబోధ కారంభించినతరువాత జరిగిన వృత్తాంతమును మాత్రమే విశేషముగా వ్రాసియున్నారు. ఒక్క బాల్యావస్థనుగూర్చి మాత్రమే కాక యా ఘనుని జననదిన మిది యని సహితము నిశ్చయముగాఁ దెలియకున్నది. ఆసియాఖండముయొక్క పశ్చిమదిగ్భాగమునందున్న పాలస్తీన్ దేశములో నుత్తరప్రాంతమున గాలిలీ మండలములో నాజరెత్తను గ్రామ మొక్కటి గలదు. ఆగ్రామమునం దిప్పుడు మూఁడునాలుగు వేలజనులున్నారు. పూర్వకాలమునందు సహిత మాగ్రామ మిప్పటి కంటె పెద్దదయి యుండదు. ఆగ్రామ మొక పర్వతముయొక్క ప్రక్కను గట్టఁబడియుండుటచేతను పెక్కు పర్వతములు సమీపమునం దుండియుండుటచేతను మిక్కిలి మనోహరముగా నుండును. సుందర

మైన యొక గ్రామమునందు 'జోసెఫ్' అను పేరు గల వడ్రంగి యొకఁడు మేరీ యను పేరుగల తన చక్కని చిన్న భార్యతో కాపురము చేయుచుండెను. అతఁడు ధనికులు కాకపోయినను, చుట్టుపట్టుల నున్న యితరశిల్పులకంటె నెక్కువ బీదస్థితిలో నుండినవారు కారు. ఆకాలమునం దెవ్వరును మహాధనికులుగాఁ గాని, కూటికి పేదలుగాఁ గాని యుండక యెల్లవారును అన్నవస్త్రములకు లోపములేని సామాన్యదశలో నుండిరి. ఆకాలమునందు జోసెఫ్ చేతులార కష్టపడి పని చేసి జీవనము చేయవలసిన స్థితిలోనే యుండినను, అతఁడు తద్దేశమునకు రాజధాని యైన జెరూసలేము నగరమును స్థాపించినట్టియు, హెబ్రూజనుల కాదిమచక్రవర్తి యైనట్టియు, డేవిడ్డుయొక్క సంతతి వాఁడైన మహాకులీనుఁ డని చెప్పుచున్నారు. ఈ సంబంధమువలనే యాకాలమునందు రాజాజ్ఞచేత వేయఁబడిన జనపరిగణనము నిమిత్తము జోసెఫ్ గర్భవతియై యున్న తన నూతనవధువగు మేరీతోఁ గలిసి తన పూర్వుల వాసస్థాన మైన బెత్లెహేము నగరమునకుఁ బోవలసినవాఁ డయ్యె ననియు, అచ్చట నొక సత్రమునకుఁ బోయి యందు చోటుగానక దానితోఁ జేరియున్న యొక పశువులశాలలో వసించి యుండఁగా డేవిడ్డు మహారాజు యొక్క జన్మస్థాన మైన యానగరము నందే యతనిభార్య రాత్రివేళ గడ్డివామిలో నొక పురుష శిశువును ప్రసవించె ననియు, కొందఱు వ్రాసియున్నారు. అప్పుడట్లు పుట్టిన యాశిశువే క్రైస్తవమతస్థాపకుఁ డైన జీసస్. *ఆశిశువు పుట్టిన దినమును సరిగా తెలిసికొనుట కాధారము లేకయే పోయినను,

* జీసస్ క్రైస్టనునది జీసస్ యొక్క సంపూర్ణనామము. అతఁడు సాధారణముగా క్రైస్టనియే పిలువఁబడును. [illegible] అని [illegible].

అతఁడు క్రీస్తుశకమునకు నాలుగుసంవత్సరములు ముందు జనవరినెల మొదటి తేదికి మూఁడునాలుగుదినములు ముందో తరువాతనో జనన మొందినట్లు చూపుటకుఁ దగిన నిదర్శనము లున్నవి. ప్రభుత్వమువారి యాజ్ఞను బట్టి వేయఁబడిన యా జనపరిగణనము క్రీస్తుపుట్టిన పదిసంవత్సరములకు తరువాతఁగాని జరగనందున నతఁడు బెథలెహేముపగరమున జన్మించుట సత్యము కాదనియు, ఆ కాలపువారిచే నతఁడు 'నాజరేత్తుపుర జీసస్' అనియే పిలువఁబడుచు వచ్చుటచేతను, కొందఱు అతఁడు నాజరేత్తులోనే పుట్టెనని చెప్పియుండుటచేతను జీసస్సు నిజముగా నాజరేత్తుగ్రామములోనే జనన మొందెననియు, అతఁడు దేవిడ్డు రాజవంశజుఁ డయినట్లును బెథలెహేము నగరము నందు జన్మించినట్లును తరువాతివారు తలఁచి జన్మస్థలప్రశస్త్యమును స్థాపించుటకొఱకును ప్రాఁతనిబంధనలో ముందుగ చెప్పఁబడిన దేవదూత యితఁడే యని సాధించుటకొఱకును కల్పించిరనియు, కొందఱు బుద్ధిమంతు లభిప్రాయపడుచున్నారు. లోకోపకారులైన మహాపురుషులకు వారి తరువాతివారు మహావంశసంభవతయు దేవాంశసంభవతయు నారోపించుట యెప్పటను క్రొత్తగాదుగదా! మన దేశము నందుసహితము శంకరాచార్యులు మొదలగు మహాపురుషులెందఱును వారిచే దేవాంశసంభూతులుగా పరిగణింపఁబడుచున్నారు కాని పూర్వులస్థితి యెట్టిదయినను, అతఁడు జనించినప్పుడాతని జననీజనకులు ధనసంపన్నులుగాని కులములో ప్రాముఖ్యము కలవారుగాని కారు. జీసస్సు యొక్క గ్రామమునకు బెథలెహేమునగరము మూఁడుదినముల ప్రయాణములో నున్నది.

ఇట్లు పేదయింట జనన మొందిన యా శిశువునకు తల్లిదండ్రులు జీసస్సని నామకరణము చేసిరి. [illegible] రక్షకుఁ డని యర్థము.

ఆకాలమునం దది యనేకబాలకులకు సాధారణముగాఁ బెట్టఁబడు చుండిననామమేయయినను దానికిఁ బిదపవారు గొప్పమహిమ నారో పించుచున్నారు. మహిమ యెప్పుడును ప్రశస్తగుణములంబట్టి వచ్చును గాని పేరునుబట్టి రాదు. ఉల్లికి మల్లె యని పేరు పెట్టినను దానికి సువాసన రాదు; మల్లెపువ్వున కుల్లిపువ్వని పేరు పెట్టినను దాని సువాసన పోదు. అతఁడు చిన్నతనమునం దెట్టియింట వసించెనో, ఎట్టి బట్టలు కట్టెనో, ఎట్టిబాలక్రీడలు సలిపెనో, ఏయేపాఠశాలలకుఁ బోయి యేయేవిద్యల నభ్యసించెనో, ఇప్పు డేమియుఁ దెలియదు. ఆగ్రామ మిప్పు డున్నస్థితినిబట్టి చూడఁగా నతఁ డప్పుడు వసించి యుండినగృహ మిప్పుడు శిల్పులు సాధారణముగా వాసము చేసెడుగృహములవంటిదే యని తోఁచకమానదు. అక్కడియిండ్లకు మిద్దెలును మేడలును లేవు; ఇంటికి రెండుమూడుగదులకంటె నెక్కువ యుండవు; పడకగదిలో నొకకొయ్యపెట్టెయు రెండుచాపలును దిండ్లును నుండును. ఇండ్ల కప్పులమీఁదసుందరముగా ద్రాక్షతీఁగలు ప్రాఁకుచుండును; లోనికిఁ బోయి చూచినయెడల కూరుచుండుటకు కుర్చీలు బల్లలు మొదలగు నవి లేక నేలమీఁద చాపలు పఱువఁబడి యుండును. అన్నిగదులకును వెలుతు రిచ్చునట్లుగా నిత్తడిదీపస్తంభ మొకటి యింటినడుమ నడి కప్పునుండి వ్రేలుచుండును; వంటయిల్లు వేఱుగా నుండక యింటికి చేరియే యుండును. స్త్రీలు వీధులలోనిబావులయొద్దకుఁ బోయి నీళ్ళ తోడి కుండలతో బుజములమీఁదఁ బెట్టుకొని తెచ్చి తలుపుల యోరల నుంచుదురు. ఆకాలమునం దిట్టివంటియిండ్లలోనే యొకదానిలో జీసస్ తనతల్లిదండ్రులతోను సోదరులతోను గలసి వాసము చేసి యుండుటకు సందేహము లేదు. మఱి జీసస్సు ప్రథమపుత్రుఁ డని యిదివఱకే చెప్పి యున్నాముగదా. అతనికి గొందఱు తమ్ములును చెల్లెండ్రునుగూడఁ

గలరుగాని వారప్రసిద్ధులు. అతనిసోదరులని చెప్పఁబడి ప్రసిద్ధిగాంచిన నలుగురుపురుషులను వారిలో ముఖ్యముగా క్రొత్తనిబంధన యందు సుప్రసిద్ధుఁ డయినవాఁ డున్నవాఁడును వీనితల్లికొడుకులుగాని సాక్షాత్సహోదరులుగారు. యేసుతల్లి యైన మరియ మరి యనుపేరు గల చెల్లెలొకతె గలదు. ఆమెభర్త క్లొపా యను నామాంతరము గలయాల్ఫయి యనువాఁడు; ఆమెకు కొడుకు లనేకులు గలరు; వారు యేసునకు మొదటిశిష్యులయి ప్రఖ్యాతి గాంచిరి. పరగర్భజనితు లయిన తమ్ములే ప్రతికూలురుగా నున్నప్పుడు యేసునకు వీరనుకూలురుగా నుండి తోడుపడుటచేత తరువాత వీనితల్లికొడుకు లయినవీరికి "ప్రభుసోదరు" లన్న పేరు వచ్చినది. అతనిఁ గన్నతల్లికి వలెనే నిజమైన సోదరులకును యేసుయొక్క మరణానంతరమునఁగాని గౌరవము రాలేదు. అతని తోడఁబుట్టినపడుచులు వివాహము లాడి తమభర్తలతోఁ గూడి నాజరేత్తు గ్రామములోనె కాపురము చేయుచుండిరి. ఆ చెల్లెండ్రును తమ్ములును తనతోఁగూడి క్రీడించు చుండఁగా యేసు కొంతకాలము చిన్నతనములో తల్లియింట విహరించెను. అప్పు డాతఁడు తనతోడి చెలియలతోఁగూడి ముచ్చటించుచు వీథిలోని నూతివద్దకుఁ బోయి పసిపిల్లను చంక నిడుకొని పెద్దకొడుకును చేలాఁగియిచ్చి నడపించుచు జలమునిండి బిందెతో మందగమనమున నింటికి వచ్చి పలుమారు భర్తకు సంతోషము గలిగించి యుండును. అయినను యేసునకు యౌవనము రాకమునుపే తండ్రి కాలము చేసినట్లు కనఁబడుచున్నది. ఉష్ణదేశ మగుటచే నతఁడు ధరించినవస్త్రములు పలుచని వయి యుండవలెను. అతఁ డాటలకయి గ్రామపరిసరమున నుండు కొండలకుఁ బోయి తోడిబాలకులతోఁ గూడి విహరించి యుండును. కొంతసేపు పాటలాడివచ్చి యతఁడు వడ్రపుపనిలో తనతండ్రికి తోడ

పడుచుండియు నుండవచ్చును. అతఁడు చిన్నతనములో తండ్రివద్ద పని నేర్చుకొని కొంతకాలము కులవృత్తిని చేసె ననుటకు సందేహము లేదు.

ఆకాలమునం దతఁడును తక్కిన బాలకులవలెనే వీధిబడికి బంపఁబడెను. ఆబడులయందు చెప్పబడినది యంతయు చదువుటకును వ్రాయుటకును నేర్పుటయు, కొన్ని పద్యములను కంఠపాఠము చేయించుటయు మాత్రమే. ఆకాలమునం దిప్పటివలె నచ్చుపుస్తకములు లేనందున, ఉన్న పుస్తకములు కొన్నియు నాకులమీఁద వ్రాయఁబడుచుండెను. అతఁడు దేశభాష యైన సిరియాభాషలో వ్రాయుటకును చదువుటకును నేర్చుకొనుటయేగాక, మతగ్రంథము లన్నియు మన దేశమునందు దేశభాషలలోఁ గాక సంస్కృతభాషలో నున్నట్లే యాదేశమునందు హెబ్రూభాషలో నుండుటచేత ప్రాఁతనిబంధన (Old Testament) మొదలగు కొన్ని మతగ్రంథములను, మతగ్రంథములకు రాబీ లనఁబడు పండితులు చేసిన కొన్ని వ్యాఖ్యానములను, హెబ్రూభాషలోఁ జదివెను. అంతేకాని, యాతని కా కాలమునందు పండితు లనఁబడువారి కుండిన దురవగాహమై నిష్ప్రయోజన మైన పాండిత్యప్రకర్షముగాని తర్కైకమూల మయిన గ్రీకుశాస్త్రతత్త్వజ్ఞానముగాని లేదు. అతఁడు గ్రంథములను విస్తారముగా చదివినవాఁడు కాకపోయినను చదివిన కొన్ని గ్రంథములను చక్కఁగా గ్రహించి దృఢముగా మనస్సున నాటించుకొనెను. ప్రాఁతనిబంధనమునందలి కీర్తనల (Psalms) లోను దీర్ఘదర్శుల వ్రాఁతలలోను విశేషభాగ మాతనికి ముఖస్థముగా వచ్చును. ఆగ్రంథములలోని నీతిబోధకములును భక్తిప్రదాయకములును నైన యుత్తమవాక్యములు చిన్నతనములోనే యాతనిమనస్సునందు శిలాక్షరములవలె దృఢముగా

లగ్నము లయి ముందు పూనఁబోయెడు మహాకార్యమునకు కాతని నత్యంతార్హునిఁ జేసెను. బీదతనమును శాంతితో సహించుటలోను, హృదయాకర్షకమైన సద్వర్తనమును కలిగియుండుటలోను, స్వమత జనవరులయి వంచకు లయిన మతాచార్యు లుపదేశించు దుర్బోధనల ఖండించుటలోను, ఆతఁడు కొంతవఱకు హిల్లెల్ చూపిన మార్గము ననుసరించెను. గౌరవము కలుగుటకయి పురాతన దీర్ఘదర్శుల పేరులు రచియింపబడిన యాధునిక గ్రంథములు కొన్ని యాతనికి చిత్తాహ్లాదకరములుగా నుండెను. వానిలో ముఖ్యముగా డానియేల్ పుస్తక మాతనికి ప్రియతమ మయినది.

ఆతనికి యూదమత (Judaism) మొక్కటిదక్క వేరొక మతమునుగూర్చియు విశేషముగా తెలియదు. యూదులు ప్రతిమార్చనాదులు లేని యేకేశ్వరారాధనముచేసెడి యాస్తికులు. క్రైస్తవులలో వలె భానువారముగాక వారికి శనివారము విశ్రాంతిదినముగా నుండెను. ఆవిశ్రాంతిదినము శుక్రవారము సూర్యాస్తమానమునందే నారంభ మయి శనివారము సూర్యాస్తమానమువఱకు నుండును. యూదులకది కేవలవిశ్రాంతిదినముగా నుండక నానాదేశములలోని వైష్ణవులకు హరివాసరము (ఏకాదశి) వలె వ్రతదినముగా కూడ నుండెను. శనివారమునాఁ డెవ్వరును నేపనియుఁ జేయఁగూడదు; నాఁడు వంటసహితము చేసికొనఁగూడదు; శనివారమునాఁడు సాయంకాలము వఱకును కుటుంబమునకు సరిపోవు భోజనపదార్థములన్నిటిని గృహిణి శుక్రవారమునాఁడు మధ్యాహ్నమునందే సంసిద్ధము చేసి యుంచవలెను; విశ్రాంతిదిన మారంభ మగునప్పటికి ఇంట నిప్పు నుండు చుండినపక్షమున, ఆఱనీయక యానిప్పును విశ్రాంతిదినము ముగియు వఱకును నుండుచుండునట్లు చేసి కాపాడవలెను; విశ్రాంతిదిన మారంభ

పోగునప్పటి కీంట విప్పు తేవిసక్తమున, ఆదినము కడచువఱకును విప్పి తిరిగింపఁగూడదు; ఆదినమున నెవ్వరును మాటలనుగాని మఱి యే వస్తువునుగాని వహించి వీధిలో పోఁగూడదు; నాఁటికి నియమితమయి యున్న పాపురోసుదూరములోనే దక్క దానిని దాఁటి యెవ్వరును నడవఁగూడదు; నాఁ డేవిధమయిన యాటలను పిల్లలుసహితమాడఁగూడదు. నాఁటిదిన మానుష్యులు చదువుకొనుటయు మాటాడుకొనుటయు దేవాలయమునకుఁ బోవుటయు దక్క వినోదార్థముగా మఱి యేపనియుఁ జేయఁగూడదు. ఆదినమున దేవాలయమునకుఁ బోవుట యొక్కటిమాత్రమే పిన్నపెద్దల కందఱకును సమానముగా కొంతసంతోషకరముగా నుండుచు వచ్చెను. దేవాలయము యొక్క బహిర్ద్వారము దాఁటగానే లోపల పెట్టబడి యున్న చిన్న పెట్టెలో బీదలకు ధర్మార్థముగా నిచ్చుటకై యక్కడకుఁ బోయినవారందఱును తమ శక్తికొలఁదిని కాసుపైసములను వేయుచుందురు. ఆలయమునకుఁ బోయినతరువాత లోపల నిరుప్రక్కలను రెండేసివరుసల యున్న ఆసనములు వేయబడి యుండును. అందొక్కప్రక్కను పురుషులును రెండవప్రక్కను స్త్రీలును కూర్చుండుదురు! ఆలయములో నించుమించుగా మధ్యభాగమునందున్న వేదికమీఁద నాచార్యుఁడు కూర్చుండుటకయి యొక యగ్రపీఠము వేయఁబడి యుండును. గర్భాలయములో రాత్రిందివములు సదా దీపము వెలుగుచుండును. అక్కడి జనులు విగ్రహారాధకులు కానందున దేవాలయములో విగ్రహములుండవుగాని యొకయఱలో మతగ్రంథములు మాత్రము పెట్టఁబడి యుండును. దేవాలయమును సందర్శింపవచ్చువారు తమపాదుకలను వెలుపలనే విడిచి వట్టికాళ్ళతో చప్పుడు గాకుండ నడిచి లోపలికి వచ్చి కూర్చుండురు. యుక్తకాలమున నందఱును సమావేశ మయిన

తరువాత నాచార్యుఁడుగాని పాఠకుఁడుగాని లేచిపోయి వేదికమీఁది పీఠము నధిష్ఠింపఁగానే యెల్లవారును లేచి నిలువఁబడి క్షణకాలము తమమనస్సులలో నీశ్వరధ్యానము చేయుదురు. అంతట జనులట్లు నిలువఁబడియుండఁగానే పాఠకుఁడు తాను వ్రాసికొని వచ్చినప్రార్థనము చదువనారంభించును. అతఁడు వాక్యమును ముగించినప్పు డెల్లను జను లేకగ్రీవముగా నడుమనడుమ "తథాస్తు" అని భక్తిపూర్వకముగా పలుకుచుందురు. ఈప్రకారముగా ప్రథమప్రార్థనము ముగిసినతరువాత పాఠకుఁడు హీబ్రూభాషలో ధర్మశాస్త్రములనుండి కొన్ని వాక్యములను చదువఁగా జనులకుఁ దెలియుటకయి యాచార్యుఁడు దానిని దేశభాషలలోనికి భాషాంతరీకరించి చెప్పును. అటుపిమ్మట మరల నొకప్రార్థన జరిగినపిమ్మట మఱియొకసారి దీర్ఘదర్శులపుస్తకములలోనుండి కొన్ని భాగములు చదువఁబడును. అవి సమాప్తినొందిన పిమ్మట దేవాలయమునకు వచ్చినవారిలో నొకపండితుఁడు గాని సమర్థుఁ డయినయితరుఁడు గాని యాచార్యునియాజ్ఞను బొంది యొకధర్మోపన్యాసము చేయును. ఆయుపన్యాసాంతమునం దచ్చటి వారు లేచి దానిమీఁద ఖండనముగాఁగాని మండనముగాఁగాని తమకుఁ దోఁచినయభిప్రాయమును యథేచ్ఛముగాఁ దెలుప నారంభింపఁగా, ఆయుపాసనామందిర మప్పుడు శాంతిప్రద మైనయీశ్వరోపాసకసమావేశమువలె నుండక పండితగోష్ఠివలె కోలాహలధ్వనితో నిండి పోవును. ఇట్లు వివాదములు జరుగుచున్న సమయమునందు పాఠకుఁడు లేచి ప్రార్థనను చదువుటకు నిలువఁబడఁగానే మరల సర్వమును నిశ్శబ్ద మగును. అంతట పాఠకుఁ డంత్యప్రార్థనను జేసి యాశీర్వదించి యుపాసనమును ముగించును. ఆవల జనులు లేచి యెవరియిండ్లకు వారుగ పోవుదురు. స్వగ్రామములోని యిటువంటి దేవాలయమునకు జీసస్సు

బాల్యమున తల్లిదండ్రులతోఁ గలిసి తఱచుగాఁ బోవుచుండెను. ఇట్లాలయమునకుఁ బలుమాఱు పోవుచుండుటవలన నచ్చటి యుపదేశములవలనను భక్తు లయిన వారివర్తనమువలనను జీసస్సుయొక్క మనస్సులో తరుణవయస్సులోనే నిశ్చలమైన యీశ్వరభక్తి నాఁటుకొనుటయేకాక బాహ్యమునకు భక్తవేషములు ధరించి వచ్చెడుదాంభికులనటనలమీఁదను భక్తిహీనములైన యనావశ్యకములైన కర్మములమీఁదను గొంతవఱకు నాతని కసూయాసహితము నుదయించెను.

యూదులు స్వగ్రామములయందలి దేవాలయములలోఁ జేరి యీశ్వరారాధనము చేయుచుండుటయేకాక యేఁటేట తమపుణ్యస్థలమైన జెరూసలేమునగరమునకు యాత్ర చేయుచుందురు. హిందువులకు కాశీపుర మెట్టి దివ్యస్థలమో యూదులకు జెరూసలేమునగర మట్టి దివ్యక్షేత్రము. పాలస్టీన దేశమునకు రాజధాని యైనట్టియు మతమునకు ప్రధానస్థాన మైనట్టియు యూదులక్షేత్రములలోనెల్ల నగ్రగణ్య మైనట్టియు గణన కెక్కిన వారి పూర్వరాజులకు వాసభూమి యైనట్టియు జెరూసలేమునగరమునందు ప్రతిసంవత్సరమును మూఁడు గొప్పయుత్సవములు జరుగును. ఆయుత్సవముల మూఁటిలో నొక్కటి మిక్కిలి ముఖ్యమయినది. అది మహావైభవముతో ప్రతిసంవత్సరమును చైత్రమాసములో పౌర్ణమిదినము లవిచ్ఛిన్నముగా నడుపఁబడును. దానికి 'ప్యాసోవర్' పండుగని పేరు. ఆమహోత్సవమును జూచుటకయి దేశదేశములనుండి జనులు తండోపతండములుగా యాత్ర పోయి యినుక చల్లినను క్రింద రాలనట్టుగా పట్టణమునం దంతటను క్రిక్కిఱిసి యుందురు. అప్పు డామహానగరములో స్థలము చాలనందున యాత్రాపరులనిమిత్తమయి పందిళ్ళును పాకలును వేయఁబడును. ఆయుత్సవమునకు తనతల్లితండ్రులతోఁ గలిసి జీసస్సు పెక్కుసారులు

పోయి యుండును. నాజరెత్తుగ్రామమునకు జెరూసలేము నగరము మూఁడుదినముల ప్రయాణములో నున్నది. త్రోవలో దొంగలభయ మధిక మగుటచేత తీర్థయాత్రాపరులు కుటుంబములతో నొంటిగాఁ బోవక సాధారణముగా పలువురుచేరియే యాత్ర చేయుదురు. పండ్రెండుసంవత్సరముల ప్రాయమప్పు డొకసారి జీసస్ జననీజనకులతోఁ గూడి జెరూసలేమునగరమునకు యాత్ర చేసెను. ఆపట్టణమునందు గొప్ప దేవాలయ మొకటి గలదు; ఉత్సవదినములలో నక్కడ వేలకొలఁది మేఁకలను గొఱ్ఱెలను భక్తులు దేవునికి బలియిత్తురు. హింసాకర మయిన యాచోటతనికి ప్రీతికరముగా నుండనందున, అతఁడచ్చట నుండనొల్లక యాబలిస్థానమును విడిచి దూరముగాఁ బోయి దేవాలయముతోనే చేరి ప్రత్యేకముగా నావరణము చేయఁబడి విద్వాంసులు మతబోధ చేయుటకొఱకే యేర్పడి యున్న విశాలము లైన యాశ్రమములలో నొకదానికిఁ బోయి యక్కడ వారు చేసెడిప్రసంగములను శ్రద్ధతో వినఁజొచ్చెను. తత్త్వోపదేశకు లయిన విద్వాంసులు రాబీ లనఁబడు ప్రసిద్ధపండితులు. ఇష్ట మున్నవారందరును బోయి వారు చేసెడి యుపదేశములను విని తమకు సందేహము తోఁచినవిషయములలో నెల్ల యథేచ్ఛముగా ప్రశ్నలు వేసి ధర్మసందేహములను నివారణము చేసికొనవచ్చును. ఉత్సవదినములు గడఁచిపోఁగానే యాత్రాపరు లందఱును మరల బయలుదేరి గుంపులుగుంపులుగా సహవాసులతోఁగూడి తమతమగ్రామములకుఁ బోవుదురు. జోసప్పును మేరీయును తమయూరికిఁ బోవ బయిలుదేఱినప్పుడు జీసస్సు వారికిఁ గనఁబడలేదు. అతఁడు సహవాసులతోఁగలిసి ముందు నడచుచుండఁగా జూచితి నని తోడవచ్చినవారిలో నొకఁడు చెప్పినందున, వారు వాని మాట నమ్మి యుపేక్షచేసి కొడుకుగతి విచారింపకయే బోవసాగిరి.

రాత్రి బస దిగినతరువాతనైనను కుమారుడు వచ్చి తల్లిదండ్రులను కలిసి కొనలేదు; ఎంతసేపు ప్రతీక్షించినను అప్పటికిని జాడ కానరాలేదు. అందు చేత వారప్పుడు భయపడి కుమారుని సహయాత్రికులు సహవాసుల గుడా రములకెల్లఁ బోయి వెదకఁ జొచ్చిరి. ఎందు వెదకినను ప్రియపుత్రుఁడు కంటఁ బడలేదు. ఆ రాత్రి చీఁకటిలో నగరము వెనుకకుఁ బోవుటకును వలనుపడదు. అందుచేత ఆ రాత్రి మహావిచారముతో క్షణ మొక యుగముగా నట్లే వేగించి మఱునాఁడు ప్రభాతసమయమున మరల జెరూసలేము మార్గము పట్టి బయలు దేఱిరి. నాటి సాయంకా లమునకు వారు జెరూసలేము ప్రవేశించి కొన్నిచోట్ల వెదకి చీఁకటిలో దిరుగలేక మార్గాయాసపడి యుండుటచేత నాటి రాత్రి యొకచోట విశ్రమించి తెల్లవాఱినపిమ్మట లేచి మూఁడవనాఁడు పట్టణములో జీసస్సును వెదక నారంభించిరి. ఆమహాపట్టణములో వారు సందులు గొందులు తిరిగి వెదకి యడిగినను వారికి కుమారుని జాడ తెలియ రాలేదు. ఇట్లు తిరిగితిరిగి వేసరి తుదకు వారు దేవాలయమునకు బోఁగా నతఁ డక్కడ పండితులు చెప్పుచున్నవి నాలకించుచు నడుమ నడుమ వారిని ప్రశ్నలు వేయుచు గూర్చుండి కానఁబడెను. అతఁడు కంటఁబడఁగానే తల్లి యపరిమితానందమును బొందినదై మార్గాయా సమునంతను మఱచి చేరువకుఁబోయి "కుమారా! మమ్మిట్లు శ్రమ పెట్టితి వేమి? నీతండ్రియు నేనును నీనిమిత్తము యెట్లు చింతతో వెదకితిమో చూడు" అని పలికెను. జీసస్సు వింతపడినవాఁడై "నన్నేల యింత వెదకితిరి? నేను నా తండ్రిగృహములోనే యుందు నని మీ రెఱుఁగరా" అని తడసనుత్తరము చెప్పెను. ఆయుత్తరమును బట్టిచూడఁగా తాను కనఁబడకపోయినప్పుడు తనతల్లిదండ్రులు తిన్నఁగా తననిమిత్తము దేవాలయమునకు వత్తురని యతఁడు భావించినట్లు

స్పష్ట మగుచున్నది. ఇంత చిన్నతనములోనే యతని కీశ్వరునియం దెంత యవ్యాజ విశ్వాసము కుదిరినదో! దారితప్పి తన యిహలోక పితను గానలేకపోగానే దొంగుచోటికిఁ బోక యతఁడు తత్క్షణమే పరలోక పితయొక్క యాలయమునకుఁ బోయి తన నిమిత్తమై తల్లి దండ్రుల లక్కడకే వెదకుకొనుచు వత్తురన్న సంపూర్ణ విశ్వాసముతో నిశ్చింతముగా నక్కడఁ గూరుచుండెను. అతఁ డాచార్యులు కర్మలను పూజలను జేయుస్థలమునకుఁ బోక విద్వాంసులు ధర్మోపన్యాసములు చేయుచోటికిఁ బోయి తదేకాసక్తితోఁ గూరుచుండుట యాలోచించి చూడఁగా, ఆతని మనస్సులో నంతటి బాల్యకాలమునందే భక్తిలేని బాహ్యకర్మలమీఁద ననాదరమును నిర్మల మైన ధర్మాచరణము మీఁద ఘనాదరమును దృఢపడినట్లు స్ఫురించుచున్నది. అంతటఁ దల్లి దండ్రులు లాబాలుని వెంటఁబెట్టుకొని స్వగ్రామమునకుఁ గొనిపోయిరి.

అతనికి పదుమూఁడు సంవత్సరములు దాఁటినది మొదలుకొని దాదాపుగా ముప్పది సంవత్సరములు వచ్చువఱకును జరగిన వృత్తాంత మును దెలిపెడు విశ్వాసార్హ మైన చరిత్రమేదియుఁ గానరాదు. ఆకా లమునం దతఁ డెక్కడెక్కడ సంచరించెనో, ఏయేగ్రంథముల జదివెనో, ఎవ్వరెవ్వరితో మైత్రిచేసెనో, ఏయేవిషయములయం దెంతెంత యభి వృద్ధినొందెనో, ఏయేపనులు చేసెనో, అదియంతయు మన కిప్పుడు పరమరహస్యముగా నున్నది. పాళీభాషలో వ్రాయఁబడిన క్రీస్తుచరి త్రముయొక్క పురాతన మైన వ్రాఁతప్రతియొకటి టిబెటీయ దేశము లోని యొకబౌద్ధమఠములో క్రొత్తగా లభించినట్టు కొన్ని వార్తాపత్రి కలలో నీనడుమఁ బ్రకటింపఁబడినది. అది నిజముగా పూర్వకాలము నందే రచియింపఁబడినగ్రంథమో, లేక పుస్తకమునకు గౌరవాధిక్యము కలిగింపవలె నన్న యుద్దేశముతో నవీను లెవ్వరిచేత నైన ప్రాచీన

మనుభ్రమ కలుగునట్లు నూతనముగా సృష్టింపఁబడిన గ్రంథమో, సునిశ్చిత మగువఱకును తద్గ్రంథమునందు జెప్పఁబడిన విషయములను మనమింతవఱకును నమ్మవచ్చు నని నిర్ధారణము చేయఁజాలము. అయినను తద్గ్రంథముయొక్క సత్యాసత్యనిర్ణయమును దీనిం జదువు వారిబుద్ధికే విడిచిపెట్టి, అందలి ముఖ్యాంశముల నీవఱకుఁ బ్రకటింప బడినరీతిగా నక్కడ సంక్షిప్తముగాఁ దెలుపుచున్నాను. దేశసంచారార్థము బైలుదేఱిన 'నికొలస్ నోటోవిచ్' అను రష్యా దేశస్థుఁడొకఁడు హిమాలయపర్వతముల కుత్తరమునందున్న తిబెత్తు దేశములో ప్రయాణముచేయుచు నొకమఠములో బౌద్ధులిస్సా యను నొకదీర్ఘదర్శి నెఱింగి గౌరవించుచున్నారనియు, ఆయిస్సాయే జీసస్ క్రీస్తనియు వినెనఁట! అతఁ డంతటితోఁ దృప్తినొంది యూరకుండక యట్టిచరిత్రయొకటి యున్నయెడల తప్పక సంపాదింపవలయు నని నిశ్చయించుకొని, ఇస్సాయొక్క చరిత్ర మెక్కడ లభించు నని బౌద్ధాచార్యుల నడుగుచు రాఁగా వారిలో నొకఁ డాగ్రంథము లాడక్ మండలములో లభించు నని చెప్పెనఁట! తత్క్షణమే యతఁడు లాడక్ మండలమునకుఁ బోయి విచారించి, లేనగరమునందలి హెమిస్ మఠములో గ్రంథమున్న దని తెలిసికొని, బహుప్రయత్నములు చేసి మొదట విఫలమనోరథుఁడై తుదకాపుస్తకము నక్కడి మఠాచార్యుని వలనఁ బొంది, ద్విభాషి యొకఁడు దానిని జదివి యర్థముచెప్పుచు రాఁగా నతఁడు స్వభాషలోనికి దానిని భాషాంతరీకరించుకొనెనఁట. అందలిసారాంశ మిది:— "ఇస్సా యిస్రాయెల్ దేశమునందు జననమొందెను. అతని తల్లిదండ్రులు బీదలు. వారిపూర్వులు తమ్ముఁబోధించుటకై యీశ్వరుఁడు తమ కనుగ్రహించిన కష్టములనిమిత్తమై సృష్టికర్తకు కృతజ్ఞతాపూర్వకము లైన వందనము లర్పించుచు

భూమిమీఁద నీశ్వరమహిమను వర్ధిల్లఁ జేయుటకయి తనపూర్వపుగొప్ప తనమును మఱచిన మహాసియుఁడైన భక్తాగ్రేసరుఁడు. అతఁడు చిన్నతనము నుండియు నీశ్వరుఁ డొక్కఁడని బోధించుచు వచ్చెను. పదమూఁడు సంవత్సరముల ప్రాయము వచ్చిన తరువాత దేశాచారానుసారముగా వివాహమాడక యతఁడు తన తండ్రియిల్లు విడిచి పాఱిపోయి వణి జులతోఁ గలసి సింధుదేశమునకుఁ బోయెను. పదునాలుగు సంవత్స రముల ప్రాయ మప్పు డతఁడు ఆర్యులమధ్య నుండెను. జగన్నా థము, రాజగృహము, వారణాసి, మొదలగు క్షేత్రములకుఁ బోయి యతఁ డక్కడ వేదాధ్యయనము చేసి వేదార్థమును గ్రహింపఁ నేర్చెను. కాని యతఁడు వేదములయొక్క యాధికారత్వమును పర బ్రహ్మముయొక్క యవతారవాదమును నిరాకరించి బ్రాహ్మణులతో ప్రబలవిరోధము పెట్టుకొనెను. అందుచేత భీష్మపురములో శ్వేతా చార్యులాతని ప్రాణములు తీయఁదలఁచిరి. అతఁడక్కడనుండి తప్పించు కొనిపోయి గౌతమబుద్ధుల నాఱుఁగు చొచ్చి, పాలీభాషను నేర్చు కొని, ఆఱుసంవత్సరములలో పరిశుద్ధ బౌద్ధమతశాస్త్రములను గ్రహిం చెను. అతఁ డక్కడనుండి విగ్రహారాధనమునకు ప్రతికూలముగా బోధచేయుచు పశ్చిమదిక్కున వెడలిపోయెను. పారసీక దేశములో జోరాష్టర్ మతానుసారులకు విరోధముగా వారలకు బోధించి, మాంత్రి కులచే బాధింపఁబడి యక్కడనుండి పాఱిపోయెను. జూడియా దేశము నకు మరలఁ బోవునప్పటి కతనికి వయస్సిరువదితొమ్మిది సంవత్సర ములు. స్వదేశము చేరఁగానే యతఁడు మతబోధ ప్రారంభము చేసెనుగాని యతనినిజానురాగము శీఘ్రకాలములోనే పాంటియస్ పైలేటు యొక్క హృదయములో భయమును పుట్టించెను. ఇస్సాను విమర్శించుటకయి పైలేటు మతాచార్యులను పండితులను రావించి

సభకూర్చెను. ఆసభవారు విచారణచేసి, ఇస్సా నిర్దోషి యని నిర్ధారణము చేసిరి. సీజరుకు విధేయు లయి యుండవలయుట, స్త్రీలయెడల గౌరవము చూపవలయుట లోనుగాఁగల విషయములనుగూడ జేర్చి యిస్సా విరామములేక జనులకు మతబోధలు చేయుచునే యుండెను. కాని యాతని వర్తనమును కనిపెట్టి పరీక్షించి తెలుపుచుండుటకై నియమింపఁబడిన చారులు మూకలయొక్క యత్యుత్సాహమును మతోన్మాదమును జూచి యాతనివిషయమై హృదయభేదకము లైన కథలను తమ ప్రభువునకుఁ బంపిరి. అందుమీఁద నాదేశపాలకుఁ డిస్సాను చెఱసాలలోఁ బెట్టించి, బహుబాధలుపెట్టి, ఇద్దఱు దొంగలతోఁ గలిపి న్యాయసభ యెదుటికి విచారణకుఁ దెచ్చెను. ఈసారి లంచములు గైకొన్న తప్పు సాక్షులు తీసుకొని రాఁబడిరి. పై లేటు సాక్షులను పిలువగానే యాతనియాజ్ఞచేత వారిస్సావయిని ద్రోహమున కొడిగట్టిరి. అం దొకఁడు ముందుకు వచ్చి యిస్సా నుద్దేశించి 'జనులను సన్నాహపఱచుట కయి పరలోకప్రభువు నిన్నుఁ బంపె నని పలుకుచు నీ విస్రాయీలుకు రాజవయినట్లు చెప్పలేదా?' అని యడిగెను. అప్పు డిస్సా వాని నాశీర్వదించి "నీ విప్పుడు చెప్పునది నీహృదయములో నుండి వచ్చునది కాదు. కాఁబట్టి నీవు క్షమింపఁబడుదువు." అని పలికి పై లేటువంకఁ దిరిగి 'ఇట్టి యసత్యము నహితమక్కఱలేదే నిరపరాధులను దండింపఁగలశక్తి నీయొద్ద నుండఁగా, నీగర్వమును విడనాడి యీ తక్కువవారి కసత్యములతో జీవనము చేయుమ న్లెల కఱపెదవు?' అని పలికెను. ఈమాటల కాపరిపాలకుఁడు దురాగ్రహావేశము కలవాఁ డయి, ఇద్దఱుదొంగలనువిడిచి యిస్సాకు మరణశిక్ష విధించున ట్లుత్తరువు చేసెను. అప్పుడు ధర్మాధికారులు తమలో నాలోచించుకొని 'ధర్మశాస్త్రవిరుద్ధముగా నిద్దఱు తప్పుడు

లను విడిచిపెట్టి నిరపరాధికి శిక్ష విధించెడి ఘోరమైన మీ పాపకృత్యమునకు మే మొడఁబడనేరము. కాఁబట్టి యీవిషయమున నీయిచ్ఛ వచ్చినట్లు నీవే చేయుము' అని పైలేటుతో ఖండితముగాఁ జెప్పిరి. ఈప్రకారముగాఁ బలుకుచు మతాచార్యులును, ధర్మాధికారులును, 'ఈనిరపరాధియొక్క వధవిషయమై మే మెంతమాత్రమును దోషులము కాము' అని తమచేతుల నొకపవిత్రపాత్రములో కడుగుకొని సభవిడిచి లేచిపోయిరి. ఇస్సాను దొంగలను తరువాత క్రూసిపైఁ బెట్టి మేకులు గొట్టి చంపిరి. ఇస్సాయొక్క సమాధి మూఁడవనాఁడు తెఱవఁబడి వట్టిదిగా నుండెను.'' *

* ఈపుస్తకము కేవలకల్పితమనియు, టిబెటీయదేశములోను యేబౌద్ధమఠమనందును నిట్టిపుస్తక మెన్నఁడును లేనట్లు నిశ్చయముగాఁ దెలియవచ్చిన దనియు మాక్సుమూలరు మొదలయినవారు దృఢముగాఁ జెప్పుచున్నారు.

రెండవ ప్రకరణము.

•••○•••

తత్కాల దేశస్థితి.

చిరకాలమునుండి స్వదేశరాజుల పాలనములో నున్న పాలస్తీన్ దేశమును రోమకసేనానాయకుఁడైన పాంపేయుసను వాఁడు క్రొత్తగా జయించి క్రీస్తుశకమునకు పూర్వము ౬౩ వ సంవత్సరమునందు దానిని రోమకరాజ్యముక్రిందఁ జేర్చెను. అటుతరువాత పదునాఱు సంవత్సరములకు రోమకచక్రవర్తియైన జూలియసుసీజరు హేరాదను వానిని ఆ దేశమునకు రాజునుగా నియమించెను. రోమకచక్రవర్తులు జయింపఁబడినవారిని గాక తమకు నమ్మినవారినే దేశపరిపాలనమునకు నియమించుచు వచ్చిరి. యూదులు సహజముగా స్వదేశాభిమానము గలవారై యుండుటచే, అన్యదేశరాజులకు లోఁబడి నడుచుకొనుటయే వారి కనిష్టముగా నుండెను; అయినను హేరాద్ స్వజాతివాఁడు గాక రాజవంశస్థుఁడు కాని హీనకులుఁడైనందునను దుష్టవర్తనుఁడైనందునను జనులాతని నీరసించి ద్వేషించుచుండిరి. ఆతఁడు ప్రజానురాగము లేనివాఁడయ్యును చిరకాలము రాజ్యము చేసి ఘనుఁడని బిరుదుఁబొంది యేసు జనన మొందిన సంవత్సరమునందే పరమపదము నొందెను. ఆతఁడు యెరూషలేము నగరమునందు జీర్ణమగుచుండిన దేవాలయమును పునరుద్ధారణము చేసి, దాని నావఱకెన్నఁడును లేనియున్న స్థితికిఁ దెచ్చుటచేతను బహుకాలమునుండి యెల్లెడలను నిండియుండిన దొంగలను రూపుమాపి రాజ్యమును సురక్షితముగాఁ జేయుటచేతను ఘనుఁడని పేరొందినను, ఆతని క్రూరస్వభావమునుబట్టి తా నావఱకుఁ జేసిన క్రూరకృత్యములను కప్పిపుచ్చి

యితరులను మోసపుచ్చుట కయి యీమంచికార్యములను జేసెనే కాని సదుద్దేశముతోఁ జేయలేదని భావించి జనులాతని యెడ విశ్వాసము వహింప రయిరి. అతఁడు చేయుచు వచ్చిన దారుణకర్మములకు తాళఁజాలక పలుమాఱు జను లాతనిమీఁద తిరుగఁబడి కలహించుచు వచ్చిరిగాని యతఁ డప్రమత్తుఁ డయి తలయెత్తఁగానే యుక్తసమయమునందు కనిపెట్టి పందలకొలఁది కలహాకారులను నిర్దయుఁ డయి వధించియు హతశేషులను క్రూరదండనపాలు జేయించియు కలహములు నడఁచుచు వచ్చెను. అందుచేత ప్రజలాతని ధాటికి తాళలేక తల్లడిల్లఁ జొచ్చిరి. రాజ్యకాంక్షచే తాను జేసికొన్న భార్యను, తాను గన్నకొడుకులను, సంహరించిన కఠినచిత్తుఁడు పరులవిషయమున నిఁక నెట్టి క్రూరకృత్యములను జేయ సాహసింపఁడు! ఆతఁడు రాజద్రోహము తలఁచి రన్న హేతువుచేత చేతులార ముగ్గురుకొడుకులను జంపించెను. ఈక్రౌర్యము లిట్లుండఁగా నతఁడు తాను కట్టించిన దేవాలయములలో నెల్ల రోమకచక్రవర్తిని కొలుచున ట్లుత్తరువు చేసెను. ఈశ్వరుని కొక్కనికే చెందవలసిన యారాధనమును మనుష్యున కర్పించుట ఘోరపాతకముగా భావించువా రయినందున యూదుల కీ యనాలోచితకార్యముచేత నాతనిమీఁద మఱింత ద్వేషము పుట్టెను. అట్టి జనగర్హితునకు సుతులయి పుట్టినవారిమీఁద జను లనురాగము గలవా రయియుండుట సాధారణముగా సంభవింపదుగదా! ఆఘనుని మరణానంతరమున తండ్రివాతఁబడక బ్రతికిన కొడుకులు ముగ్గురును రాజ్యభాగముల నిమిత్తము తమలోఁ దాము తగవులాడి రోమకచక్రవర్తికి విన్నపములు పంపుకొనిరి. ఆచక్రవర్తి వారితండ్రి కోరికప్రకారముగా జెరూసలేమునగరమును గలిగి యున్న జూడియా యను నుత్తరమండలమును సమేరియామండలమును జ్యేష్ఠపుత్రుఁ డయిన యార్కి-

లానసుకును, జీసస్ వాసముచేయుచుండిన గాలిలీ యనుదక్షిణమండలమును పెరియామండలమును ద్వితీయపుత్రుఁ డయిన హీరాడ్ ఆంటిపస్సునకును, మఱియొక మండలమును కనిష్ఠపుత్రుఁ డయిన ఫిలిప్పునకును, దేశమును మూఁడు భాగములుగా భాగించి యిచ్చి ముగ్గురు సోదరులను మూఁడు సీమలకు రాజులను జేసెను. ఈగ్రొత్త రాజులు సర్వస్వతంత్రులుగాక రోమకచక్రవర్తికి లోఁబడినవారగుట మనదేశమునం దిప్పుడు శ్రీమహారాజ్ఞిగారియధికారమునకు లోఁబడి యున్న మహిసూరుమహారాజు మొదలయిన సంస్థానాధిపతులవలె రక్షిత రాజులుగా నుండిరి. జీసస్ జీవితకాలములో నెల్లను గాలిలీ దేశమునకు హీరాడ్ ఆంటిపస్సే రాజుగా నుండెను. అతఁడు రోమకచక్రవర్తియెడల భయభక్తులు చూపుచు జనులయెడ దయాశూన్యుఁ డయి ప్రవర్తించువాఁ డయినందున, ప్రజ లాతనిక్రౌర్యమునకు భయపడి పయికి లోఁబడియున్నను లోపల నాతని ద్వేషించుచుండిరి; అతని గూర్చి దుర్వార్తలేగాని యొక్కఁడవిన్నను మంచికథ యొక్కటియు నతనివిషయమున జీసస్సునకు చెవిసోఁకలేదు. అతఁడు కాపట్యమునకు పేరుపడినవాఁ డగుటచేత తరువాత జీసస్సతనికి జంబుక మని పేరు పెట్టెను.

అతనిసోదరుఁ డయిన యార్కిలాస్ సంతకంటెను జనకంటకుఁ డయి యనేకదౌర్జన్యములు చేయుచురాఁగా జను లాతనిమీఁద కలహించి పలుమాఱు దేశక్షోభములు కలిగించుచువచ్చినందున, రోమక చక్రవర్తి యతనిని సింహాసనవిహీనునిగాఁ జేసి యాతనిస్థానమున మఱియొకనిని పాలకునిగా నియమించెను. ఇట్లుకొందఱు పరిపాలకులు మాఱినతరువాత పాంటియస్ పైలేట్ అనునతఁడు జూడియా దేశమునకు ప్రభువయ్యెను. ఈవిధముగా వచ్చినరోమక పరిపాలకు లందఱును

దేశములో తమ యధికారమును సురక్షితము చేసికొనుట కయి తమ తోడఁగూడ స్వదేశమునుండి రోమకభటులను దీసికొనివచ్చి రోమక రాజచిహ్న మయిన స్వర్ణవికార మగు పక్షిరాజవిగ్రహములు రజత మయ మయిన రోమకచక్రవర్తి రూపమును గల పతాకములను వారి చేత వహింపించుచుండిరి. రోమను లాధ్వజములమీఁది విగ్రహముల కీశ్వరుని కర్పించెదు పూజలను జేయుట యాచారము. యూదులు విగ్రహారాధనమును ద్వేషించువా రయినందున, వా రాధ్వజపటము లను తమ పుణ్యస్థల మయిన జెరూసలేమునగరమునకుఁ దీసికొని రానీకుండిరి. అందుచేత రోమకసైనికు లాధ్వజములను తాము దిగెడు సముద్రతీరపట్టణములలో విడిచి వచ్చుచుందురు. ఇట్లు జరగుచుండగా పైలేటు పరిపాలకుఁ డయినతరువాత పూర్వాచారవిరుద్ధముగా నొక సారి యీపతాకములను రాత్రివేళ, జెరూసలేము నగరమునకుఁ దెప్పించెను. మఱునాఁటి యుదయకాలమునందు ధ్వజపటములు కంటఁబడఁగానే పురజనులలో గొప్ప సంక్షోభము పుట్టెను. అప్పు డసంఖ్యాకు లయిన జనులు గుంపుగూడి పైలేటుగృహమునకుఁ బోయి యాధ్వజపటములను తమ పట్టణమునుండి పంపివేయవలసిన దని మొఱ్ఱపెట్టుకొనుట కయి యాతనిదర్శన మపేక్షించి వేచియుండిరి. ఆతఁడు వారి మొఱ్ఱలాలింపక వా రయి దహోరాత్రములు తన గుమ్మమువద్ద వేచియున్న తరువాత సభాభవనమునకు రావలసిన దని వారికి వర్తమానము పంపెను. తత్క్షణమే జను లతఁడు తమ ప్రార్థన నంగీకరించు నని భ్రమపడి యతఁ డాజ్ఞాపించినట్లు చేసిరి. కాని యతఁ డంతకుముందే సభాస్థానమునంతను ఆయుధపాణు లయిన సైనికులతో నింపివేసి, గొఱ్ఱెలమందను వలె నిరాయుధు లయి వచ్చిన జనులను దొడ్డిని పెట్టిన తరువాత కత్తులను దూసికొనియున్న వీరభటులను

లోపలికిరప్పించి, తమపూనికను విడిచి యిండ్లకు తిన్నఁగా నడువని పక్షమున, నొక్కసారిగా జనుల నందఱిని జంపించెద నని బెద రించెను. వా రా భర్జనమును కణుమాత్రమును జంకక ధైర్యముతో నిలువఁబడి, తాము ప్రాణముల నయినఁ బోఁగొట్టుకొందుము గాని యీశ్వరద్రోహకర మయిన విగ్రహారాధనమున కొడఁబడనేర మని యేకవాక్యముగాఁ బలుకుచు సంఘమరణమున కొప్పుకొని సాగిల వడి, తమ యందఱి తలలను నఱకింపవలసిన దని మెడ లొగ్గిరి. అంతట పైలేట్ వారి ధైర్యస్థైర్యముల కద్భుతపడి తన పట్టుదలను విడిచి ధ్వజపటములను పట్టణముయొక్క బాహ్యప్రదేశమునకుఁ గొనిపోవున ట్లుత్తరువు చేసి పౌరులను బంపివేసెను. ఆకాలమునం దీవరిపాలకులపయి నధికారము చెల్లించుచు రోమాపురమునందు టైబిరియు స్సనునతఁడు చక్రవర్తిగానుండెను. వీరి పేరులనే జీసస్సు తఱుచుగా వినుచుండెను. రోమకచక్రవర్తిచేత నియమింపఁబడిన పరి పాలకు లందఱును సామాన్యముగా క్రూరు లయి జనుల కొత్తుడు కలుగఁజేయుచుండిరి; ఆదుష్టాధికారులు జనులనుండి సాధ్యమయినంత యెక్కువధన్ను నాకర్షించుటయే తమపనిగా భావించుచుండిరి కాని దేశక్షేమనిమిత్తము పాటుపడుట తమయర్హాకృత్య మని లేశమును చింతింపకుండిరి. జనులు మనస్సులో వారిని ద్వేషించు చుండినను దుర్బలు లయినందున వారిసైనికులముందఱ నేమియుఁ జేయనేరక ప్రజ్వరిల్లుచున్న క్రోధాగ్నిని మ్రింగి తమ ద్వేషమును లోలోపలనే యడఁచుకొనిపయికి శాంతులవలె లోఁబడి నడచుకొనుచుండిరి. అయినను సాహసికు లయిన దుడుకువారు కొంద ఱప్పుడప్పుడు తిరుగఁబడి కలహ కారులయి ప్రాణములకు తెగించి సంక్షోభము కలిగించుచు వచ్చిరి.

అట్టివారు దేశాభిమానముచేఁ జేయుచువచ్చిన కృషి నిష్ఫల మగుటయే కాక యుండుటవలన ననేకానర్థములును ప్రాణహానియుఁ గలుగుచు వచ్చెను. తనదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యమును మరల స్థాపింపఁగోరి గాలిలీదేశస్థుఁ డయిన జూడ స్సనువాఁడు దేశాభిమానవంతులైనవా లయిన వేగిరకాంత్రులను వెంటఁజేర్చుకొని ధైర్యముతో పోరాడి పరాజితుఁ డగుటయు, తమ్మాలయందు దేశస్వాతంత్ర్యము నణుమాత్ర మును సాధింపలేకపోవుటయే కాక నిష్కారణముగా రక్తప్రవాహ ములు కట్టించి దేశాభిమానుల ప్రాణములను గోలుపోవలసి వచ్చుటయు మొదలుగాఁ గల కథలను చిన్నతనములో జీసస్ వేయుమారులు విని యుండును. స్వాచ్ఛందవృత్తి ననుభవించి బ్రతికినతమ కితరులకు లోఁబడి వారికి దాసు లయి యుండవలసినగతి పట్టుటచేతను, ప్రజాపీడ కలుగు నట్లుగా దుష్టు లయిన పాలకులను తమ దేశము నేలనిచ్చిన పాపమున కయి భగవంతుఁడు తమ్ము శిక్షించుచున్న భీతిచేతను, పరిపాలకులు బీద సాద యని చూడక బాధించి తమవద్ద నున్న లధికముగాఁ గొను చుండుటనుబట్టి వారు తీవ్ర క్రమముగా దోచుకొను చున్నారని దృఢముగా నమ్మి యుండుటచేతను, రోమనులమీఁద ప్రజల కంతటికి విద్వేషము కలిగెను. జనుల కతృప్తికర మయిన యీపన్నులను తండెడి పని స్వదేశస్థు లయిన సుంకరులయం దుంచఁబడెను. అందుచేత జనులు వారి నధికపాపాత్ములనుగా భావించి, రోమనులకంటెను సుంకరుల నధికముగా గర్హించుచుండిరి. ఇటువంటి సమయములో నెల్లవారును తమ్మన్యాయముగా బాధించుచున్న క్రూరకర్ముల హస్తముల నుండి విడిపించి రక్షించుట కయి సర్వరక్షకుఁ డయిన యీశ్వరుఁ డొక్క రక్ష కుని శీఘ్రముగాఁ బంపకమానఁ డనియాశపడి నిరీక్షించుట వింతగాదు.

దేశముయొక్క రాజ్యాంగస్థితి నింతట విడిచిపెట్టి యింకను కొన్ని

ప్రజాంగస్థితికి వర్తిమం. ఇట్లు ప్రభువులు ప్రజాపీడకు లయి యుండఁగా, ప్రజలును తమలో నైకమత్యము లేనివా రయి యంతశ్ఛిద్రములలో మునిఁగి యుండిరి. స్వదేశీయులే భేదభావము లేనివారయి యొక్క-మాటమీఁద నడచుకొనువా రయిన పక్షమున, విదేశీయు లయిన రోమనులకు వారిని విధేయులను గాఁ జేసికొని నిరంకుశాధికారము చెల్లించుట దుర్భర మయి యుండును. జనులలోఁ గల పలుతెగలవారు పరస్పరస్పర్ధ గలవా రయి రోమనులను ద్వేషించునట్లే తమలోఁ దమ్మును ద్వేషించుకొనుచుండిరి. ఆకాలమునం దచ్చటి జనులను ముఖ్యముగా మూఁడుభాగములుగా విభజింపవచ్చును. వారిలో ప్రముఖులు సద్దూశీ లనఁబడువారు. యూదులలో వారు ప్రభుజాతివారు; వారు తాము ప్రాచీనప్రభుసంతతివార మని గర్వపడుచు జనులతోఁ గలసిమెలసి యుండకుండిరి. వారే యించుమించుగా నెల్లదేవాలయములకు నధికారు లయి ధర్మకర్తలుగా నుండిరి. వారు మహాకులీనులును ధనసంపన్నులు నయి రోమనుల కనుకూలురుగా నుండిరి. నిజముగా వారు హృదయములో రోమనులమీఁద ప్రేమగలవారు కాకపోయినను, స్వలాభము నపేక్షించి కాలోచితముగా వారియెడల మిత్రభావమును వహించి యుండిరి. రోమనులును వారినే దేశములోని యధికారపదములయందు నియోగించు చుండిరి. వారు జనసమ్మతులు కానందున జనులకే రాజ్యస్వాతంత్ర్యము లభింపఁ దటస్థించిన పక్షమున వారి కా నియోగము లుండవు. వారికి పూర్వనిబంధములోని లిఖితధర్మములుమాత్రమే ప్రమాణములు; వారికి పరలోకజీవనమునందు విశ్వాసము లేదు.

ఫారసీ లనుమఱియొక తెగవారు సంఖ్యయం దధికు లగుటచేత దేశమున ప్రబలులుగాను జనులలో మాటచెల్లుబడి కలవారుగాను

నుండిరి. జీసస్ కాలమునందు లెక్కకు వా రాబు వేలుమాత్రమే యుండినను, వారిపక్ష మవలంబించినవారు బహుసహస్రసంఖ్యాకు లుండిరి. వారు తాము జనసామాన్యమునకంటె నధికులమనియు పరిశుద్ధుల మనియు భావించుకొనుచు సదా తాము నైష్ఠికత్వమును కాపాడుకొనుటకు పాటుపడుచుండిరి. సద్దూసీలకు పూర్వనిబంధన మొక్కటితక్క ప్రమాణాంతరము లేదు; ఫారసీలకు పూర్వనిబంధనముమాత్రమే కాక మైతిహ్యములును రాబ్బీ లనఁబడు గురుపరంపర నుండి వచ్చుచున్న సంప్రదాయములును గూడ పరమప్రమాణములు. ఐతిహ్యము లాదికాలమునం దీశ్వరముఖమున వెలువడి పారంపర్యముగా వచ్చుచున్నవని వారికి నమ్మకము. వారి వంశపరంపరాగత పూర్వసంప్రదాయములలో మంచివి కొన్ని యున్నను, అనేకము లసంగతము లైనవి. వారి మైతిహ్యధర్మములలో రాత్రులు దీపము లెట్లు వెలిగింపవలయునో వెలిగించినదీపముల నెట్లు కాపాడవలయునో మొదలయిన యల్పాంశములనుగూర్చి కూడ సూక్ష్మము లయిన విధు లుండెను; ఆవిధులను మీఱి వేఱువిధముగా దీపము వెలిఁగించుట సహితము వారిలో గొప్పపాపకార్యము. ఆహారవిషయమునను, వస్త్రధారణవిషయమునను, దేహయాత్ర విషయమునను వారికి సంప్రదాయసిద్ధము లైన యనావశ్యకాచారములు పెక్కు లుండెను; అనంతము లైన యీయాచారములలో సూక్ష్మాతిసూక్ష్మ మయిన యొక్క విధి నతిక్రమించి నడచినను పాపము వచ్చి చుట్టుకొనునని వారి సిద్ధాంత మయినందున వారీబాహ్యకర్మల ననుష్ఠించుటలో మహాశ్రద్ధాళువులై యుండిరి. ఈకర్మరతులు నీతిని న్యాయమును విడిచినను కర్మానుష్ఠానమును విడువకుండిరి. ఇట్లుతేలుచుగా నుపవాసాదివ్రతములు చేయుచు నిష్ఠాగరిష్ఠుల మనుకొనెడి యీఫారసీలు మతోన్మత్తులయిన

మన దేశపు బ్రాహ్మణోత్తములవలెనే లోకములలో తాము మాత్రమే పవిత్రుల మనియు నితరు లందఱును కర్మబాహ్యులైన యపవిత్రు లనియు నెన్నికొని సంతోషపడుచుండిరి. ఇట్టి ధర్మిష్ఠతను జూచి యనుష్ఠానపరు లని పామరజనులు వారియెడల నత్యంతగౌరవము కలవారై భక్తి చూపుచుండిరి. ఫారిసీలలో తమయనుష్ఠానముల యందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలవారై శుద్ధహృదయములతోనే కర్మ లాచరించుమంచివారు కొందఱుండిరికాని పెక్కండ్రు వేషధారులై జనుల మెప్పుకొఱకు పయికి కర్మిష్ఠులైన మహాత్ములవలె నటించుచు తమ్మితరులు భక్తు లనుకొనుటకయి వీధులచివరలను నిలువఁబడి దీర్ఘప్రార్థనలు చేయుదాంభికులుగా నుండిరి. ఇట్టివారు బాహ్యము నకు నిష్ఠాపరులవలెఁ గనఁబడినను లోపల స్వప్రయోజనపరులును దుష్టులునునై నిజముగా పారమార్థికచింత లేని నికృష్టులుగా నుండిరి. సద్దూసీలు ఫారసీలను వంచకు లని యాక్షేపించి వారియాచారములను పరిహసించుచుండిరి. ఫారిసీలు సద్దూసీలను కర్మభ్రష్టులైననాస్తికు లని దూషించుచు వారు రోమనులపక్షమున నుండుట యాధారము చేసికొని జనులకు వారిమీఁద ద్వేషాగ్నిని రవులుకొల్పుచుండిరి. ఇది గాక యీయిరుతెగలవారికిని పరస్పరద్వేషకారణ మింకొకటి కలదు. ఫారిసీలు పరలోకజీవనమునందు విశ్వాసము కలవారు; సద్దూసీలట్టి విశ్వాసము లేనివారు. అందుచేత పరలోకజీవనవిషయమయి యీరెండు తెగలవారికిని తఱచుగా వివాదములు సంభవించుచుండెను. పరలోక సుఖ మపేక్షించి ప్రవర్తింపనిపక్షమున నిహలోకవర్తనము శుద్ధముగా నుండ దని ఫారిసీలు వాదించుచుండిరి; సందిగ్ధ మయినపరలోకసుఖ వాంఛను దగిలి యిహలోకకృత్యముల నుపేక్షింతురని సద్దూసీలు వాదించుచుండిరి. ఈవివాదములలో దురాగ్రహావేశముచేత నుభయ

పక్షములవారును వాదాంశమును విడిచి యొండొరులను దూషించుచు ద్వేషించుచు ఒకరియం దొకరు లేని దోషముల నారోపించుచు శుష్క-కలహములతో కాలక్షేపము చేయుచుండిరి. ఫారిసీలలో నాయకు లుగా నుండువారు లేఖకు లనియు, సద్దూసీలలో నాయకులుగా నుండువా రాచార్యు లనియు, పిలువబడు చుండిరి. ఎట్టితక్కువయింట బుట్టినవాఁ డయినను తనవిద్యాసామర్థ్యాదులవలన లేఖక పదమును బొందవచ్చునుగాని యాచార్యపదమునుమాత్ర మొక్కసత్కుల ప్రసూనతవలనఁ దక్క మార్గాంతరమునఁ బొందుటకు శక్యము కాదు. లేఖకపదమును బొందఁగోరు ప్రతిపురుషుఁడును జెరూసలేము నగరము నకుఁ బోయి యక్కడ ధర్మశాస్త్రాభ్యాసము చేయవలెను. అట్లు చిరకాల మక్కడ గురుశుశ్రూష చేయుచు నధ్యయనము చేసిన తరువాత నాతనికి లేఖకపట్ట మియ్యఁబడును. ఆకాలము నందు ముద్రాయంత్రములు లేనందున సమస్త పుస్తకములును చేతు లతో వ్రాయవలసినదే. మతగ్రంథములను నిర్దుష్టముగా లిఖించువా రగుటచేత వారికి లేఖకు లన్న నామము వచ్చినది. ఈలేఖకులలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధు లయినవారు రాబ్బీ లనఁబడు చుండిరి. ఆపదమునకు విద్వాంసులని యర్థము.

ఈ రెండు తెగలవారును గాక యాదేశమునం దప్పాడెస్సీనులని చెప్పఁబడెడు మఱియొక తెగవారుకూడ నుండిరి. జీసస్ కాలమునందు వారి సంఖ్య నాలుగువేలకంటె నధికముగా నుండెను. వా రించు మించుగా మనదేశములోని సన్యాసులను బోలినవారు. వారు మత ములయం దనేకులు గుమికూడి యుండి సాముదాయక స్వత్వమును విభాగములు లేక యేకముగా ననుభవించుచుండిరి. వారు లౌకిక వ్యాపారములయందుఁ బ్రవేశింపరు. ఫారిసీలవలెనే తమకు నియమిం

తము లయి యున్నకర్మలను శ్రద్ధాభక్తులతో నాచరింతురు. వారు మొత్తముమీద దయార్ద్రహృదయులును మంచివారును నయి యుండిరి. వారు మాంసభక్షణసురాపానాదులను వర్జించి నియతాహారులై యుండిరి. వారు రాజ్యాంగవిషయములలో జనులతో జేరక పోవుటచేతను యుద్ధములను వాణిజ్యాదుల యందలి మోసములను నిందించువా రగుటచేతను, జనులకు వారి చర్యలు సరిపడవు. ఫారిసీలవలె వారు పరలోక జీవనమును నమ్ముటయేకాక వారికంటె నొక్క మెట్టెక్కువ యెక్కి దేవతావేశము, దేవతాసాక్షాత్కారము మొదలైన వానినికూడ నమ్ముచుండిరి. బౌద్ధమతబోధవలనఁ గొంత వఱకు వీరిట్లయిరని యూహింపఁ బడుచున్నారు.

ఈచెప్పఁ బడినవారుగాక యీకాలములో మఱికొన్ని తెగలవారుండిరికాని వారంతగా ముఖ్యులు కారు. సమరితానులని యొక మిశ్రజాతివా రుండిరి. వారిని యూదు లందఱును గర్హించి తక్కువగాఁ జూచుచుండిరి. వ్యవహారవిమర్శ డెబ్బదియిద్ద ఱాచార్యులును లేఖకులును పెద్దలును జేరి యున్నసభవారియం దుండెనుగాని మరణదండనాధికారమును మాత్రము రోమను లాసభవారినుండి తొలఁగించిరి.

అన్యదేశీయులు వచ్చి దేశము నాక్రమించుకొని ధనాకర్షణము నిమిత్తమై ప్రజలను నానా విధముల బాధింపఁ జొచ్చినప్పుడు తమ్మాబాధలనుండి విముక్తులను జేసి రక్షించుటకయి జనులు రక్షకుని నిమిత్త మెదురు చూచుట వింత కాదని యీవఱకే చెప్పియున్నాము గదా! ఈయాశను వారిపూర్వగ్రంథములలో ప్రవక్తలు చెప్పిన భవిష్యత్కథనములు బలపఱచినవి. ఆకాలమునందలియూదు లందఱును రోమనులను పాఱఁదోలి యన్యాక్రాంత మైన తమ దేశమును మరల

తమవశము చేయుటకై తమమతగ్రంథములలోఁ జెప్పఁబడిన ప్రకారముగా దేవుఁడు మెస్సయాను బంపు నను దృఢవిశ్వాసము గలవారై యుండిరి. మెస్సయా యను పదమునకు హీబ్రూభాషలో నభిషిక్తుఁడని యర్థము; క్రీస్తనునది గ్రీకుభాషలో దీనికి పర్యాయపదము. భక్తరక్షణమునిమిత్తమై యీశ్వరుఁ డొక్క మహానుభావుని నభిషిక్తుని జేసి పంపు నని పూర్వపుదీర్ఘదర్శులు మతగ్రంథములలోఁ జెప్పిన వాక్యములనుబట్టి యట్టి మెస్సయా వచ్చుట కవ్వాఁడు సమయము వచ్చిన దని సర్వసామాన్యముగాఁ దలఁచి యుండిరి. ఈశ్వరునిచే నభిషిక్తుఁడై పంపఁబడిన రక్షకుఁ డతఁడే యన్నవిశ్వాసముతోనే జీసస్సును జనులు క్రీస్తని పిలువ నారంభించిరి. అయినను జనులు ప్రారంభదశలో తమ్ము పాపములనుండి రక్షించుప్రభువు వచ్చు నని యెదురు చూడక తమశత్రువులను సంహరించి దిగ్విజయము చేసి సర్వరాజ్యమునకును జెరూసలేమునగరము రాజధానిచేసి లోకములోని సర్వసంపదలను తమ యధీనము చేసి తమకు మహోన్నత్యమును కలిగించి యేలెడు ప్రభువు వచ్చు నని యెదురు చూచుచుండిరి. ఆకాలమునం దెల్ల వారలహృదయములలోను మెస్సయాయొక్క రాకను గూర్చినచింతను మించినచింత వేఱొకటి లేదు.

రోమనులు వచ్చి దేశమును జయించి జనులస్వేచ్ఛావిహారమునకు భంగముకలిగించి వారిని నిరోధించి పన్ను లధికముగా గ్రహించి వారి కొత్తుడు కలుఁగ జేయుచుండినను, జనుల నొండొరులతోఁ బోరాడనీయక యడఁచియుంచి దేశమును స్వస్థపఱిచి వాణిజ్యాదులు నిరపాయముగా సాగునట్లు చేసిరి. ప్రభుత్వమువారి సేనాబాహుళ్యమునకు భయపడి దేశములోని దుష్టజను లడఁగి యుండవలసినవారయినను వారి హృదయములు మాత్ర మతృప్తిని విడువక తమ

స్వేచ్ఛాచరణస్వభావమును జూపుట కయి సమయము కొఱకు ప్రతీక్షించుచుండెను. ఈయవస్థలో మతోన్మాద మెల్లయెడల వ్యాపించి సర్వజనులహృదయములలోను నెలవుకొనఁగా మెస్సయాపిచ్చ యెల్లవారిని పట్టుకొనెను. మెస్సయా వచ్చి దుష్టసంహారము చేసి ధర్మసంస్థాపనము చేయునని యూదుబాలగోపాలమును నమ్మియుండిరి. కృతయుగమెప్పుడో కడచిపోయిన దని యిక్కడ మనవారి నమ్మకము. కృతయుగము ముందు రానున్న దని యక్కడవారి నమ్మకము; పాలస్టీన్ దేశములో వారిదీర్ఘదర్శులు వందలకొలఁది సంవత్సరముల క్రిందటనే యూదులకు పుట్టిపెరిగినవా రందఱి కంటెను నధిక బుద్ధిమంతుఁడును బలవంతుఁడు నయిన యద్భుత శక్తిసంపన్నుఁ డగు ఘనుఁ డొక్కఁడు తమ దేశమునం దుద్భవిల్లు నని పలికియుండిరి. అతఁడు మానవకోటి నంతను శాసించుననియు, సమస్త దేశములవారును వచ్చి యాతనిపాదము లాశ్రయించి కొలుతురనియు వారు వచించియుండిరి. అటుతరువాత గ్రంథకర్త లావాక్యములను మఱిచి యాఘనుఁడు యూదులలోనే పుట్టు ననియు, డేవిడ్‌వంశమునం దుద్భవించి పూర్వరాజవంశమును మరల నుద్ధారణము చేసి లోకమున కంతకును ప్రభువగు ననియు, తొంటికంటెను స్పష్టముగా వ్రాసిరి. పరరాజుల పాలనము వలన జనులలో కష్టము లధిక మయినకొలఁదిని ప్రజల మనస్సులలో లోకజేత యగు రాజునుగూర్చినచింత యధికము కాఁజొచ్చెను. అట్టి ప్రభువు శీఘ్రముగా వచ్చి 'తమ కష్టములను గట్టెక్కింపవలయు' నని పురుషులును స్త్రీలును బాలురును వృద్ధులును సర్వజనులును సదా తమచిత్తములలోఁ బ్రార్థించుచుండిరి. వారిలో ననేకులకు స్వప్నములలో నహితము మెస్సయా వచ్చినట్లే కనఁబడు చుండెను. వారికి రాత్రిందివములు మెస్సయా చింతయే పలవరింతగా నుండెను.

అతఁ డెక్కడ పుట్టునో, ఎట్లు కనఁబడునో, తొలుత నే కార్యములు చేయునో, యున్న విషయములలో నభిప్రాయభేదము న్నను మెస్సయా వచ్చు నన్న విషయములలో నెవ్వరికి నణుమాత్రమును సందేహము లేదు. మఱునాఁడు సూర్యుఁ డుదయించు నని యెంత నిశ్చయ ముండెనో యెల్లవారి మనస్సులకును మెస్సయా వచ్చు ననుటయు నంత దృఢనిశ్చయ మయి యుండెను; కొందఱు మెస్సయా నేఁటి రేఁటఁ బుట్టఁబోవు చున్నాఁడని తలఁచుచుండిరి; కొందఱావఱకే పుట్టి తమలోఁ బెరుగు చున్నాఁడని తలఁచుచుండిరి. కొందఱు నేఁడో రేపో దర్శన మిచ్చి లోకమునకు తన రాకను ప్రకటించు నని తలంచుచుండిరి. ప్రజలలోని పలుతెగలవా రితరవిషయములలో పరస్పరవైషమ్యము కలవారుగా నున్నను, ఈవిషయములో మాత్ర మెల్లవారును నేకీభావము వహించి యుండిరి. ఎస్సీనులు జనులు దుర్మార్గు లగుటవలన నతఁడు దర్శన మియ్యకున్నాఁ డని పలుకుచు జనులను సన్మార్గవర్తులు కం డని బోధింపఁ జొచ్చిరి; ఫారిసీలు మెస్సయా తమలోనే పుట్టి రాష్ట్రములో నున్నతస్థానములను తమ కిచ్చు నని సంతోషించుచుండిరి. సద్దూసీలు తాముత్తమకులీను లగుటచేత తమలోని వాఁడే యొక మహాపురుషుఁడు తాను మెస్సయా యగుట యెప్పుడో ఘోషించు నని కనిపెట్టుకొని యుండిరి. సామాన్యజనులు మెస్సయా యెక్కడనో జనన మొంది తమలోనే గూఢముగా మెలఁగుచున్నాఁ డనియు, అతఁడు లోకమునకు తన్నెఱిఁగించుకొనుట కయి యుక్తసమయము కొఱకు ప్రతీక్షించుచున్నాఁ డనియు, నేఁడో రేపో యెప్పుడో యే నిమిషముననో యేపండుగనాఁడో బయలఁ బడు ననియు, తలఁచి యాతని దర్శింప నతికుతూహలు లయి యుండిరి. పూర్వదీర్ఘదర్శులు చెప్పినవచనములను బట్టి మెస్సయాదర్శన మిచ్చిన మఱుసటి దిను

నము నుండియు తా. మందలును సుఖులును భాగ్యసంపన్నులు నగుదు మనియు, ప్రపంచమున కంతకును జెరూసలేము రాజధాని యగు ననియు, భూమిమీఁద యుద్ధములును విపత్తులును రూపు మాయు ననియు, దుష్టశిక్షణమును శిష్టరక్షణమును కలుగు ననియు, సమస్త ఋతువులలోను సంవత్సరము పొడుగునను వృక్షములును సస్యములును ఫలసమృద్ధము లయియుండు ననియు, క్రూరమృగములు సహితము తమ క్రౌర్యమును సహజవైరమును విడిచి సింహమును మేఁకయుఁ గలిసి యేకముగా నొక్కచోట వాసము చేయు ననియు, వ్యాధులును బధిరత్వాదు లయిన యంగవైకల్యములును లేకుండు ననియు, మెస్సయా జెరూసలేములో పరిశుద్ధము లయిన ధర్మములను స్థాపించి యేలునప్పుడు తమ దేశము భూతలస్వర్గ మగుననియు, వారి యెన్నిక.

దేశ మీస్థితిలో నున్నప్పుడు నడుమనడుమ నొకానొకఁడు దేవునిచేఁ బంపఁబడిన మెస్సయా తానే యని బయలు దేఱుచుండెను. అప్పుడాతని చుట్టును వందల కొలఁది జనులు చేరుచుండిరి. ఇట్లు మెస్సయా నని బయలువెడలిన ప్రతిపురుషుఁడును తాను సహాయసంపద లేనివాఁ డయ్యును మతోన్మాదముచేత శక్యాశక్యవిచారము లేనివాఁడయి తానొక్కఁడే రోమనులను పాఱఁదోలి దేశము నుద్ధరింపఁ గలుగుదుననన్న పూర్ణవిశ్వాసముతో వెలువడి దురాగ్రహావేశముతో దేశక్షోభమునకు నుపక్రమింపఁగానే రోమను లట్టివారిని బట్టి సంహరించి యాక్షోభము నడఁచివేయుచుండిరి. అట్లు వెలువడిన వానికెల్లను చావు నిశ్చయమే యయినను మతావేశపరవశత్వముచేత మరణమునకు వెఱవక యట్టిసాహసికు లొకరితరువాత నొకరు మరల మరల బయలుదేఱుచునే యుండిరి. పతితు లయిన పరరాజులను దేశము నుండి తఱిమివేసి రాజ్యమును నిష్కంటకము చేయుటకై తమిశ్వ

రుఁడు పంపె ననియుఁ దాము దుర్జయుల మనియు నమ్మి మతోన్మాదమువలనఁ గలిగిన వీరావేశమునుగాని వెలువడి యీసంవత్సరము కొందరు ప్రాణములు కోలుపోఁగా, ఆమఱుసటి సంవత్సరమే యట్టివారు మఱికొందరు వెనుకటివారి మరణకథను మఱచిపోయి యెప్పటి విశ్వాసముతోనే వెలువడి మరల మరల రోమనుల ప్రతాపాగ్నికాహుతి యగుచుండిరి. ఇట్టి రాజద్రోహులను చిత్రవధ చేసి దేశక్షోభము నడఁచుటలో క్రూరులుగా నుండిన రోమను లితర విషయములలో జనులస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగింపక మన్నించుచుండిరి. ఈసర్వజనసంక్షోభసమయమునను జీసు స్సెట్లు ప్రవర్తించెనో అతనిమన స్సెట్లుండెనో, మొదలయిన విషయములు ముందు ముందు వివరింపఁబడును.

మూడవ ప్రకరణము

జీసస్‌యొక్క బోధనారంభదశ.

మెస్సయా భ్రమలోఁ బడి విశ్రాంతి గానక యెల్లవారును వ్యాకులస్థితిలో నున్న యీకాలములోనే జీసస్ మొట్టమొదట 'కేనా' నగరమునందు జనులకు ధర్మబోధ చేయ నారంభించెను. తన కొడుకు పని కారంభించి ప్రఖ్యాతి పొందకమునుపే జోసఫ్ పరలోకగతుం డయ్యెను. భర్తయొక్క మరణానంతరము మేరీ కుటుంబమునకు యజమానురా లయి నాజరెత్తు గ్రామమును విడిచి తనబిడ్డలతో 'కేనా' పట్టణమునకు లేచిపోయి యందు నివసించినట్లు కనఁబడుచున్నది. మేరీ కుటుంబ యాజమాన్యమును వహించుటను బట్టియే సహోదరు లయిన యితరులనుండి యతనిని వేరుచేయవలసినప్పు డాకాలల్లు వారు జీసస్సునకు మేరీ కొడు కయిన యనువిశేషణమును చేర్చుచు వచ్చిరి. నాజరెత్తు గ్రామమునకు జాము ప్రయాణములో నున్న యీకేనాపట్టణ మొకవేళ నామె పుట్టినిల్లయి యుండవచ్చును. తన యౌవనదశలో కొంతకాలము జీసస్ నీపట్టణమునందు వాసము చేసి యిక్కడనే ప్రప్రథమమున మతబోధ కుపక్రమించెను. జీసస్సున కెప్పటికి వివాహము కాలేదు. అటుతరువాత సహిత మతఁ డెప్పుడును వివాహము నపేక్షింపక యావజ్జీవమును బ్రహ్మచారిగానే యుండెను. బాల్యమునుండియు నాతని ప్రేమ యెప్పుడును కళత్రాదులైన యిహలోకవిషయముల మీఁదికి బోక యెల్లప్పుడును పరమేశ్వరుని మీఁదికే పోవుచుండెను. అప్రసిద్ధస్థితిలో నున్న యీకాలములో నాతనిజ్ఞాన మెట్లు దినదినాభివృద్ధి గనెనో, ఎట్టిధ్యానమార్గముచేత కత

బటుఁ డతఁ డట్టి యీశ్వరైకపరాయత్త చైతన్యముల మహోత్సాహ
మును పొందఁ గలిగెనో, తెలియదు. నిపుణముగా నాలోచించి
చూడఁగా నితరజన సాహాయ్యము చేసిన మతగ్రంథ సాహాయ్యము
లేకనుగాక స్వబుద్ధి విశేషముచేతనే యాతని కట్టి యుత్తమ జ్ఞాన
పదవి లభించినట్లు తోఁచుచున్నది. అతఁడు పొందిన యీశ్వర సమ
యుక్తమైన యీ యుత్తమజ్ఞాన మాతనికి యూదులమతము వలనఁ
గలిగియుండదు; ఆమతమునం దట్టినిర్మలబోధ మున్నట్లును గానరాదు.
ఈశ్వరుఁడు సర్వజనులకును తండ్రి యను నిశ్చయజ్ఞాన మెట్లో
యాతని హృదయఫలకమునందు శిలాక్షరములవలె దృఢముగా లగ్న
మయి యెప్పుడు నెడఁబాయ కుండెను. అందుచేత నాతనికి తండ్రి
యన్నపద మీశ్వరపదమునకు పర్యాయముగ నయ్యెను; అతఁ డీశ్వరు
నెప్పుడు పేర్కొనవలసివచ్చినను తండ్రియనియే సంబోధించుచుండెను.
అంతేగాక యాపరమపితయొక్క సాక్షాత్కారానందముచే నాతఁడు సదా పెనఁ
బడుచున్నట్లుండెను. పయినుండి వచ్చి యీశ్వరుఁడు ప్రత్యక్షమైనట్లు
గాని, యతఁ డెప్పుడును భావింపలేదు; అతఁ డీశ్వరుని తనహృద
యములోనె చూచుచు నున్నను చేతనే సర్వదా యీశ్వరసాన్నిధ్య
సాంగత్యము ననుభవించుచుండెను. అతఁడు తానీశ్వరునిలోనే వసించు
చున్నట్లు దృఢభావము కలవాఁడయి భౌతికనేత్రములతోఁ జూడక
పోయినను జ్ఞాననేత్రముచే నీశ్వరుని సందర్శించి యానందించుచుండెను.
మనదేశమునందలి యహంబ్రహ్మల వలె నతఁ డెప్పుడును తానే
యీశ్వరుఁడ నని భావించుకో లేదు. ఈశ్వరుని తండ్రినిగా భావించు
కొనుచుండుటచేత తా నీశ్వరపుత్రుఁడ ననిమాత్రము దృఢముగా
నమ్మియుండెను. ఈ యగాధజ్ఞాన మంతయు నాతని కొక్కసారిగా
కలిగిన దని చెప్ప వలనుపడదు. ఇది చిరకాలాభ్యాసము వలను

దీర్ఘాలోచన వలనను గలిగినఫల మయి యుండవలెను. జీసస్ దృష్టి కీశ్వరుఁ డెల్లవారికిని తండ్రియగుటచేత బిడ్డలందఱు నాతనిని బ్రేమింప వలసినవారే కాని యెవ్వరు నాతనికి భయపడవలసిన పని లేదు; యూదులు తమ మతప్రకారముగా భావించుకొనుచు న్నీశ్వరుం డొక్క యూదులకే పితయయి వారిరక్షణముకొఱకు శత్రువుల సంహరించెడు క్రూరుఁడు గాక యాతనిదృష్టియం దెల్లవారిని సమానముగా కాపాడెడు సర్వకారుణ్యుఁడైన లోకపిత యయి యుండెను అతఁ డందుచేత తనదేశమువారి దురభిమానమును వదలి యీశ్వరుని యొక్క సర్వజన పితృభావమును లోకములో స్థాపించుటకొఱకే మొదటి నుండియు పాటుపడఁ జొచ్చెను. తాను నెలకొల్పఁ దలఁచుకొన్న యీసిద్ధాంతము నతఁడు సాధారణముగా "ఈశ్వరరాజ్యము" "పర లోకరాజ్యము" అను పేరులతోఁ బిలుచుచు వచ్చెను. ఈపదము లక్కడి వారి పూర్వగ్రంథములలో నుపయోగింపఁబడినవే కాని యతఁడు క్రొత్తగా కల్పించినవి కావు. ఈ పదముల కప్పటివారు తమతమ బుద్ధ్యనుసారముగా ననేకము లనే కార్థములను జేసికొనుచుండిరి. ఈశ్వర రాజ్యము మానసికరాజ్య మనియు, ఎల్లవారు నీశ్వరాజ్ఞకు లోఁబడి నడుచుకొనువా రగుదురేని యీశ్వరరాజ్యము లోకములో స్థాపన మగు ననియు, జనులయొక్క యభిప్రాయము లైనందున నతఁడా పదము లను తదనుగుణ మైన యర్థమునందుఁ బ్రయోగించుచు వచ్చెను. అందుచేతనే యీశ్వరరాజ్య మెక్కడ నున్నదని యితరులు తన్నడిగి నప్పు డతఁడు మానవమనస్సులోనే యున్నదని వారి కుత్తరము చెప్పుచు వచ్చెను. అతఁ డీశ్వర సాన్నిధ్యమును తన మనస్సులోనే యనుభ వించువాఁ డైనందున, ఆచార్యోపదేశములవలనను బాహ్యకర్మల వలనను గాక యొక్కమానసిక భక్తిచేతనే యీశ్వరుని పొందఁ దగు

వనియు, ధ్యానమార్గముచేత నీశ్వరసాంగత్యమును బొంది సమస్త కార్యముల నీశ్వర ప్రీతికరముగా నాచరించుచు నీశ్వరునివలె పరిశుద్ధ వర్తనమును బొందుటయే యానందదాయక మనియు, సన్మిత్రుల కెల్ల బోధించుచుండెను.

ఈ బోధనలమూలముననే దుర్నిగ్రహావేశముచేత మతాచార్యులాతనిని ద్వేషించి దూషింపఁ బూనిరి. కన్నులు మూసికొని ప్రార్థించునప్పుడు జనులు తమ్ము చూచుచున్నారో లేదో కనిపెట్టుట కయి సగముసగము కన్నులు తెఱచి చూచుచుండుటయు, ఇతరులు తమ్ము దాతలని చెప్పుకొనుట కయి డంబముతో నలుగురును చూచునట్లు దానములు చేయుచుండుటయు, తమ్ము పుణ్యపురుషు లని జను లనుకొని గౌరవించుట కయి భక్తివేషమున కనుకూలముగా వస్త్రధారణము చేసికొనుచుండుటయు, లోనుగాఁ గల దాంభిక వ్రతముల నతఁ డనుదినమును పారసీలలోఁ జూచి రోఁతపడి, ఎల్లవారి మనస్సులను పరిశోధించి చూచుచు ఫలము లిచ్చుడు సర్వేశ్వరుఁ డంతట నిండియుండఁగా తదనుగ్రహాకరణమునకు దాంభికు లైన యాచార్యపురుషులతోఁ బనియుండ దనియు, కొడుకులకును దండ్రికిని నడుమ మధ్యవర్తు లుండవలసిన యక్కఱ లేదనియు, మనశ్శుద్ధి లేనప్పుడు బాహ్యస్నానములు మనుష్యుని పవిత్రుని జేయఁజాల వనియు, కనఁబడినవారి కెల్లను నిశ్చయముగా బోధింప నారంభించెను. ఈ స్వదేశీయుల దాంభికాచారములను మనస్సులో నుంచుకొనియే యతఁడు తరువాత తనశిష్యుల కుపదేశించునప్పుడు "మీరు దానము చేయునప్పుడు మీకుడిచేయి చేయుదానిని మీయెడమచేయి తెలిసికొనకుండునట్లు రహస్యముగా చేయుఁడు. రహస్యముగా జేసెడు దానిని జూచెడు మీతండ్రి మీకు బహిరంగముగా బహుమాన మిచ్చును" అనియు,

"నీవు ప్రార్థించునప్పుడు నీగదిలోనికి పోయి తలుపులు వేసికొని యంతర్యామి యైన నీతండ్రిని ప్రార్థింపుము. రహస్యములోని దానిని జూచెడు నీతండ్రి నీకు బహిరంగముగా బహుమానము చేయును. దీర్ఘపాఠములవలననే తమ మొఱ్ఱలాలించు నని భావించి ప్రతిమార్చకులు చేయునట్లు నీవుప్రార్థించునప్పుడు వట్టిదానినే మరల వ్యర్థముగా వలుకఁబోకుము. నీవు తన్నడుగక ముందే నీకేమి కావలెనో నీతండ్రి యెఱుంగును." అనియు, బోధించుచు వచ్చెను. ఇట్లతఁడు మతరక్షణమున కావశ్యకము లని యనాది గురువులచేఁ గల్పింపఁబడి కాపాడఁబడుచుండిన సత్యమతభంజకము లైన కర్మల కన్నిటికి గర్భశత్రు వయ్యెను. అందుచేత నతఁడు లోకములో సత్యమతమునకు మహోపకారి యయ్యెననుటకు సందేహములేదు. ఇట్టి యాతని బోధలను విని యాతనికి స్వగ్రామములో కొంతమంది శిష్యులుగా నేర్పడిరి.

జీసస్సునకుఁ గల విద్యావిశేషమును గూర్చి యీవఱకే కొంత వివరింపఁబడినది కదా! అద్భుతశక్తుల విషయ మయి యాతని కప్పుడు పూర్ణవిశ్వాస ముండెను. ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞాన మత్యల్పముగా నుండిన యాకాలములో నతఁడు ప్రార్థనలచేత తాను మేఘమార్గములను మరల్పఁగల ననియు, రోగములను మరణమును మాన్పఁగల ననియు, సమస్తము నీశ్వరా యత్త మగుటచే భక్తపరాధీనుఁ డయిన యతఁడు భక్తజనాభీష్టసిద్ధి కలిగించుటకై యెట్టి యద్భుతము నైనఁ జేయువచ్చు ననియు నమ్ముట యొక వింత గాదు. అయినను జీసస్సునం దిటువంటి నమ్మకములవలన సాధారణముగా సామాన్యజనులలోఁ గలిగెడి యనర్థము లేమియుఁ గలుగక వానికంటె విలక్షణములయిన సత్ఫలములు గలిగెను.

ఇటువంటి విశ్వాసములవలన మానవులలో కారణము లేని భయము లును, పనికిమాలినపత్రములును, అనావశ్యకము లగు యాచారము లును, మాంత్రికాదివేషధారుల వలని మోసములును కలిగి దేశ క్షోభమునకు కారణము లగును; ఏసువీనియందు ఏవిధమైన యాశ్వ సనిమొదల సంపూర్ణభక్తియు మనుష్యశక్తిమొదల పరిమాత్రవిశ్వా సమును గలిగి దేశలాభమునకు కారణము లయ్యెను. ఈవిశ్వాసముల నేసు ఖండించెను. మతమునకు పరిశుద్ధహృదయమును, పరిశుద్ధవర్తన మును, సర్వజనసౌభ్రాత్రమును, ఈశ్వరభక్తియు ప్రధానములు గాని నిరర్థకము లయిన బాహ్యకర్మలును బాహ్యవేషధారణములును ముఖ్య ములు కావన్నది ఏసు చేసినబోధయొక్క సారాంశము. ఇందు మించుగా నిటువంటి సిద్ధాంతములనే యిప్పుడప్పు డుపదేశించుచు వచ్చినవా రనేకు లుండుచువచ్చిరి కాని తమయుపదేశముల నను ష్ఠానములోఁ బెట్టినవారు మాత్రము కానరారు. సర్వము ననుష్ఠాన ములో నున్నది కాని యుపదేశములో నేదియు లేదు. కొందఱివారి వలె కేవలోపదేశములో తృప్తినొంది యుండక ఏసు తా నుపదేశిం చిన దానినెల్ల ననుష్ఠించి చూపెను. సత్యమెప్పు డుపదేశకాలముక కంటె ననుష్ఠానమునందే లోకమున కధికోపకారదాయక మగును. ఎవ్వఁడు మాటలతోను చేష్టలతోను ధర్మము ననువర్తించునో, ఎవ్వఁడు ప్రాణహానియు వచ్చినను ధర్మమును విడువకుండునో, అట్టి వాఁడొక్కఁడే లోకములో సర్వజనులకు పూజనీయుఁ డగును.

ఎల్లవారును మెస్సయా వచ్చు నని యెల్లచోటులను ప్రతీ క్షించుచున్న కాలములో ఏసు తనగ్రామములో మతబోధ కారం భించి యుండఁగా నాకస్మికముగా దేశమునం దంతటను "మెస్సయా యూదులలో మనలో నవతరించియున్నాఁ డనియు, ఈశ్వరరాజ్యము

సమీపించినదనియు, బోధించుచు జోర్డన్ నదీతీరప్రాంతమందలి యరణ్యములోనుండి యొక ప్రవక్త బయలుదేరినాఁడు" అని యొక ప్రవాదము కలిగెను. ఈవార్త పుట్టినతోడనే దేశమునం దంతట నొక్కసారిగా సంక్షోభము పుట్టి యామహాపురుషుని సందర్శించుటకును, తద్బోధను నాకర్ణించుటకును నానాముఖములనుండి జనులు తండోపతండములుగాఁ దరలిపోసాగిరి. ఇట్లు బయలువెడలిన ప్రవక్త పేరు జాన్. క్రీస్తుశకము ౨౬ వ సంవత్సరప్రాంతమునం దత్యుత్సాహవంతుఁడును తపస్వియు నయిన జాన్ అనెడి యామహాపురుషుని యొక్క ఖ్యాతి యింతయింతగా పాలస్తీను దేశమునం దంతటను వ్యాపించెను. ఈజాన్ యొక్క జన్మస్థలము జూడియాదేశములోని హెబ్రన్ కొండలకు సమీపమున నున్న జెట్టా గ్రామము; ఇతఁ డాచార్యపురుషుల వంశమునఁ బుట్టినవాఁడు. యేసు పాలస్తీన్ దేశములో నుత్తరభాగమునందు పెరుగుచుండఁగా నితఁడు దక్షిణభాగమునందు పెరుగుచుండెను. ఇతఁడు బాల్యమునుండియు నుపవాసాది వ్రతములతో కాలక్షేపము చేయ నలవాటు పడినవాఁడు; మన భరతఖండమునందలి ఋషులవలెఁ గొంతకాల మరణ్యమందు తపశ్చర్య చేసినవాఁడు. అట్టి యితఁ డిప్పుడు తనశిష్యులను జోర్డన్ నదీజలములలో స్నానములు చేయించి యుపదేశములు చేయుచున్నందున నతనికి స్నాతకుఁ డన్న నామము ప్రసిద్ధమయినది. ఇతఁ డిప్పుడు చేయుచున్న ముఖ్యబోధ "అనుతాప పడుఁడు. ఈశ్వరరాజ్యము సమీపించుచున్నది" అనునది. యేసు మనస్సునందువలెనే యీతని మనస్సునందును దిన్నతనములోనే తత్కాలదేశదుర్గతి దృఢముగా నాఁటి సంతాపము కలిగించెను. జను లెట్లు కష్టములకు లోనయి దుఃఖపడుచున్నారో, వారిలో నెందఱు పాపముల పాలయి బాధ

పడుచున్నారో, మంచివారుగాను ధీమంతులుగాను నుండవలసిన గురువు లెట్లు దుష్టవర్తనులును బుద్ధిహీను లయియున్నారో, ఎప్పిలును పారిసీలును ధర్మశాస్త్రవచనము నొడిగి పైకి భక్తు లవలె నటించు చున్నను హృదయములోపల భక్తిహీనులును దయాశూన్యులు నయి యున్నారో, తెలిసికొని జాన్ మనస్సులో నారాట మొందుచుండెను. అతఁ డుగ్రస్వభావుఁడును వేగిరపాటు గలవాఁడు గనుకచే నాతని దృష్టికి యత్రములు దుస్సహము లయ్యెను. హెర్లెన్ నగరము నందలి తన సుందరమందిరమునందు సుఖముగా నుండినవాఁ డయ్యును కన్నులు నిరుగా ననుదినమును తనచుట్టును జరుగుచున్న దుర్వృత్తములను జూచి సహింపలేనివాఁ డయి యతఁడు తిరుగులవలె నిస్సహాయుఁడై రాశి నపేక్షించి యింట నాఁగి యుండనొల్లక తనకు కోపోద్రేకమును గలిగించుటకు కారణము లయిన యకార్యకరణములు కంటఁబడకుండు ననియు తన దేశస్థులను మంచిమార్గమునకుం ద్రిప్పుటకుఁ దగిన సాధనము లుపదేశించుట కయి నిశ్చలహృదయముతో రాత్రిందివము లీశ్వరుని ప్రార్థింపవచ్చు ననియు తలపోసి యతఁడు వనమునకుఁ బోయి నివసింపవలె నని నిశ్చయించుకొనెను. అడవులకుఁ బోయి కాయకములు శుష్కింపఁ జేసి తాపసు లయి వసించుట యా దేశమునందువలెనె యీ దేశమునందును పూర్వకాలమునం దాచార మయి యుండెను.

అట్లు వనవాసము చేసి తపస్సు చేయువారి కీశ్వరసాక్షాత్కారము గలుగు నని నమ్మి జను లట్టివారికి భయపడుచును వారిని గౌరవించుచుండుటయుఁ గలిగి యుండెను. ఆ ప్రవర్తనము పుణ్యకార్యముగా నెల్లవారిచేతను భావింపఁబడు చుండెను. అట్లు కృతనిశ్చయుఁడయి యున్నపుడే యిల్లు విడిచి జాను స్పృశనమాత్రమునను నవిరాపదమున నున్న యారోగ్య

మునకు లేదిపోయెను. ఆఘోరాటవి దురాలోక మయిననిర్జనప్రదేశము; అక్కడ కొండలును నిమ్నరిన్నెలును దక్క కంటికి మరేమియు కనఁబడవు. ఆకాంతారమునందు దినములకొలఁది నడచినను జనవాసుల కప్పుడప్పు డొకానొకపక్షియో పక్కియో విషసర్పమో దక్క జీవజంతు వేదియు కంటఁబడదు. అక్కడక్కడ వానలు కురిసినప్పుడు కొండసందులలోను చిన్నయూటలలోను నిలిచిననీరు దక్క త్రాగుటకు మంచినీరయినను లభింపదు. అడవితేనెయు మిడుతలును దక్క మనుష్యుఁడు శరీరధారణము చేసికొనుట కనుకూలమయిన యాహారపదార్థములేవియు దొరకవు. కొండలలోని నెఱియలలో తేనెటీగలు తేనెపట్లు పెట్టును; దక్షిణవాయువులచేత యవనదేశమునుండి మిడుతలదండు కొట్టుకొనివచ్చును. ఇట్టి కాంతారములో మిడుతలను దిని తేనె త్రాగి ప్రాణధారణము చేసికొనుచు బహుసంవత్సరము లేకాకియై తాను వసించెను. ఆకాలములో నతఁడు రాజదండనమును తప్పించుకొనుటకయి ప్రాణభీతిచేత పాఱిపోయి వచ్చినయొకానొకతస్కరుని మొగమును దక్క మనుష్యముఖము నెప్పుడును జూడలేదు. అతని కప్పు డక్కడ పర్వతగుహయే వాసగృహము; కటిమాత్రమున బంధింపఁబడిన యుష్ట్రాజినమే వస్త్రము; మనోగతులే సహచరులు; పూర్వప్రవక్తలయొక్క వాక్యములను చింతనము చేయుచుండుటయు తనదేశస్థులను దౌర్బల్యములనుండియు పాపములనుండియు విముక్తులను చేయవలయునని యీశ్వరప్రార్థనము చేయుచుండుటయు నయతని వ్యాపారము.

ఇట్లీశ్వరుని ధ్యానించుచు తపశ్చర్యయందుఁ గొంతకాలము గడపినతరువాత తత్ఫలముగా నతనిమనస్సునం దొకసంకల్ప మంకురించెను. రోమకసైనికులు ఘోరముగా నున్నందున నతని దేశ

విలో వారివలనభయముగాని వారితో పోరాడుట వృథాయాస మన్న చింతగాని కలుగలేదు. సమీపించినప్పటివలె దూరముగా నున్నప్పు డపాయము లంత భయంకరముగా తోఁచకపోవుట లోకనైసర్గికమే కదా! ఆయుధపాణు లయిన రోమకభటులను నిత్యమును కన్నుల యెదురఁ జూచుచు పట్టణములలో వాసము చేయుచుండినవారి కట్టి బలిష్ఠుల జయింపఁగలుగుదు మన్న యాశ పుట్టుట కష్ట మయ్యెను; కాని యడవిలో నున్న యేసుయొక్కదృష్టికి సర్వశక్తుఁ డయిన యీశ్వరునిరాజ్యమును తనదేశములో స్థాపన కాకుండ నిలుపుటకయి యల్ప సంఖ్యాకు లయిన యీ యాయుధహస్తు లెంతటివా రని తోఁచెను. ఇట్టిసంకల్ప మతనిమనస్సునకు తగులఁగానే యతఁడు తనలో తాను పరిపరిలాగుల నాలోచించుకొనఁజొచ్చెను. జనులయొక్క పాపముల మూలమున మెస్సయా దర్శన మిచ్చుటకు శంకించుచున్నాఁ డని రాబ్బీలు ఘోషించుచుండ లేదా? ఒక్కదిన మయినను జను లందఱును తమపాపముల కయి నిజముగా పశ్చాత్తప్తు లైనపక్షమున, మెస్సయా ప్రత్యక్షమై యీశ్వరరాజ్యమును స్థాపించు నని వారు పలికి యుండలేదా? మెస్సయాయొక్క సాక్షాత్కారము నిమిత్తము కావలసినయెల్లను జనులు పశ్చాత్తప్తులై పాపపరాఙ్ముఖు లగుటయే కదా! నేనుపూని జనుల ననుతాపపడునట్లు చేసెదను. అని మనస్సులో దృఢనిశ్చయము చేసికొని యితరులు రిక్తకోరికలు కోరుచు కాలక్షేపము చేయు చుండఁగా యేసు కార్యదీక్ష వహించి బయలువెడలెను. ఆ యిప్పుడును తానే మెస్సయా నని తలఁచుకోలేదు; నిజదర్శనప్రాప్తి కర్హత కలుగునట్లుగా జనులు పరిశుద్ధు లగుట నిమిత్తమా మహాప్రభువు వేచియున్నాఁడని మాత్రమే తలఁచి యుండెను. ఇట్టిస్థితి యం దాతనిమనస్సులో నిత్రపోయి "పాపమునకు పరితపింపుఁడు.

ఈశ్వరునిరాజ్యము సమీపించినది.” అని జనులకు బోధింపు మని యాజ్ఞాపించిన ట్లొక వాక్యము వినఁబడెను. అట్లు వినఁబడినతోడనే యది యీశ్వరాజ్ఞగాఁ జేకొని యావివిక్తప్రదేశమును తనగుహను విడిచి బయలుదేఱి యతఁడు త్రోవపొడుగునను కంటఁబడినవాని కెల్లను స్వమత ప్రకటనము చేయుచు జోర్డన్ నదీతీరమునకుఁ బోయి తన సిద్ధాంతమును బోధింపఁజొచ్చెను. మన దేశమునందలి బైరాగుల వంటి శిష్యు లనేకు లప్పటికే యతనిచుట్టును జేరి యతఁ డేర్పఱచిన నియమములకును, బోధించిన సిద్ధాంతములకును లోఁబడి నడుచుకొను చుండిరి. అతనిబోధను విన్నవా రెల్లను నతఁ డీశ్వరప్రేరణముచే వచ్చిన నిజ మైన దేవదూత యని విశ్వసించి తాము విన్నదాని నితరులకుఁ జెప్పసాగిరి. ఈప్రకారముగా కర్ణపరంపరచేత నాతనిఖ్యాతి దేశమం దంతటను మెల్లమెల్లఁగా ప్రబ్బుకొనఁగా స్వల్పకాలములోనే జెరూసలేమునగరమునకు సహితము చేరెను. అందుచేత జనులు నానా ముఖములనుండి ప్రవాహరూపముగ బయలుదేఱి వచ్చి యాతని బోధను వినుటకై మూఁగఁజొచ్చిరి. ఎక్కడనో మాయిమూల నున్న గాలిలీదేశములోను ప్రశాంత మైన నాజరెత్తుగ్రామములోను గూడ జీసు బోధించుచున్న కథయు జను లాతనిచుట్టును జేరుచున్న వార్తయు నెల్లవారికిని కర్ణగోచర మయ్యెను. ఇట్లు కొన్నిమాసములు జరుగునప్పటి కతఁడు జూడియామండలములో నెక్కుడు ప్రబలుఁ డయ్యెను. పామరజను లందఱు నాతని మహాత్మునిగా భావించి పూజించుచు వచ్చిరి; పలువు రతఁడు దేశోద్ధారణమునిమిత్తమయి యవతరించిన మహాపురుషుఁడని నమ్మిరి; తాను మెస్సయాను గాని యతఁడు బహిరంగముగా కైవాసించుచున్నను, అనేకు లతఁడే మెస్సయా యని భావించిరి. అతఁడు నిర్భయముగా ధనికు లైన మతా

చార్యులయొక్కయు పారిసీలయొక్కయు మాయవేషములను వెల్లడి పఱచుచుండుటచేత మతాచార్యులును లేఖకులును మాత్ర మాతనిని ద్వేషించి తిరస్కారభావముతోఁ జూచుచుండిరి. అయినను జనులకు జడిసి వారాతని నేమియుఁ జేయలేకుండిరి.

ఈకాలమునకు జీసస్సున కించుమించుగా ముప్పదిసంవత్సరముల ప్రాయము వచ్చెను. గొప్ప ప్రవక్త యొకఁడు బయలు వెడలి తొల్లవారిని శిష్యులనుగాఁ జేసికొనుచున్నాఁ డన్న వార్త చెవిసోఁకఁగానే జీసస్సు తనయిల్లును వ్యాపారమును విడిచి తన కొంచెపాటి శిష్యబృందమును వెంటఁగొని స్వగ్రామమునుండి బయలుదేఱి యెక్కడనో దక్షిణమున జాను బోధ చేయుచున్న దూరదేశమునకు తిన్నఁగా నడిచిపోయెను. ఇట్లతఁడు సంతోషదాయకమైన తనవాసస్థానమును సుఖములను విడిచిపోవునప్పు డతనికి తనకు ముందు కలుగఁబోవు స్థితినిగూర్చినచింత గాని తన కామరణమును బాధలును తన్మూలమున లోకమునకు మేలును గలుగు నన్న యాలోచనగాని మనస్సులో పుట్టెనదో లేదో! జానుయొక్క నిప్పులుగురియుమాటలు చెవిని బడఁగానే యాతనిమనస్సులో నుత్సాహాగ్ని రగులుకొని యొక్కసారిగా ప్రజ్వరిల్లెను. నలుదిక్కులనుండియు గుంపులుగుంపులుగాఁ బోవుచున్న మూకలతోఁ గలిసి జోర్డన్‌నది మృతసముద్రములో సంగమించిన చోటికి సమీపమునం దున్న జానువద్దకు జీసస్ వచ్చెను. అతఁ డక్కడకు వచ్చునప్పటికి దీర్ఘశిరోజములు భుజములనుండి వ్రేల, గల విరయఁ బోసికొని, కన్నులనుండి నిప్పులురాల నిశ్చలముగాఁ జూచుచు చేతులు పయికెత్తి దృఢభక్తిసూచకముగా నభినయించుచు, బట్ట బయల నిలువఁబడి మేఘగంభీరభాషణములతో వాగ్ధారాప్రవాహమును వర్షించుచున్న దృఢోన్నతశరీరుఁ డైన పురుషుఁ డొకఁడు కన్నుల

తెలుపుటఁ గానఁబడెను. అప్పు డాతనినోటినుండి "ప్రభువుయొక్క రాకకు దారిచేయుఁడని యరణ్యములో ఘోషించు చున్నవాఁడను నేను. నాతరువాత వచ్చుప్రభువు నాకంటెను శక్తిమంతుఁడు. అతని పాదరక్షలయొక్క వాఱును వంగి విప్పుటకైనను నేనర్హుఁడను గాను. అతఁ డిపుడే మీలో నిలిచి యున్నాఁడు. అతనివ్యజన మాతనిచేతిలోనే యున్నది. కృషీవలుఁడు ధాన్యమునుండి పొల్లగసవుఁ గొట్టినట్లు, అతఁడు పాపాత్ములను భూమినుండి తొలఁగించివేయును. కాఁబట్టి యనుతాపపడుఁడు; మీపాపకృత్యములను శీఘ్రముగా విడిచి మంచిని చేయుట కభ్యసింపుఁడు. ఈశ్వరరాజ్య మాసన్నమై యున్నది." అనుమాటలు పిడుగులు పడుచున్నట్లు బయలువెడలి వినువారికర్ణరంధ్రములనుండి దూరి హృదయములను కలఁచుచుండెను. ఆసమయమున నక్కడ నున్నమూఁకలో పారిసీలును సద్దూసీలును కొంద ఱతనికంటఁబడఁగా జాను వారివంక యాగ్రహదృష్టితోఁ జూచుచు చేతులు చాఁచి "ఓవిషసర్పములారా! రాఁబోవు కోపమునుండి తప్పించుకొందని మిమ్మెవ్వఁడు హెచ్చరించెను? మీరు మీపాపములకు పరితాపపడినఁగాని మిమ్ము నీశ్వరుఁడు రక్షింపఁడు." అనునట్టివాక్యములను పలికి జనులవంకఁ దిరిగి "పశ్చాత్తాపపడుఁడు; పశ్చాత్తాపపడుఁడు. జ్ఞానస్నానము పొందుఁడు" అనుమాటలు మాటిమాటికి నుపన్యసింపఁ జొచ్చెను. స్నానములు ముక్తిదాయకము లని ప్రాగ్దేశమునం దెల్లవారికి నమ్మిక యగుటను బట్టి యతఁడు జనులు పశ్చాత్తప్తు లయి తన శిష్యులగుట కంగముగా జ్ఞానస్నానమును జోర్డన్ నదీజలావగాహన మేర్పఱచెను. అతని యుపదేశము విని పశ్చాత్తప్తు లయి వేలకొలఁది జనులు కన్నుల నీరుగార మూఁకలలోనుండి వెలువడి పోయి నదిలో స్నానము చేసి వచ్చి యాతనిశిష్యులగుచుండిరి.

జాను నదిగట్టున నిలుచుండి యుపన్యసించు చుండఁగా శిష్యులు స్నానముచేసి వచ్చువారును స్నానమునకుఁ బోవువారును నై గురువునకు భక్తితో ప్రణామము చేయుచుండఁగా, లెక్క లేని జనులు చేరువను నిలువఁబడి వేడుక చూచు చుండిరి. అట్టి సమయమునందు యౌవన పురుషుఁ డొకఁ డాసమూహములోనుండి వెలువడి తాను జ్ఞాన స్నానమునకు నీటిలో దిగెను.

ఆవఱకే జాను కొంతకాలము నుండి యొర్దను నదిగట్టున నిలువఁబడి నిత్యమును జనులకు బోధచేయుచు పశ్చాత్తప్తు లయిన వారికి జ్ఞానస్నాన మిచ్చుచుండెను. జనులు తమ పాపముల నిమిత్త మెప్పుడు చిత్తములో పశ్చాత్తాపము నొందుదురో యప్పుడు మెస్సయా తప్పక వచ్చు నని జానుకు దృఢవిశ్వాస ముండెను. ప్రతి దినమును వేలకొలఁది జనులు తనవద్దకు వచ్చి తమ పాపముల నొప్పుకొని యనుతాపపడి శిష్యులగుచుండుటచేత మెస్సయావచ్చి దర్శన మిచ్చు దిన మాసన్న మయియున్న దనియు నతఁడు హృదయములో నమ్మి యుండెను. అంతకంతకు జను లధికముగా వచ్చి తమపాపము లనుటార్చి శోకాగ్ని సంతప్తులై శుద్ధచరిత్రులుగా నుండవలె నన్న మనోనిశ్చయములో తమతమ పాపములకుఁ బోవుచు వచ్చినకొలఁది మెస్సయారాఁది చింత బలపడి యితని కావచ్చెడువారిలోనే మెస్సయా యున్నాఁ డేమో యన్న భ్రమసహితము కలుగుచు వచ్చెను.

అందుచేత వాతఁడు మెస్సయా యేవేళనో యేదినమునందో వచ్చి దర్శనమిచ్చు ననియు, ప్రజారక్షకుఁ డయిన యాప్రభువురాకను దేవుఁడు తఱుణము వచ్చినప్పుడు ముందుగాఁ దనకుఁ దెలుపుననియు, నెదురుచూచుచుండి, యెవ్వని ముఖమునం దైన మెస్సయా కాఁదగిన

లక్షణములు లున్న వేమో యని తనవద్దకు స్నానమునకు వచ్చువారి ముఖముల నెల్ల నిపుణముగా పరిశీలించి చూచుచుండెను. ఇట్లుండఁగా నొకనాఁడు తన బోధ ముగిసిన తరువాత పైన చెప్పినట్లొక యౌవన పురుషుఁడు నదిలో స్నానము చేసి తన వద్దకు వచ్చుచుండఁగా జాను కొంతతడవు నిశ్చలదృష్టితో తెప్పవాల్పక యతని మొగము వంకఁ జూచెను. అప్పు డతనిదృష్టి తన్ను సంతోషపరవశుని జేయఁ దగినదివ్యాననము కో యాయౌవనపురుషుని సాధుముఖము నందు పాద కొల్పెను. "ఇతఁడే యతఁ డగునా?" యని తనలోఁ దాను వితర్కించుకొనుచు, తన్ను సమీపించుచున్న యాపురుషుని నేకాగ్రచిత్తుఁ డయి తదేకదృష్టితోఁ జూచునప్పుడు చెవిలోఁ జెప్పి నట్లుగా జానునకు తనహృదయములో నుండి "ఇతఁడే మెస్సయా; దేవునిచేత నభిషిక్తుఁ డయినవాఁడితఁడే." యన్నశబ్దము వినఁ బడిన ట్లయ్యెను. అట్లు వచ్చిన యాయౌవనపురుషుఁడే యేసు. ఆప్రవక్తయొక్క దృఢగంభీరోక్తులు చెవిని బడినప్పు డతని హృదయ మునం దావఱ కెన్నఁడును పుట్టని యనిర్వాచ్యమగు నానావిధమైన యుద్దీపనము కలిగెను. అతఁ డాక్షణముననే తన్నొక దేవదూత చేయిచూపి కొనిపోవు చున్నదో యనునట్లు శాంతముఖముతో తిన్నఁగా జానుయొక్క సమ్ముఖమునకు నడిచెను. ముం దేమి జరుగ నున్నదో యాతనిమనస్సున కప్పుడు పూర్ణముగా పొడకట్టకపోయినను, తాను పవిత్ర మయిన దేవకార్యము నిమిత్తము తనజీవమును నిశ్శం కముగా ధారపోయవలయు నన్న యీశ్వరప్రేరణ మాతని మనస్సులో నుదయించెను. అవల నాపుణ్యపురుషు లిప్పు డొండొరులముఖము లను జూచి తెలిసికొనినవా రయినను ప్రథమదర్శన సమయముననే వారిరువురకును దేవుఁడు హృదయముల నొక్కటిగాఁ గూర్చినట్లుగా

లోపలదృఢమైన స్నేహానుబంధము కలిగెను. మరేమియు పలుకక యితరులవలెనే జీసస్సును జ్ఞానస్నానము నాతనివలనఁ బొందుట కయి నీటిలో దిగెను. అంతట జా నాతని వంక గాంచెను నేవు చూచి యనుమానించి "నేనే నీ వలన స్నానము పొందఁదగినవాఁడను. నీవే నావద్దకుఁ వచ్చుచున్నావా?" అని పలికెను. జీసస్ శాంతచిత్తముతో "ఇట్లు జరగనిమ్ము, ధర్మము సర్వమును నిర్వహించుట మన కిప్పుడు తగియున్నది." అని యుత్తర మిచ్చెను. పాపమునకు పశ్చాత్తాపపడి ధర్మాచరణదీక్ష వహించుట కితరు లవలంబించిన యీస్నానమార్గము తనకును తగియున్న దని యీమాటల కర్థమై యుండును. అంతట జాను జీసస్సునకు జ్ఞానస్నాన మిచ్చెను. జీసస్ నీరు వెలువడి వచ్చి యీశ్వరుని ప్రార్థించుటకై మోకరించుకొని కూరుచుండి యున్న ప్పుడు జాను తనవద్ద నిలుచున్నవారితో "నా తరువాత నాకంటెను శక్తిమంతుఁ డొకఁడు రానున్నాఁడని నేను చెప్పిన దితనిని గూర్చియే. నేను మిమ్ము నీటిలో స్నానము చేయించినట్లు మిమ్మితఁడు పరిశుద్ధాత్మలో ముంచును." అని మెల్లగా చెప్పె నఁట. ఇందువలన జీసస్సే మెస్సయా యని యప్పు డందఱికిని గాకపోయినను జాను యొక్క మనస్సునకైనను తోఁచె ననుట స్పష్టము.

జీసస్సే మెస్సయా యన్న తనయభిప్రాయమును జాను పలువురతోఁ జెప్పినట్లు తోఁచదు. అందుచేత జ్ఞానస్నానవేళ నడచిన యీవృత్తాంతము జనసంఘములో నంతగా వ్యాపించలేదు. జీసస్సు జ్ఞానస్నానము పొందిన తరువాత నత్యల్పకాలములోనే యక్కడ నుండి వెడలి పోయెను. జెరూసలేము నగరమునకో మరియెచ్చటికో జీసస్సు మహోత్సాహముతో తన పని నారంభించిన సువార్త యచిర కాలములోనే జాను విని బడు నన్న పూర్ణవిశ్వాసముతో జా నిక్కడ

యథాప్రకారముగా తా నారంభించిన పనిని తాను పూనికతో నిర్వహించుచుండెను. జాను వద్ద సెలవు గయికొని వివిధాలోచనలతో చిత్త ముయ్యాల లూగ నొక్కఁడును జీవన్ను మున్ను జాను తపస్సు చేసిన జూడియా యరణ్యమునకే తిన్నఁగా తానును నడచెను. ఇంతకుముం దెన్నఁడు వనుఁగోని తానె మెస్సయా యన్నవిశేష మొకటి యిప్పుడు క్రొత్తగా నాతని చెవిని సోఁకెను. జానుయొక్క ముఖవీక్షణము వలన మెఱుపు మెఱసిన ట్లాకస్మికముగాఁ గలిగిన చిత్తోద్వేగములో నతఁ డీశ్వర కార్యమున కయి తన జీవనమును ధారపోసెద నని కృతప్రతిజ్ఞుఁడయి యీవలకు వచ్చినను, ఆయుద్రేకము కొంతశాంతి పొందినపిమ్మటఁ దాను నిర్వహింపఁ బూనుకొన్న ఘనకార్యమును సాధించుటకు తాను సమర్థుఁడ నగుదునా కానా యన్న సంశయ మిప్పు డాతనిమనస్సును బాధింపఁ జొచ్చెను. తాను పూనిన మహాకార్యము దుస్సాధ్య మనియు కష్టభూయిష్ట మనియు స్పష్టపడిన యిప్పు డాతనికి తాను మెస్సయా నగుదునా యన్నవిషయములోనె సందేహముతోఁచెను. మెస్సయా నిర్వహింపవలసినపని సాధారణ మయినది కాదు. అట్టి యసాధారణ కార్య నిర్వహణమునకుఁ జాలినంత బలమును బుద్ధికౌశలమును నాయొద్ద నిప్పు డున్నవా! అట్టి శక్తిని భగవంతుఁడు నా కనుగ్రహించుట సాధ్య మగునా! నేనో యసహాయుఁడ నైనయప్రసిద్ధుఁడను; నిర్వహింపవలసిన కార్యభార మో దుర్భర మయినది. భవిష్యద్గతి నాలోచించిన నన్నియుఁ గష్టములే కానవచ్చుచున్నవి. జనులో చపలచిత్తులు! నానాయకత్వ మంగీకరించి వారు కొంతకాలము నన్ను సహించి తరువాత నెదురు తిరిగి ప్రాణాంతము తేవచ్చును. ఒక్కఁడు నాయకత్వము వహించి లోకము నంతను తనదారి కెల్లు

త్రిప్పఁ గలుగును! నే నిప్పుడు మెస్సయా నని బయలుదేఱితినా పో తరువాత జరుగవలసిన దేమి? జను లామాట నమ్ముదురా? నమ్మిన మొదలఁ జేయవలసిన దేమి? జనుల యభీష్టప్రకారము సేనలను గూర్చుకొని పోయి రోమనులతో యుద్ధము చేయవలెనా? జనుల శిష్యులనుగూర్చి బోధించి యొక ధర్మమార్గోపదేశమునే చేయవలెనా? ఇటువంటియాలోచనలు విరామములేక మనస్సునుబట్టి బాధించుచుండఁగా రేయింబగళ్ళు నిద్రాహారము లెఱుఁగక యతఁ డా యడవిలో కాలము గడుపుచుండెను. ఇప్పు డీవిషయముల నన్నిఁటిని చక్కఁగా నాలోచించుకొని యొక కార్యాంశమునకు రావలెను. తాను మెస్సయా నగుదునా? యన్న విచారము బహుదినము లాతని కాఁకలి తోఁచ నియ్యకపోయినను, ఆయంశములో నిశ్చితాభిప్రాయ మింకను మనస్సులో దృఢపడ లేదు. తాను మెస్సయా నగుదునో కానో శోధింపవలె నన్న తలం పాతని మనస్సులో నడుమనడుమఁ గలుగుచు వచ్చెను. అంతరాత్మయో నిరంతరము నాతని ధర్మానుసరణమునకు సుముఖుని జేయుచున్నది; కష్టచింతలో ధర్మమునుండి విముఖునిఁ జేయఁ జూచుచున్నవి. లోకోత్తరకార్యముల నుత్సహించు మహాపురుషులచిత్తములో నెన్ని కష్టములు వచ్చినను ధర్మపథము నణుమాత్రము నతిక్రమింపరాదన్న సచ్చింతలు కలిగినప్పు డాకాలముల కొన్ని సమయములయందు ధర్మము నిమిత్తమయి సర్వసుఖములను త్యజించి కష్టము లెల్ల తెచ్చిపెట్టుకొనవలె నన్న దుశ్చింతలుకూడ నుదయించుట వింతకాదుగదా! అట్టి చింతలలో మొదటివానిని దేవతాప్రేరణము లనియు, రెండవవానిని పిశాచప్రేరణము లనియు, బుద్ధిమంతు లాదికాలమునుండియు భావించుచున్నారు. నీ వీశ్వరనియుక్తుఁడ వని చెప్పి యీశ్వరరాజ్యమును భూమిమీఁద స్థాపన చేయునిమిత్తమై

నీశరీరమును తృణకణమువలె విడువు మని దేవప్రేరిత మైన సద్బుద్ధి ప్రోత్సాహపఱిచి యతనికి ధైర్యము చెప్పుచుండఁగా, పిశాచప్రేరిత మైన దుర్బుద్ధి తా నప్పు డప్పుడు నడుమవచ్చి యతని కర్తవ్యసంశయములు పుట్టించుచు వచ్చెను. అట్టిస్థితిలో క్షుత్పీడితుఁ డై యున్న యతని కొకప్పుడు "మన్ననాఁ కసాధ్యమిదియును లేదని పెద్దలు చెప్పి యున్నారే! నేనే యెహోవా నైనపుత్రుఁడనైన నాయాఁకలి పోవునట్లుగా నిక్కడి రాళ్ళను రొట్టెలనుగా మార్పఁ బ్రయత్నింతునా?" అన్నబుద్ధి పుట్టి యింతలో "మనుష్యుఁడు రొట్టెలవలననే జీవింపఁగూడదు; ఈశ్వర ముఖమునుండి వచ్చిన వాక్యములవలన జీవింపవలెను." అన్న వేద వాక్యము జ్ఞప్తికి వచ్చి యాతలంపు తొలఁగిపోఁగా నతనికి మరల తన హృదయములో నున్న యీశ్వరాజ్ఞ ననుసరించి తానొక్క ధర్మావలంబమువలననే జీవింపవలె నన్నబుద్ధి పుట్టెను. మఱియొకప్పు డతఁ డలసి సొమ్మసిల్లి కన్నులు మూసికొని కునుకుపాట్లలో తాను యెరూషలేము నగరములోని దేవాలయముయొక్క గోపురాగ్రమున నున్నట్లు భావించుకొని యాభావనలోఁ గూడ యెప్పటివలె చింత మఱచిపోక "నేనే యెహోవా నైన పుత్రుఁడనైన, దీనిమీఁదినుండి యుఱికినను దేవుఁడు నన్ను క్రిందపడకుండ రక్షింపఁడా?" అనుకొని యాస్థితిలోనే మరల "నీవు నీప్రభువైన యీశ్వరుని శోధింపఁగూడదు" అన్న వేద వాక్యమును స్మరణకుఁ దెచ్చుకొని భగవంతుఁడు తన్ను రక్షించునో లేదో శోధించుటకై యాపదలను బుద్ధిపూర్వకముగా తెచ్చుకోరాదని తన యుద్యమమునుండి మరలుకొనెను. ఇట్టి యారాటములోనే యింకొకసారి యతఁడు తాను పర్వతాగ్రమునం దధివసించి చుట్టును గల రాష్ట్రములను జూచుచున్నట్లుగా భావించుకొను చుండఁగా "ఇతరుల వలె నీవు కొంచెము స్వార్థపరుఁడ వయి నిష్కంటకుఁడ వై సవత్సమున

మెస్సయాభావము వహించి నీ పితామహులు కన్న కలలు నిజ మగుటకు నీ శక్తి నుపయోగించుకొనవచ్చును." అని హృదయములో నెవ్వరో చెప్పిన ట్లయ్యెను. అతఁ డామాట వినఁబడగానే తెలివి తెచ్చుకొని "ఇది దుశ్చింత. ఓపిశాచమా! ఇక్కడనుండి తొలఁగిపొమ్ము. వేదములో చెప్పినట్లు సమస్తవిషయములలోను నేనీశ్వరునే పూజించి సేవింపవలెను. ఉత్తమోత్తమమైన మార్గమునఁ దక్క నన్యవిధమున నేను దేవునికార్యమును చేయ యత్నింపను." అని పలికెను. ఇదియే పిశాచప్రేరణము లైనట్లు గ్రంథములయందు విచిత్రముగా వర్ణింపఁబడినది. ఇట్టి హృదయాందోళనములతో నాతని కా యడవియందు నలువది యహోరాత్రములు గడచినవి. ఈప్రకారముగా కర్తవ్యనిశ్చయము గానక నలువది దినములు త్రొక్కటపడిన తరువాత నాతని మనస్సునకు పిశాచప్రేరణము వదలి దేవావేశము కలిగెను. అంతటితో నాతనికి లోపలఁ గల యాందోళనమును సందేహములును తొలఁగిపోయెను; శాంతియు సంతుష్టియుఁ గలదయి చిత్తము స్వస్థపడెను. అప్పు డతఁడు తాను ధర్మసంస్థాపనార్థ మీశ్వరునిచే నియోగింపఁబడిన మెస్సయా నని మనస్సులో ధ్రువపఱుచుకొని నాఁటినుండి దేశోద్ధారణనిమిత్త మాత్మార్పణము చేయఁ గృతనిశ్చయుఁడయ్యెను. తనదారి సుగమ మయినది కాదనియు ప్రాణాపాయకరము సహితము కావచ్చు ననియు స్పష్టముగా నెఱిఁగినవాఁ డయ్యెను, అతఁ డాక్షణమునుండియు నొకప్పుడును వెను కంజవేయక తాను మార్గదర్శియై నడిపి జనుల నజ్ఞానమునుండియు దుస్థితి నుండియు, పాపములనుండియు విముక్తులనుచేయ బద్ధకంకణుఁడై సమస్తమునకు నీశ్వరునే నమ్ముకొని కష్టములను సరకు సేయక యీశ్వరసేవ కయి ముందునకు నడవఁ దొడఁగెను. ఇంతవఱకును జీసస్సునుగూర్చి చెప్పినది

సామాన్యపు వడ్రంగిగా నున్నప్పటి చరిత్రము; ఇఁక ముందు చెప్పఁ బోవునది దేవకార్యమునందు నియుక్తుఁడైన మెస్సయాగా వర్తిం చునప్పటి చరిత్రము. అప్పటి చర్యను బట్టియే జీసస్సునకు మెస్స యాకు పర్యాయపదమైన క్రీస్తను విశేషాభిధానము కలిగినది.

నాలవ ప్రకరణము.

జీసస్ మొదట స్వస్థలమున ధర్మప్రవచనము చేయుట.

జానువలన జ్ఞానస్నానము పొందుకాలమునకు జీసస్సుప్రాయము దాదాపుగా ముప్పదిసంవత్సరములు. పెక్కుశోధనలకు లోనయి కష్ట కడపట తానే మెస్సయా నన్న పూర్ణవిశ్వాసముతో నరణ్యమునుండి వెడలి వచ్చినతరువాత నతఁడు తనకు జ్ఞానస్నానమును ప్రసాదించి యీశ్వరదాస్యమున కయి యాత్మార్పణము చేయఁ బురికొల్పిన జాను వద్దకు మరలఁ బోయి యాతనిని సందర్శించి ధర్మప్రవచన మారంభించుట కయి యాతనివలన ననుజ్ఞ గైకొని యుండవచ్చును. అసమావేశసమయమునందును జాను మరల తనప్రియశిష్యులతో నితఁడే మెస్సయా యని చెప్పియు నుండవచ్చును. అయినను తాము మెస్సయాల మని యీవల నెందరో వీరావేశముచేత బైలుదేఱి నాలుగు దినములు సినములాడి తాము పూనినకార్యభారము సమగ్రమును నిర్వహింప శక్తులు కాక కడపట భగ్నమనోరథులయి నామరూపములు లేకుండ నడఁగిపోవుచు వచ్చుటచేత విన్నజనులుమాత్రము సంశయమనస్కులయి వేసరవడి తాము మరల నింతగో మోసపోవుట కిష్టము లేనివారయి జీసస్ నిజమైన మెస్సయా యగునో కాఁడో నిర్ధారణము చేయుటకుఁ దగినదిదర్శనములు కనఁబడుటవఱకు నిరీక్ష్య మని నిశ్చయింపక వేచి యుండుట కయి పలువు రుద్దేశించుకొని యున్నట్టు తోఁచుచున్నది. అతఁడు జానువద్ద సెలవుగైకొని బయలుదేఱి నదీతీరమున కాలినడకను బోవుచున్నప్పు డంతకుము న్నతఁడే

చెప్పఁగా విని గురువు తమకుఁ జూపిన జానశిష్యులు కొందఱు యేసువును వెంబడించి, అతనితోఁ గూడ నడవఁ జొచ్చిరి. ఇట్లు కొంత దూరము నడచిన తరువాత యేసు వారిని వెనుక తిరిగి చూచి "మీకుఁ గావలసిన దేమి!" అని యడిగెను. అప్పు డేమి చెప్పుటకును తోఁచక కాఁబోలును వారడిగిన దానికి బదులు చెప్పక "స్వామీ! నీ వెక్కడ నివసించెదవు?" అని మరల ప్రశ్న చేసిరి. "మీరే వచ్చి చూడుఁడు" అని వారి కుత్తరము చెప్పి తలవంచుకొని యతఁడు మరల యథాపూర్వకముగా నడుచుచుండెను. తదాజ్ఞానుసారముగ వారతని వెంటఁబోయి కొంతకాల మతనితో సహవాసము చేసి తరువాత నతఁడు జానుకంటె తప్పక గొప్పవాఁడని తమమనస్సులలో నిశ్చయము చేసికొనిరి. అతఁడు శాంతస్వభావుఁ డగుటవలన మానసోద్రేకమును గలిగించు తీవ్రలక్షణము లేనియు నాతనియందు పాదకట్టపోవుటచేత క్రొత్తగా చూచువారి కతఁడు సామాన్యమానవుఁడుగానే తోఁచును గాని యితరులకంటె నతనియందు విశేష మేమియు కనఁబడదు. కాని, యతనితోఁ గొంతకాలము పరిచయము చేసి యతనివాక్యములను విను నతనివర్తనమును గనిపెట్టువారికి మాత్ర మాతని చేష్టలును మాటలును సమ్మోహనకరము లయి యతనియం దనురాగమును గౌరవమును గలిగింపక మానవు. ఇట్లతఁడు పూర్వము తన వెంట వచ్చినట్టియు నిప్పుడు క్రొత్తగాఁ జేరినట్టియు పరిమితశిష్యబృందము వెంటనంటి రాఁగా గాలిలీ దేశములోని స్వస్థానమును గూర్చి ప్రయాణము చేయుచుండెను. చెప్పరావలన జనులు ప్రతీక్షించుచున్నట్లుగా యుద్ధములతోను సేనలతోను తనకుఁ బని లేదనియు తాను చేయవలసినపని యంతయు తన యుపదేశములచేతను వర్తనముచేతను స్వదేశస్థులకు పరిశుద్ధ మయిన యుత్తమజీవనమార్గ

మును బోధించుటయే యనియు నతఁ డరణ్యములో నున్నప్పుడే నిశ్చయము చేసికొన్నందున, ఆనిశ్చయమునుబట్టి తాను చేయఁదలఁచు కొన్నపనిని తా నెఱిఁగియున్న దేశమునకుఁ బోయి యెఱిఁగియున్న వారిలోనే యారంభించుట యధికప్రయోజనకరముగా నుండు నని భావించుకొని యాయుద్దేశముతోనే స్వదేశాభిముఖుఁ డయ్యెను.

అతఁడు స్వస్థలమును చేరుటకు లోపలనే సకలజనసంక్షోభకర మయిన వైపరీత్య మొకటి సంభవించెను. అకస్మాత్తుగా జాను రాజ భటులచేతఁ బట్టుకొనఁబడి కారాగృహమునందుఁ బెట్టఁబడె నన్న పిడుగు వంటి దుర్వార్త త్రోవలోనే యతని చెవి సోఁకి కొంత హృదయతాప మును గలిగించెను. అంతేగాని యీ దుఃఖవార్త వజ్రసన్నిభ మైన యాతనిహృదయమును సంచలింపఁజేసి పూనిన పూనికనుండి యాతనిని మరలింపఁగలిగినది కాదు. రాజదండనమునకు పాత్రుఁ డగుటకయి జాను చేసిన యపరాధ మేదియు లేదు; జానుయొక్క ప్రసిద్ధియు జనానురాగకథయు విని, తన ప్రజానురాగబలముచేత నతఁడు ముం దేమయిన జనసంక్షోభమును ప్రేరేచునేమో యన్న భీతిచేత హీరోడ్ అంటిపస్ సేవలను బంపి పట్టి తెప్పించి యాతనిని చెఱసాలలోఁ బెట్టించెను. ఘనుఁ డైనయాబోధకుఁ డిప్పుడు రోమనులచేతులలో నున్నందున, ఎప్పుడో యేవేళనో యతఁడు వధింపఁబడుట నిశ్చయము. జనప్రియుఁ డయి ప్రఖ్యాతి గాంచి జనులను తనమార్గమున నడపఁ గల యవస్థ తటస్థించినప్పుడు తనకును నట్టిగతియే పట్టవచ్చునని యేసున్న మనస్సులో నప్పుడే యూహ కలిగెను. అట్టియూహానుబట్టి తనకు ముందు రాఁబోవెడి యాపదలవిషయ మయి యతఁ డెంతమాత్ర మును సందేహము పొందనివాఁడయినను, అతలం బతనియుద్యమము నకు విఘ్నకారణము కాక జాను కారాబద్ధుఁ డయి యుండుటనుబట్టి

పని చేయువారు లేనందునఁ దాను మఱింత శీఘ్రముగా పని కారంభింపవలె నన్న ప్రోత్సాహము పుట్టించుటకు హేతు వయ్యెను.

మతాచార్యులదుర్నయములను నిర్భయముగా బయలుపుచ్చుట మొదలగు కొన్నివిషయములలో నొండొరులను బోలి యున్నను స్వరూప స్వభావములయందును బోధించుటకు స్థలములు మొదలయినవి యేర్పఱచుకొనుటయందును బహువిషయములలో జానునకును జీసస్సునకును బొత్తిగ వ్యత్యాసము గలదు. జాను మహోగ్రస్వభావుఁడు; జీసస్ పరమశాంతస్వభావుఁడు. జాను బిగ్గరగా భీషణకటునినాదముతో ఘోషించెడువాఁడు; జీసస్ మెల్లగా మృదుమధురస్వరముతో నుపదేశించువాఁడు. జాను నిస్సంగుఁడయి విశేషకాలము నిర్జన ప్రదేశములయందుఁ గడపుచు వనవాటులలో బోధింప నిచ్ఛ గలవాఁడు. జీసస్ సంగశీలుఁడయి నిరంతరము జనులతోఁ గలసి మెలసి వసించుచు బహుజనాకీర్ణము లయినజనపదములలో బోధింప నభిలాష గలవాఁడు. ఇట్టిస్వభావగుణములతో మొట్టమొదట జీసస్ తాను కొంతకాలము వాసముచేసిన కపర్నాముగ్రామములో ధర్మబోధను చేయుట కుపక్రమించెను. అతనిబోధను వినుటకయి జనులు గుంపులుగుంపులుగా వచ్చి యతనిచుట్టును మూఁగఁజొచ్చిరి. తాను మెస్సయానని యప్పటి కతఁడు మనస్సులో దృఢముగా నమ్మి యున్నను, తాను చెప్పినదానిని చేసినదానిని పరీక్షించి జనులే గ్రహింపవలెనని కాఁబోలును ముఖ్యు లయినతన పరమాప్తులతో నెవ్వరితోనో దక్క మఱి యెవ్వరితోను జీసస్సు తాను మెస్సయా నని బహిరంగముగాఁ జెప్పలేదు. ఏకాంతములో నెల్లవారును తన్ను మెస్సయానుగా గ్రహించి విశ్వసింతు రన్న నమ్మిక యతనికిపహితము లోనే యుండవచ్చును. అతఁడు తన్నిప్పుడు చెప్పఁగోరిలసి వచ్చినను

మెస్సయాయని చెప్పఁబోక పూర్వము డేనియల్ తన స్వప్నదర్శనములోఁ జూచిన (యీశ్వరధర్మప్రవచనము చేయు) దేవదూతకుఁ బెట్టిన "మనుష్యపుత్రుఁ" డన్న పేరును తానుధరించి "నేను" అనుటకు పర్యాయపదముగా "మనుష్యపుత్రుఁడు" అన్నమాటనే తఱుచుగా వాడుచు వచ్చెను. మాయయు మర్మము తెలియఁగల ఋజువర్తనులయి యతని బోధను పరిశుద్ధహృదయములతో నమ్మి భక్తితోఁ జేరిన చిన్న వయస్సువారైన స్త్రీపురుషులుమాత్ర మప్పుడప్పుడు "నీవే మెస్సయా" యని యతనితో ననుచు వచ్చిరి. పూర్వగ్రంథముల ననుసరించి మెస్సయా డేవిడ్ సంతతివాఁడయి యుండవలసినందున, మెస్సయా యనుమాటకు పర్యాయపదముగా వారతనిని "డేవిడ్ పుత్రా!" అనియు పిలుచుచు వచ్చిరి. జీసస్ తాను డేవిడ్ వంశజుఁ డన్న విషయమును విశ్వసించినను విశ్వసింపక పోయినను, ఆయర్థమునందు వారట్లు తన్ను పిలుచుట కామోదించుచు వచ్చెను. అయినను తానుమాత్ర మతఁడు తన్నాపేరితో నెప్పుడును జెప్పుకొనక మనుష్యపుత్రుఁ డన్న నామమునే తృప్తితో వహించుచుండెను.

తాను జేసెడి హితబోధను విశ్వసించి తన్ననుసరించువారు కొంతకాలమువఱకును కొందఱుమాత్రమె యుందురనియు నతఁడు మొదటనే దృఢముగా నెఱుఁగును. తనయందవ్యాజవిశ్వాసము గల వారికిఁ గొందఱికిమాత్రమె తనసిద్ధాంతములను కూలంకషముగా బోధపఱిచి మనస్సులో దృఢముగా నాటించి తానాకస్మికముగా నిహలోకయాత్ర పరిసమాప్తి పొందించి దేహము త్యజింపవలసి వచ్చినతొడలఁ దానారంభించినపనిని తనయనంతరమును ధైర్యసాహసములతో నిర్వహించుటకయి వారిని సమర్థులను జేయవలె ననియే యాతనిపూనిక. అందుచేత జీసస్ పరమాప్తులుగాను శ్రద్ధాళువులు

గాను నుండెను కొందఱుప్రియశిష్యులను తనవద్దఁ జేర్చుకొని, సంఘ
మునకు సాముదాయకముగా బోధించునప్పుడు చూప శక్యముగాని
యధికశ్రద్ధతో వారిని శిక్షితులను జేయవలెనని నిశ్చయించుకొనెను.
ఆపనినిమిత్తమై యతఁడు తనబోధనమును వినవచ్చువారిస్వభావ
స్వభావములను నిపుణముగా పరిశీలించుచు, ఎవ్వరిని తన కాంతరంగి
కులనుగాఁ జేర్చుకొనవచ్చునో యెవ్వరిని జేర్చుకోరాదో తనలోఁదా
నాలోచించుకొను చుండెను. ఇట్లాలోచించి కొన్ని నెల లయినతరు
వాత నతఁ డొకనాఁడు తైబీరియస్ సరస్తీరమునందు నడుచుచు తన
బోధను నాసక్తితో వినవచ్చు చుండెడివా రయిన యమాయకు లగు
బెస్తవాండ్రు కొందఱు చేపలు పట్టుచుండఁగాఁ జూచి వారిని చేరఁ
బిలిచి "మీరు నావెంట రండు. నేను మిమ్ము చేపలను గాక మను
ష్యులను పట్టువారినిగాఁ జేసెదను." అని చెప్పఁగానే వారు తక్ష
ణమే తమ పడవలను వలలను విడిచి యాతనివెంటఁ బోయిరి. ఈప్రకా
రముగాఁ జేర్చుకొనఁబడిన ముఖ్యశిష్యులనామకథనాదులు యుక్త
స్థలమునందు వివరింపఁబడును. అతఁడు తాను ప్రియశిష్యులనుగాఁ
జేకొన్నవారికి విశేషశ్రద్ధవహించి బోధించినను, సామాన్యముగా
తనవద్దకు వచ్చువారికందఱికిని మానక సర్వకాలములయందును బోధ
చేయుచునే యుండెను. అతనిబోధనాశక్తినిబట్టిమాత్రమే కాక రోగు
లను స్వస్థపఱచెడి యద్భుతశక్తినిబట్టికూడ నాతనిఖ్యాతి శీఘ్రకాల
ములోనే చుట్టుపట్లదేశమునం దంతటను వ్యాపించెను. అందుచేత
చేరువనుండియు దూరమునుండియుఁ గూడ నానూతనబోధకునిబోధ
వినుటకును వ్యాధులను నివారణము చేసికొనుటకును జనులు రాఁ
దొడఁగిరి. గాలిలీదేశమునం దంతటను బయట జెరూసలేమునగరము
వఱకునుగూడ కొంతకాలములో నాతనికీర్తి వ్యాపించెను. కొందఱ

సంఖ్య గలయూదులలో మొదట కపెర్నాముగ్రామము ప్రవేశించి ధర్మోపదేశము చేయ నారంభించెను, కొన్ని మాసములు గడచునప్పటి కతఁ డెక్కడకుఁ బోయినను జను లతనినిగూర్చి యద్భుత కథలను చెప్పుకొనుచు వెంటఁ బడఁ జొచ్చిరి.

లోకములో జన్మభూమి పుట్టినవారికి ప్రియతమ మైనది కదా! అతఁ డీప్రకారముగా కొంతకాలము తన కడపటి వాసస్థల మైన కపెర్నాముగ్రామములో బోధచేసి పేరు పొంది తన జన్మస్థలమును జూడవలె నన్న వాంఛ పుట్టఁగా బయలుదేఱి త్రోవపొడుగునను గల గ్రామములలో బోధచేయుచు తుద కొకనాఁడు నాజరెత్ గ్రామము ప్రవేశించెను. అపుడే యతని కీర్తి యాప్రాంతములయం దంతట నల్లుకొనెను. తమ గ్రామములో నుద్భవించినవాఁ డొకఁడు బైలుదేఱి ప్రవక్తయయి యెల్లచోటులఁ బ్రఖ్యాతి గాంచుచున్నాఁ డని విన్నమాత్రముననే యెల్లవారికిని సంతోషము పట్టరాకుండును గదా! అట్టివాఁడు తమయం దాదరము గలవాఁ డయి మరల తమ గ్రామమునకు వచ్చి వాక్సుధాధారలను వెదచల్లఁ బోవుచున్నాఁ డని తెలిసికొన్నప్పుడు తద్బోధామృతరసపానము చేసి యానందపరవశులము కావలె నన్న బుద్ధి యెవ్వరి మనస్సులలో నుదయింపకుండును? అది యతఁడు పుట్టిపెరిగిన స్థల మగుటచేత నాజరెత్తు గ్రామములోనివారందఱు నాతనిని చక్కఁగా గుర్తెఱుఁగుదురు; అల్పకాలముక్రిందటనే స్వగ్రామమును విడిచిపోయిన యతఁ డింతలో నాకస్మికముగా ప్రసిద్ధపురుషుఁ డయి మరల స్వజనమును జేరవచ్చుచుండెను. అట్టిస్థితిలో నామహాపురుషునికి తమ గ్రామము జన్మస్థానమై ధన్యతఁగన్న దన్న గర్వముచేత తద్గ్రామవాసు లెవ్వ రద్భుత ప్రమోదమగ్న మానసులు కాకుందురు! యేసు చేసిన యద్భుతచర్యలనుగూర్చి యావంతే

వినియుండుటచేత నతఁడు తన మొదల నధికగౌరవానుభాగములు జూచి తన గ్రామమున మరింత యధికముగా నత్యద్భుత కార్యములు చేసి తమ్మందఱ సంతోషపెట్టునని యాగ్రామవాసు లెల్లరు నెదురుచూచుచుండిరి. అందుచేత జీసస్ స్వగ్రామము చేరఁగానే నాజరెత్తుగ్రామనివాసు లందఱు నాతనిఁ జూడవచ్చిరి. "అతిపరిచయా దవజ్ఞ" యను న్యాయముచేత పూర్వపరిచితు లనేకు లతని తమవాఁడే యన్న యనాదరభావముతో దులుకఁగా జూచియుండును. పేరు పెంపు లేని యతని కుటుంబస్థితినిఁ గూర్చి యందఱు నెఱిఁగినవా రగుటచే స్వగ్రామమున నతని కంతగౌరవము కలుగక పోవుట వింతగాదు. అతని తల్లిని తోఁబుట్టువులను బావలను కన్నుల యెదుట నిత్యమును జూచుచుండెడివా రతనిని డేవిడ్ రాజవంశజుఁగా నెట్లు భావించి సన్మానింపఁగలుగుదురు? ఇతరులమాట యటుండఁగా తుదకు నతని కుటుంబమువారే యిచ్చట నతనిని ప్రవక్తనుగా నంగీకరింపక ప్రతిపక్షు లయిరి. పూర్వస్నేహితులు పూర్వపరిచయముతోనే యాతని సమీపించి తమ్ము విడిచిపోయిన తరువాత నాతనియందు గలిగిన గొప్ప మార్పును గనిపెట్టలేక పూర్వపురీతినే కుశలప్రశ్నలను చేయఁ దొడఁగిరి; ఎల్లవారును చనవుతో ముందుకు వచ్చి యితర స్థలములలోఁ జేసిన వింతలను దమకుఁ జూపుమని పీడింపఁ దొడఁగిరి. నాఁడు తాను దేవాలయములో నుపదేశము చేయుట కయి యేర్పఱుపఁబడిన సమయము సమీపించకముందే యతఁడు స్వగ్రామవాసులు తన బోధనలయందు భక్తివిశ్వాసములు కలవారు కారనియు తనచేత నేవో యింద్రజాలములు చేయించి వేడుకచూడ యాశించింపఁ జూచుచున్నా రనియుఁ దెలిసికొనెను. అయిన నాతనిని జూచియుండనివారు మాత్రము గౌరవసూచకము లైన శీతలవాక్యములతో

నాతని నాదరించి యభినందించిరి. యేసు నాఁడు దేవాలయములో ప్రసంగము చేయుచున్నాఁడని యూరంతటను తెలిసినందున, ఉపాసనాసమయమునకు ముందే యప్పటి చిన్న దేవాలయ మంతయు జనులతోఁ గిక్కిఱిసిపోయెను. సాధారణముగా జరిగెడు ప్రార్థనలును ధర్మశాస్త్రపఠనములును ముగిసిన తరువాత యేసు పూర్వప్రవక్తయైన యెషయాయొక్క గ్రంథములోనుండి "ప్రభు వుఁడు బీదలకు శుభవార్తలను బోధించుటకయి నన్నభిషిక్తుని జేసి నందున, ప్రభువుని యాత్మ నన్నావహించియున్నది" అను వాక్యము నందుకొని యాప్రకరణమును జదివి ముగించి, అదివఱ మునే తనప్రసంగములో ననువదించి యా ప్రవక్తల వాక్యము సత్య మగునట్లుగా శుభవార్తను శాంతాత్ములకు బోధించుటకును భగ్నహృదయులను స్వస్థపరచుటకును లోకాస్థులకు ముక్తి గాంచఁజేయు టకును సర్వజనాదరణీయమైన యాశీర్వాదవాక్యమును బోధించుటకును వచ్చితిననియు, ఈశ్వరాజ్ఞకందరును బద్ధులై యెల్లవారల హృదయముల లోను కారుణ్యము రాజ్యము చేయు కాలము వచ్చినప్పు డెల్లవారును భూతలస్వర్గసుఖము ననుభవింతురనియు, ఉపన్యసింప నారంభించెను. ఈ ప్రథమవాక్యములు సర్వజనులకును కర్ణరసాయనముగా నున్నం దున, దేవాలయములోనివా రందఱు నొండొరుల మొగముల వంకఁ జూచుచు "ఇతఁడు యోసేపు కొడుకు కాఁడా! అంతకాలము వడ్రంగిగా నుండి మనలో నివసించినవాఁ డింతలో నిట్లు ప్రసంగింపఁ గలుగు నని యెవ్వ రూహింపఁ గలరు!" అని యతని శ్లాఘింపఁ జొచ్చిరి. ఇట్టివిధ ముగాఁ గొంతసేపు ప్రసంగించి తరువాత యేసు మఱియొక ధోరణి దిగెను. అతఁ డక్కడకుఁ బోయిన యుద్దేశము వారిని దిద్ది బాగుచేయు టకే యనియే కాని ప్రియవాక్యములు పలికి వారిని సంతోషపెట్టి

తాను చెప్పొందవలయునని కాదు. ప్రసంగముయొక్క పూర్వభాగ మునం దతఁడు సూచించిన భావిమహోత్కృష్టదశను పొందుటకు మార్గ మేదో యిప్పుడు విశదముగాఁ దెలుపవలెను. సాధ్యమైన యెడల వా రేయేవిషయములలో తప్పుదారులు త్రొక్కుచున్నారో, ఆలోచించుటకును వర్తించుటకును యోగ్యము లైన యుత్తమ మార్గము లేవో, చూచి వారికన్నియు దెలుపుట కర్తవ్య మైనందున, నతఁ డిప్పుడు తనవారు సంస్కరించుకోవలసిన దోషములను జూచి సంస్కారమార్గముల నుపదేశింప నారంభించెను. మార్గోపదేష్ట యయి తాను ధర్మముల నుపదేశించు చున్నప్పుడు తన పూర్వపరి చితులు తన్ను స్వోత్కర్షము చూప వచ్చిన గర్వితునిగా భావించి యసూయాగ్రస్తు లయి యున్నారని వారి చేష్టావికారాదులవలనఁ గనిపెట్టి, లేశమును సంశయపడక యతఁడు తా నప్పు డుపదేశించు చున్న వాక్యము లన్ని కావనియు తనలోపల నుండి పలికించు చున్న యీశ్వరుని వాక్యము లనియు దృఢముగా భావించి యెంతో యుత్సాహముతో "మీస్థితి చూడఁగా 'వైద్యుఁడా! ముందు నీరోగము నీవు కుదుర్చుకొనుము' అన్న పూర్వపుసామెత నాకు స్మరణకు వచ్చుచున్నది." అని చెప్ప నారంభించెను. జనుల కాతని మాటలు రుచింపక పోఁగా వారు "ఇంట గెలచి రచ్చ గెలువుము. ముందుగా నీవని యిక్కడ నారంభింపుము. నీమహిమల నిక్కడఁ జూపి, కపర్నహూ మున వచ్చెడి కీర్తి నీవాసస్థల మయిన యిక్కడ నుండి యితరస్థలము లకు వ్యాపించునట్లు చేయుము." అని యేమేమో ప్రలపింపసాగిరి. ఆమాటల కతఁడు కోపపడక వినయముతోను విచారముతోను, తాను మహిమను జూపి ప్రజలను వినోదపెట్టుట కయి యిక్కడకు రాలే దని తెలియఁ బలికెను. అతఁ డప్పుడు చేయుచుండిన యువ

దేశము దైవాదేశవిహిత మనియు నీస్వదేశ మనియు వారి మనస్సులలో వాదము కలుగలేదు. ప్రవక్తగా నతఁడు స్వగ్రామమున లేదో గౌరవమును సమకూర్చ వలయు నన్నచింత దప్ప వారి మనస్సుల కన్యచింత తోఁచలేదు. అట్టి సమయములో యేసు మరల నందుకొని "ఒక్క స్వదేశమునఁ దక్క నెచ్చోటఁడను ప్రవక్త గౌరవము పొందకుండఁడు" అన్న లోకోక్తి నుదాహరించి, ఈశ్వర రాజ్యమును భూమిమీఁద వ్యాపింపఁ జేయుటకొరకు స్వోత్కృష్టతను వారెక్కువగాఁ జూచుకొనుచున్నంతవఱకును తాను వారిలోఁ గలిసి పనిచేయుయత్నించుట వ్యర్థమని వారికిఁ జూపఁ బ్రయత్నించెను. అతఁడు నిర్భయుఁడుగాఁ బలుకుమాటలు వారి కంతకంతకు కర్ణకఠోరము లుగాఁ దోఁచుచుండఁగా "ఇతఁడు మనలను తిరస్కరించుచున్నాఁడు" అని కొందఱును, "ఇతఁడు మనకు ప్రవక్త కాఁడు. మనలను యోగ్యు లనుగా భావింపఁడు" మనకొఱకు మహిమల నేమియుఁ జూపఁడు" అని మఱికొందఱును, పలువురు పలువిధములఁ దమలోఁ దాము గుస గుసలాడఁ జొచ్చిరి. యేసు వారి మనోగతములను ముఖచేష్టావికృ తులను స్పష్టముగాఁ జూచియు నంతకు మునుపటిధోరణినే ప్రసంగము సాగించి యీశ్వరదృష్టియందు తనవారను పరులను నన్న భేదము లేక యందఱును సమానులే యనియు తామనుకొన్నట్లు కులీనతా సంపన్నత్వాదు లగు ప్రాపంచిక చాంచల్యోన్నత్యములను పాటింపక తన్నెవ్వరు జ్ఞాన కాంక్షులును దీనులు నయి సమీపింతురో వారి చిత్తోపశాంతి కయి ముందుగా శ్రద్ధ చేయువలయు ననియుఁ జూపుట కయి కొన్ని యుప మానములు తెచ్చెను. ఆ యుపమానములు తమ్ము లాఘవపఱ చుట కయి చేఁబడిన వని దురహంకారు లయిన యా నాజరెతు గ్రామవాసులు భావించుకొన్నందున వారి చెవుల కవి నుప్పువాము

లమ్యెను. అంతేకాక యింతవఱకును తమయూర తక్కువగా బ్రతికిన వడ్లంగి కొడుకు వచ్చి తమనర్తనములో తప్పులు పట్టి తమకు మార్గోపదేశకుఁడు కానా యున్న దురభిమాన మొకటికూడ వారి మనస్సులను బట్టుకొనెను. ఈ రెండు కారణముల చేతను వారు ప్రారంభదశలో నాతని ప్రసంగము కలిగించిన సంతోషమును గింతో మరియు మంఱది మాతని యుపదేశమును వినవొల్లక యుల్లంనాగించిరి. ఈవిధముగా వంతకంతకు మూర్ఖత్వము ముదురఁగా వారు దౌష్ట్యమేఁగి కార్యస్యమున కారంభించి కాలు లఱచుచు నాతనిమీఁదఁబడి అతనిని దేవాలయములో నుండియు గ్రామములో నుండియు దూరముగా నీడ్చుకొని పోయి యొక కొండకొన కెక్కించి యక్కడనుండి తలక్రిందుగా క్రిందికి పడద్రోచి చంపఁ జూచిరి. అతఁ డప్పటికిని వారి కోపమునకు భయపడక కఠినోక్తులాడక శాంతచిత్తుఁ డయి నిశ్చలుఁ డయి యూరకుండెను. పర్వతాగ్రమునకుఁ గొనిపోవులోపల వారి కోపము కొంతశాంతి పొందినందుననో, ప్రాణదానమునుసహితము వేఁడక నిశ్చలచిత్తములో మౌనమూనియున్న యాతని యాకారమును జూచిన మీఁదట జాలిపుట్టినందుననో, వా రాతనిని క్రిందికి బడఁద్రోయక కొండకొమ్మున దిగవిడిచి తమదారిని తాము గ్రామమునకుఁ బోయిరి. యేసు స్వగ్రామమునకుఁ బోవుట యిదియే కడసారి.

స్వగ్రామమున జరిగిన యీయవమానము వలన నతఁ డణుమాత్రమును నిరుత్సాహుఁడు కాక గొప్పవారి కెవ్వరికి నిటువంటి గతి పట్టుట వింతగా దనియు నెటువంటి ప్రవక్తయు స్వదేశమున గౌరవింపఁబడఁ డనియుఁ దలఁచుచు మరల కపర్నాము గ్రామమునకు వచ్చి, అక్కడిజనులు తన కనుకూలురుగా నున్నందున వారికి తన మతమును బోధించుచు, చుట్టుపట్టులగ్రామములకు మతప్రచా

రము నిమిత్తమయి సంచారములు చేయుచు వచ్చెను. ఆ కాలములో విశ్రమవాసర మయిన యొక్క శనివారము నాఁడు దక్క జను లొక్కచోట కూడఁబడుట సంభవింపకుండెను. ఆ దివసమునందు మాత్రము పల్లెలలోనివా రందఱును తమ గ్రామదేవాలయములో నొక్కటిగా చేరుచుండిరి. అది సమయముగాఁ జేసికొని జీసస్ విశ్రమ వాసర మైన యాదివసమునందే దేవాలయములో జనులకు పూర్వ సిద్ధాంతములతోడి పాటుగా తన నూతన సిద్ధాంతములను సహితము బోధింప సాగెను; ఉపాసనాసమయమునం దతఁడు దేవాలయము లకుఁ బోయి ప్రార్థనలుముగిసిన తరువాత తాను లేచి నిలువఁబడి యర్చకుఁడు చదువుట కయి ధర్మవాక్యములు గల ప్రమాణగ్రంథ మును చేతి కియ్యఁగా నందుండి కొంతభాగము చదివి యందులో నుండియే యొకవాక్యమును తనప్రసంగమునకు మూలసూత్రము నుగా గ్రహించి తన యభిప్రాయములను వివరించి చెప్పుచువచ్చెను. అతఁడు చెప్పిన యభిప్రాయములను ఖండించి వివాదపడుట కయి యాపల్లెలయందు విద్వాంసు లయిన ఫారిసీలు లేరు. అందుచేత జెరూసలేము నగరమునందు వలె మతనిరోధన కక్కడ ప్రతిషేధ మేమియు లేనందున, జనులాతఁడు చెప్పినది యెల్లను శ్రద్ధతో విను చుండిరి. అతఁడు చెప్పెడు పరిశుద్ధనీతివాక్యములు దుష్పాండిత్యదూషి తములు కానివారి నిర్మలమనస్సుల కాహ్లాదజనకము లయి వారిహృద యాంతరాళమున శిలాక్షరములవలె నాటుకొను చుండెను. అతి పాండిత్యము చేతను స్థలవేదాంతశ్రవణములచేతను వారిబుద్ధులు చెడ నందున్న, కపట మెఱుఁగక సత్యసంధు లయి సరళవర్తను లయి యున్న యాజానపదులు సామాన్యజ్ఞానమునకుఁ దెలిసికొనఁ దగిన యాతఁ డుపదేశించు సత్యముల నాదరించి యాతని బుద్ధి

నీతికి వశ్యులయి యాతనిని ప్రోత్సాహపఱచుచు వచ్చిరి. అతఁడు చెప్పినదెల్లను చక్కఁగా జెప్పెననియును, అతఁడు చెప్పినవి మంచి హేతువులనియును వారినమ్మునట్లు తోఁచుచుండెను. వారడిగిన కఠిన ప్రశ్నలకు సహిత మతఁడు నిరాయాసముగా సదుత్తరములను చెప్పి వారికి సంశయనివారణము చేయఁగలుగుచుండెను. అందుచేత నా ప్రాంతములయందలి గ్రామ్యజనులకు యాతనియందంతకంతకు ప్రమాణబుద్ధి దినదినప్రవర్ధమానమగుచువచ్చెను. తనయందు జనులకు విశ్వాసము హెచ్చినఁగాని లేదని వ్యాధినిగ్రహముగా తనయందును తనయందు విశ్వాసము హెచ్చెను. అతఁడిట్లు మొట్టమొదట ముఖ్యముగా కపర్నాముగ్రామములోనే బోధచేయుచు వచ్చెను. కొన్ని మాసములు గడచినతరువాత నితరస్థలములకును తిరుగుచుఁబోయి బోధచేయ నారంభించెను. సమీపస్థలములనుండి యాతని యుపదేశములను వినవచ్చినవారనేకులు తృప్తులయి యాతనిని తమ గ్రామములకు వచ్చి తమమిత్రులకును బంధువులకునుగూడ బోధ చేయుమని వేఁడుచువచ్చిరి. కొంతప్రసిద్ధి కలిగినతరువాత నతఁడెక్కడకుఁ బోయినను జనులు మూఁకలుగూడి యాతని ధర్మోపన్యాసములను వినుటకయి విఱుగఁబడుచు వచ్చుటయేగాక, ఉపన్యాసానంతరమున ప్రతిగ్రామమునను తమవ్యాధులను కుదుర్చుకొనుటకయి రోగులుసహితము ప్రోగగుచు వచ్చిరి. ఆరంభదశయందతఁడు బోధ చేయుచు వచ్చినప్రదేశము మిక్కిలి పరిమితమయినది. టైబీరియస్ సరస్సుసమీపమునఁ గొన్ని యామడలదూరమువఱకుమాత్రమే యతఁడప్పుడు సంచారము చేయుచువచ్చెను. అతఁడు మొట్టమొదట తన ధర్మబీజమును నాటినది యీచిన్నభాగమునందే. అతఁడు ప్రప్రథమమున చేయుచు వచ్చిన స్వమతబోధకు నిది ముఖ్యస్థానమయిన కప

ర్నహుముగ్రామమునకు చుట్టుపట్ల నీటు రెండుగడియల ప్రయాణములో నున్న నాలుగయిదు పల్లెలలో మాత్రమే. అతఁడు తనయొక్క మిక్కిలి చేరువగా నున్నట్టియు హిరోద్ అంటిపస్‌కు వాసస్థానమయినట్టియు టైబీరియస్ పట్టణమునకైనను పోయి యుండినట్లు కనఁబడదు. అంత రంగమును బాధించు మనోవ్యాధులను మాత్రమే కాక బహిరంగమును బాధించు దేహవ్యాధులను గూడ స్వస్థపఱుచు సామర్థ్యము కలవాఁడగుటచేత, యేసు చేయు ధర్మబోధను వినుటకును వ్యాధులను కుదుర్చుకొనుటకును గూడ జనులాతనియొద్దకు వచ్చుచుండిరని యూహలతో సూచింపఁబడెను గదా! కపెర్నహుముగ్రామమునకు మరల వచ్చినతరువాత నొక విశ్రాంతిదినమునం దతఁడు దేవాలయములో బోధించుచుండఁగా విని వచ్చిన జనసమూహములో నుండి మతిచెడినవాఁ డొకఁడు లేచి నిలువఁబడి భయంకరముగా రణగుణధ్వనితో నఱచ మొదలుపెట్టెను. అల్లకల్లోలముగా నుండి మతవిషయకమయిన యుద్రేకము దేశమునం దంతటను వ్యాపించియున్న సమయములయందు మతావేశముచేత దుర్బలచిత్తు లనేకులు చిత్తచాంచల్యము పొందుట వింత కాదుగదా! గ్రామదేవతల యుత్సవదినములయందు తప్పెటల చప్పుడు చెవిని బడిన మాత్రముచేత మనోన్మాదముచేత నాదభ్రమణది యమ్మవారు పూనిన దని యవ్యక్తప్రలాపములు చేయుచు శివములాడువారిని మన మీదేశమునందు సహిత కొందఱిని జూచుచున్నాముగాదా! ఇట్టిస్థితిలో దేశమందంతటను సంక్షోభము కలిగియున్నప్పు డట్టివారొక్కఁడనయినను బయలుదేఱవచ్చును. అప్పుడు యేసు బోధించుచుండిన వాక్యములు చెవిని బడినప్పు డాకస్మికముగా నాతని మతిభ్రమణము కలుగుటనుబట్టి చూడఁగా నాతనివాక్యములు వినువారల హృదయముల కెక్కి వారి నానందపరవశాత్ములను జేయు

శక్తిగల వాఁడయి యుండినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఆకాలమునం దొక్క-మతిభ్రమణమునమాత్రమే కాక యనేకము లయిన యితర వ్యాధులను సహితము పిశాచావేశముల కారోపించుట సర్వసామాన్య మయి యుండెను. అక్కడిమాట యేల! ఈకాలమునం దీదేశములో సహితము తమయింట నెవ్వరికయిన వ్యాధి సంభవించినప్పుడు పామరులు సాధారణముగా వైద్యునియింటికి బరుగెత్తుటకంటె ముందుగా సోదె చెప్పువానియింటికి బరుగెత్తుచున్నారు. ఆకాలమునం దక్కడ నెల్ల వారికిని దయ్యములయందు గట్టినమ్మిక యుండుటచేబట్టి మతిభ్రాంతు లయి యున్నవారుసహితము కొన్ని సమయములయందు తమ్ము పిశాచములు పూనిన వని తలఁచుకొని యసంబద్ధప్రలాపములు చేయుచుండుట గలదు. ఆవిధముగానే యా ధర్మోపన్యాససమయమునం దొకఁడు మనోన్మాదము కలఁ డున్నవాఁడు తా నేదో దయ్య మనునట్లు భావన చేసికొని "నాజరేతు గ్రామవాసి వయిన జీసస్సా! నీతో మా కేమిపని! నీవు మమ్ము నాశనముచేయ వచ్చినావా? ఓ పరిశుద్ధుఁడ వయిన దేవుని బిడ్డా నిన్ను నే నెఱుఁగుదును." అని ప్రలపింప నారంభించెను. దయ్యములను గూర్చిన నమ్మిక మాకాలపువారి కందఱికిని నున్నట్లే జీసస్సునకుఁగూడ నుండి యుండవచ్చును. అప్పుడు జీస స్సాదిష్టోన్మత్తునివంక తెప్పవాల్పక తేఱిపాఱఁ జూచి 'ఇఁక మాటాడక వానిని విడిచి వెలుపలికి రా" అని గంభీరస్వరముతో నాజ్ఞాపించెను. పిడుగుపడునట్లు పలికిన యాయాజ్ఞావచనము లాతని వాఁడిచూపులతోఁ గూడ సునిశితబాణములవలెఁ దిన్నగాఁ బోయి యాభ్రాంతాత్ముని హృదయమూలమునందు నాటిగా నాటి వానినో రడఁగించినందున, తక్షణమే వాఁడు ప్రేలుట మాని యూరకుండెను. అంతవఱకు నూరక వదరుచున్నవాఁ డాతని యాజ్ఞాబలముచేత నొక్క-

సారిగా వాకట్టు కట్టినట్టు మూకీభావమువహించుట చూచి యచ్చట నున్నవా రందఱును పరమాశ్చర్యనిమగ్నమానసులయి యతని దయ్యములను వదల్పఁ గలయద్భుతప్రభావ మున్నదని భావించిరి. ఇంద్రియోద్రేకముచేత మనస్సులను తామును వశపఱుచుకో లేక యస్వస్థమానసులై యుండువారిని స్వస్థపఱిచెడి యద్భుతసామర్థ్య మాతనివాక్యములయం దుండినదనుటకు సందేహము లేదు. యేసుమనస్సున కొకవేళ పిశాచావేశమునందు నమ్మకము లేక యుండినయెడల, అస్వస్థచిత్తుని మరల చిత్తస్వాస్థ్యము కలిగించుట కది తప్ప వేఱుమార్గము లేదని భావించి యయినను నతఁ డప్పుడు వానిలోపల నున్న పిశాచము నాజ్ఞాపించినట్లుగాఁ బలికి యుండవచ్చును. ఈకార్యములో నతఁడు పిశాచముల నుచ్చాటనముచేయు ననియు సమస్త వ్యాధులను నివారణము చేయు ననియులోకప్రవాద మొకటి మొట్టమొదట చుట్టుపట్ల పుట్టి క్రమక్రమముగా దేశము నం దంతటను వ్యాపించెను. యేసు మనోవ్యాధులను శరీర వ్యాధులనుకూడ నివారించె నని తచ్ఛిష్యులచే ననేకాద్భుత కథలు చెప్పఁబడి యున్నవి. బహువిషయములలో దేహారోగ్యము మనస్థితి ననుసరించియే యుండును. చింతలచేతను భయములచేతను మనో వ్యాధులచేతను జనులు తఱచుగా దేహవ్యాధులొంది బాధ పడుదురు; అట్టి మనోవ్యాకులతలు తొలఁగుటచేతను రోగము కుదురు నన్న దృఢవిశ్వాసముచేతను కూడ బహురోగములు మందు లేకయే నివారణము లగును. శీతల మధురోక్తులతో కర్ణరసాయనముగా ధర్మోపన్యాసములు చేసి జనుల హృదయములను కరఁగించి చల్లపఱిచెడి హృత్తాపహారకమైన సమ్మోహనశక్తి యేసువద్ద నున్నందున, తన్మూలమున ననేకులకు మనస్స్వాస్థ్యమును కలిగించి రోగనివారణముచేసి యుండుట యాశ్చర్య

కరము గాదు. అయినను జీసస్సు చేసిన రోగనివారణమును గూర్చిన యద్భుతకథాంకురము లనేకములు కర్ణాకర్ణిని వ్యాపించినప్పుడు క్రొత్త క్రొత్తకొమ్మలువేసి పెంపొంది లేఖకులవద్దకు వచ్చినప్పటికే చిలవల తోను పలవలతోను మొదటఁజూచినవారు గుఱుతు పట్టలేనంత మహా వృక్షములుగా పెరిగి యుండవచ్చును. ఈమానసిక సృష్టియం దెంత సత్య మున్నదో యిప్పుడు నిశ్చయముగాఁ జెప్పఁజాలముగాని యాకాలపువారిలో మాటమాత్రముచేతనే మంత్రించి నట్లు రోగ నివారణము చేయఁగల యమానుషశక్తి జీసస్సునకుఁ గలదన్న నమ్మక ముండిన దనుటకు సందేహములేదు. దీనికొక్క నిదర్శనమును వినుఁడు. జీసస్సొకనాఁడు కేపర్నాముగ్రామములో నొకయింట ధర్మ బోధము చేయుచుండఁగా నాతని వాక్యామృతపానము చేయవలె నన్న కౌతుహలముతో నూఱులకొలఁది జనులు మూఁగి పైకినుక చల్లినఁ గ్రిందరాలనంత దట్టముగా నిల్లంతటను గ్రిక్కిఱిసి యుండిరి.

ఆతని రోగనివారణకథలను విన్నవారు నలుగు రా సమయము నందు పార్శ్వవాయువుచేత బాధ పడుచున్నయొకరోగిని మంచము మీఁద మోచుకొని యాయింటిద్వారముకడకు వచ్చిరి. తీర్థప్రజవలె మూఁగియున్న యా జనులను తొలఁగఁద్రోచి లోపలికిఁబోవుట దుర్ఘట మగుటచేతను ప్రసంగమును ముగించి జీసస్సు వెలికి వచ్చువఱకును వేచి యుండునంత సహనము లేక యత్యాతురులై యుండుటచేతను తామే యాతని ముందుగా సందర్శించి స్వస్థులుకావలె నన్నవేగిరపాటు చేతను వెలుపలినుండి నిచ్చెన వేసికొని యింటి నడికొప్పుమీఁదికి వా రారోగితో నెక్కి యేలాగుననో యింటికప్పు కొంత తొలఁగించి దారిచేసి యాసందునుండి త్రాళ్ళుకట్టి యారోగిని మెల్లగా జీసస్సు

కూర్చున్న చోటికి దింపిరి. ఈప్రకారముగా నేనువచ్చి తన ప్రసం
గమునకు విఘ్నము గలిగించినందున కెంత మనస్తాపము కలవాఁ
డైనను, రోగికిని రోగిబంధువులకును దనయందుఁ గల విశ్వాసమున
కద్భుతపడి తననిమిత్తమై వారంత శ్రమపడి రోగిని తన పాదముల
కడఁ జేర్చినందున కడు జాలిపూని యాశ్చర్యయుతుఁడై తన వంక నపే
క్షతో దీనముగాఁ జూచుచున్న రోగివంకఁ శీతల దృష్టితోఁ జూచి తనను

నీపాపములు క్షమింపఁ బడినవి" అని తానే పాపక్షమాధికారియైన ట్లధికారవాక్యమొకటి పలికెను. ఆకాలమునందు యూదు లందఱును రోగములు పాపఫలము లని నమ్మియుండిరి. ఆరోగివహితము దేవుని యెడలఁ దానేదో యపచారము చేసియుండుటచేత దేవుఁడా పాపమునకు శిక్షగాఁ దనకారోగమును గలుగఁ జేసెనని నమ్మియుండెను. జీసస్ పాపమునకు ఫలముగా రోగములు వచ్చునని నమ్మినను నమ్మకపోయినను, అట్టి నమ్మకము గల రోగి కతివేగముగా హృదయశాంతిని ధైర్యమును గలిగించుట కామాటదక్క మఱి యేదియు కార్యకరముగా నుండ దని తెలిసినవాఁడై వానితో నీపాపములు క్షమింపఁబడిన వని పలికెను. ఆమాటలు విని యక్కడ నున్నవారిలోఁ గొందఱు "పాపముల క్షమించుటకు మనుష్యుఁ డెంతటి వాఁడు! దేవుఁ డొక్కఁడే యాపని చేయఁగలవాఁడు. దేవుఁ డనవలసినమాటలు తా ననుట దోషముకాదా!" అని తమలోఁ దా మనుకొని దొంగచూపుల మొగములవంకఁ జూచుకొనుచుండఁగా జీసస్సాధారణనిపెట్టి సమయోచితబుద్ధిగలవాఁ డగుటచేత లేశమాత్రమును సంశయింపక తా నన్నవాక్యములో నొక్క యక్షరమైనను మరలించుకొనక తాను భగవత్ప్రేరణమువలనఁ బనిచేయుచున్నట్టు మనస్సులో సంపూర్ణ విశ్వాసము గలవాఁడై యుండుటచేత ధైర్యముతో "నేను వాక్యములను దేవునియాజ్ఞచేతఁ బలుకుచున్నా ననియు, నేను చెప్పెడిదానిలోను జేసెడుదానిలోను సర్వములోను దేవునిచేతనే నడపఁబడుచున్నా ననియు, మీరే తెలిసికోఁ గలరు" అని పలికి రోగివంకఁ దిరిగి "లే. నీమంచము నెత్తుకొని నీయింటికి నడువు" అని యధికారస్వరములో నాజ్ఞాపించెను. ఆమాటలతో వాఁడు చివాలున లేచి తన బట్టలు పట్టుకొని యెల్లవారు నద్భుతపడునట్లుగా నడిచిపోయెను.

మానసికములైన పాపరోగములనే మాన్పుమానఁగల యద్భుత సామర్థ్యము గల మహాపురుషునకు శరీరములను బాఁగొట్టఁగలశక్తి యున్న దన్న హేతువుచేత నూతనమహిమ రాదుగాని యొక్కయాతని విషయమున దేవుఁ డేర్పఱిచిన స్థిరము లైన వస్తుధర్మములు మాఱిన వనుమాట మాత్రము విశ్వాసపాత్రము కాదు. ఐనను బయిని పేర్కొన్నరీతి యుత్సాహవాక్యములవలనను రోగులమనస్సులలో నట్టి వాక్యములు కలిగించిన ధైర్యవిశ్వాసముల వలనను రోగు లనేకు లాతనిమాటమాత్రమున స్వస్థతను బొందియుందురు.

అయిదవ ప్రకరణము.

....o....

పాపులయెడఁ జూపిన యాదరము, పర స్త్రీప్రవచనము.

జీసస్ తైబీరియస్ సరస్సీరమునం దున్న కేపర్నాము మొదలైన గ్రామములలో ప్రవచనము చేయుచుండిన కాలమునందు జను లాతఁడు బోధించిన దంతయు గ్రహింపఁ గలిగినను లేకపోయినను చెప్పినది వినుటకు మాత్రము గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి విని యానం దించుచు నాతఁడు చెప్పినదానిలో నేదైనఁ దా మూవుకు నమ్మిన దానికి విరుద్ధముగా నున్నయెడల కుపితులయి యనిష్టమును సూదిం చుచునుండిరి. సాధారణముగా జనులు లఘుమనస్కులు; లఘుమనస్కు లెప్పుడును దురభిమానభూయిష్టములు. అందుచేత వారు తమ మన స్సులు ద్వేషములోను దుశ్చింతలతోను పూరితము లయి యున్నను, పండితినామములు ధరించి శిష్టులుగా పరిగణింపఁబడువారు విధించిన బాహ్యకర్మలను విూఱక నిత్యమును యథావిధిగా ననుష్ఠించుచు వచ్చినపక్షమున సమస్తమును వానితో పరిశుద్ధము లగునని నమ్మి యుండిరి. ఉదారచిత్తుఁడైన జీసస్సు బోధించెడి సర్వజన సమాదరణీ యము లైన యుత్తమధర్మముల తత్త్వమును గ్రహించి యనుష్ఠించు టకుఁ గావలసినంత జ్ఞానతేజస్సు వారిహృదయములలో లేదు. అందు చేతఁ దమలో నేర్పడియున్న యల్పవ్యవస్థల నతిక్రమించిన గురు ధర్మము లన్నియు వారి దృష్టి కనర్థదాయకములుగానే తోఁచుచు వచ్చెను. లోకములో సదా సందుగొందులలో నుండ నలఁగిన ఘూక ములు సూర్యతేజస్సువలని ప్రయోజనమును బొంద నేరక యావెలుతు రనర్థదాయక మని భావించుకొను లాగుననే యుక్తాయుక్త విమర్శ లేక చిరకాలమునుండి యజ్ఞానాంధకారమునం దడఁగియుండి యంధ

ప్రాయముగా పూర్వాచారపరిరక్షిత మైన యజ్ఞానమే మంచి దని తలంచి యనుసరింప నలవాటుపడిన జనులును నత్యే దాకస్మికముగాఁ జాటిన నూతనసత్య తేజస్సును జ్ఞాననేత్రమును దెఱచి సువిచారపూర్వకముగాఁ గనుఁగొని దానివలనిలాభమును బొందఁజాలక యది దోషదూషిత మని మీఁదమిక్కిలి ద్వేషింపఁ జొచ్చిరి. అట్టిస్థితిలో జనుల యజ్ఞానమునే యాధారపఱచుకొని యుదరపోషణము చేసికొనుచు తమ ఘనతను గాపాడుకొనుచుండు మతాచార్యులు జీసస్సు చేయు బోధనము నంతింత యధికముగా ద్వేషించుట వింతకాదు గదా! పారిసీలును లేఖకులును జీసస్సును ముఖ్యముగా ద్వేషించువారుగా నుండిరి. పుణ్యపాపములవిషయ మయి వారిలోఁ గల యవిచారమూలకములైన వ్యవస్థలను జీసస్సు పాటింపనివాఁ డయి ఖండించుచు వచ్చినందున వారి కతనిపై కన్నుఁ దల కంటగించు చుండెను.

ఆ దేశమునందు బాటసారులు మొదలయినవారినుండి సుంకము తండెడిసుంకరు లనఁబడెడు రాజకీయోద్యోగులు కలరు. వారిలో నధిక సంఖ్యాకులు ప్రజలను పీడించి లంచములు గొనెడు దుష్టాత్ములయినను ధర్మచింత గలమంచివారు సహిత మనేకు లుండిరి. జనకంటకు లయియున్న రోమనులవద్ద కొలువు కుదిరినందునను జనుల వలన నిర్బంధముగా పన్నులు గొనువా రయినందునను యూదులు వారి నందఱిని మంచివారిని చెడ్డవారిని గూడ నేకరీతిగా ద్వేషించి వారిని మహాపాతకులనుగా భావించుచు, తమలోనివాఁ డెవ్వఁడయినఁ గ్రొత్తఁగా బోయి యట్టికొలువు కుదిరినపక్షమున వానిని కులములో నుండి బహిష్కరించి వానితో భోజన ప్రతిభోజనములను సాధ్య మయినంతవఱకు సంభాషణమును గూడ వర్జించి దేవాలయములకును తమ యిండ్లకును వాని రానియకుండిరి. పారిసీలు తెల్లనివస్త్రమును ధరించి

కూరుచుండి మన దేశమునందలి ఛాందసులవలెనే యితరులు తమ దాపునకు వచ్చినను స్పర్శదోషమువలన తా మంటుపడుదు మని తలంచుకొని లోకములో తామే పరిశుద్ధుల మను నహంభావము గలవా రయి యుండిరి. మన బ్రాహ్మణులు పంచముని తాఁకినప్పటివలె వారిలో నెవ్వ రయినను పతితసంస్పర్శనము చేసినయెడల, పతితులను తాఁకినదోషమునకయి మతాచార్యులు వారికి ప్రాయశ్చిత్తములు విధించి వారివలన దక్షిణలు గయికొనుచుండిరి. అందుచేత ఫారిసీలెవ్వరును పాపులుగా పరిగణింపఁబడుచుండిన సుంకరిజాతివారిలోఁ గలిసి భుజించుట మహాపాతక మని తలంచి వారికి సాధ్య మయినంత దూరముగా తొలఁగుచుండిరి. జీసస్సునకు సుంకరులయందు ఫారిసీలకుఁ గలిగినట్టి భేదభావము లేదు. వారు మంచివా రయినయెడల వారి నితరులకంటెఁ దక్కువగాఁ జూడవలసిన న్యాయము లేదని తలంచి యతఁడు సుంకరులతో యథేచ్ఛముగాఁ గలసిమెలసి తిరుగుచుండెను. అంతేకాక వారిలోని చెడ్డవారిని సహితము ద్వేషించి విడనాడక ధర్మోపదేశములచేత వారిని మంచిమార్గమునకు త్రిప్పుట కయి ప్రయత్నించు చుండెను.

ఒకనాఁడు వీధిలో నడుచుచుండఁగా జీసస్సునకు మార్గస్థుల వలన సుంకము గ్రహించుచు మాథ్యూ యను సుంకరి యొకఁడు కనఁబడెను. జీస స్సతని నావఱ కెఱిఁగినవాఁ డగుటచేతను, తన బోధనలను వినవచ్చినప్పు డతని శ్రద్ధాభక్తులను సద్వర్తనమును కనిపెట్టినవాఁ డగుటచేతను, అతనిని తన శిష్యులలో నొక్కనిగా స్వీకరింపవలె నని యుద్దేశించి 'నావెంటరమ్ము' అని పిలిచెను. ఆమాటల యర్థమును గ్రహించి యాపిలుపుతోడనే మాథ్యూ తన పనిని విడిచిపెట్టి యెంతమాత్రమును సందేహింపక యాతని వెంట నడిచెను.

పండితసుందరిలోఁ జేరి ప్రవక్తగా నెన్నఁబడు చున్నతని వంటి వాఁడు వచ్చి సామాన్యముగా పండితకులము వారిచే నెల్లవారిచే ననాదరింపఁబడుచు ద్వేషింపఁబడు చున్నతన్నుఁ దనవెంట రమ్మని పిలువగానే మాథ్యూ తన కది గొప్ప యనుగ్రహముగాఁ దలఁచు కొని, యాదేశమునందు శ్రోత్రియుఁ డయిన బ్రాహ్మణోత్తముఁ డొకఁడు కడజాతివానిని తనపరపతి రమ్మని పిలిచి యాదరించినప్పుడు వాఁడు తన్ను ధన్యునిగా భావించుకొని యెంతసంతోషపడునో యంత పరమానందమును బొందియుండెను. మాథ్యూ బీదవాఁడు కాఁడు. గృహమును ధనసంపత్తియు నాప్తవర్గమును గలసంపన్నగృహస్థుఁడు. అందుచేత నతఁ డావిధముగఁ దన బంధుమిత్రులను విందునకుఁ బిలిచి వారి కాతని బోధనమును విని యానందింపఁ గలుగు భాగ్యమును గలిగింపఁ జేయుట కయి యేసున్నను గూడ వాఁడు తనయింటికి భోజనమునకు రమ్మని ప్రార్థించెను. అతఁ డాయాహ్వానము నంగీకరించి యాతని బంధుబృందముతో గలిసి సహపంక్తిని భుజించుట కయి యాతని యింటికిఁ బోయెను. ఈవార్త కొంచెము సేపటిలోనే గ్రామమునం దంతటను వ్యాపింపఁగా, యేసు పతితు లయిన సుంకరులతోఁ గలిసి భోజనము చేయుచున్నాఁ డని యెల్లవారును గుంపులుగూడి వీధివీధిని మిగవింతగాఁ జెప్పుకొనసాగిరి. రాబ్బి (పండితుఁడు) అనఁబడు వాఁడు పోయి పతితు లయిన సుంకరులయింట భోజనము చేయుటకంటె ఘోర మైనయనాచారణ మొకటి యుండదు ఫారిసీల దృష్టికి గనఁబడలేదు. అందుచేత ఫారిసీలలోఁ గొందఱు బయలుదేఱి యతఁడు చేయుచున్న కానికార్యమును ప్రత్యక్షముగా చూచి పట్టుకొనవలె నన్న తలంపుతో దిన్నఁగా మాథ్యూయింటివంక నడచిరి. అప్పు డాయింట వాకిట యేసునియొక్క శిష్యులుకొందఱు కనఁబడఁగా ఫారిసీలు వారిని

జూచి "మీగురువు చెడిపోయినవారితోఁ గలిసి లోపల కానికూడు తిను చుండఁగా మీరు సిగ్గులేక చూచుచు వాకిట నిలుచున్నారా!" యని దూషింపనారంభింపఁగానే మాటమీఁద మాట పెరిగి యాశిష్యులకును వారికిని వాక్కలహము సంభవించెను. ఆసంక్షోభమును లోపలినుండి విని కలహకారణమును గ్రహించి యేసు వెంటనే యావలకు వచ్చి ఫారిసీలను జూచి "అన్నలారా! నన్ను విందుకుఁ బిలిచిన వీరు పాపాత్ము లని మీ రెన్నుచున్నారు గదా! పాపముల నుండి రక్షింపఁబడవలసినవా రయిన పాపాత్ములయొద్దఁ గాక నే నుండవలసినచోటు మఱియెక్కడ నుండును! దగ్గఱఁ బోయినయెడల రోగము తన్నంటును నని భయపడి రోగులయిండ్లకుఁ బోవక వైద్యుఁ డారోగ్యదశలో నున్నవారి యిండ్లకుమాత్రము పోవుచున్నపక్షమున మీ రాతని వివేకము నేమని తలచెదరు!" అని సమయోచితముగాఁ బలికి వారిని నిరుత్తరులను జేసి యప్పటికిఁ బంపివేసెను.

పతితులుగా భావింపఁబడెడు సుంకరులు మొదలయినవారి యెడల కనికరము చూపి యిటువంటి కార్యములను జేయుచు వచ్చుట చేత ఫారిసీలు యేసును "పతితసంసర్గి" యని పిలుచుచు నతనిని గూడ పతితతుల్యునిగానే గణనచేయుచుండిరి. అతని సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుట కొకసంగతి యావలనే తటస్థించెను. దానిని గొన్ని వాక్యము లయినతరువాతఁ దెలిపెదను. ఫారిసీలు చిరకాలాచారమహిమచేత తమ్మధికులనుగా భావించుకొనుచు తా మల్పులని యెంచువారితోడిసంసర్గమును మాని, యట్టివారియెడలఁ గఠినహృదయులయి వారికష్టములకు జాలిపడకుండుట కలవాటుపడియుండిరి. మతోన్మాదమువలనఁ దామే నిష్పాపుల మనుకొని గర్వపడుచు తమలోఁ గలనిరర్థకకర్మల నాచరించినంతమాత్రమునఁ బరులను

భ్రష్టులనుగా నెన్నదు సట్టివారు నేత్రగోచరు లయినమాత్రమున తమయందలి యన్నమును పాఱవేసి లేచిపోవునంతటి దుష్టులకు బుట్టిన మానవసామధాతులలో తోడి మానవులయెడల దయాదాక్షిణ్యము లెట్లుండును! ఇటువంటి మతోన్మాదుల మూర్ఖవర్తనములవలన కష్టములపా లగుచున్న నిర్దోషులను సమబుద్ధితోఁ జూచుచు తక్కినవారి తోడిపాటుగా వారినాదరించుచు వారితోఁగలసి భోజనప్రతిభోజనములు చేయుచు వారుకూడ దేవునికి ప్రేమాస్పదు లయినబిడ్డలేయని లోకమునకుఁ జాటుట యేసున కభిమతము. ఈపారమార్థిక బుద్ధిచేత యేసు నిష్కారణముగా జనలాఘవము ననుభవించు చున్నవారితోను నిజముగానే పాపముచేసి బాగుపడఁ దలఁచినవారితోను కలిసి భోజనము చేసినందున కయి యితరులు తప్పుపట్టుచు వచ్చినప్పుడెల్ల నతఁడు సమయమునకుఁదగినట్లుగా "చెడినవారికేకాని బాగున్నవారికి వైద్యునితోఁబనిలేదు" అనియు, "మనుష్యపుత్రుఁడు పతితులను పాపులను కాయుటకే వచ్చినాఁడు" అనియు, నూఱుగొఱ్ఱెలు గలవాఁడు వానిలో నొక్కటి తప్పిపోయిన పక్షమున మందిగొఱ్ఱెలను తొంబదితొమ్మిదింటిని విడిచి దారితప్పిన యాయొక్కగొఱ్ఱెను వెదకికొనుచుఁబోయి యది కంటఁబడఁగానే సంతోషించి దానిని మూపున వహించి కొనిరాకుండునా!" అనియు, చెప్పి తప్పించుకొనుచు వచ్చెను. యేసు స్వభావముగా నాపద్బాంధవుఁ డయి దీనులై కష్టపడుచున్నవారి కందఱికిని దయారసపూరిత మైనహృదయముతో సర్వవిధముల తోడుపడుచుండును. నిజముగా చెడు తెరువులయందుఁ బ్రవేశించి పాపఫలముగా ఘోరవేదనల ననుభవించుచుండువారికిఁ గాక వేఱెవ్వరికి రక్షణమార్గమును వరులలోఁ జాటుట విశేషముగాఁ గావలసియుండును! ఫారిసీలు పాపపీడితులను తిరస్కరించినప్పు డొక్కయుత్సాహవాక్య మయినను

బలుకక మీఁదిమిక్కిలి చేరిగొన్న దనుభవింపవలసినదే యని మొగ తాళిచేయుము దేవుడు దీనరక్షకుఁడనియు పతితపావనుఁడనియు గణింపక యతులు పాపులను ద్వేషించి పాపులతో సంభాషించినచో దమ్ముఁ గూడ శిక్షించు నన్వర్థమంది దూరదూరములఁ దొలఁగుచుండఁగా, జీసస్సట్టిభావనలకు యుక్తసమయమున తోడుపడి వారిపాపిన మొదల దుర్మార్గులలో ననేకులు సన్మార్గము బట్టి బాగుపడుదు రనియు వారి దుష్కర్మములనుండి రక్షింపఁ బాటుపడుటయే యాత్మోద్ధారకమైనయుత్తమధర్మ మనియు నట్టి సర్వవిధములచేతను పాపులను దుర్గతినుండి తప్పించుటకై పాటుచుండెను. ఫారిసీలవలెఁ దురహంకారబుద్ధితో జూడక తిమ్మాదరించి మంచిమాటలతో పాపాత్ములకు నెను వలయుపదేశములు చేయుచుండుటవలన దీనజనులు జీసస్సునందు భక్తిగలవారయి యాతనిమాటలయందు పరమ విశ్వాస ముంచి తమయెడలఁ జూపిన సద్భావమును దలఁచి యాతనిని దేవునివలె బూజింపఁజొచ్చిరి.

ఒకనాఁడొకగ్రామములో సిమను అను పేరు గల యొకఫారిసీ తనగృహమునకు జీసస్సును భోజనమునకుఁ బిలుచుట తటస్థించెను. అఫారిసీ యతనియందుఁ గలభక్తిచేత నాతనిని విందుకుఁ బిలువఁ బోయినను, ఏదో మిషమీఁదఁ దనయింటికి రప్పించి ఎడ్డువవు డతిపతి దియ్యసమయంబులతో బోధించి బుద్ధిదిద్ది దేశాచారవిరుద్ధ మైనమార్గమునుండి యతనిని మరలింపవలెనని సన్నకుటిలబుద్ధితోఁ బిలిచియుండెను. మతాచార్యులు ప్రతిదేశమునందును మాయలమారులై దేశక్షేమము నపేక్షించి తమమార్గములకుఁ బ్రతికూలముగా పని చేయువారిని వారి పూసకనుండి మరల్పుటకయి నయమున భయమున బతిమాలియు బెదరించియు నానావిధములా మోసములు పన్నుదురు. అందుచే

సీమోను తన యింటికి జీసస్ వచ్చినప్పుడు దేశాచారమునుబట్టి యతిథికి చేయవలసిన యర్ఘ్యపాద్యాదులైన యాతిథ్యసత్కారములను మాని చేయక యాతని నుపేక్షతోఁ జూచెను. అయినను జీసస్సతఁడు తన మొదలఁ జూపినయనాదరభావమును పాటింపక దావడిలో బల్లమీఁద గూరుచుండి తనమాటలను వినవలెనని యక్కడకు వచ్చినవారితో సంభాషించుచుండెను. అందఱును మాటలసందడిలో నున్నప్పుడు చూడవచ్చినవారితోఁ గలిసి చెడిపోయినయువతి యొకతె లోపలికి వచ్చి బల్లమీఁదఁ గూరుచుండి యున్న జీసస్సుయొక్క పాదములచెంత క్రిందఁ గూరుచుండెను. ఆకులట నాఁటియుదయమున జీసస్సు చేసిన బోధను విని పరితాపపడి తనదుశ్చరిత్రమును విడిచి యతనిపాదము లాశ్రయించి యిఁకముందు మంచిదారిని నడువ నేర్చుకోవలెనని మనస్సులో నిశ్చయము చేసికొనెను. అతఁ డుత్సాహవాక్యములు పలికి నాఁటిప్రాతఃకాలమున నెంతటి పాపాత్ములకును రక్షణమార్గము కలదని యాశ్వాసించినందున, పాపవర్తనమునం దగిలి యున్న యాయబల తనహృదయమునం దూఱటను బొంది యాతనిసన్నిధానమునకుఁ బోయి పాదసేవ చేసి తదనుగ్రహమువలనఁ దన్నంటి యున్న పాపపాశములను ద్రెంపుకొని ముక్తురాలయి కృతార్థతఁ బొందవలెనన్నయపేక్షతో వచ్చుటకు సాహసము చేసి వచ్చి నిర్భయముగా పెద్దమనుష్యులనడుమను గూరుచుండి బాష్పధారలతో నాతని చరణముల కభిషేకము చేయుచుండెను. మొట్టమొదట సీమోను యొక్క సేవకు లెవ్వరైనను జూచి యుండినయెడల, ఆస్త్రీ నప్పుడు లోపలికి రానిచ్చి యుండరు. ఎల్లవారును ప్రసంగశ్రవణములో మునిఁగి యన్యమును మఱచి యున్న సమయములో నాకాంత మెల్లఁగా లోపల చొరఁబడి మొదట నాతనిపాదములవద్ద నిలుచుండి తనపాప

ములను దలఁచుకొని దుఃఖించి బహుకాలము తనవేఁడికన్నీటితో వానిపాదములు తడిపి, తనశీర్షశిరోజములు నేల జీరాడునట్లుగా తరువాత మోకరించుకొని కూరుచుండి, తనపాలిటి వేల్పువలె వచ్చితనకు చిత్తశాంతిని గలిగించిన యేసుని పాదారవిందములకుఁ దాను వచ్చినప్పుడు తెచ్చిన సుగంధద్రవ్యమును రాచి సంతోషపారవశ్యము చేత నచ్చట నెవ్వరున్నారో మఱచి యేసునిపాదములమీఁద వ్రాలి నమస్కారము చేసి యడుగులు ముద్దుపెట్టుకొనఁ దొడఁగెను. అప్పు డక్కడ నున్నవారందఱును దానిచేష్టలు చూచి విస్మయపడిరి. ఇత రులు తన్ను క్రోధదృష్టితోఁ జూచుచున్నారని తెలిసికొన్న తోడనే యాచేడియ సిగ్గుచేతను భీతిచేతను వడఁకుచు ఆవలికి లేచిపోఁ జూచెను. గాని యింతలో నభయహస్తము చూపి జేసస్ దానినచ్చటనే యుండ నియమించెను. తోడనే తిరస్కారములు చూపుచుండుచుఁజూపు లతో సీమన్ తనవంకఁ జూడఁగా అన్యాయదారిణిని దన్ను దాఁకనిచ్చి నందుననై యతఁడు తనమీఁదకోపము వహించియున్నాఁడని తెలిసి కొని యందుమూలమున నతని కొక్క హితము చెప్పఁదలఁచి జేసస్ సీమనును బిలిచి "ఓ యా! నిన్నొక్కమాట యడుగవలెనని యున్నది అడుగవచ్చునా!" అని పలికెను. "నీకేమి యడుగవలెనని యున్నదో యడుగు" అని సీమన్ తృణీకారమును జూపుస్వరముతో బదులు పలి కెను. "ఒకానొక మనుష్యుని కిద్దఱు ఋణస్థు లుండిరి. వారిలో నొకఁడు దేనాఱియాలును రెండవవాఁ డేబదియాలును ఋణపడి యుండిరి. వారాయప్పుతీర్చుటకు శక్తులుగాక పరితాపపడు చుండఁగా, ఋణప్రదాత కరుణించి వారిని క్షమించి యిరు వురను ఋణమునుండి విముక్తులను జేసెను. అయిరువురిలో నెవ్వఁ డాదాతయెడల నధికకృతజ్ఞత గలవాఁడయి యుండవలెను"

అని యేసు ప్రశ్న వేసెను. ఎవ్వని కెక్కువ ఋణపడియుండి మన్నింపఁబడెనో వాఁడే యెక్కువ కృతజ్ఞతను జూపవలెను.” అని సిమన్ ఉత్తర మిచ్చెను. “నీవు చెప్పినది సత్యము” అని యతనితోఁ బలికి యేసు వంతట ఆ స్త్రీని జూచి “ఓయీ! ఈ స్త్రీని జూచితివా! నీయింటికి వచ్చిన యతిథికి నీవు పాదోదకము నియ్యకపోయినను, యీయువతి తన్ను వెదకికొనుచు వచ్చి తన కన్నీటితో నాయడుగులు కడిగినది. నీవు నాశిరస్సుపై గంధసారము ప్రోక్షింపకపోయినను, ఇది నాపాదములపై ప్రోక్షించినది. దీని పాపములు క్షమింపఁబడినవి. ఎవ్వరికి స్వల్ప పాపములు క్షమింపఁబడునో వారు తక్కువభక్తి చూపుదురు. ఎవ్వరి యధికపాపములు క్షమింపఁబడునో వా రెక్కువ భక్తి చూపుదురు. ఈ కామిని చేసినపాపము లధికము కాబట్టి యీమె యధికభక్తిని జూపుచున్నది.” అని పలికి యా స్త్రీవంకఁ దిరిగి “ఓ కాంతా! నీ పాపములు క్షమింపఁబడినవి” అనెను. ఆమాటలు వినఁబడగానె వెనుక రోగిని గూర్చి యతఁ డీమాట లన్నప్పుడు పుట్టినట్లుగానే యక్కడ నున్నవారిలో నివ్వెఱను గొప్ప కలకల మొకటి పుట్టెను. వారిలోఁ గొందఱు లేచి “పాపాలను క్షమించుట కితఁ డెవ్వఁడు?” అని బిగ్గరగా పలుకఁ జొచ్చిరి. యేసు వారిమాటలను సరకుగొనక “ఓ యువతీ! నీవిశ్వాసము నిన్ను రక్షించినది. ఇఁక నీవు నిర్విచారముగా పొమ్ము.” అని యా స్త్రీ నక్కడనుండి మెల్లఁగా బంపివేసెను. చేసినపాపముల కావిధముగా ననుతాపపడినప్పు డీశ్వరుఁడు దాని పాపములను తప్పక క్షమించు నన్న పూర్ణవిశ్వాసముతో నతఁ డప్పు డా మాటలు పలికి యుండును. ఇతరు లందఱును హైన్యముతోఁ జూచెడి చెడిపోయిన పడఁతి మొదల నతఁడు చూపిన యాదరమును దయయు సర్వజనశ్లాఘాపాత్రములుగా నున్నవి. క్రూరాచార కళంకితము కాని

యాతనిని నిర్మలదృష్టి కాంచుటయు దయనీయ మయిన యీశ్వరుని బిడ్డగానే గనఁబడెను. తన జీవితమును నిర్భాగ్య మయిన దానినిగాఁ జేసిన కుమార్గమునుండి తప్పించుకొని యీనలఁ బడఁగలిగినా యీ పడుచును తక్కిన యీశ్వరుని బిడ్డలవలెనే పరిశుద్ధజీవనము గలదయి మరల సుఖ మనుభవింపవచ్చును. ఆ మందభాగ్యురాలు హేయ మైన తన ప్రస్తుత జీవనము విడిచి బాగుపడఁ గోరియున్న దనియు, దుష్పథమునుండి మరల నీతిపథము పట్టఁగలుగుటకై తన యీశ్వరా వచనములును సాహాయ్యమును గొంచెము గాఁ లసియున్న దనియు, ఎఱిఁగి యయిన చెప్పిన వాక్యములు వలన జీసస్ స్వాస్థ్యమును జేసి యాయింగనను పాపమునుండి విముక్తురాలిని జేసెను.

పైని చెప్పినట్లు జీసస్ చేసిన బోధనలవలనను మతాచార్యుల లోపములు నత్తి జనులకు చూపుచుండుటవలనను, మతాచార్యులు సత్కార్యము లని భావించుచుండెడి యనావశ్యకాచారములను పాటింపకపోవుటవలనను, ఫారిసీలకును లేఖకులకును జీసస్ మీఁద ద్వేషము కలిగెను. అందుచేత వారు జీసస్ వర్తనమునందు తప్పులు వెదక నారంభించిరి. ఏకాదశినాఁడు వైష్ణవులు మొదలైనవా రీదేశ ములో నుపవాసములు చేయునట్లు యూదేశమునందును లోపల నెన్ని యకృత్యములు చేసినను పైకి భక్తులవలె నటించుచు విశ్రాంతి దిన మునందు నిరాహారులై యుండుట జనులలో నాచారముగా నుండెను. ఆత్మశుద్ధిలేని యటువంటి బాహ్యాచారమువలనఁ బ్రయోజనము లేదని యెఱిఁగినవాఁడై జీసస్ తనశిష్యులకు విశ్రాంతిదినములలో యథేచ్ఛ ముగా భోజనము చేయవచ్చునని యనుజ్ఞ యిచ్చెను. వారట్లు చేయుట చూచి ఫారిసీ లాతనిశిష్యులు మహాపాతకము చేయుచున్నట్లు భావించి విశ్రాంతిదినమున భుజించుచున్నా రని వారియందు దోష దోషా

శోధనము చేయుచుండిరి. ఇట్లు శిష్యుల యాత్మశోధనములను బంధువుల యింట వివాహము జరుగుచున్న యొకానొక దినమునందు విని యక్కడకు వచ్చినవారితో జీసస్ "నిష్కారణముగా నిరాహారులై దేహశోషణము చేసికొని నా శిష్యు లేల బాధపడవలెను! పెండ్లికొడుకు చెంత నుండగా పెండ్లికొడుకువంకవా రెక్కడనైన నుపవసింతురా! నేను చెంతనున్న కాలము వీరికి సంతోషపడవలసినది. ఉపవాసదినములలో నీ కేల తిండికై నాడి సంతాపము తెచ్చిపెట్టుకొనవలెను! నేను వీరి నడుమనుండి పోయినప్పు డాహారమును వర్జించి దుఃఖింపవలసిన కాలము ముందు వచ్చును" అని వినువారికి విశదముగా సమాధానము చెప్పెను. ప్రతిపక్షులగు ఫారిసీ లప్పటికి విరుద్ధులు లయినను తమ ప్రయత్నములను మానక జీసస్ యొక్కయు శిష్యులయొక్కయు వర్తనమును రహస్యముగా పరిశీలించి వచ్చి తమలో చెప్పుకొనుచు తప్పుల వారిని నిందించిరి. గాఢముగా బోయి వారు లెంచనిపుణముగా పరీక్షించినను దేశాచారవిరుద్ధముగా నడచిన కొన్ని యల్పాంశములు దక్క వారి కేదోషము లేవియు గనబడలేదు. అప్పుడు వారు ఫారిసీలవద్దకు బోయి యొకనాడు జీసస్ శిష్యులు విశ్రాంతిదినమున నొక్క పొలములో గోధుమకంకులు విఱుచుకొని తిని విశ్రాంతిదినమునకు భంగము కలిగించి రనియు, మరియొక విశ్రాంతిదినమున జీసస్ వట్టిచేతి కొకనికి చికిత్స చేసి స్వస్థతగాఁ జేసె ననియు, ఇటువంటి మహాదోషములను మాత్రము కొన్నిటి నేరముపెట్టిరి. ఆ మహాపండితు లట్టి యల్పాంశములనే మహాదోషములుగా నెంచి గోరంతలు కొండంతలు చేసి జనులకు దుర్బోధనలు చేసి ద్వేషము పురికొల్పి మతాచారములను మీఱి నడుచు పతితుల వాక్యములు వినవలదని జనులను జీసస్ యొక్క ధర్మోపన్యాసములనుండి విముఖులను చేయ

కాటువడిరి గాని వారిట్లీ యంతగా సఫలము గాలేదు. అయినను పూర్వాచార పరాయణు లగువారనేకు లాతని బోధనలను వినుట కైన మని యాతనివద్దకుఁ బోవకుండిరి. విశ్రాంతిదినమున రోగిని స్వస్థపఱుచుట దోషము కాదనియు, విశ్రాంతిదినమున తనయొద్దకు రోగులు వచ్చినపక్షమున నట్టివారిని దైవమునందు వేయక యుపేక్ష చేయునా యనియు, తెప్పులుపడిన పశువునకు మందు వేయ సంశయిం పక యొకడి మానవుఁడు రోగపడినప్పుడు చికిత్సచేయక యూరకున్నచో మనుష్యుని మృగముకంటెను నీచముగా భావించుట కాదా యనియు, జీసస్ వారిని సమాధానపఱుపఁ జూచెనుగాని మతాధ్యావేశపూరి తము లయి యున్నవారి మనస్సుల కాయుక్తు లణుమాత్రమును రుచించినవి కావు.

జీసస్ బోధించుదానిని జనులు పరమాదరముతో వినుచు వచ్చినను, చెప్పిన దాని పరమార్థమును గ్రహించువారుమాత్రము వారిలో నల్పసంఖ్యాకులుగానే యుండిరి. తాను బోధించెడు ధర్మము లను కథలరూపమునఁ జెప్పినప్పుడు జను లధికాసక్తము గలవా రగుచు వచ్చుట కనిపెట్టి, తరువాత జీసస్ తన యుపదేశములను సాధారణముగా కథలరూపమునఁ జేయ నారంభించెను. తనయుపదేశ మును వినుట కయి యొకనాఁడు కేపర్నామ్గ్రామములో జను లధికముగా మూఁగినప్పుడు దగ్గఱను వారిని కంటఁగొని టైబీరియాసరస్తీ రమునకుఁ బోయి, అందఱికిని వినఁబడునట్లుగా నిలిచి ప్రసంగింపఁ దగిన యున్నతస్థాన మెద్దున లేకపోవుటచేత నీటిలో నున్న యొకపడవపై నెక్కి మూఁకలు వచ్చి మీఁదఁబడకుండునట్లు శిష్యులచే తెడ్లువేయించి దానిని నీటిలోఁ గొంతలోఁతునకుఁ గొనిపోయి యాపడవమీఁద నిలు చుండి జీసస్ జనులవంకఁ దిరిగి యుచ్చైస్స్వరముతో నుపన్యాసము

చేయ నారంభించెను. ఆసమయమునందు తల పైకెత్తి చూచినప్పుడు పొలములలోను కొండప్రక్కలను విత్తనములు చల్లుచున్న కాపు లతని దృష్టిగోచరు లగుటచేత నీవ్యాపారంభసమయమునం దాతని మనస్సున కీయుపమానము తోఁచి యుండవచ్చును.

"వినుఁడు కర్షకుఁడొకఁడు విత్తనములు చల్లుచుఁ బోయెను. ఆవిత్తనములలోఁ గొన్ని కాలిత్రొక్కుడులచేత గట్టిపడిన దారులలో పడగా, పక్షులువచ్చి యేఱుకొని వానిని భక్షించిపోయెను. కొన్ని మన్నంతగా లేని రాతినేలమీఁదఁ బడెను. అవి వెంటనే మొలకలెత్తెను గాని సూర్యుఁడు వేఁడిమెండలు కాయఁగా నడుగున లోఁతుగా వేరు దిగకపోవుటచేత నల్పకాలములోనె యెండిపోయెను. కొన్నిగింజలు ముండ్లచెట్లలోఁ బడెను. ముండ్లచెట్లు క్రమ్ముకొని వానిని పెంపొత్త నీయకపోవుటచేత నవి నిష్ఫలములయ్యెను. కొన్ని మంచి నేలను బడెను. అవిమాత్రము విస్తారముగా పంట నిచ్చెను."

అతఁడప్పుడు జనుల కింకొక యుపమానము చెప్పెను:— "ఈశ్వరరాజ్యము తన పొలములో మంచిగోదుమలను జల్లుకొన్న మనుజునివంటిది. అతని శత్రువు రాత్రివేళ వచ్చి యాగోదుమలలో కలుపుగింజలు చల్లిపోయెను. అందుచేత గోదుమలు పెరుగ నారంభించినప్పుడు గోదుమ మొక్కలలోఁ గలిసి కలుపు మొక్కలసమూహములు బైలుదేఱెను. అది చూచి పనివాండ్రుపోయి క్షేత్రస్వామితోఁ జెప్పి 'యాకలుపు మొక్కలు పెఱికివేయుదమా' యని యడిగిరి. 'కలుపు మొక్కలను పెఱుకునప్పుడు గోదుమ మొక్కలు కూడ పెల్లగిల్లును గాన, అట్లుచేయక కోఁతకాలము వచ్చువఱకును రెంటినిగూడఁ బెరుగనిండు. అప్పుడు మనము గోదుమలనుండి కలుపును విడఁదీసి కాల్చివేయుదము' అని యజమానుఁడు చెప్పెను."

అప్పుడు జీసస్ జనులకుఁ దెలిపినమఱికొంతకథ యిది:—"ఈశ్వర రాజ్యము గింజ లన్నిటిలోను జిక్కిలి చిన్నదైన మస్ట్రిగింజ వంటిది. అయినను పెరిగినప్పు డది మహావృక్ష మగునుగానఁ బక్షులు వచ్చి దానికొమ్మలమీఁద గూండ్లు కట్టుకొనును."

అతఁ డిట్టివే యింకను కథ లనేకములు చెప్పెను. ఇట్టియుప మానములను గౌతమబుద్ధుఁడు జనుల కుపదేశించినట్లు బౌద్ధమత గ్రంథములలోఁ బెక్కులుదాహరింపఁబడి యున్నవి. ఆకాలమునం దా దేశమునందుండిన యెస్సీనులు బౌద్ధమతసిద్ధాంతములను గొంతవఱ కవలంబించినవారనియు, తన్మూలమున జీసస్ పిట్టకథలను విని నీతు లను జనులమనస్సులలో దృఢముగా నాటుకొనునట్లు చేయుట కిట్టి యుపమానము లత్యంతోపయుక్తములని యెంచి కథలమూలమున ధర్మోపదేశములు చేయుచు వచ్చెననియు, కొందఱు తలఁచు చున్నారు. అవి యెట్లయినను జీసస్ చెప్పిన యీమనోహరము లయిన యుపమానములయొక్క ఫలితార్థమును జనులు చక్కఁగా గ్రహించినట్లు కనఁబడదు. అతనిశిష్యులుసహితము కొందఱు వాని తాత్పర్యమును గ్రహింపనేరక ప్రసంగము ముగిసినతరువాత నాతని వద్దకుఁబోయి యిట్టికథల నేల చెప్పితివనియు వానిభావ మేమనియు నడిగిరి. జనులమనస్సులలో నీశ్వరరాజ్యమునుగూర్చిన సత్యములు సుస్థిరముగా లగ్నము లగునట్లు చేయుటకయి యుపమానావలంబనమున నుపదేశించితి నని చెప్పి "కర్షకుఁ డనఁగా ధర్మబీజములను జనుల హృదయసీమలలో వెదఁజల్లు వైలుదేవుఁడు. కొందఱిహృదయము లఱుగద్రొక్కినమార్గము లంత కఠినముగా నుండును. ధర్మోపదేశ మును బరికొల్పనూటు లక్ష్యపెట్టక జనమగాని దేవు నాటుకొనక ముందే పక్షులు పైఁబడి వాని మహత్మ్యములను చెడఁదోయును.

కొందఱిమనస్సులు కఠినవి కాకపోయినను రాతినేలవలె దుర్బలము లును నిస్సారములు నయి గంభీరములు కాక యుండును. అట్టివారు సత్యమును సంతోషపూర్వకముగా స్వీకరించి యప్పటికి దాని ననుస రింప నిశ్చయించుకొందురుగాని ధైర్యమును సహనశక్తియు లేనివా రగుటచేత వారి యుత్తమసంకల్పము లన్నియు నల్పకాలములోనే రూపుమాసిపోవును. తోటలలో ముండ్లును బొదలు నుండునట్లు కొందఱిమనస్సులు ప్రాపంచిక చింతలతోను కాంక్షలతోను నిండి యుండును. సత్యవచనాంకురము లచ్చట నాటుకొని కొంతకాలము వర్ధిల్లునుగాని విషమాలిన్యకంటకములు మఱింత వేగముగాఁ బెఱిగి క్రమ్ముకొని యుండు పుష్పములు కలుగకుండఁ జేయును. అయినను కొన్ని మంచిబీజము లెల్లప్పుడును విశ్వాసము గలమృదువు లయిన శుద్ధహృదయములలోఁ బడి యేపుగాఁ బెరిగి శాంతిసంతోషఫలముల సమృద్ధిగా నిచ్చును." అని వివరించి తెలిపెను. తన స్వవాదమును దన్ననుసరించువారు సంఖ్యాధికముగా నుండవలెనని కోరక తాను జేసెడి యుపదేశములను నిశ్చలబుద్ధితో నమ్మి యనుసరించువారు కొందఱైనను జాలుదురని తలంచి యందుఁ గడపటఁ జెప్పఁబడిన వాఁరిని వారిని జేర్చి వారిమూలమున లోకమునకు మహోపకార మును జేయఁ దలపోయుచుండెను.

ఆకాలమునందు జను లందఱును మెస్సియా వచ్చి దుష్టసంహా రము చేసి దేశమునంతను మంచివారిపాలు చేయునని నమ్మి యుండిరి. దేశములో ఘోరయుద్ధము జరిగినపక్షమున చెడ్డవారుమాత్రమే కాక మంచివారునహితము మడియక మానరని యాతఁడు నిశ్చయ ముగా నెఱుఁగును. అందుచేత నతఁడు తన మనస్సులో నుంచుకొని గోధుమమొక్కలను కొన్నిటినైనఁ బెల్లగింపకుండఁ గలుపుమొక్కల

నన్నిటిని బూర్ణముగాఁ దీసివేయుట సాధ్యము కాదని యుపమానము చెప్పి, దుష్టు లందఱు నొక్కసారిగా శిక్షాదండనను బొందఁజాల రనియు, అందుచేత శిష్టు లయినవారు లోకములో సర్వమును దమ యిష్టానుసారముగానే నడచు నని యెప్పుడును భావింపఁగూడ దనియు, దుష్టులు కొంతకాలము వర్ధిల్లుచున్నట్లు కనఁబడుచున్నను తొందర పడక తమ కర్మము లయినఫలములను బొందుటకయి కాలములో యుక్తకాలము వచ్చునంతకును వేచి యుండవలె ననియు, జనులకుఁ జూపుటకయి యీరెండవకథను జీస స్సప్పుడు చెప్పెను.

ఈశ్వరరాజ్య మంతయు లోకములో నొక్కపెట్టున వ్యాపించి యెల్లవారికి నొక్కసారిగా సత్ఫలములు కలుగునని యెదురుచూచు చున్న జనులభ్రమను నివారణము చేసి, అతిసూక్ష్మ మైనవటబీజము మొలకయెత్తి క్రమక్రమముగా వృద్ధి నొంది మహావృక్ష మయి యసంఖ్యము లయినపక్షుల కాశ్రయ మగునట్లు యీశ్వరరాజ్యము సహిత మల్పారంభమునే కల దయి దినదినక్రమమున లోకములో వ్యాపించి కడపట బహుజనానందదాయకము కావలెనని చూపుట కయి యతఁడీ మూడవకథను జెప్పెను. ఐహికరాజ్యమును సంపాదించి యానందింపవలెనని జనులమానసములు సదా బాహ్యసౌఖ్యముల వెంబడిఁ బరుగిడుచుండఁగా, జీసస్ వారిహృదయములను మెల్ల మెల్లఁగా బాహ్యసుఖచింతలనుండి విముఖులనుగాఁ జేసి శుద్ధమైన యాత్మానందమువంకఁ ద్రిప్పి యాంతరసౌఖ్యములకొఱకు కుతూహలము లనుగాఁ జేసి యీశ్వరరాజ్యమును వారిహృదయములలోనే స్థాపింపఁ జూచు చుండెను. ప్రవాహమూలము కలుషముగా నున్న పక్షమున దానినుండి పాఱు జలమును కలుషమయినదిగానే యుండును. ప్రజల మానస్సులు నిర్మలములుగా నున్నప్పుడు మాత్రమే వారికార్యములు

సౌభాగ్యములుగా నుండు నని నమ్మించిన వారయి తమ స్వప్రయోజన జనులహృదయములను పరిశుద్ధపఱచి యందుండి సచ్చింతలు ప్రవహించునట్లు చేయుటవలననే వారిస్థితి వర్తనమును బాగుచేయవలె నని సర్వవిధముల పాటుపడఁ జొచ్చెను.

తనయుద్దేశములు ప్రియశిష్యులకుఁ దక్క సర్వజనులకును దుర్గ్రాహ్యములు కాకుండ గుప్తములు చేయవలె నన్న యుద్దేశ్యములతో తనకథలరూపమున నుపదేశించుచు వచ్చెనని యిప్పటి గుప్త విద్యాభిమానులు కొందఱు చెప్పుచున్నారు గాని వారి మాటలు ధీమంతు లంగీకరింపఁబడఁదగినవి కావు. నూతనమతమును స్థాపించి దానిని లోకమునం దంతటను వ్యాపింపఁ జేయుట కయి యహర్నిశము పాటుపడుచుండిన మహాపురుషుఁడు స్వమతసిద్ధాంతము లన్యులకు బోధపడకుండునట్లు బుద్ధిపూర్వకముగా మఱుఁగు పఱుచు నని చెప్పుటకంటె విపరీతాంశ మింకొకటియుండదు. ఆకాలమునం దాతని యుపదేశములను వినవచ్చెడి వారు ప్రాయికముగా విద్యాగంధము లేని ముగ్ధమానవులు. బాలప్రాయము లయినయట్టివారికి కథలు రుచించునట్లు ధర్మకథనములు రుచింపకపోవుటచేతను, చిత్తాకర్షకముగా నుండెడు కథలరూపమున ధర్మముల నుపదేశించునప్పు డవి వారి మనస్సులలో శిలాక్షరముల వలె నాటుకొనుట స్వభావ మగుటచేతను, ఆతఁ డట్టి యుపమానములను దఱుచుగా చెప్పి యుండునుగాని యిప్పటి బుద్ధిమంతు లూహించునట్లు వేఱు కారణములచేత నయియుండదు. నిత్యమును తనయొక్క ప్రసంగములు వినవచ్చువారు చేఁపలను బట్టుకొనుచు గలిలీయా సరస్తీరమునందు వాసముచేయు జాలరులును వారివంటి యితరసామాన్యమానవులునుగాని; పండితులు గారు. జనుల నుండి తాము గయికొన్న వృత్తిపన్నుల యొక్కయు సంతవుల

యొక్కయు సెంత్రములను లెక్కవ్రాయు సర్కారు దొరతనమువారి సుంకరులును క్రయవిక్రయములు చేయు చిల్లరవస్తువులను పద్దులు వ్రాసికొనఁ జాలిన యంగడివాండ్రును వారిలో ముఖ్యశిష్యులు. వారి బుద్ధిబలమును వారికిఁ గల విద్యాబలము ననుసరించియే యుండెను. ఎల్లవారికిని దయ్యములమీఁదను భూతములమీఁదను మెండైన విశ్వాసము గలదు. మూఢు లయినను వారు కపటము [illegible] మానసులు; వారి సాధుహృదయములు లెప్పుడును ద[illegible] లయి యుండెను. ఆకాలమునం దిట్టి శిష్యబృందముతో, గలిసి జీసస్ సదా బయల నుండి ప్రొద్దుపుచ్చుచు, స్వేచ్ఛావిహారము సలుపు చుండును. ఒకప్పుడు నావపై నెక్కి యొడ్డునఁ గూడియుండు జనుల లకు ధర్మోపన్యాసములు చేయును; ఒకప్పుడు చేరువ కొండమీఁది కెక్కి వెంటఁబడువారికి స్వమతోపదేశము చేయును. వినువారి వినయధర్మమును ధర్మముగాను ధర్మము ధర్మముగాను కోపించక దుష్పాండిత్యముచేత దూషితము లయిన విపరీతవ్యాఖ్యానములు కాకపోవుటచేత వా రాతఁ డుపదేశించు సద్వాక్యములను సత్య ముల నెల్లను పరమాదరముతో స్వీకరించుచుందురు. ఒకానొక్క దొక్కొక్కరి మనస్సులలో నాతని యుపదేశములయం దించుక సందేహము గలిగినను అడిగిన ప్రశ్నకు మందహాసము చేసి దయా రసము చల్లు చల్లని చూపులతో జీసస్ ప్రత్యుత్తరము చెప్పఁ గానే వారిమనస్సు లంతటితో సమాధాన పడి సంతృప్తి నొందు చుండును. అమాయుకు లయిన యాజనులు తమకు శీఘ్రకాలము లోనే యీశ్వరసాక్షాత్కారము గలుగు ననియు, ప్రపంచమున నేలిక లయి తాము ధన్యుల మగుదు మనియు, నమ్మియుండిరి. జీసస్ వారి కుపదేశించిన దానిలో — "దీన లగువారు ధన్యులు;

వారిదే స్వర్గరాజ్యము. దుఃఖపడువారు ధన్యులు; వారు దుఃఖోప
శాంతిని పొందుదురు. నమ్రులయినవారు ధన్యులు; వారు భూమి
కధికారు లగుదురు; ధర్మమునం దాఁకలి గొని దప్పి గొనువారు
ధన్యులు; వారు సంపూర్ణ మనోరథు లగుదురు. దయాళు లైనవారు
ధన్యులు; వారు దయ చూపఁబడుదురు. హృదయశుద్ధి గలవారు
ధన్యులు; వా రీశ్వరుని దర్శింతురు. సంధిచేయువారు ధన్యులు; వారు
దేవుని బిడ్డ లని చెప్పఁబడుదురు. ధర్మముకొఱకు బాధలు వహించు
వారు ధన్యులు; స్వర్గరాజ్యము వారిది." — ఇత్యాది వాక్యము లనే
కము లుండెను.

ఇట్లు జీవితమును భూషించుచు ప్రాపంచిక సుఖములను
దూషించుచు వైరాగ్యోపదేశము చేయుట పూర్వకాలమునం దుష్ణ
దేశములలో వాసము చేయు మహాత్ములకు సంతతము గొంతవఱ
కాచార మయి యుండెను. చలిదేశములలో వలె మంచి గృహములు
వస్త్రములు మొదలయినవి యుష్ణదేశములలోని జనులకంతగా నావ
శ్యకములు కావు. అక్కడ దిగంబరు లయి బయలు వసించుచు జనులు
కష్టపడక కాలము గడపవచ్చును. అట్టిచోట [illegible] మంచివస్త్రములు ధరిం
చుటయు మంచిమేడయందు వసించుటయు భోగములుగా తోఁచుట
వింతకాదు. ధనవస్త్రవాహనాదులమీఁది యభికాంక్షయే సాధార
ణముగా జను లకార్యకరణమునకు లోఁబడుచు సంతతం బీశ్వరునికి
దూరముగాఁ దొలఁగుచు వచ్చుట నిత్యమును జూచుచుండు మహా
త్ములు ధనాదిబంధములే పాపహేతువు లని భావించి యీశ్వర
రాజ్యమును బొందుటకు ధనాదిబంధవిమోచనము ప్రధాన మని
వైరాగ్యోపదేశము చేయుటయు నా కాలమునందు స్వభావవిరుద్ధము
కాదు. జనులలో జ్ఞానుల మనుకొనువారు తమలో పశుపక్ష్యాదులకు

సహితము కష్టపడ నక్కఱలేక చిత్రవర్ణముల నీశ్వరుఁడు ప్రసాదించి యుండఁగా వానినిమిత్తము మనుష్యుఁ డేల కష్టపడవలెనని తలఁచు చుండిరి. ఇట్టి యూహాలచేతనే యున్నదేశములలో శీతలప్రదేశముల కంటె విరక్తిమార్గ మవలంబించిన సన్యాసులసంఖ్య యిప్పటికి నధిక ముగా నున్నది. ఇట్టియూహాలు పోషితమగుటవలన నుదరపోషణార్థమై కలుగక పారమార్థచింతచేయనే కలిగెను పక్షమున నీయుపాధ్యాయవర్త నమువలనను లోకమునకుఁ గొంతలాభము కలుగవచ్చును. కేవలసంసార పరిత్యాగమును బోధింపక పోయినను ధనత్యాగమును జీసస్ తన శిష్యులకుఁ బలుమారు ఉపదేశించుచు వచ్చెను. అతని యుపదేశము లోని కొన్ని వాక్యములు వినుఁడు:—"చిమ్మటలును త్రుప్పును తిను నట్టియు చోరులు పగులఁగొట్టి దొంగిలించునట్టియు భూమిమీఁది ధనమును కూడఁబెట్టుకొనకుఁడు. మీధన మెక్కడ నుండునో మీమనస్సుకూడ నక్కడనే యుండును. ఏమనుష్యుఁడును ఏకకాలము నం దిద్దఱుప్రభువులను గొలువ లేఁడు. అతఁ డొకనిని ద్వేషించి యొక నిని స్నేహించును; లేదా, యొకనిని బహూకరించి రెండవవానిని నిరాక రించును. మీరు దేవునిని ధనదేవతనుగూడ సేవింపలేరు. కాఁబట్టి యేమి తినవలెనో యేమి త్రాగవలెనో యని మీజీవనము నిమిత్తము గాని, యేమిధరింపవలెనో యని మీశరీరము నిమిత్తముగాని యాలోచన చేయవలదని నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను. మీజీవన మాహారము కంటెను మీశరీరము వస్త్రములకంటెను మేలయినది కాదా! గాలి లోని పక్షులను జూడుఁడు.—అవి విత్తనములుచల్లవు; కోఁతకోయవు; గాదెలలో నిలువ చేసికోవు; అయినను మీపరలోకపిత వాని కాహార ము ప్రసాదించుచున్నాఁడు. మీరు వానికంటె మిక్కిలి యధికులు కారా! మీలో నెవ్వఁడు వస్తుకాంక్ష వహించి తన యాయుష్యమున

ించుకయైన చేయఁగలఁడు! వస్త్రములనిమిత్త మేల కాంక్షవహించె దరు! పొలములో గడ్డిపూవులెట్లు పెరుగుచున్నవో చూడుఁడు:— అవి పనిచేయవు; నూలువడకవు; అయినను సొలొమోను ప్రభువంతటి వాఁడును దనమహావైభవదశలో సహిత మలంకారములో వానిలో నొకదానినైనఁ బోలియుండఁడని చెప్పుచున్నాను. ఓ విశ్వాసహీను లారా! నేఁడుండి రేపు పొయిలోఁబడెడు పొలములోని గడ్డి కీశ్వరుఁ డిట్టి యలంకారమును దయచేయునప్పుడు మీకంతకంటె నధికముగా దయచేయఁడా! కాఁబట్టి మేము తినవలెను, మేము త్రాగవలెను, మేమేమిధరించుకొనవలెనని చింతను బెట్టుకొనకుఁడు. ఇవియన్నియు మీకుఁగావలెనని మీ పరలోకపిత యెఱుఁగును. కాఁబట్టి మీరు మొట్టమొదట నీశ్వరరాజ్యమును తద్ధార్మికత్వమును బొందఁ బ్రయ త్నింపుఁడు; ఈసమస్తపదార్థములును దమంతనే మీకుఁ జేర్పఁ బడును. కాఁబట్టి రేపటిదినమునుగూర్చి యాలోచన చేయకుఁడు. రేపటిదినము తానే యావస్తువుల నిమిత్త మాలోచన చేయును."

జీసస్సుయొక్క యిట్టివాక్యము లప్పటివారియొక్క మనస్సు లలో నూతనోత్సాహమును బుట్టించిన వనుటకు సందేహములేదు. సంతుష్టమానసు లయిన యాజనులు సమస్తమునకు నీశ్వరుని నమ్ము కొని కాయికచింత లనర్థదాయకము లని భావించియుండిరి. ఐహిక వ్యవహారము లన్నిటిలోను ధర్మమును మీఱక యీశ్వరప్రీతికర ముగా నడుచుచు లోకమునకు మేలుచేయుచుండుట యుత్తమధర్మ మగును గాని సంసారమును బొత్తిగావిడిచిపెట్టి విరక్తి యంతగా శ్లాఘ్య మయినది కాదు. ఇట్టి యస్వాభావిక మయిన యీవిరక్తి మార్గోప దేశమే యీ దేశమునందు నీతిలతను బోషిల్ల జేసి ధర్మదేవతను నిద్ర పుచ్చి యిహలోకజీవనమును నిస్సారము చేసినది.

జీసస్ సంసారత్యాగమును విధింపకపోయినను ధనత్యాగమును బలుమాఱు శిష్యుల కుపదేశించుచు వచ్చెను. అతఁ డొకపర్యాయము "మీకున్న దంతయు విక్రయించి దానము చేసి, మీకు నిక్షేపముగా రానున్న పరలోకధనమునిమిత్తము చివుకని ప్రాఁతగిలని సంచులను సిద్ధము చేసికొనుఁడు" అని బోధించెను. అతఁ డింకొకసారి "ఈశ్వరరాజ్యము ధననిక్షేపము గలతోఁటవంటిది. దానిని కనుఁగొన్నవాఁడు అత్యంత సంతోషపూర్వకముగాఁ బోయి తన కున్నది సర్వమును విక్రయించి యాపొలమును గొనును" అని బోధించెను. అటులనె మఱియొకసారి "ఈశ్వరరాజ్యము కావలసినవాఁ డీలోకములోఁ దన కున్న వన్నియు నిచ్చివేసి దానిని గొనవలెను. ఈపరివర్తనమువలన లాభము పొందినవాఁడే యగును" అని బోధించెను. అంతేకాక యీసంధర్భమునందు జీసస్ తనశిష్యపదమును బొందుటకు వానియొద్దఁ గలసొత్తెల్ల విక్రయించి యాసొమ్ము బీదల కిచ్చుట ప్రథమ నిబంధనముగా నేర్పఱిచెను. అట్లుచేయ వెనుకతీసినవారు శిష్యులుగా నంగీకరింపఁబడలేదు. అయినను దరువాత జీసస్ స్వానిర్బంధము నంతగా పాటింపలేదుగాని "ధనవంతుఁ డీశ్వరరాజ్యమును బొందుటకంటె సూదిబెజ్జములోనుండి దూరుట సులభము" అని యీరీతివాక్యములు కడవఱకును బోధించుచునే వచ్చెను. మనుష్యదౌష్ట్యమును నీతిరాహిత్యమును తఱుచుగా నతిమాత్రవిషయసుఖానుభవమువలనను స్వప్రయోజనపరత్వమువలనను గలుగుచు వచ్చుటచే వానికి మూలమైన ధనము నతఁడిట్లు దూషించి యుండును. ఎట్లయినను జీసస్ యొక్క యిట్టిబోధనవలన నాతని శిష్యు లింద్రియసుఖవిముఖు లయి యాధ్యాత్మికానంద సంపాదనోన్ముఖు లయి నిరంతరకృషి చేయుటచేత నాకాలమునందు లోకమున కమిత మయినలాభము కలిగినది.

ఆఱవ ప్రకరణము.

శిష్యసంగ్రహమును, పర్వతముమీఁది ధర్మోపన్యాసమును.

వెనుకటిప్రకరణములయందుఁ జెప్పఁబడినట్లు మూఁకమూఁకలుగా వచ్చి యేసు చేయుప్రసంగములను విని యప్పటి కానందించి పోవువారు మిక్కిలి యుండినను నిశ్చలమనస్కులయి కష్టసుఖములయందు విడువక యాతని ననుసరించువారు వారిలో నెందఱుందురో యని సందేహింపవలసి యుండెను. ఆతఁడు నూతనమతమును వ్యాపింపఁ జేయుట కయి యిష్టమును సామర్థ్యమును గలవారు వారిలోఁ గొందఱై యుందు రనుటకు సందేహములేదు. ఒకధీమంతుఁడు లోకములో నేదేని నూతనమతస్థాపనముచేయ నుద్దేశించినప్పు డాకార్యభారమును గొంతవఱకుఁ బైని వేసికొని తోడ్పడి యాతనితోడి కష్టనిష్ఠురముల నోర్చి నిర్వహింపఁ గృతనిశ్చయులయి కంకణము గట్టుకొన్న సమర్థులు కొందఱైన నుండక కార్యసాఫల్యమగుట దుర్ఘటముగదా! ఏకార్యమునందును కష్టములు రానంతకాల మెల్లవారు నుత్సాహవంతులుగాను గార్యసాధకులుగానే కనబడుదురు. ఇంచుకకష్టము లారంభము కాఁగానే యాయుత్సాహప్రవాహ మంతయు నింకిపోఁగా మొదలింటి వారున్నారు లనేకు లడుగంటఁగా వారిలో మిక్కిలి కొందఱుమాత్రమే దృఢచిత్తులయి నిలుతురు. అట్టిదృఢమనస్కులను గొందఱిని ముఖ్యశిష్యులఁగా నేర్పఱుచుకొనుట యిప్పుడు యేసునకుఁ బ్రథమకర్తవ్యము. ఈవఱకుఁ దనశిష్యులలో విశేషభాగము తమతమవ్యాపారములను జేసికొనుచు నతఁడు తమగ్రామసమీపప్రదేశములకు వచ్చి ప్రసంగించినప్పుడు పోయివినుచుఁ దమసంశయములను నివారణ చేసి

కొనుచు నతఁడు దూరగ్రామములకుఁ బోఁగానే తానును దను యిద్దఱుం బోవుచుందురు. అటువంటివారు గాక యితరవ్యాపారముల నన్నిటిని విడిచి సదా యతనితోనుండి మతస్థాపనము నిమిత్తము పనిచేయు కార్యకరు లిప్పుడు కావలసివచ్చిరి. అందుచే నతఁడు తన శిష్యబృందములోనుండి యటువంటివారిని పండ్రెండుగురను ప్రియ శిష్యులనఁగా నేఱికొనెను.

అట్లేర్పఱుచుకొనిన పండ్రెండుగురిలో 'సిమను' అను నామాంతరము గల 'పీటరు' ననువాఁడును, 'అంద్రూ' యనువాఁడును, జోనస్ యొక్క కుమారులు. జీసస్ వీరియింటనే చిరకాలము వాసము చేసెను. పీటరున కత్తయు భార్యయు నిద్దఱు బిడ్డలు నుండిరి. అంద్రూ కొంత కాలము స్నానకుఁడైన జానునకు శిష్యుఁడుగా నుండెనఁట. ఈ యిరువురును జీసస్సునకు శిష్యులుగా నున్న కాలములో సహితము తమ చేపల వ్యాపారమును మానలేదు. వీరిద్దఱును జీసస్సునం దధిక భక్తివిశ్వాసములు కలవారు. ఈ కుటుంబముమాత్రమే కాక 'జెబిదీ' యనువాని కుటుంబము కూడ జీసస్సునెడల నత్యంతాదరము కలది. జెబిదీకి 'జేమ్సు' అనియును, 'జాన్' అనియు నిద్దఱుకొడుకులు గలరు. వీరిలో కనిష్ఠుఁడైన జాన్ జీసస్సున కాప్తశిష్యుఁడై తరువాత మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందెను. వీరితల్లి యైన 'సలోమీ' కూడ జీసస్సునం దధికానురాగము కలదై యాతని మరణపర్యంతము నాతని విడువక వెంబడించెను. జీసస్ యొక్క యితరశిష్యులు ఫిలిప్, బర్తొలొమస్, థామస్, తద్దాస్, మాథ్యూ, సిమన్, జూడస్, జేమ్సు. వీరిలో కడపటి యతఁడైన జేమ్సు జీసస్సునకు పినతల్లి యైన మేరీకుమారుఁడు. జేమ్సునకు జేకబనియు నామాంతరము గలదు. ఇట్లేర్పఱచుకొన్న సన్నిధ్ధులలో జీసస్సు బృందమును మంచివారినే యేర్పఱచుకొనెను గాని యొక్క 'జూడస్'

విషయములో మాత్రము భ్రమపడెను. ఎంతగాఁ గొప్పవారలయినను ధీమంతులకు సహితము కానిపాటు ప్రమాదము సంభవించును. యూదస్ వంటి మంచివారుగా కనబడినను స్వభావముచేత దుష్టుఁడు. ఇతఁడు గురుద్రోహియయి కడపటఁ దనగురువును శత్రువుల కొప్పగించెను. ఇతఁ డొక్కఁడు తక్క జీసస్ శిష్యులందఱును గాలిలీదేశస్థులు. ఇతఁడుమాత్రము విదేశస్థుఁ డగుస కరియత్ గ్రామస్థుఁడు. ఇట్లు ప్రథమమున సంపాదించుకొన్న ద్వాదశశిష్యులను సామాన్యస్థితియందుండినవారే కాని వీరిలో నొక్కఁడును మహాకులీనుఁడును ధనసంపన్నుఁడును విద్వాంసుఁడును కాఁడు. వీరిలోఁ బలువురు జాలవాండ్రు, ఒక్క మాథ్యూమాత్రము సుంకరి. ఈశ్వరకార్యమునందు నియోగింపఁబడిన యీపన్నిద్దఱును 'ఈశ్వరదూత' లని వ్యవహరింపఁబడిరి.

ఇట్లు దేవదూతలని నూతనబిరుదాంకముల నందిన యీపన్నిద్దఱను వ్యాపారములను విడిచి తన స్వాధీనులఁ జేసెను. ముందీ నూతనమతముకొఱకు బుద్ధిమంతులకు వీరి ధైర్యవిశ్వాస సామర్థ్యముల మీఁద నాధారపడి యుండును. వీ రీశ్వరకార్యమునం దత్యధిక విశ్వాసములు కలవా రయి ధైర్యసాహసములతోఁ బనిచేసిరా సర్వమును విజయము నొందును. ధర్మభీరు లయి కష్టములు వచ్చినప్పు డీశ్వరకార్యమునందు నిరుత్సాహు లయి వెనుకతీసిరా సర్వమును భగ్నమయి విజయము దప్పగును. కాఁబట్టి జీసస్ క్రీస్తు తన కొఱకేక సహాయము సంభవించినను తాను పూనిన కార్యభారమును పైని వేసికొని నిర్వహింప సమర్థులనుగాను దేవకార్యమునందు బద్ధకంకణులనుగాను వీరిని దిద్దవలెను. అన్నివైపులను బ్రతిపక్షులుగా నైలు వెడలు చున్న శత్రువు లెప్పుడో తన ప్రాణముల కొగ్గు తలఁచు మాన

రని యతఁడు ముందుగానె కనిపెట్టెను. అటువంటి వైపరీత్యము సంభవించినమొదలఁ దాను బోధించెడి దివ్యోక్తు పరమాదరముతో విని, యామోదించుచున్నవారిలో నధికసంఖ్యాకులు ఫారిసీలకు విధేయులయి యాగ్రోక్తపంథ విడిచి పూర్వపుదారికే మరల మరలుదురనియు వాఁడెఱుఁగును. రాతినేలను మొలచిన బీజాంకురముల వలెనే చిరకాలాచారముచే చట్టుపడియున్న వారి హృదయక్షేత్రములయందంకురించిన నూతనధర్మబీజములను నించుక కష్టము వచ్చినప్పుడు సంతతబోధామృతధారావర్షము లేనిపక్షమున నల్పకాలములోనె రూపు మాయునని యాతని యెన్నిక. అందుచేత నాతఁడు తనసిద్ధాంతములు మొలకలోనె నశింపక తలయెత్తి వృద్ధినొంది లోకమున వ్యాపించి భావికాలమునం దనంతఫలములను గలిగించునట్లు చేయుటకయి, యెన్ని యంతరాయములు వచ్చినను నెట్టికష్టములు ప్రాపించినను చలింపక యచలములవలె నిలువఁగలుగునట్లుగా ధైర్యము చెప్పి కొందఱినైనను దిద్ది తీర్పవలె నని నిశ్చయము చేసికొనెను. ఈ యుద్దేశములోనె యతఁడు తనశిష్యబృందములోనుంచి దృఢచిత్తులుగాఁ గనఁబడినవారిని పన్నిరువురు నేఱికొని యాంతరంగికులఁగా నంగీకరించి వారిని సదా తన సన్నిధియం దుంచుకొనెను. జనుల విషయమునఁ దాను నడపవలసినకృత్యమును మఱవక వారికి సామాన్యముగాఁ జేయవలసిన మేలు నతఁ డణుమాత్రమును మానక యుపదేశముల మూలమునఁ జేయుచుండినను, తన యనంతరమునఁ గూడ దా నారంభించిన మహాకార్యమును సాగించుటకయి యీ యాప్తశిష్యుల సమర్థులనుగాఁ జేయుటకయి యధికశ్రద్ధ వహించి మఱింత పాటుపడఁ జొచ్చెను. తన జీవితకాలములోన దేశము మీఁదఁ బోయి ప్రసంగములు చేసి స్వతంత్రముగా మతవ్యాపనము చేయ నారంభింపఁ

సుశీలులనుగా వారిని చేయువారై యన్న యుక్తిలావనతో కపట నాటకో దా నొంటిగా నున్నప్పుడును వారికి తన సిద్ధాంతములను వేమారు బోధించి మనస్సున నాటించు చుండెను. మరియుఁ గొన్ని దినములయం దతఁడు వారి నరణ్యములోనికిఁ గొనిపోయి నిర్జనములగు యున్న యేకాంతస్థలములయందును వారికి పాపకార్యములగాఁ బోధింపఁ జొచ్చెను. అట్టి దినములయం దతఁడు శిష్యులను తన చుట్టును గూర్చుండఁ బెట్టికొని యుక్త ధర్మప్రవచనమును చూపి మాత్రము కాక లోకములో వారికి గలుగఁబోవు కష్టములను చూచియు కష్ట కాలములయందు ధైర్యముతో వారు వర్తింపవలసిన మార్గములను చూచియు వారికి కనేకవిధముల బోధించి యుండును. ముందుగా నగ్ని స్థలములలో నారంభింపక వ్యాగ్రముములకును పల్లెలకును మాత్రము పోయి న్యాయమున క్రియారాజ్యము సమీపించిన దని బోధింపవలసిన దనియు, పరులకంటె వారధికాదరముతో వినుదురనియు, పూర్వ ప్రవక్తలు చెప్పియున్నట్లుగా దేశము గూడ దనవలసిన పనియు మాపన్న మయిన దని ఘోషింపవలసిన దనియు, వారి కతఁడు ప్రతినర్తనముల నుపదేశించి, మనశ్శాంతవము స్వధర్మనిష్ఠగా జేకొనక వృత్తిగాఁ గైకొని దానిని ధనార్జనమార్గముగాఁ జేకొన్న వచ్చునది యీ కాలములోనే మనము హేయస్థితికి రాక మాన దని తెలిపివాఁ డారుదంచున ఖండితముగా వారి కతఁడు ప్రయాణములలో స్వాదుపానార్థమయి వస్తుసంగ్రహణము చేయువల దనియు, నితరులకుఁ జేసిన సాయమునకయి వారివలన నేమియుఁ గానుకముగా సంగ్రహింపఁ గూడదనియు, బుద్ధులు చెప్పెను. ధనాపేక్ష లేక వారు తా నుపదేశించినట్లు కేవల పారమార్థిక బుద్ధితోనే ధర్మ ప్రకటనము చేయువారయిరేని, జనులే వారి నాదరించి వ్యగ్రపూ

ములకుఁ గొనిపోయి యున్న పాపాదులు సమకూర్చి యాదరింపక మాన రనియు, నందుచే వారు కష్టములపాలు కావలసిన యావశ్యకత యుండ దనియు, అతఁ డెఱుఁగును; కేవలస్వార్థపరాయణులు గాక ధనాశా పరు లయి స్వార్థపరత్వము నించుక చూపనారంభించిన యుత్తర తరుణముననే సత్యప్రవచనాగ్రేసరు లగుటచే వారికిఁ గలిగిన బల మంతయు నొక్కసారిగా నడుగంటు ననియు నతఁ డెఱుఁగును. వారి కతఁ డుపదేశించిన యితర హితవాక్యములు కొన్ని యీరీతిగా నుండెను.

ఎక్కడకుఁ బోయినను మీ రనువర్తనము గలవారు గాను శాంతిసంపన్నులు గాను నుండవలెను. ధర్మబోధ చేయునప్పుడు జనులు విన్నపక్షమున బోధింపవలెను; విననొల్లని పక్షమున నక్కడి నుండి తొలఁగి వేఱొకచోటికిఁ బోవలెను. బోధింపవలసిన దొక్కటి మీధర్మము కాని దాని ఫలము మీకొత్రగోనిది కాదు. జను లవి వినయు లయి మీ రుపదేశించెడి హితబోధ వినక పెడచెవిని బెట్టిన పక్షమున వారే యీశ్వరున కుత్తరవాదు లయి యాఫలము ననుభ వింపవలసినవా రగుదురు. పుణ్యపాపఫలముల నొసఁగవలసినవాఁ డొక్కఁ డీశ్వరుఁడే. ఈశ్వరాధికారమును పైనివేసికొనుట మను ష్యునకుఁ దగదు. విననివారికి సహితము మేలునే కోరి వారికి సద్బుద్ధి నుద యింపఁ జేయుట కయి యీశ్వరుని ప్రార్థింపవలయునే కాని యవిధే యుల నెప్పుడును మనస్సులో సహితము ద్వేషింపను దూషింపను రాదు.

ఇతరులకిని నెకీడును చేయక యెవ్వరివిషయమునను పరుష వాక్యము నోటరానీయక యెవ్వరికిని మనస్సులోను చెడుగుఁగోరక, మంచిమాటలవలనను శుద్ధవర్తనము వలనను పరులను సిగ్గు పఱిచి

వారిని కోపోద్రేకము నుండియు దుష్టత్వము నుండియు మరల్ప వల సిన దని నిశ్చయించి యేసు తన శిష్యులను క్రూరకర్ము లయిన దుష్టు లకు ధర్మబోధ చేయ బంప నిశ్చయించుకొనెను. దీనిని బట్టి యాత నికి సత్యబలము నందును ధర్మబలము నందును నెంత దృఢవిశ్వాస ముండెనో విస్పష్ట మగును. జనులను లోబఱచుకొని ధర్మమార్గము నకు ద్రిప్పుటలో బోధనాశక్తిమున కంటె స్వీయసదనుష్ఠానమహోప దేశమునం దధికశక్తి కల దని యాతని నమ్మకము. శిష్యు లెంత జాగరూకులుగా నున్నను కష్టములు రాక మానవ వని యెఱిగినవా డయి మఱియు నాతడు వారి కిట్టి వాక్యములను గొన్నిటిని బోధిం చెను.

మిమ్ము తోడేళ్ళ లోనికి గొఱ్ఱెలను వలె బంపుచున్నాను. మీరు మేకపిల్లలంత సాధువులుగా నుండుటయే కాక సర్పములంత జాగరూకులుగా కూడ నుండవలెను. సాధ్య మయినంత వఱకు నపా యమును తప్పించుకొని దూరముగా తొలగుచు, మీయొద్దనున్న యోగ్య తను గొప్పపఱచుకొనుటచే నెప్పుడును మీయెడల పరుల కసూయ పెరుగకుండునట్లు చేయవలెను. మీ రెంత జాగరూకు లయి మెలగు చున్నను దేశాచారములకు విరోధముగా ధర్మబోధ చేయుచుండు టను బట్టి కొన్ని సమయములయందు మీరు పాలకులమీద ధర్మ స్థానముల కీడ్వబడి పోబడి విరోధము నొందవచ్చును. అటువంటి సమయముల యందు స్వరక్షణార్థముగా దండవిధాయకుల యెద్ద మీరేమి చెప్పవలయునో దానిని మీ కీశ్వరుడే యప్పుడు బోధిం చును. మీ సాధువాదములవలన మనసు కరగనివా డయి కఠినచిత్త ముతో న్యాయాధికారి మిమ్ము విడిచిపెట్టక దండింప దలకొన్న ప్పుడు మీ రాతని చేయగలిగిన దేమి యున్నది? మీ కతడు చేయు

గలిగిన గొప్ప సుమహిమయంతయు బయల్పరచుటకంటె శ్రేష్ఠముగా నుండ నేరదు. అతఁడు మీ దేహములకు భంగము కలిగింపఁ గలిగినను మీ యాత్మలను తాఁకలేఁడు; మీకుఁ బరలోకమునఁ గలుగనున్న నిత్యానందమునకు భంగము కలిగింపలేఁడు. శరీరమునకు మాత్రము హాని కలుగఁజేయఁగలిగినవానినిగూర్చి మీరు భయపడఁ బోకుఁడు; నిత్యమగు నయాత్మకు హాని కలిగించెడువానినిగూర్చి భయపడుఁడు.

అక్కరకు హానిచేసెడి దనఁగా ధర్మపరిత్యాగ మని యాతని భావము. వారు మరణమున కంటెను ధర్మభ్రష్టత్వమున కెక్కుడు భయపడవలెనని యాబోధనయొక్క పరమార్థము. ఇట్లు దిటవుగఁ బలికెను, —

“మీరు బైలుదేఱి పోయి నేను మీకు చీకటిగడియలలో బోధించినదానిని పగటిపూట వెలుతురులో బహిరంగముగా బోధింపుఁడు. రహస్యస్థలములలో నా నోటనుండి వినిన దానిని మీరింటిపై కప్పులమీఁదనుండి ఘోషింపుఁడు. మనుష్యుల యధికారమునకు భయపడఁబోకుఁడు. అల్పములైన పిచ్చుకల రక్షించెడి యీశ్వరుఁడు మీకు మార్గదర్శకుఁడును గాకపోఁడు. తన బోధములనువారి ఖండించెడు మనుజులలో దుష్టజనులు కలహింతురు గనుక మీకాపదలును వచ్చును. మీకప్పుడును సత్యము పోరాటమును పురికొల్పెడు ఖడ్గముగా నుండవలెను. తనకుఁ బ్రియ మయిన సర్వమును తుదకు ప్రాణమును దానినిమిత్తమయి విడిచిపెట్ట సిద్ధపడినంగాని మీలో నెవ్వఁడును మీకిప్పుడు పంపఁబడనున్న దేవదౌత్యమున కర్హుఁడు కాఁజాలఁడు. అల్పప్రయోజనము నిమిత్తమయి యిట్టిపరిత్యాగములను మీరు చేయుచుండలేదని దృఢముగా నమ్ముఁడు. నాశుభవార్త నంగీకరించుట కిష్టపడువారైనను మీరు ప్రబోధింపఁ గలిగినచోటుల,

ఆహ్లాదయుతము తనకుఁ క్షేమపదముగా నన్ను ప్రతిగ్రహించుటయే. నన్నుఁ బ్రతిగ్రహించుటయే నన్నుఁ బంపిన యాచార్యుని బ్రతిగ్రహించుట. మనుష్యులలో శాంతియు ననురాగమును వృద్ధిపొందించుట కయి మీరేమి చేయఁగలిగినను, అదెట్టిది దప్పిగొన్నవారి కొకగిన్నెడు మంచినీ ళ్ళిచ్చుట మాత్రమే యైనను, దానిబహుమానము రాక యుండదు.

అని యిటువంటి ప్రోత్సాహ వాక్యములు పెక్కులు పలికెను. ఇట్లు పలుమాఱుబోధించి దృఢచిత్తులను జేసి కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట నతఁడు తనశిష్యులను స్వతంత్రముగా ధర్మబోధ చేయుట కయి పంపి బోధింప నిశ్చయించుకొని, తనవలెనె ధర్మబోధయు రోగ నివారణమును జేయుటకయి స్వాతంత్ర్యమిచ్చి యిద్దఱిద్దఱిని బయటఁ బంపఁజొచ్చెను.

ఇన్నెంతబోధించినను శిష్యు లెంతనిర్మలహృదయులైనను వారిలోవారి కీర్ష్యయు మనస్తాపమును బొత్తిగా కలుగకపోలేదు. శిష్యబృందములో యేసునకుఁ గొంద ఱధికాప్తులుగా నుండిరి. పీటరున్ను, జెబిదీకొడుకు లయిన జేమ్సును జానును వారిలో ముఖ్యులు. ఈ తుదివారిద్దఱును నత్యుత్సాహమును చిత్తోద్వేగమును గల వారు. వారి యుత్సాహవ్యగ్రతను బట్టి యేసు వారిని పిడుగుబిడ్డ లని పిలుచుచుండెను. ఆయిద్దఱిలోను జానునకు యేసు వద్ద చన వెక్కువ యైనట్లు కనుపట్టుచున్నది. యేసు ఫారిసీలతో వివాద పడు నప్పుడు పీటర్, జేమ్సు, జాన్సు అనువారిలోన కార్యాలోచనము చేయుచుండెను. శిష్యు లొండొరులను సహోదరు లనియు, యేసును ప్రభు వనియు పిలుచుచుండిరి. పీటర్ యేసునకు పరమాప్తుఁ డగుటచే పైశిష్యులెల్ల నతఁడు నాయకత్వము వహించియుండెను.

పీటర్ ఋజువర్తనమును సత్యశీలతయు పొరపాటును గలవాఁడు. అతఁడు తన సందేహములను, ఇష్టానిష్టములను, లోపములను, ఏమియు మఱుఁగు పఱుపక సర్వమును నిష్కపటముగా జీసస్సునకుఁ దెలుపుచుండును. జీసస్సునియం దాదరమును విశ్వాసమును గలవాఁడయి మిత్రభావములోనే యాతనిని చీవాట్లు పెట్టుచుండును. జీసస్సు నభిషిక్తునిగా మొట్టమొదట నంగీకరించినవాఁ డతఁడే. అతని భక్తి కానందించి జీసస్సాఁ డాతనితో స్వర్గరాజ్యముయొక్క తాళములు నీకరగతము లగునని పలికెనఁట. ఇట్లొక శిష్యునిమీఁద పక్షపాతమును జూపినందువలనయి తక్కినవారి మనస్సులలో అసూయ కలుగ నారంభించెను. జీసస్సప్పుడప్పుడు వారిముందఱను దీశ్వర రాజ్యములో వా రందఱును దన కుభయపార్శ్వములయందును సింహాసనములమీఁదఁ గూరుచుందు రని యుత్సాహవాక్యములను బలుకుచుండెను. అమాయికు లయిన యాముగ్ధు లామాటల కక్షరార్థమునే గ్రహించి మనుష్యపుత్రుని యెడమవైపునను కుడివైపునను నధ్యాసీను లయి కూరుచుండువారు తమలో నెవ్వ రని వివాదపడఁ జొచ్చిరి. జెబిదీపుత్రు లయిన జేమ్సును జానును తా మా రెండుస్థానములను బొందఁగోరి తమ తల్లియైన సలోమీచేత నా యగ్రస్థానములను తన కొడుకుల కనుగ్రహింప నడిగించిరి. అడిగినదానికి స్పష్టముగా నుత్తరము చెప్పక జీసస్, 'తమ్ము ఘనపఱచుకొనువారు నీచపదమునకుఁ బంపఁబడుదురు. ఈశ్వరరాజ్యము దీనులును నమ్రులు నైనవారిచేఁ బొందఁబడును' అని సామాన్యవాక్యములతో సమాధానము చెప్పెను. దీనిబట్టి తక్కినశిష్యుల కా యిరువురిమీఁదను గొంతయసూయ కలిగెను.

పూర్వోక్తరీతిని శిష్యులను ధర్మప్రచారార్థము దేశము

మీఁదఁ బంప నారంభించుటకుఁ గొంతకాలముముందే కేపర్నాము నగరపరిసరమున నున్నయొకకొండమీఁద యేసుస్వామి యుత్తమోపన్యాసమును జేసెను. అట్టిమహోపదేశమునుగూర్చి యిందుఁగొంత ప్రశంసింపకుండుట యుచితముకాదు.

శిష్యులుమొదలుగాఁగొని సద్భక్తులును మెస్సయా వచ్చి భూలోక రాజ్యమును స్థాపించి యూదులను తదధిపులనుగాఁ జేయు నని నమ్మి యుండి రనియు, మెస్సయానుగాఁ బరిగణించి ప్రజలు గురువులు గూడ యేసన్ వెంటఁ దిరుగ నారంభించినది మొదలు లతఁడు సైన్యమును గూర్చుకొని యెప్పుడు యుద్ధ మారంభించునా యని యెల్లవారు యెదురు చూచు చుండి రనియు, మనకుఁ గొంత తెలుపఁబడి యుండెను గదా. ఈశ్వరరాజ్యము సమీపించుచున్నదని పలుమారు పలుకు చుండుటయేగాని యీశ్వరరాజ్య మెట్టిదో యీనాఁటి కెన్నఁడును యేసన్ స్పష్టముగా వివరించినవాఁడు కాఁడు. కాని మెస్సయాని మనస్సులో నతఁ డెంత దృఢముగా నమ్మి యుండినను పై నట్లు చెప్పకపోవుటచేత, ప్రతిపక్షులైన ఫారిసీలు యేసన్ మెస్సయా కాఁ డనియు మోసగాఁ డనియు నెల్లయెడలను ఘోషించుచుండిరి. యేసునందు భక్తివిశ్వాసములు గలశిష్యు లతఁడు తాను మెస్సయా నని లోకమునకు శీఘ్రముగాఁ బ్రకటించి లోకమును లోఁబఱచుకొని ఫారిసీలమాట లసత్యములు చేయవలయునని యత్యుత్సుకులై యభి లషించుచుండిరి. మెస్సయానని ప్రకటించి ఫారిసీలనోరడఁపవలసిన దని మిత్రులాతనిని నిర్బంధపఱుపఁ జొచ్చిరి. యేసు స్వప్రాదేశోచిత మున వారి మనోరథమును దీర్చి యుండఁడని సమాధానపఱుపవలెను. అట్లు చేయనిపక్షమున వారందఱు నాశాభంగ మొంది యెక్కు వారిగా విముఖులై యాతనిని విడిచి తొలఁగి పోవుదురు. యేసన్ తాను

మెస్సయా యని చెప్పుకొనెడు జనులు గ్రహించునట్లు చేయవలె ననియు మనస్సులలో శాంతియుఁ గారుణ్యమును పూర్ణముగాఁ గలిగి నంగాని యీశ్వరరాజ్యము రానేరదని బోధించి మెల్లమెల్లఁగా జనులమనస్సులనుండి మెస్సయాయం దారోపిత మైన యుద్ధచింతను తొలఁగింపవలయుననియుఁ దలఁచి యుండెనను, పారసీలు శత్రువులై తన్నుఁ గూర్చి నానావిధముల దురారోపణములు ప్రకటించుచున్నందు నను మిత్రులు భయపడుచున్నందునను తాఁదలఁచుకొన్నంతకాలము బ్రదికియుండుట కవకాశము లేనివాఁడై తోడనే తన మిత్రులకును శిష్యులకును వారిచిత్తములలో నెలకొని యున్న యిహలోకరాజ్యాపేక్షను విడిచిపెట్టుఁడని తెలియఁజెప్పవలసినవాఁ డయ్యెను. ఈశ్వర రాజ్య మన్నమాటకు వారు చేసికొనుచుండిన యర్థమునకును తా నిప్పుడు విప్పి చెప్పఁబోవు యర్థమునకును గలతారతమ్యమును జను లొక్కసారిగా గ్రహించి తనయుత్తమసిద్ధాంతము నంగీకరింపఁ గలుగుదురా, ఈనూతనసిద్ధాంతప్రకటనమువలన వారికి నాఁటికిఁ దన మొదలఁ గల గౌరవానురాగము లొకసారిగా ద్వేషతిరస్కారము లుగా మారినమొదలఁ దాను పూనిన యీశ్వరకార్యమునకు విఘాతము గలుగకుండునా, మెస్సయాయని యుద్ధము చేయుట కాదని చెప్పి నప్పుడు వారు తన్ను రణభీరువునుగా భావించి తొలఁగకుందురా. అనుచింత లిప్పుడు మనస్సును పలువాలాగుల బాధింపఁగా నతఁడు రాత్రి నిద్ర పట్టక కేపర్నహూముపట్టణము ను విడిచి యాచేరువ నున్న యొక పర్వతముమీఁదికిఁ బోయి యొంటిగా నీశ్వరుని ప్రార్థించి మనోబలమును శాంతియుఁ బొందినవాఁడై యాకొండమీఁదనే నిద్ర పోయెను. తెల్లవారి యతఁడు లేచునప్పటికే శిష్యు లాతఁ డున్నస్థలమును గనిపెట్టి మూఁకలుగా నాపర్వతపార్శ్వమును జేరి యుండిరి.

నాఁటి ప్రాఁతఃకాలమున నతఁడు ప్రప్రథమమునఁ జేసినపని యీశ్వరరాజ్యప్రకటనము చేయుటకై శిష్యసంఘములోనుండి పండ్రెండుగురను దేవకార్యదూతలనుగా పరిగ్రహించుట. శిష్యసంగ్రహకార్యము ముగియఁగానే యతఁడు కూర్చుండి యొక ప్రసంగ మారంభింపఁబోవుచున్నట్లుగా నిమీలితనేత్రుఁడై కొంతకాలముండెను. అతఁ డేమి చెప్పునో వినవలె నన్న కుతూహలముతో నెల్లవారును నాతనిముఖముమీఁద దృష్టినిలిపి వీను లొగ్గి యేకాగ్రచిత్తులయి నిశ్శబ్దముగా నుండిరి. అంతట నతఁడు మూసినకన్నులు తెఱచి తలయెత్తి శిష్యులవంకఁ జూచి సహజమధురగంభీరస్వరముతో— "దీనమనస్సులు గలవారు ధన్యులు; స్వర్గరాజ్యము వారిది. దుఃఖార్తులగువారు ధన్యులు; వారు సమాశ్వాసింపఁబడుదురు. నమ్రులగువారు ధన్యులు; వారు భూస్వామ్యము పొందుదురు. పుణ్యముకొఱకాఁకలిదప్పులు గొన్నవారు ధన్యులు; వారు తృప్తిపఱుపఁబడుదురు. కరుణాళువు లగువారు ధన్యులు; వారు కరుణింపఁబడుదురు. శుద్ధహృదయము గలవారు ధన్యులు; వారీశ్వరునిదర్శింతురు. మనశ్శాంతి చేయువారు ధన్యులు; వారీశ్వరతనూజు లనఁబడుదురు. ధర్మము నిమిత్తము బాధపడువారు ధన్యులు; స్వర్గరాజ్యము వారిది."—అని బోధింప నుపక్రమించెను. ఉపన్యాసారంభమునఁ జేయఁబడిన యీ యుపదేశాష్టకముయొక్క భావము నప్పటివా రప్పుడు చక్కఁగా గ్రహింపఁగలిగిరో లేపోయిరో కాని యీయమూల్యవాక్యరత్నములనుబట్టి జీసస్సు మనస్సులో నైహికరాజ్య సంపచ్చింత లేదనియు నతని నాయకత్వ మంగీకరించినవారు భూలోకవైభవాపేక్ష వదలుకోవలసినదనియు స్పష్టముగాఁ దెలిసికొని యుందురు. దుఃఖము, ఆకఁలి, దైన్యము, బాధలు, మొదలగు కష్టములు కానిమాట నిహలోక

సంపదల కాశించుచున్న యనేకుల కారంభదశలోనే యాశాభంగ
మును గలిగించి యుండును. అయినను జీసస్సుయొక్క వాగ్మాధుర్య
మును బట్టియు నుపన్యాసమునందలి విషయగౌరవమును బట్టియు
మనస్సు చెదరనీయక యెల్లవారును దానిని కడవఱకును పరమాదర
ముతో వినిరి. అపూర్వమైన యీ ధర్మోపన్యాసశేషమును సమగ్ర
ముగా నిందుఁ బొందుపఱచుచున్నాను.—

“నా నిమిత్తమై జనులు మిమ్ము దూషించినప్పుడును బాధించి
నప్పుడును మీమీఁద నన్యాయముగా సర్వవిధ దురారోపణములను
జేసినప్పుడును మీరు ధన్యులగుదురు. పరలోకమున గలుగు ఫల
మధిక మయినది. కాఁబట్టి మీరు మోదించి యపరిమితానందము
నొందుఁడు. మీకుఁ బూర్వమునం దుండిన ప్రవక్తలను వారీవిధము
ననే బాధ పెట్టిరి.

మీరు భూమికి లవణ మయినవారు. లవణమే తనసారమును
బోగొట్టుకొన్న యెడల, ఇఁక దానికి దేనితో చవి కలిగింపఁ
బడును? అది అప్పటినుండి పాఱవేయఁబడి మనుష్యుల కాళ్ళక్రింద
త్రొక్కఁబడుటకే కాని మఱి యెందునకును బనికిరాని దగును.

మీరు ప్రపంచమునకు వెలుగయినవారు. పర్వతముమీఁదఁ
గట్టఁబడిన పురము మఱుఁగుపడి యుండనేరదు. మనుష్యులు దీప
మును వెలిగించి దీపస్తంభముమీఁదఁ బెట్టుదురే కాని కుంచము
క్రిందఁ బెట్టరు. అది యింట నున్నవారి కందఱికిని వెలుతురు నిచ్చును.
జనులు మీ సత్కార్యములను జూచి పరలోకపితయొక్క మహి
మను బ్రశంసింపఁ గలుగుటకుఁ దగినట్లుగా వారిముందు మీ వెలుతురు
ప్రకాశింపనిండు.

ధర్మశాసనమును గాని ప్రవక్తలను గాని నేను కొట్టివేయ వచ్చితి నని తలంపఁబోకుఁడు. నేను నడిపించుటకయి వచ్చియున్నాను గాని నాశనము చేయుటకయి రాలేదు. భూమియు నాకాశమును గతించు వఱకును ధర్మశాసనము నుండి లవలేశ మయినను పూర్ణముగా నెఱవేర్పఁబడక యేవిధమునను గతింప దని నేను మీకు నిశ్చయముగాఁ జెప్పుచున్నాను. కాఁబట్టి యీసూక్ష్మము లయిన యాజ్ఞలలో నెవ్వఁడొక్క డాని నతిక్రమించి లోకమున కట్లు బోధించునో వాఁడు పరలోకరాజ్యమునం దధమాధముఁ డని చెప్పఁబడును; ఎవ్వఁడు వానిని తా నాచరించి ప్రవచనము చేయునో వాఁడు పరలోకరాజ్యమున ఘనుఁ డనఁబడును. మీ నీతివర్తనము లేఖకులయొక్కయు ఫారిసీలయొక్కయు నీతివర్తనమును మించిన దయినం గాని మీ రెప్పుడును స్వర్గరాజ్యమునఁ బ్రవేశింపఁ బోరని మీకు నేను జెప్పుచున్నాను.

నీవు హత్య చేయరాదు; ఎవ్వఁడు హత్యచేయునో వాఁడు విచారణోపద్రవమును (దండనమును) బొందును. అని పూర్వకాలపు వారిచేఁ జెప్పఁబడినట్లు మీరు వినియున్నారు. ఎవ్వఁడు నిష్కారణముగాఁ దన సోదరునిమీఁద కోపము చూపునో వాఁడు న్యాయవిచారణోపద్రవమును బొందు ననియు, ఎవ్వఁడు తన సహోదరుని 'నీచుఁడా' యని పలుకునో వాఁడు విచారణోపద్రవమును బొందు ననియు, 'బుద్ధిహీనుఁడా' యని యెవ్వఁ డనునో వాఁడు నరకాగ్నిభయమును బొందుననియు నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను. కాఁబట్టి నీ వుపహారమును గాని బలిపీఠమునకుఁ బోయి యున్నప్పుడు నీసోదరుని మీఁద నీ వేదో యపరాధి వయినట్లు నీ కక్కడ నిస్మరణకు వచ్చినను నీయుపహారమును బలిపీఠమువద్దనే దిగవిడిచి తిన్నఁగాఁ బోయి మొట్టమొదట నీసోదరుని సమాధానపఱచి పిమ్మట వచ్చి నీయుపహారమును

సమర్పింపుము. నీవాతనితో దారిలో నుండఁగానే శీఘ్రముగా నీప్రతిపక్షునితో సమాధానపడుము. లేకపోయినయెడల నీప్రతిపక్షుఁ డెప్పుడయినను నిన్ను న్యాయాధికారి కప్పగించును; నీవు చెఱసాలలో త్రోయఁబడుదువు. కడపటి కానుకట్టువఱకును నీవందుండి యేమార్గమునను వెడలిరావని నీతో నేను సత్యముగ జెప్పుచున్నాను.

'నీవు వ్యభిచారము చేయరాదు' అని పూర్వకాలపువారిచేతఁ జెప్పఁబడినట్లు మీరు వినియున్నారు. కామముతో నెవ్వఁ డొకస్త్రీ వంకఁ జూచునో వాఁ డావఱకే యామెతో మానసిక వ్యభిచారము చేసినవాఁ డని నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను. కాఁబట్టి నీ కుడికన్ను నీ కపరాధయుక్తమయినపక్షమున దానిని పెఱికివేసి నీయొద్దనుండి పాఱవేయుము. ఎందుకనఁగ, నీశరీరమంతయు నరకాగ్నిలో వేయఁబడక నీయవయవములలో నొకటి నశించుట నీకు లాభకరము. నీకుడిచేయి నీ కపరాధ యుక్తమయిన పక్షమున, దానిని ఖండించివేసి నీయొద్దనుండి పాఱవేయుము. ఎందుకనఁగ, నీశరీర మంతయు నరకాగ్నిలో వేయఁబడుట కంటె నీయవయవములలో నొక్కటి నశించుట నీకు లాభకరము.

తనభార్యను విడిచిపెట్టువాఁ డెల్లను వివాహబంధ విమోచన పత్రము నియ్యవలెను' అని చెప్పఁబడి యున్నది. జారత్వకారణమునఁ దక్కఁ దనభార్య నెవ్వఁడు పరిత్యజించునో వాఁ డామెను వ్యభిచరించునట్లు చేసినవాఁ డగు ననియు, అట్లు పరిత్యజింపఁబడిన దానిని వివాహమాడువాఁడు వ్యభిచారము చేసినవాఁ డగు ననియు నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను.

మఱియు 'నీవప్రమాణములు చేయక, నీప్రమాణముల నీశ్వరుని కడ చెల్లింపవలెను' అని పూర్వకాలపువారిచేతఁ జెప్పఁబడినట్లు

మీరు వినియున్నారు. "మీరెవ్వరును ప్రమాణములే చేయకూడదు. ఆకాశముఁతో దనఁ బోకు — అది దేవుని సింహాసనము; భూమితో దనఁబోకు — అది యాతనిపాదపీఠము; యెరూషలేముతో దనఁబోకు — అది మహారాజపట్టణము; నీశిరస్సుతో దని యొట్టుపెట్టుకోకు — నీ వొక్క వెంట్రుకను నల్లగాఁ గాని తెల్లగాఁ గాని చేయ లేవు. నీభాషణము అయిన దాను, కానిది కాదు. అయి యుండనిమ్ము. దీని కంటె నధిక మయినదంతయు చెడుగునుండి వచ్చిన దగును." అని నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను.

'కంటికి కన్ను పంటికి పల్లు' అని చెప్పబడినట్లు మీరు విని యున్నారు. దౌష్ట్యమున కెదు రొడ్డక, ఎవ్వరయినను నీ కుడిచెంప మీఁదఁ గొట్టినయెడల, రెండవచెంపనుకూడ నాతనివంక త్రిప్పుము. ఏమనుష్యుఁ డైనను వ్యాజ్యమాడి నీచొక్కాను తీసికొన్నయెడల, నీపయిబట్టకూడ వానినే తీసికొననిమ్ము. ఎవ్వఁ డయినను నిన్నరక్రోసు దూరము నడువ బలవంతపెట్టినయెడల, క్రోసుదూరము నీ వాతనితో నడువుము. నిన్ను వేడుకొనువాని కిమ్ము; నీవద్ద బదు లడుగఁ గోరు వానినుండి తొలఁగి పోకు" అని నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను.

'నీవు నీపొరుగు వానియెడ ప్రేమచూపవలెను; నీశత్రువును ద్వేషింపవలెను' అని చెప్పఁబడఁగా మీరు వినియున్నారు. "మీ శత్రువులయెడలఁ బ్రేమ చూపుడు; మిమ్ము శపించువారి నాశీర్వదింపుడు; మిమ్ము ద్వేషించువారికి మేలు చేయుఁడు; మి మ్మవమానతో నవాదరించి బాధించువారినిమిత్తము ప్రార్థింపుడు. అందు వలన మీరు పరలోకమునం దున్న మీతండ్రికి కుమారు లగుదురు. ఎట్లన, అయన, తనసూర్యుని చెడ్డవారిమీఁదను మంచివారిమీఁదను ఉదయించు (ప్రకాశించు) నట్లు చేయుచున్నాఁడు; ధార్మికులకును

అధార్మికులకును వర్షమును బంపుచున్నాడు. మీమీద ప్రేమ గలవారిపైని మీరు ప్రేమ చూపిన యెడల, మీకు ఫల మేమి? అలాగున సుంకరులు సహితము చేయుచుండ లేదా? మీసోదరులకు మాత్రము మీ రభివాదము చేసిన పక్షమున, ఇతరులకంటె మీ రెక్కువ చేయుచున్న దేమున్నది? అలాగున సుంకరులుసహితము చేయరా? కాబట్టి స్వర్గమునం దున్న మీతండ్రి పరిపూర్ణుడయి యున్నట్లుగానే మీరును పరిపూర్ణులు కండు.

మనుష్యులచే చూడఁబడునిమిత్తము వారియందు నీవు దానము చేయకుండ జాగ్రత్తపడుము. లేకపోయినయెడల, పరలోకమునం దున్న నీతండ్రియొక్క బహుమానమును నీవు పొందవు కాబట్టి సభాగృహములలోను వీథులలోను మనుష్యుల మెప్పుకయి వేషధారులు చేయునట్లుగా, దానము చేయునప్పుడు నీవు నీయందు బాకూఁదించకు. వారికి వారిఫలము కలదని నేను నిశ్చయముగాఁ జెప్పుచున్నాను. నీవు దానము చేయునప్పుడు నీకుడిచేయి చేయు దానిని నీయెడమచేతికి దెలియనీకు. నీదానములు రహస్యముగా జరుగనిమ్ము. రహస్యమునఁ జూచెడు తండ్రియే బహిరంగముగా నీకు బహుమానము చేయును.

నీవు ప్రార్థన చేయునప్పుడు వేషధారులవలెఁ జేయఁబోకు. ఏలయన, మనుష్యులచే చూడఁబడునిమిత్తము వారు సభామందిరములలోను వీధులమూలలలోను నిలుచుండి ప్రార్థన చేయ నభిలషింతురు. వారికి వారిఫలము కలుగునని నేను మీతో నిశ్చయముగాఁ జెప్పుచున్నాను. నీవు ప్రార్థించునప్పుడు గదిలోనికి బోయి తలుపువేసికొన్నతరువాత సంతరంగమున నున్న తండ్రిని ప్రార్థింపుము. రహస్యమునఁ జూచెడు నీతండ్రి నీకు బహిరంగముగా బహుమానము

చేయును. నీవు ప్రార్థన చేయునప్పుడు ప్రతిమార్చకులవలె నిరర్థకములైన పునరుక్తములను వాడఁబోకుము. ఏలయన, అధికముగా మాటాడుటవలననే తమ మొఱ్ఱ నాలకింపఁబడు నని వారు భావింతురు. కాఁబట్టి మీరు వారివలె నుండఁబోకుడు. మీకేమి కావలసియున్నదో మీరడుగకముందే మీతండ్రి యెఱుఁగును. కాఁబట్టి మీరీవిధముగఁ బ్రార్థింపుఁడు — మాతండ్రీ! నీనామము పవిత్రీకరింపఁబడునుగాక! నీరాజ్యము వచ్చునుగాక! పరలోకమునందు వలెనే భూలోకమునందును నీయిచ్ఛయే నెరవేరునుగాక! నేఁడు మాకు మా దినాహారము ననుగ్రహింపుము. మాఋణస్థులను మేము మన్నించు నట్లు నీవు మాఋణములను మన్నింపుము. మమ్మింద్రియవికారములోఁ బడనీయక పాపములనుండి విమోచనము చేయుము. ఏలయన, రాజ్యమును, బలమును, మహిమయు నిరంతరము నీవి. తథాస్తు!—మనుష్యుల వ్యతిక్రమములను మీరు క్షమించినయెడల, మీపరలోకపితకూడ మీవ్యతిక్రమములను క్షమించును. మనుష్యుల వ్యతిక్రమములను మీరు క్షమింపనియెడల, మీతండ్రియు మీ వ్యతిక్రమములను క్షమింపకుండును.

అంతేకాక మీరుపవాసములు చేయునప్పుడు వేషధారులవలె మీరు దీనముఖములు పెట్టుకోకుఁడు. ఏలయన, తా ముపవాసము చేయుచున్నట్లు మనుష్యులకు కనఁబడుటకయి వారు తమముఖములను వికృతముగాఁ జేసికొందురు. వారికి వారిఫలము కలదని నేను మీకు నిశ్చయముగాఁ జెప్పుచున్నాను. నీవో, యుపవాసము చేయునప్పు డుపవాసము చేయుచున్నట్లు మనుష్యులకుఁగాక యంతరంగమున నున్న నీతండ్రికి మాత్రమే కనఁబడునట్లుగా శిరస్సంస్కారము చేసికొని ముఖప్రక్షాళనము చేసికొమ్ము. రహస్యమునఁ జూచెడు నీతండ్రి

నీకు బహిరంగముగా ఫలదానము చేయును. కీటకములును త్రుప్పును భ్రష్టము చేయునట్టియు దొంగలు కన్నము వేసి దొంగిలునట్టియు భూమిమీఁద మీ సంపదలను కూడఁబెట్టక, కీటకములుగాని త్రుప్పు గాని నాశము చేయనట్టియు చోరులు కన్నము వేసి యపహరింప నట్టియు పరలోకమునందు మీ సంపదలను మీకొఱకు నిలువచేసి కొనుఁడు. మీ విత్త మెక్కడనుండునో మీ చిత్తముకూడ నక్కడనే యుండును. నేత్రము శరీరమునకు జ్యోతి యగుటచేత, నీకన్ను తిన్నఁగా నున్నపక్షమున నీసర్వశరీరము తేజోమయ మయి యుండును; నీకన్ను చెడినపక్షమున నీసర్వశరీర మంధకారబంధుర మగును. అందుచేత నీలోపల నున్న వెలుతురే కలుష మైనపక్షమున, ఆయంధకార మెంత గాఢమై యుండును! ఏమనుష్యుఁడును ఇద్దఱు ప్రభువులను సేవింపలేఁడు. అతఁడు ఒకరిని ద్వేషించి యొకరిని ప్రేమించును; లేదా, యొకరి నాశ్రయించి మఱియొకరిని తిరస్కరించును. మీరు దేవునిని ధనలక్ష్మినికూడ కొలువలేరు. కాఁబట్టి మే మేమి తిందుము! మే మేమి త్రాగుదుము! అని మీజీవనమునుగూర్చి కాని, మే మేమి ధరింతుము! అని మీదేహమునుగూర్చి కాని, ఆలోచింప వలదని నేను మీకు చెప్పుచున్నాను. ఆహారమునకంటె జీవనమును, వస్త్రములకంటె శరీరమును, గొప్పవి కావా! గాలిలోనిపక్షులను చూడుఁడు; అవి విత్తనములు వేసి, కోసి, కొట్లలో నిలువ చేసికోవు. అయినను మీపరలోకపిత వాని కాహారము దయచేయుచున్నాఁడు. వానికంటె మీరు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరములు కారా! ఆలోచన చేసి మీలో నెవ్వరు తనపరిమాణమున కొక్కమూర చేర్పఁగలరు! వస్త్రములకొఱకు మీ రేల చింత చేసెదరు? పొలములలోనిగడ్డి పుష్పములను గూర్చి యవి యెట్లువర్ధిలుచున్నవో యాలోచింపుఁడు. అవి కష్టపడి,

నూలువడకవు. అయినను సొలొమోను సంతటివాఁడు వహించిన తన మహోన్నతదశలోను వానిలో నొక్కదానిని పోలిన వస్త్రధారణమును చేసికొనియుండఁ డని నేను మీకుఁ జెప్పుచున్నాను. కాఁబట్టి ఓ స్నేహితులారా! నేఁడుండి రేపు పొయిలో వేయఁబడెడి పొలములోని గడ్డికే యిటువంటి యాచ్ఛాదనమును బ్రసాదించుచున్నప్పుడు, మీ కంతకంటె నధికముగా నాచ్ఛాదన మనుగ్రహింపఁడా? కాఁబట్టి మే మేమి తిందుమని కాని, నేమి త్రాగుదుమని కాని, దేనితో నాచ్ఛాదితుల మగుదుమని కాని, చింతింపఁబోకుఁడు; ఈ యన్నివస్తువులును మీకుఁ గావలసిన వని మీపరలోకపిత యెఱుఁగును. మీరు మొట్టమొదట నీశ్వరరాజ్యమును, ఆతనిపవిత్రతను, వెదకుఁడు. ఈవస్తువు లన్నియు మీకు చేర్చఁబడును. కాఁబట్టి రేపటిగూర్చి యాలోచన చేయకుఁడు. రేపటిదినము తానే యావస్తువులగూర్చి యాలోచన చేయును. ఆనాఁటి చింతయే యానాఁటికి చాలియుండును.

మీరు విమర్శింపఁబడ రని తలంచుకోకుఁడు. ఏన్యాయముతో మీరు విమర్శింతురో దానితోనే మీరును విమర్శింపఁబడుదురు. ఏకొలపాత్రముతో మీరు కొలుతురో మరల దానితోనే మీకు కొలువఁబడును. నీవు నీపొరుగువానికంటిలోని నలుసును జూచుచు, నీనేత్రమునందే యున్న దూలమునుగూర్చి యేల యాలోచింపవు? నీకంటిలోనే దూల ముండఁగా జూచుచు, 'నన్ను నీకంటిలోని నలుసును దీయనీ' మ్మని నీపొరుగునితో నీవెట్లనఁ గలవు? ఓ వంచకుఁడా! మొట్టమొదట నీకంటిలోనుండి దూలమును దీసివేసికొమ్ము; అప్పుడు నీపొరుగువానికంటిలోనుండి నలుసును దీసి వేయుటకు చక్కఁగా చూడఁ గలుగుదువు. పవిత్రమైనదానిని కుక్కలకు వేయకుఁడు; మీముత్యము

లను పందులముందు వేయకుఁడు — అవి వానిని తమ కాళ్ళక్రింద నలుగఁద్రొక్కి మరల తిరిగి మిమ్ము క్రుమ్మును. అడుగుఁడు; మీకియ్యఁబడును. వెదకుఁడు, మీకు కనఁబడును. తట్టుఁడు; మీకు తెఱవఁబడును. తనకొడుకు రొట్టె నడిగినప్పుడు వానికి రాయియిచ్చు వాఁడు మీలో నెవఁడునుఁ డుండును! వాఁడు చేప నడిగినప్పుడు వాని కిచ్చుఁడు పామునిచ్చునా! మీబిడ్డలకు మంచియీవుల నియ్యవలెనో పాపు లయిన మీరే యెఱిఁగి యున్నప్పుడు, పరలోకమునం దున్న మీతండ్రి తన్ను వేఁడినవారికి మంచివస్తువుల నింకను నెంత యధికముగా నిచ్చును! కాఁబట్టి మనుష్యులు మీకేమి చేయవలె నని మీరు కోరుదురో వానినెల్లను వారి కాలాగుననే మీరును చేయుఁడు. ఇదియే ధర్మశాస్త్రమును ప్రవక్తృవచనమును.

మీరు సన్నని దారిని లోపలఁ బ్రవేశింపుఁడు; వినాశమునకు గొనిపోవు ద్వారము విశాల మయినదియు దారి వెడల్పయిన దియు కాఁబట్టి యామార్గమున లోనికి బోవువా రనేకు లుందురు. (నిత్య) జీవమునకుఁ గొనిపోవు ద్వారము ఇరుకు మయినదియు దారి యిఱుకయినదియు కాఁబట్టి దానిని కనుఁగొనువారు కొందఱే యుందురు. అబద్ధప్రవక్తలను గూర్చి మీరు జాగ్రత్త పడుఁడు; గొఱ్ఱె (సాధు) వేషములతో మీవద్దకు వత్తురు కాని వారు లోపల నత్యాశాతురు లయిన తోడేళ్ళు (క్రూరచిత్తులు). వారివలని ఫలము లను బట్టి మీరు వారిని తెలిసికొందురు. మనుష్యులు ముండ్లపొదల నుండి ద్రాక్షఫలములను గాని ముడిపండ్లను గాని సంగ్రహింతురా! అలాగుననే ప్రతిసద్వృక్షమును సత్ఫలముల నిచ్చును; దుష్టవృక్షము దుష్ఫలములు నిచ్చును. ఒక మంచిచెట్టు చెడుఫలముల నియ్యనేరదు;

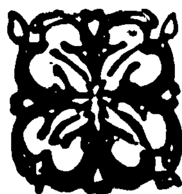
చెడు చెట్టును మంచిఫలముల నియ్యఁజాలదు. మంచిఫలముల నియ్యని ప్రతివృక్షమును నఱుకఁబడి నిప్పులో వేయఁబడును. కాఁబట్టి ఫలము వలన మీరు వాని నెఱుఁగుదురు.

పరలోకమునం దున్న నాతండ్రియొక్క చిత్తానుసారముగా నాచరించువాఁడే కాని నన్నుఁ జూచి 'ప్రభువా! ప్రభువా!' అని పలుకువాఁ డెల్లను స్వర్గరాజ్యములోఁ బ్రవేశింపఁడు. 'ప్రభువా! ప్రభువా! మీ పేరిట మే మనాగతమును నూదింది యుండలేదా! మీ పేరిట మేము దయ్యములను వెడలఁ ద్రోలలేదా?' అని యా దినముల నాతో ననేకులు పలుకుదురు. 'మిమ్ము నే నెన్నఁడు నెఱుఁగను; నీతిమాలి వర్తించిన మీరు నాయొద్దనుండి తొలఁగుఁడు' అని వారితో నే నప్పు డందును. కాఁబట్టి యీ నా వాక్యములను విని తదనుగుణముగా నెవ్వఁ డాచరించునో యటువంటివాని నెల్లను దన యింటిని ఱాతిమీఁదఁ గట్టుకొన్న బుద్ధిమంతునితోఁ బోల్చెదను. వర్షము కురియుచున్న వరదలు వచ్చుచున్న గాలి వీచి యా యింటిమీఁద గొట్టుచున్న ఱాతిబండమీఁద పునాది వేయఁబడినందున, ఆయిల్లు కూలదు. ఈ నా వాక్యములను విని వానిప్రకారముగా నడవనివాఁ డెల్లను దన యింటిని నిసుకపైఁ గట్టుకొన్న బుద్ధిహీనునితో పరిపోల్పఁబడును. వాన దిగుచున్న వరదలు వచ్చుచున్న గాలి వీచి యా యింటిమీఁద గొట్టుచున్న అది పడి పోవును దానిపాటు మిక్కిలి గొప్పదగును."

మఱియు యీవన్యావనమునం దీశ్వరరాజ్య మన్న వచనమునకుఁ గల యర్థప్రాయము మిరా జీసస్ తన శిష్యబృందమునకు మనస్సు నొవ్వనంత మంచిమాటలతో ప్రశాంతముగా విప్పి చెప్పివేసెను. అట్టి

ఇట్లు నీయుపన్యాసంబున బలుకక యీశ్వరరాజ్యవిషయమున వా రెవరు చూచియుండని దంతయు నసాధ్యమైన నవీనమాలిన మొన్నిక యని యుపదేశించినవారికిం జెప్పవేసినయెడల వారిమనస్సులకు నొప్పి కలుగుటయే కాక పలువురకు కోపము సహితము వచ్చియుండును. అట్లుచేయక యతఁడు శాంతివచనములతోం దా నుద్దేశించి యున్న యుత్తమ ధర్మములను బోధించి వారిమనస్సులోనున్న భ్రమను తొలగింపంగా, తామాచరించు పలవరించుచున్న ప్రాపంచిక వైభవసరిమాణము నిరర్థకమయిన దని వారిమనస్సులకు పొడకట్టెను. ఈయ యుపన్యాసమునం దతఁడు బోధించిన ధర్మములలో నొకటి రెంటికిం గొందఱు విపరీతార్థప్రాయములను చేయుదురు. కుడిచెంపను గొట్టినవాని కెడమ చెంపం ద్రిప్పవలసిన దని యతఁడు చెప్పినదానికి బరులు పెట్టెడు బాధను శాంతితో సహించి తన కపకారము చేసినవానిని ప్రత్యపకారము తలంపవల దని బోధించుటయే కాని నిజముగా నెడమచెంప త్రిప్పవలెనని తాత్పర్యము కాదు. ఇట్లు దృష్టాంతపూర్వకముగాం జెప్పిన యీ యర్థమునే యతఁడు శత్రువులయిన సహితము ప్రేమ చూపవలసిన దనియు కీడుగు చేసినవానికి మేలు చేయవలసిన దనియు స్పష్టముగానే ముందుగాం దెలిపెను. భూలోకధనమును కోరక పరలోకసంపదలను గూడంబెట్టుం బ్రయత్నింపుం డని జీసస్ బోధించినదాని తాత్పర్యము క్షణభంగురము లైన యిహలోకవస్తువుల సంపాదనమునకంటె సత్యమైన నీతి ధర్మాచరణము ముఖ్యముగాం జేయవలసిన దనుటయే కాని యిహలోకవసనాదులను గూర్చి ప్రయత్నమే చేయంగూడదని కాదు. ఎల్లప్పుడును నన్న వస్త్రములను గూర్చియే చింతించుచున్నచోం బరమార్థచింత యుడుగు నన్న యుద్దేశముతో నతఁడు రేపటినిగూర్చిన చింత మానుం డని బోధించెను కాని యుంత్రిందు తేలుగాదు. అతఁడు

వాక్యములలోనే యతఁడు పక్షుల కాహారము ప్రసాదించెడి యీశ్వరుఁడు మనుష్యునిఁ గాపాడకుండునా యనియు గడ్డిపూలకు విచిత్రవర్ణములు దయచేసిన దయాళుఁడు మనుష్యులకుఁ గట్ట నియ్యకుండునా యనియుఁ దెల్పి, అన్నవస్త్రాదులను గూర్చిన చింతయే సదా పూనక యీశ్వరుని మీఁద భారమువేసి శుద్ధవర్తనము నిమిత్తమయి పాటుపడుచున్నచో విశేష ప్రయాస మక్కఱలేదే భగవదనుగ్రహమువలన నన్నపానాదులు లభించునని సత్కార్యాచరణమునకుఁ బురికొల్పెను.

ఏడవ ప్రకరణము

(స్నాతకుఁడైన) జానుయొక్క సందేశము, జెరూసలేముయాత్ర.

బహుకాలమువఱకును దావుద నున్న జీసస్ యొక్క మిత్రులకు సహితము "అభిషిక్తుఁడు (మెస్సయా)" అను పదమునకును "ఈశ్వర రాజ్యము" అను పదమునకును అతఁడుద్దేశించుకొన్న యర్థము తెలియదు. అట్టిస్థితిలో దూరమున నున్న (స్నాతకుఁడగు) జానున కెట్లు తెలియవచ్చును? ఇతరజనులవలెనే యతఁడును మెస్సయా దేశము నుండి రోమనులను వెడలఁగొట్టి, స్వదేశస్థులను లోకమునకు ప్రభువులనుగాఁ జేయునని నమ్మియుండెను. జీసస్ట్ ఐహికరాజ్యచింత లేనివాఁడయి పరమమయిన యొక యుత్తమకృత్యమును గూర్చి యాలోచించుచుండెను. రోమనులుపోయి యూదులు దేశమునకు ప్రభువులయినను ప్రజ లిప్పటికంటె నధికసుఖము ననుభవించువారు కాఁజాలరనియు, న్యాయదయాదాక్షిణ్యాదుల నెఱిఁగి యభ్యసించు వఱకును లోకము మంచిదశకు రానేరదనియు, ఎఱిఁగినవాఁడయి జీసస్ జనులలో శాంతియు నీతియు ప్రీతియు నెలకొల్పు సాధనము చూచుచుండెను. అతఁ డుద్దేశించిన మహాకార్య మల్పకాలములో నెఱవేఱునది కాదు. అతఁ డామహాకార్య పర్యాలోచనములోనుండఁగా నక్కడ కొంతకాలమునుండి కారాబద్ధుఁ డయియున్న జాన్ తా నాశతో నెదురుచూచుచుండిన యద్భుతకృత్యమును నిర్వహింపక జీసస్ వృథా కాలక్షేపము చేయుచున్నాఁ డని సందేహమొంది చిత్తకలఁతపడసాగెను. జాన్చేయు బోధవలన దేశక్షోభము సంభవించునని భయపడి ప్రభుత్వమువా రాతనిని బోధింపనీయక పట్టి తెచ్చి యాతని మాఖెరుల

నుండి మృతసముద్రతీరమం దుండిన మాకేరోనగరమునందలి చెర సాలలో నుండియుండిరి కాని యారంభదశలో నాతని మిత్రులతో కూటాడనిచ్చుటయే గాక శిష్యులకు సందేశములను సహితము పంప నిచ్చుచుండిరి. చెరసాలలోఁ బెట్టఁబడినతరువాత నాతని దినములు గతదినకాలదిని చెప్పుచూ వచ్చినాఁడి తహతహ హెచ్చఁ జొచ్చెను. మెస్సయా యేమాకేయునని తెనుసు చూచుచుండఁగా నెలలుగడచి పనె, అతఁడు చేసినపనియేమియుఁ గానరాలేదు. ఇట్లుండ కడకుయేసు కొండమీఁదఁ జేసిన ధర్మోపన్యాసవృత్తాంత మాతని చెవినిబడెను. ఏమిచేయునన్నను చేయుటకు సంసిద్ధమయి యున్న భక్తకోటితోఁ గూడియుండియు రాజులయి యున్న యన్యదేశస్థులను దేశమునుండి తోలఁగఁదోలు ప్రయత్నమును గూర్చినమాట యొక్కటైనను ఆయుపన్యాసములో లేకపోవుటయే గాక పయిపెచ్చు శత్రువుల నయిన ప్రేమచూపవలెనను నన్నయుపదేశము కనఁబడుటచేత నాతని మనస్సునకది తృప్తికరముగా నుండలేదు. అందుచేత నాతనిడెందములో యేసు మెస్సయాయగునో కాఁడోయని సందేహముసహితము కలిగెను. కాఁబట్టి యతఁడు తనమనశ్శాంతికయి తనమిత్రులను కొందఱను యేసు కడ కంపి 'ప్రతీక్షింపఁబడినవాఁడవు (మెస్సయావు) నీవా? లేక మేము వేఱొకనికొఱకు చూడవలెనా?" అని యడుగ నియమించెను. ఆదూతలువచ్చి చూచునప్పటికి యేసు పూర్వప్రకారముగానె రోగ ములు కుదుర్చుచు ధర్మోపదేశములు చేయుచుండెను. వారాతనిని సందర్శించి తమగురుఁ డడుగ నియమించినప్రశ్నలను రహస్యముగా నడుగక యందఱిలోను బహిరంగముగా నడిగిరి. యేసువారి కప్పుడేమి చెప్పుటకును పాలుపోలేదు. నేనె మెస్సయానని చెప్పినపక్షమున, తాను గొంగకాలములో సేనలను గూర్చికొనిపోయి పోరాడ నుద్దేశించు

[illegible] యున్నట్లు నాకును [illegible] గలిగెను. నేను చెప్పదలచిన దానిని చెప్పకపోయినను, అది [illegible] విడిచి పోవుటలేదు. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." అని యుత్తరమిచ్చెను. 'నేను చెప్పదలచిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] నేను చెప్పదలచిన [illegible] [illegible] [illegible] అని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

అటుతరువాత [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ధర్మార్థ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

వారతని కాజ్ఞానువర్తులయి లెక్కలెక్కుడుగానున్న యతని యనుచరు లెప్పుడైన నాకస్మికముగా రాజద్రోహు లయి రోమనులపై ధ్వజ మెత్తి మతోన్మాదముచేత దేహముల కాకపదక క్రూరకృత్యములు చేయవచ్చు ననియు భయపడుచుండెను. అతఁ డెట్లు చేయుటకును తోఁచక సందేహడోలాయమాన మానసుఁడయి యున్నకాలములోనె యొక్క తరుణ ప్రేరణముచేతఁ దాను చేయ దలంచుచున్న కార్య మును చేయవలసినవాఁడయ్యెను. హీరాడ్ తన సహోదరుఁడు జీవించి యుండఁగానే యతని భార్యయైన హీరోడియాను వివాహము చేసికొనెను. అతఁడు చేసినకార్య మకార్య మనియు ధర్మవిరుద్ధ మనియు జాను తన ధర్మోపన్యాస సమయములయందు నిశ్శంకముగాఁ బలుకుచుండెను. హీరా డావార్తను విని మనసులో పగఁబట్టియుండెను గాని వెంటనే పగతీర్చుకొనుటకు తలంచి సమయముకొఱకు ప్రతీ క్షించుచుండెను. హీరోడియాకు ప్రథమభర్తవలన నొకకూఁతు రుండెను. ఆచిన్నది యొకనాఁ డొకయుత్సవసమయమునందు హీరాడు నకు మెప్పు పుట్టునట్లు అత్యంత మనోహరముగా నృత్యకౌశలము చూపెను. త్రాగి త్రుళ్ళి మేమఱ ననుభవించుచున్న యతఁ డామె నృత్యమున కానందపరవశుఁ డయి యామెను చేరఁదీసి శ్లాఘించి యామె మనోరథ మేమి తెల్పినను దీర్చెదనని పలికెను. ఆకన్నె యావఱకే తల్లిచేత బోధితురాలయి యుండినందున, స్నానికుఁడైన జానుయొక్క శిరస్సును ఖండించి తెప్పించి తనకు బహుమానము చేయవలసిన దని వేఁడుకొనెను. తాను చేసిన వాగ్దానము తీసివేయలేక హీరాడ్ వెంటనే పోయి జానుయొక్క తల నఱికి తేవలసినదని తన భృత్యుల కాజ్ఞాపించి తదాజ్ఞానుసారముగా వారు ఖండించి తెచ్చిన శిర స్సాచిన్నదాని కర్పించి తన వాగ్దానము చెల్లించుకొనెను. కొంద

తీదారుణకర్మము ఫారిసీల ప్రేరణమువలన జరుపఁబడిన దని భావింతురు. తనకువలెనే జానును గర్భశత్రువులుగా నున్న ఫారిసీ లాతని ప్రాణములు గొనఁ దలఁచి యున్నారని జీసస్ చిరకాలము క్రిందటనే యూహించి యుండెను. వారిద్వేషాగ్నికి రెండవబలి కావలసినవాఁడు తానని యతఁ డొకవేళ భావించి యుండును. జీసస్సువలె జనులలోఁ గొంతవఱకుఁ దెలియఁబడి యుండినను జా నంత సుప్రసిద్ధుఁ డయి యంత జనానురంజకుఁడుగా నుండలేదు. అయినను ఫారిసీలుమాత్ర మాతని ప్రమాదకరుఁ డైనశత్రుఁ డని భావించి యీవఱకే యతనిమీఁద నొక కన్ను వైచి యుండిరి. జీసస్ మరణమునకు భయపడలేదుగాని తాను పూనిన కార్యభారమును నిర్వహించుటకు ముందు ఫారిసీల కోపాగ్నికి బలి యగుట యిష్టము లేనివాఁడుగా మాత్ర ముండెను. లోకముకొఱకు మేలునిమిత్తము తనప్రాణమును ధారపోయుటకు సంసిద్ధుఁ డయి యున్నను వ్యర్థముగా పోఁగొట్టుకొన నొల్లకుండెను. వారికి దానొప్పగింపఁ దలఁచుకొన్న మహాకార్యమును శిష్యు లైనను నిర్వహింపఁగల స్థితిలో నున్నా రని యతని మనస్సునకు నిశ్చయము కలిగిన పక్షమున, శత్రువుల యెదుటఁబడి యేమి కైనను గాని వ్యక్తి ముఖాముఖిని పోరాడ సాహసించి యుండును. నిర్వాహకార్థ మయి యీశ్వరుఁడు తనమీఁదఁ బెట్టినాఁ డని యతఁడు దృఢముగా నమ్మియుండిన కార్యభారమును తాను నిర్వహింపక తాను చేయవలసిన కార్య మింకో యుండఁగా నడుమ నపాయము తటస్థించి నప్పుడు తప్పించుకో గల యుపాయ ముండియు నుపేక్షచేసిన యెడల నీశ్వరద్రోహము చేసినవాఁ డగునని యతఁ డనుకొనెను. కాఁబట్టి యతఁడు తన యాప్తశిష్యులు పన్నిద్దఱితోను నిరపాయమైన తావునకు తొలఁగిపో నిశ్చయించుకొనెను. అంతేకాక జను లనేకు

లిప్పుడతనిని మెస్సయా యని తలంచుచుండిరి. మెస్సయా విషయమున తమకుఁ గలిగియుండిన యభిప్రాయమునుబట్టి జాను మరణము వలన దురాగ్రహావేశపరవశు లయియున్న జనులు ప్రభుత్వమువారిపై తిరుగఁబడి యుద్ధసన్నద్ధు లయి తమ్ము నడుపు మని యాతని నిర్బంధపఱుపవచ్చును. అందుచేత నతఁడీకోపోద్రేక మడఁగువఱకును వారి కంటఁ బడక దూరముగా తొలఁగి యుండుట మంచి దని భావించియు తన్నానవాలు పట్టలేని విదేశమునకుఁ బోవ నిశ్చయించుకొని యుండవచ్చును. అందుచేత నతఁడు శిష్యులను వెంటఁగొని పడవనెక్కి సరస్తీరసమీపమునుండి పోయి యొక రేవుఁ జేరెను. అయినను జనులు పడవ నడుచు జాడను కనిపెట్టి వ్యాధిగ్రస్తులను తమవెంటఁ దీసికొని తీరము పొడుగునను నడుచుచు రోగులను స్వస్థులను జేయ వేఁడుచు యేసున్ను వెంటఁబడఁజొచ్చిరి. అందుచేత నెడారి సహిత మల్ప కాలములో సమూహములచేత నిండిపోయెను. అప్పు డతఁడు వారియొత్తిడి నుండి తప్పించుకొనుట కయి యొక నూతనమార్గమున దేశాంతరమునకుఁ బోవఁదలఁచుకొని వెనుకకు మరలి కావర్నాము గ్రామసమీపమునకుఁ బోవలసినవాఁ డయ్యెను. అతనిని వెంబడించువారిలో దారి పొడుగునను జాడలు తీసి తెలుపుచుండుట కయి యెరూసలేము నుండి ఫారిసీలచేఁ బంపఁబడిన వేగులవారు సహితము కొంద ఱుండిరి. జాను మరణమువలన యేసు భయపడియుండె ననియు, తా మతనిని కొన్ని ప్రశ్న లడిగినప్పుడు భయభావమును సూచించెడి యుత్తరము లాతని నోటినుండి వెలువడఁగానే భీరు వని కనిపెట్టి శిష్యు లాతని యెడలఁ దమకుఁ గల తొంటి భక్తివిశ్వాసములను గోలుపోవుదు రనియు, అతఁడు పిఱికివాఁ డని తేటపడఁగానే జనులు సహిత మాతనిని తిరస్కారభావముతోఁ జూతురు గాన ప్రజల కాతనియెడల గలగౌరవ

మును చెడగొట్టుట కే సంభవమగు నని యెంచి, వారు భావించి యుందురు. ఈ క్రమముతో వా రాతనిఁ జేరఁబోయి "నీ శిష్యులు చేతులు కడుగుకొనకుండ భోజనము చేయు నంతటి పాపకార్యమును గొడిగట్టుచుండఁగా నీ వేల చూచి సహించుచున్నావు" అని యేసు నవమానసూచకము లయిన గర్వోక్తులతో నడిగిరి. చేతులు కడుగుకొన కుండ భుజించుట పాప మని భావించి యూదులు భోజనమునకు ముందు మురికినీటిలో నయిన చేతులు ముంచుచుందురు; యేసును శిష్యులును శుచిత్వము కొఱకు మాత్రమే శుద్ధజలముతో హస్త ప్రక్షాళనము చేయుచుందురు. యేసు వారు తన్ను పరాభవ పఱచు చుట కయి విరోధు లగు పారిసీల ప్రేరణముచేత వచ్చినవా రని తెలిసికొనినవాఁ డయి లేశమాత్రమును జంకువడక వారివంకఁ దిరిగి వారిని రూక్షవీక్షణములతోఁ జూచుచు ధీరభావముతో, "మీ రాచారవంతు లయి యేల యీశ్వరాజ్ఞోల్లంఘనము చేసెదరు! వార్ధ కము చేత బలహీను లయినప్పుడు తనయులు తల్లిదండ్రులను పోషింప వలసిన దని ధర్మశాస్త్రము విధించుచున్నది. ఆచారము నాధారము చేసికొని కృతఘ్నుఁ డయిన సుతునిచేత తనధనవస్తువిషయమున 'నిర్వ కార్బన్' మన్నమాట యనిపించి, ఆచార్యపురుషు లైన మీరు శైశ వము నుండియు తన్ను పెంచి పెద్దవానిని చేసిన జననీజనకులను వృద్ధ దశలో పోషింపవలసిన యుక్తమగు ధర్మవిరుద్ధముగా కన్న కుమారుని కర్తవ్యమునుండి విముక్తుని చేయుచున్నారు. వంచకులారా! మీరు పెదవులతో నన్ను పొగడుచున్నారే గాని మీ హృదయములు నా కెంతో దూరముగా నున్న వని యీశ్వరుఁడు మీ విషయమున పలి కెఁను! భోజనమునకు ముందు చేతులు కడుగుకొనకపోవుట యేమహా దుష్కర్మ మని మీ రనుచున్నారు. అం దేమియు దుష్కర్మము

లేదని నే ననుచున్నాను. తన సొత్తును గూర్చి యీశ్వరార్పిత మని కొడుకుమాట పలికిన వాఁడు వృద్ధు లయిన మాతాపితలకు తిండిపెట్టక వస్త్రమిడక విడిచిపెట్టి నిర్దోష మని యంగీకరించుట మహాఘోర దుష్కృత్యము." అని పలికెను.

ఈమాటలు ఫారిసీలయుల్లములలో బల్లెమువలె నాటుకొని వారిని మఱింత కుపితులనుగాఁ జేసెను. అంతేకాని వా రుద్దేశించినట్టుగా యేసున్ను [illegible] యని జను లనుకొనునట్లు చేయుట కయి కొంతమాత్రమును సమర్థములు కాకపోయెను. ఈ వాక్యములను విన్న శిష్యులు కొందఱు "ఈమాటలు ఫారిసీలను మఱింత యాగ్రహా వ్యగ్రులనుగాఁ జేయలేదా" యని యడుగఁగా "అయినను చింత లేదు. వా రంధులకు నాయకు లయి నడుచు మహాంధులు; వారల్ప కాలములోనే గోతిలో పడుట యనివార్యము." అని చెప్పి యూర కుండెను. యేసు యిసుమంతమాత్రమును భయపడనివాఁ డయినను, దురా గ్రహాగ్రస్తు లయియున్న ఫారిసీలు సమయమును వేచి తన ప్రాణములు గొనవలె నన్న దీక్షతో గాఢముగాఁ దన్ను వెంబడింపవచ్చునని యెఱిఁ గినవాఁ డయి కొంతకాలము వారు కనుగొనలేని వివిక్తస్థలములకుఁ బోవుట మంచి దని తలఁచి, యక్కడనుండి యతఁడు తైరు సీదన్ తీరములకుఁ బోయెను.

తైరు సీదన్ పురములు ఫినీషియా దేశములోని ముఖ్య పట్టణములు. ఆకాలమునందు ఫినీషియా దేశస్థులు మిక్కిలి ధనసంప న్నులును వృద్ధిగాములును నయి యుండిరి. వారు వ్యాపారముల యందు తెలివిగలవా రయి యత్యంతసమర్థులై యుండిరి. వారు కొంత వఱకు విగ్రహారాధకులు. విగ్రహారాధకుల నెల్ల సాధారణ్యముగా ద్వేషించునట్లే యూదులు తైరుపురవాసులను సీదన్‌పురవాసులను

ద్వేషించుచుండిరి. కాని వారిప్రాబల్యముచూచి భయపడుచుండిరి. ఆదేశములను మ్లేచ్ఛభూములనుగా నిషేధించి కర్మనిష్ఠులయిన ఫారిసీలు మొదలైన ఛాందసు లాదేశములు త్రొక్కినయెడల తా మపవిత్రుల మగుదుమని భావించి యం దడుగిడకుండిరి. అయినను మతోన్మాదులు కాని యూదు లనేకులు వాణిజ్యాదికర్మములను పురస్కరించుకొని పోయి యా పట్టణములలోను వానిచుట్టుపట్టులను నివసించుచుండిరి. జీసస్సీదేశమును జేరి తన్ను సురక్షితునిగా భావించుకొనెను; అది స్వాధికారములోఁ జేరినది కాదు కాఁబట్టి తన్నుఁ బట్టుకొనుట కయి హీరాదక్కడకు భటులను బంపలేదు; ఆదేశమునం దడుగుపెట్టుటయే పాపమని భావించువారగుటచేత ఫారిసీలు తన్ను వెన్నాడుటకు సాహసింపఁజాలరు; స్థిరనివాస మేర్పఱుచుకొని యున్న యూదులు పలువురక్కడ నుండియుండుటచేత వారిలో కొందఱు తనయెడల మిత్రభావమును కనఁబఱుప వచ్చును. ఈ హేతువులచేత శత్రుబాధలనుండి తాత్కాలిక విముక్తి నొందుట కది మంచిస్థల మని జీస స్సక్కడ కొంతకాలముండెను గాని యెంతకాలముండెనో నిశ్చయముగా తెలియదు. కాని కొన్నివారము లతఁ డక్కడనుండె ననుటకు సందేహము లేదు. స్వదేశమును పరిత్యజించి పరదేశమును శరణ్యముగాఁ జేకొని యుండుట జీసస్సున కప్పుడు గొప్ప శోధనసమయముగా నుండి యుండ వచ్చును. అతనికి శిష్యులకును దక్క తక్కినవారి కందఱికిని శత్రువులచే నతఁడు పూర్ణముగా పరాజితుఁ డయి పలాయితుఁ డయ్యెనని తోఁచియుండ వచ్చును. కాని యతఁడుమాత్ర మెప్పుడును ధైర్యమును విడువలేదు. భగవంతుఁ డభిషిక్తునిగా నియమించి తన కప్పగించినాఁ డని యతఁడు త్రికరణశుద్ధిగా నమ్మియుండిన మహాకార్యమీశ్వరకృపవలన కడపట సంపూర్ణవిజయము నొందక మాన దని

యతఁ డెంతదృఢనిశ్చయము గలవాఁడయి యుండినను, పరమ కర్తవ్య మయి తనపాలఁ బడిన యీ ఘనకార్యము నీబాధలలోను ప్రతిబంధ ములలోను తా నెట్లు నిర్విఘ్నముగా నిర్వహింపఁ గలుగుదునా యను చింతమాత్ర మాతని మనస్సును సదా బాధించుచుండెను. పారిసీలు తమ యుపాయములును కృషియు సంపూర్ణముగా సఫలము లయ్యె ననియు యేసును తన సన్నిహితులు శిష్యులలోను మరల తమకు మొగము చూపుటకు సాహసింపఁ డనియు తలఁచి తాము కృతార్థుల మయినట్లు గర్వపడుచుండిరి.

ఈ పరదేశవాసము యేసునకు అనేకవిధముల లాభకర మయ్యెను. మొదటిది భావికర్తవ్యమునుగూర్చి చక్కఁగా నాలోచించు కొనుటకు కావలసినంత యవకాశము కలిగెను. రెండవది శిష్యులకు సర్వ ధర్మములందును సదుపదేశములు చేసి వారిని సునిశ్చితదృఢచిత్తులను గావించుటకయి తగిన తరుణములు లభించెను. మూఁడవది కయ్యము నకుఁ గాలుద్రవ్వుచు వివాదైకశీలతతో మాటిమాటికి మీఁదిమీఁదికి వచ్చుచుండెడి యవినయపరు లయిన పారిసీలవలనను సమయాసమ యములను విచారింపక రోగులను స్వస్థపరుపవలసినదని దీనముగా వేఁడుచు కాళ్ళు వ్రేళ్ళు పట్టుకొని విరామము లేక పయిని బడుచుండెడి మూఁకలవలనను తొందరలు లేకపోవుటచేత నాతనికి సంతత మనశ్శాంతి కలిగెను. సదా చెంతనుండి యుపదేశార్థములను శ్రద్ధాళువు లయి కర్ణ రసాయనముగా వినుచుండుటచేత నూతనభక్తి బలోత్సాహములు కలవా రయి శిష్యులు తననాయకునియెడల తొంటికంటెను సమగ్ర గుణాధిక మైన ప్రేమను విశ్వాసమును గలవా రైరి. యేసునియొక్క వాసగృహమునకు సమీపమునఁ గాపుర మున్న యొక ఫినీసియా దేశ స్త్రీ కొంతకాలమునుండి మతిచాంచల్యము నొందియుండిన యొక

కూఁతు రుండెను. తల్లి కానానీత యత్యంత ప్రేమాస్పదురాలు. ఆకాలమునందు చిత్తచాంచల్యాదులైన రోగములచేత బాధపడు వారిని దయ్యములుపట్టినవా రని భావించుచుండిరివారు. తన యింటికి దాపుననే కాఁపురమున్న యూపరదేశస్థుఁడు గాలిలీదేశప్రవక్తయని తల్లి యేలాగునో తెలిసికొనెను. ఎఱిఁగినవా రెవ్వరును లేకపోయినను జీవన్కీర్తి యానాటికే ఫినీసియావంటి దూరదేశములలో సహితము వ్యాపించెను. యూదులు ఫినీసియా దేశస్థులను కుక్కలకంటెను హీనముగాఁ జూచుచు వారియెడల దయాదాక్షిణ్యములు లేనివా రయి యుండురని యామె యెఱుఁగును. అయినను తాను పోయి వేడుకొన్న పక్షమున నతఁడు తన ప్రార్థనను వృధాపుచ్చఁ డనియు, అతని యనుగ్రహమువలన నేలాగునైనఁ దనకొమారితను స్వస్థపఱుచుకోఁ గలుగుదు ననియు, ఆమె నమ్మియుండెను. అందుచేత నాకనాఁ డతఁడు శిష్యులను వెంటఁగొని యిల్లువెడలి వీధిలోనికి రాఁగానే తన్ననుగ్రహించి తన తనయను స్వస్థచిత్తురాలిని జేయవలయునని మొఱ్ఱపెట్టుచు నాతనివెంటఁబడెను. అతఁ డామె మొఱను వినియు వినని యట్లు ముందునకు నడవసాఁగెను. ఆమె వెనుక మరల దీనస్వరముతో బిగ్గరగా నఱచుచు వెంటనడవఁజొచ్చెను. శిష్యు లామెదీనాలాపము లాలకించి ప్రభువు నుద్దేశించి "యామె మనవి విని పంపి వేయుఁడు" అని పలికిరి. ఆమాటల కతఁడు "నే నిస్రాయెలువంశమువారి రక్షణముకొఱకుమాత్రమే పంపఁబడలేదా? తప్పిన యూదులకొఱకే పంపఁబడినపక్షమున నే నీమె కెట్లు సాయమును చేయఁగలను?" అని యుత్తరమిచ్చెను. దానికి శిష్యులు మాఱుపలుకనందున, తన ప్రక్కఁద నిలిచి యామె వచ్చి తన్ను కలిసికొనవలెనని వేచియుండెను. మొట్టమొదట తన స్వామిమాటలు వినిపించుకోక ముందుకు సాగిపోవుట

శిష్యుల కొఱకు కొంతల జాలి కలుగఁజేసి వారిచేత నాతని తోడుపడవలసినదని పలికినట్లే గాని యామె ప్రార్థనను నిరాకరించి పంపివేయవలె నన్న యుద్దేశముతో నెంతమాత్రమును కాదు. మెస్సయా యొక్క యూదులరక్షణార్థమే పంపఁబడు నని యూదు లందఱియభిప్రాయము నయి యున్నది. యేసుయొక్క శిష్యులను సహిత మా యభిప్రాయము పూర్ణముగా విడిచి పోయినది కాదు. ఒక్క యూదులలో మాత్రమే కాక సర్వజాతుల వారిలోను సర్వదేశములవారిలోను ఈశ్వర రాజ్యమును స్థాపించుట కయి మెస్సయా పంపఁబడె నని యేసు బోధించినప్పుడు శిష్యులలో నొకరో "మెస్సయా యూదులకొఱకే పంపఁబడె" నని పలికి యుండుటచేత వారిమాటలు వారి కొప్పించుట కయి వా రన్యదేశస్త్రీకి సాయము చేయ వేఁడినప్పుడు యేసు పయిమాటలు పలికి యుండును.

ఇంతలో నామె సమీపించి పాదములమీఁదఁ బడి "ప్రభువా! సాయము చేయుము" అని దీనముగా వేఁడుకొనెను. 'నీయభీష్టసిద్ధి యగునుగాక! పొమ్ము' అని యాతఁ డామెను పంపివేసెను. ఆమె యింటికిఁ బోయి కొమారితతో జరిగినవృత్తాంతము చెప్పినప్పటి కాయువతి స్వస్థచిత్తురా లయ్యెనఁట! రోగిని చూడకమునుపే రోగశాంతి కలుగుట యెట్లు తటస్థ మయ్యెనో యూహింప శక్యము కాదు. గాని చికిత్సకునిమాటయందు రోగికి సంపూర్ణవిశ్వాస మున్నచో నట్లు జరుగుట యసాధ్యము కాదని యనుభవశాలులు చెప్పుచున్నారు. దేవునిదృష్టియందు సర్వజనములును సమాను లనియు, ఈశ్వరానుగ్రహమును బడయుటకు జాతిమతదేశభేదములు లేక యెల్లవారును సమానముగానే పాత్రులనియు, అతఁడు పయిదృష్టాంతము వలన శిష్యులమనస్సులలో దృఢముగా నాటుకొనునట్లు చేసెను. యూదులు

తాముమాత్రమే యీశ్వరుని ప్రియ మయినబిడ్డల మనియు, ఇతర జాతులవా రందఱును భగవదనుగ్రహదూరు లయినపతితు లనియు, భావించు చుండిరి. యేసు పక్షపాతబుద్ధి యెంతమాత్రమును లేనివాఁ డయి మానవజాతి యంతయు నీశ్వరసంతాన మనియు, జాతిదేశ వ్యత్యాసములు లేక యెల్ల వారును సోదరభావముతో నీశ్వరరాజ్యములోఁ జేరి సుఖింపవలసినవా రనియు, అట్లు చేర్చి యీశ్వరరాజ్యమును భూమిమీఁద స్థాపించుటయే మెస్సయా యగుటవలనఁ దనపాలఁ బడిన పరమధర్మమనియు, భావించి యుండెను. ఈసత్యమును తన శిష్యకోటియొక్క హృదయఫలకములందు శిలాక్షరములవలె నాటుకొనునట్లు చేయుట కయి యనేక విధముల పాటుపడెను.

తూరు సీదోన్ పట్టణప్రాంతములయం దీప్రకారముగా కొంత కాలము గడచినపిమ్మట యేసున్ను మరల కపర్నామువంటి స్వదేశము నకు మరలెను. అతఁడు గలిలీదేశములోఁ బ్రవేశింపఁగానే జనులు యథాపూర్వముగా సంతుష్టస్వాంతములతో నతనిచుట్టును మూఁగఁ జొచ్చిరికాని, పారసీలు జాగరూకు లయి యాతని జంపనైనను జంపవలెను లేదా యాతనినో దైనను నడఁపవలెనని తా మారంభములో పూనినపూనిక నిర్వాదుపహిత మెంతమాత్రమును విడిచినవారు కారు. వా రాతనిని వెంటనే తారసించి నీవు మెస్సయా వయినందుకుఁ గలయనుమాన మైన నిదర్శనమును దేని నైనను జూపవలసిన దని పట్టుకొనిరి. తన వినాశనోపాయముగా వా రేదో పన్నుగడ పన్నుకొని వచ్చినారని తెలిసికొని యేసున్ను వారి కెంతమాత్రమును సందియక "ఓ వంచకులారా! మీమాటలతో నాకేమియు పని లేదు పొండు" అని యదలించుచు వారినుండి విముఖుఁ డయి శిష్యబృందముతోడ వెడలిపోయెను. జనులకు ధర్మోపదేశములు చేసి జనానురాగమును

బడయుచు పనిచేయుచుండఁగాఁ జూచి యీదుష్టులు తన్ను స్వదేశములో బ్రతుకనియ్యరనియు, ఇంతటితో గాలిలీదేశములో తనపని తుదముట్టెననియు, దృఢము చేసికొని యతఁడు స్వదేశమును విడిచి యీసారి యుత్తరాభిముఖుఁడయి వెడలి తూర్పున జోర్దనునదీజన్మస్థానప్రాంతములవఱకును పోయెను. ఈలోపల నతఁడు తనభావికర్మమును నిశ్చయించుకొని దారినాగి పోవునప్పు డొకచోట శిష్యులను దాపుప్రక్కకు పిలిచి నిలిచి "నే నెవరని జనులు చెప్పుచున్నారు?" అని వారి నడిగెను. సమాధినుండి లేచి బ్రతికి వచ్చినస్నానికుఁ డైనయోహా నని కొందఱును, పునర్జీవితుఁ డైనయొకపూర్వప్రవక్తయని కొందఱును, చెప్పుకొనుచున్నారని వారు బదులు చెప్పిరి. అతఁడు తప్పవాల్పక వారి మొగములవంకఁ జూచుచు "నే నెవరని మీరు తలఁచుచున్నారు?" అని యడిగెను. వారిలో చేపలవాఁ డైనసీమోను "నీవు దేవునిచేఁ బంపఁబడిన మెస్సీయావు" అని యనుమానింపక తక్షణము యుత్తరము చెప్పెను. ఆయుత్తరమువలన యేసు మనస్సున కపరిమిత సంతోషము కలిగెను. పారిసేలచే బాధలుపెట్టఁబడి స్వదేశత్యాగము చేసి విదేశములో నిరాశ్రయుఁడయి ఏకాకిగా తిరుగుచున్నయీకాలములోసహితము శిష్యులకు తనమీఁదపూర్ణవిశ్వాస మణుమాత్రమును తగ్గక తన్ను మెస్సీయాయని నిర్వ్యాజాచంచలభక్తితో నమ్ముచున్నారని తెలిసికొనుటయే యాతనిసంతోషమునకుఁ గారణము. "ఓయీ! సీమోను! నీవు ధన్యుఁడవు. స్వర్గములో నున్న పరమపిత నకు ప్రకాశపఱుచుట చేత నీవది పలికినాఁడవు కాని జనులు నీతోఁ చెప్పి యుండుటచేత దీనిని నీవన్నవాఁడవు కావు. ఇఁక నీపేరు పేతురు. ఈపదమునకు పర్వతమని యర్థము. ఈపర్వతముమీఁద దుష్టాధికారసమూహము లెవ్వరును పడఁగొట్టఁజాలని మద్ధర్మహర్మ్యమును

నిర్మించెదను." అని యేసు పలికెను. ఈమాటలు పలుకఁగానే యూదుల కాలనియమనమ్ములో దుర్భరముగా నుండిన భార మంతయు చేతులతో దించివేసినట్లు తక్షణము తగ్గిపోయెను. మనస్సులో నున్న చింత యంతయు తొలగిపోఁగా, జయము కరస్థమయియున్న ట్లాతనికి గానఁబడెను.

ఫారిసీలు తన్ను చంపినపక్షమున తాను నేర్పినబోధమును చక్కఁగా గ్రహించి జనులలో ప్రవచనము చేయఁగలవా రెవ్వరైన నొక్కఁ డున్నాఁ డన్న నిశ్చయము యింతవఱకును యేసు మనస్సునకు కలిగి యుండలేదు. అవ్యాజస్వామిభక్తి గలవాఁడయి తా నుపదేశించినధర్మసంచయమును తనయనంతరమున నిరుపక ప్రవచనము చేయువాఁడు సీమన్‌పీటరొక్కఁ డున్నాఁడని యిప్పు డతనికి తెలియ వచ్చెను; తక్కినశిష్యులును స్వామిభక్తివిశిష్టులయి నిస్సందేహముగాఁ దాము ధర్మప్రవచనముచేయ సంసిద్ధు లయి యున్నట్లు నమ్మఁబలికిరి. శ్రోతృమనుష్యులలో వారు చేసిన దేశాటనము వ్యర్థముగా పోలేదు. శిష్యులు తమస్వామినిగూర్చి యెక్కువగాఁ దెలిసికొనఁగలవా రయిరి. అతఁ డెట్లు కష్టములకు సహించి ధైర్యమువహించి యుండఁగలిగెనో, అన్నియాపదలలోను చలింపక తాను భగవంతునిచేఁ బంపఁబడిన మెస్సయాయని యాతఁ డెంత దృఢనిశ్చయముకలవాఁడయి యుండెనో, వారు సదా సమ్ముఖమున నుండి చూచుచువచ్చుటచేత వారి కుండినవిశ్వాస మంతకంతకు బలపడి సుస్థిర మాయెను. ఫారిసీలు తామాతనిని పరదేశములకుఁ బాఱఁదోలినప్పు డాతని ప్రాబల్యమును మాపుమాపుచున్నా మనుకొనిరి గాని యీపరదేశసంచారమె యాతనిశిష్యులలో ఫారిసీ లెప్పుడును నాశము చేయలేని

ప్రేమాతిశయ మాతనిపైఁ గలుగునట్లు చేసి యాతని ప్రాబల్యమును మఱింత పెంపు చెందించెను.

శిష్యగణము బయలుపఱిచిన యీ నూతనోత్సాహభక్తివిశ్వాసములచేత యేసునకు తాను మనస్సులో నేర్పఱుచుకొన్న మనోనిశ్చయమును సాగించుట మఱింత సులభ మయ్యెను. యేసు మనస్సులో నేర్పఱుచుకొన్న నిశ్చయము మృత్యుముఖప్రవేశమున కయి సరిగా ముందంజ వేయుటయే యైనను తాను పోయి యెరూషలేమునగరములో ధర్మప్రవచనము చేయవలె ననుట. తానక్కడ నుండఁ దలఁచెడు కొన్నిదినములలోను జనులను కలుసుకొని వారికి జ్ఞానబోధ చేయుట కయి తాను చేయఁగలిగిన దంతయుఁ జేయవలెనని యాతని యభిలాషము. తరువాత శత్రువులు తాము చేయఁగలిగినంత చెఱుపును జేసి తన ప్రాణములు గొన్నను, తానీవఱకు నిర్వహించినదే తనమరణ దృష్టాంతమువలన బలపడి తన శిష్యుల హృదయములయందు స్థిరముద్రిత మయి ఫలకారి యగునని యాతనినమ్మకము. తాను యెరూషలేమునగరమునకు పోక తీఱ దనియు, తనకక్కడ మరణము సంభవించుననియు, అతఁడు స్పష్టముగా తెలిసికొని యుండెను. ఎల్లప్పుడును తనచుట్టును మిత్రులు పరివేష్టించి యుందురుగాన తనకు పగటివేళ భయ ముండదనియు, తాను రాత్రివేళ పట్టుకొఁబడి రోమను చెఱసాలలో బంధింపఁబడినప్పుడును మిత్రులకు విడిపింప సాధ్యము కాదనియు, ఎఱిఁగినవా రగుటచేత నాతఁడు శిష్యులను పేరఁబిలిచి తానుద్దేశించుకొన్న కార్యక్రమమును కడపటి జరగఁబోవు పర్యవసానమును వారితోఁ దెలిపెను. వారు తమస్వామిని ప్రాణాధికముగా ప్రేమించు చుండినవా రగుటచేత తమకు ప్రభువుతోడి వియోగము కలుగుననియు ప్రభువునకు విరోధులవలన నాపద వాటిల్లు ననియు

వినుటయే వారికి దుస్సహ మయి తీవ్రమనోవేదనాకర మయ్యెను. అందుచేత "ఓ ప్రభువా! ఈ మాపద నీకు ప్రాపింపకుండును గాక!" అని పలికి పీట రాతనిని యెరూసలేమునకు పోకుండ బోధించి యొప్పింపఁ జూచెను. పీటరు తనప్రభువునెడఁ గల హృదయపూర్వక మైన ప్రేమాతిశయముచేతనే యట్లు మాటలాడఁజూచెను గాని వేఱుకారణముచేతఁ గాదు. ఈసంగతి పూర్ణముగా నెఱిఁగినవాఁ డయ్యును జీసస్సు తన కీశ్వరుఁడు విధించిన కార్యకరణమార్గము క్లేశకంటకములమీఁదుగా దుర్గమగాఢాంధకారమువలనఁ బోవలసి యున్న దని కనిపెట్టినవాఁ డగుటచేత పీటరుయొక్క ప్రార్థనము తన్నీశ్వరనిర్ణయమునుండి మరలించు ప్రయత్నమని భావించి "ఓసి శోధకుఁడా! వెనుక మరలుము. నీవు మనుష్యవాంఛితములను దెలుపుచున్నావు గాని యీశ్వరేచ్ఛను దెలుపుచున్నాఁడవు కావు" అని మందలించెను.

వా రాదేశములో నింకను గొన్నిదినములు సీజరాపురప్రాంతములం దుండిరి. అతఁ డొకదినము రాత్రి ముగ్గురుశిష్యులను వెంటఁ బెట్టుకొని ప్రార్థనము చేయుట కయి యొకకొండమీఁదికి పోయెను. ఆశిష్యు లక్కడ తనుస్వామి యిద్దఱు మహాతేజస్వు లైన దేవదూతలతో మాటాడుచుండఁగాఁ దాము చూచితి మనియు, తమప్రభు వపూర్వ మైన దివ్యతేజస్సుతో ప్రకాశించె ననియు, చెప్పిరి. దేవదూతలు వచ్చి మాటాడి పోయిన వార్త వాస్తవ మయినను కాకపోయినను, జీస స్నీశ్వరుని హృదయపీఠమునందు నిలుపుకొని నిశ్చలభక్తితో ప్రార్థించినప్పుడు భక్త్యావేశముచేత భావమునం దతఁ డీశ్వరసాక్షాత్కారము ననుభవించి కర్తవ్యోపదేశమును బడసినట్లు భావించుకొని పరమానందభరితహృదయుఁ డయి తొంటికంటె నధికముఖవికాసముతో శిష్యులఁ గలిసికొని యుండుననుటకు సందేహ

యుండదు. తన మరణానంతరమున సహితము పన్నిద్దఱు శిష్యులును దృఢభక్తియుక్తు లయియుండి తాను బోధించిన సత్యములను లోకమునకు ప్రకటించి ధర్మవ్యాపకము గావింతు రనియు, తన మరణము శిష్యుల మనస్సులకు తన్నధికప్రీతిపాత్రుని జేసి తన యుపదేశములను శిలాక్షరములవలె దృఢముగా నాటుకొనునట్లు చేసి వారి హృదయములలో స్థిరపడుచుననియు, ఎఱింగి వాఁ డగుటచేత నాతఁ డింకొకసారి పోయి స్వదేశమున కేఁగి యక్కడనుండి రాజధాని యైన యెరూషలేమునగరమున కరిగి యచ్చట నిశ్చింతముగా తాను మెస్సయా నని ఘోషించి ధర్మ ధ్వజ మెత్తి సత్యప్రవచనము చేయ నిశ్చయించు కొనెను.

ఇట్లు యెరూసలేము యాత్రాపేక్ష వహించి యతఁడు శిష్య సహితముగా గలిలదేశ కతిపయ ప్రయాణములు చేసి త్రోవలో బేతన్యా మునగరము చేరెను. బేతన్యామునివాసు లైన శిష్యులాతని రాకను ముందుగానే తెలిసికొని ప్రత్యుత్థానము చేసి తీసికొని వచ్చిరి. తాను యెరూసలేము యాత్రార్థము పోవుచు మార్గమధ్యమున వారిని జూడవచ్చితి ననియు, వారి ముఖదర్శనము చేయు భాగ్యము తనకు మరల లభించె ననియు, అతఁడు చెప్పినప్పుడు ప్రభుసందర్శన సంతోషపరవశు లయి యున్న యాభక్తులు తమస్వామి యొక్క శక్తి సామర్థ్యాదులను బట్టి యట్టిదుస్థితి కలుగఁబో దన్న నమ్మకముతో మనస్సులలో శోకమును క్లేశము నొందినవారు కారు. ఈశ్వరునిచే నభిషిక్తుఁ డయి మహిమాఢ్యుఁ డయిన ప్రభువును సంహరించుట పాపిసీలవంటి నరాధములకు సాధ్యము కాదని వారు తలంచియుండిరి. అంతేకాక యెరూసలేము చేరి మృదుమధుర గంభీర వాక్యములతో ప్రభువు తన ధర్మవచనామృత రసప్రవాహమును వెల్లిగొలుపఁగానే నమ్మ

హితు లయి యహితులు నహితము వచ్చు లగుదు రనియు, అందు చేత తమస్వామికి జయము మలక మగు ననియు, ఒకవేళ గిట్టనివారు కొందఱు దుండగముగ కొడిగట్టినను భక్తాగ్రేసరు లయి ప్రభువును గురుభావముతో ప్రేమించు ప్రజలు వారి నవలీలగా పరాజితులను జేసి యపాయము నుండి రక్షింతు రనియు, భక్త్యావేశము చేత శిష్యాగ్రణు ర్నాము లోనిశిష్యులు విశ్వసించి యుండిరి. భక్త్యావేశము చేతను ప్రేమాతిశయము చేతను తాము గొప్పగా నెంచువారిని లోకమంతయు వారితోనే కొలుచు ననిభావించుట వింతకాదు గదా! అయినను జీసస్సు మాత్రము దూరదేశయాత్రకు పోవునప్పుడు తనవారి యాత్రికులకు చెప్పవలసిన హితవచనములు వారికి చెప్పెను. శిష్యులలో నొకఁడు చెంతను జేరి "యీశ్వరరాజ్యములో నధికుఁ డగువాఁ డెట్టివాఁడు!" అని ప్రశ్న వేసెను. జీసస్సు చేరువ నున్న యొకశిశువును జేరఁదీసికొని శిష్యునివంకఁ దిరిగి "యీ శిశువు వలె నెవ్వఁడు పాప మెఱుఁగనివాఁ డగునో యట్టివాఁ డీశ్వరరాజ్యములో నధికుఁ డగును" అని యుత్తరము చెప్పెను. ఆశిశువు నింకను చేతిలోనే యుంచుకొని జీసస్సు శిష్యులవంకఁ జూచి, "మీరు మీతోడివారి కంటె నెక్కుడు వారుగా కనఁబడుట కెంతమాత్రమును ప్రయత్నము చేయఁగూడదు; మీ ప్రయత్న మంతయు వారి నెక్కువసుఖవంతులనుగా నెట్లుచేయఁ గలుగుదుమా యనుట కయి యుండవలెను; తక్కువస్థితిలో నున్న వారియెడల నెప్పుడును ననాదరభావము జూపరాదు; ఇటువంటి హీన స్థితిలో నున్నవారికే సంతోషమును సౌఖ్యమును గలిగించుట కయి యెక్కువ కృషి చేయవలెను; ఇటువంటి తక్కువవారిలో నెవ్వరి విషయమున నయిన మీరపచారము చేసినయెడల, అది మీరు నావిషయమున చేసినయపచారమే; వారికి చేసిన యుపకారము నాకు చేసిన

దానినిగా నేను భావించుకొనెదను; తమ్ము రక్షించుకొనలేని దుర్బలులకు హాని చేయుట కంటె మెడకు తిరుగటిరాయి కట్టుకొని లోతు సముద్రములో పడుట మనుష్యునకు మంచిది; మీ రెప్పుడును అపకారమునకు ప్రత్యపకారము చేయరాదు.” అని యీ ప్రకారము చెప్పుచుండగా “ప్రభువా! నాసోదరుడు నాకపకారము చేయుచు వచ్చినప్పుడు నే నెన్నిసారు లాతని క్షమింపవలెను! ఏడుసారులు క్షమింపవలెనా!” అని పేతు రడిగెను. “ఏడు సారులు కాదు. అవర్యక మయినయెడల డెబ్బదియేడు సారులు క్షమింపవలెను.” అని యేసుప్రభువు చెప్పెను. డెబ్బదియేడు సారు లన్నమాట యెల్లప్పుడును క్షమింపవలె ననియర్థము!

ఇట్లు యేసుప్రభువు శిష్యులకు హితవాక్యము లనేకములు చెప్పి వారు తన యెదుట నిప్పుడు ధైర్యశాలులుగా నున్నను తాను వారిని విడిచిపోయిన తరువాత నానావిధముల బలవంతులును గర్వితులు నయినఫారిసీలు బాధింపఁ గడఁగినప్పుడు ధైర్యము చెడి తమ్ముఁ దుర్బలులనుగా భావించుకొనవచ్చు నని యెంచి వారి కిట్లు గఱపఁదలఁచి “మిమ్ము మించి బలవంతులు మిమ్ము బాధింపఁ దలపెట్టినను భయపడకుఁడు; వారి యధికార మీలోకజీవితమును దాటిరాదు; తరువాత మిమ్ము బహూకరించువాఁ డీశ్వరుఁ డున్నాఁడు. మీ గొప్ప ప్రపంచముతో పోల్చిచూచినప్పుడు మీ రత్యల్పసంఖ్యాకులుగానే యున్నను, నా పేరున మీరందఱును నొక్కటిగా నిలుతురేని మీకు సాయముగా నాబలమును గలవారయి యుందు రనియు నేమీకు తోడుగా నుందు ననియు సదా జ్ఞప్తియం దుంచుకొనుఁడు” అని వారికి మహాః ధైర్యోత్సాహములు పురికొల్పి, అతఁడు వారివద్దనుండి బయలు వెడలెను.

ఒకసారి కపెర్నాము నుండి యేసు యెరూషలేమునకు యాత్రకు బైలుదేఱ నప్పు డాతని పన్నిద్దఱు శిష్యులు మాత్రమే గాక పోతుల లోని మిత్రులును ఇతర శిష్యులును కూడ ననేకులు స్త్రీపురుషు లాతనివెంట ప్రయాణము మయి వచ్చిరి. వారిలో కొంద ఱాతనిధర్మ బోధనలు వినవలె ననియు, తమపాయము కావలసివచ్చిన రోగుల చేయవలయు ననియు, ఉద్దేశించుకొని వచ్చిరి. మఱికొందఱు వ్యాపా రమునందుగ వర్తించుచున్నందున నాతని యుపదేశములు వినుచు నాతనితోడఁ గూడ గలిసి యాత్రకుఁ బోయినయెడల తీర్థమును స్వార్థమునుకూడ సమకూడు నని వెంటనంటిరి. వారు బహుదినములు ప్రయాణము చేసి గలిలీ దేశమును గడచి దిగువ భాగమున యొర్దను నదిని దాటి యూదయాదేశమునఁ బ్రవేశించిరి. కపెర్నాము పుర మున్నది గలిలీ దేశము; యెరూషలేము నగరమున్నది యూదయాదేశము. పెక్కుబాటలకు సంధిస్థాన మయినయెరికోపట్టణమును చేరునప్పటికి నానాముఖములవచ్చు యాత్రాపరు లయినప్రజలతో యెరూషలేము నకుఁ బోవుబాట క్రిక్కిఱిసిపోవ నారంభించెను. నాజరేత్తునగరమునఁ బ్రవక్త యనియు మెస్సియా యనియు యేసుకీర్తి యీనాఁటికి దేశదేశ ములలో వ్యాపించియుండుటచే తీర్థప్రజలాతనిబోధలు వినవలెననియు ముఖసందర్శనము చేయవలె ననియు మూఁకమూఁకలుగావచ్చి యాత్ర ముతో నాతనిపైని బడఁద్రొచ్చిరి. వారిసందడినుండి కాపాడుట కయి శిష్యులాతని చుట్టును చేరి వయిఁబడుమూఁకలను తొలఁగఁ ద్రోచు చుండిరి. ఆసందడిలో స్త్రీలు కొందఱు బిడ్డలను చంక నెత్తుకొని రొండొరులను మీఱి పెల్లుపెల్లుగా గుంపులోనుండి త్రోచుకొని వచ్చి యేసును సమీపించిరి. వారతఁడు చేసెడియుపదేశములను విన వలెనన్న యాసక్తితో సంత్రమపడి రాలేదుగాని యటువంటి మహాను

శాక్తుఁడు తన చేతులతో స్పృశించి తమ బిడ్డలను దీవించవలెనని వారికి మేలు కలుగు నన్న యపేక్షతో వచ్చిరి. శిష్యులు వారిని వారించి "ప్రభువువారు మిక్కిలి పనిగానున్నారని మీకు కనఁబడు చుండలేదా? ఇప్పుడు వారు మీతో శ్రమపడఁజాలరు" అని వెనుకకుఁ ద్రోచిరి. ఏసుస్వామి కనిపెట్టి యసంతుష్టిని దెలిపెడి చూపులతో శిష్యుల వంకఁ జూచి "ఆ పసిబిడ్డల నిటు రానిండు. వారిని వారింప వలదు. ఈశ్వరరాజ్య మిటువంటివారిదే" అని పలికెను. అప్పుడు తల్లు లొకరి వెనుక నొకరు బిడ్డల నెత్తుకొని ముందుకు రాఁగా ఏసుస్వామి తరువాత నొకరినిగా బిడ్డలను వారిచేతులలోనుండి తీసుకొని ప్రేమను జూపు చూపులతోను నవ్వు ముగముతోను వారిమీఁద చేయివైచి యుంచుకొని 'భగవంతుఁడు మిమ్ము రక్షించుఁగాక' యని యాశీర్వదించెను.

ఆతని రాకను విని దారిపొడుగునను జనులు మూఁకలు మూఁకలుగా వచ్చి యేప్రకారముగా చుట్టుకొనుచు వచ్చిరో యాప్రకారముగానే పారిసీలు సహితము వచ్చి చుట్టుకొని పరాభవింపవలెనన్న దుశ్చింతతో గాలిలీ దేశమునందువలెనే జూడియా దేశమునందును బహువిధప్రశ్నలు వేసి బాధింపఁ జొచ్చిరి. ఆతఁడు సమయోచితబుద్ధి గలవాఁడయి సదుత్తరములు చెప్పి నోరడఁచి వారిని తిరస్కారభావముతోఁ బంపివేయుచుండెను. పారిసీ లెంత బద్ధమత్సరులయి బాధింప పాటుపడినను జెరూసలేము నగరమునందు సహితము తమస్వామికి పరాభవము గలుగఁబో దని భావించి శిష్యులు సంతసోత్సాహవంతులయి యుండిరి. ఏసుస్వామి కుత్సాహభంగము కలిగింప నిష్టము లేనివాఁడయినను, తన కాకస్మికముగా మరణము సంప్రాప్తమగు నవసరమున భగ్నోత్సాహులయి ధైర్యమును గోలుపోయి తాను నియమించిన కార్యమును నిర్వహించుటకు జంకుదురేమో యన్న భయము

చేత యెరికోపట్టణమార్గసమీపమున తన పన్నిద్దఱు శిష్యులను ప్రక్కకుఁ బిలిచి వారితో “నాశత్రువు లందఱిని నేను నోడించి యెరూషలేము నగరములో నేను మెస్సియా నయి మహాప్రభావముతోను తేజస్సుతోను పాలింతునని మీరు తలంచియున్నట్లు జరుగఁబోదు. ఆచార్యులు నన్ను పట్టుకొని, వధార్హునిగా నిర్ణయించి మ్రానిపైఁ బెట్టి మేకులుగొట్టి చంపుటకయి రోమనుల కొప్పగింతురు” అని చెప్పెను. ఆమాటలు విన్నప్పుడు తాత్కాలికముగా వారి మనస్సులకు విచారము కలిగినను, అతనియం దత్యంతవిశ్వాసము గలవా రగుటచేత తరువాత వా రంతగా చింతనొంది యుండలేదుగాని యాతఁడు మాత్రము చింతాకులితస్వాంతుఁ డయియే యుండెను. వారు యెరూషలేము నగరముసు సమీపించుకొలఁదిని మానసోత్సాహము హెచ్చినవా రయి తమ ప్రభు వీశ్వరరాజ్యపట్టాభిషిక్తుఁ డత్యంత శీఘ్రకాలములోనే యగు ననియు, కాఁగానే ప్రభుసన్నిధానవర్తు లగుటచేత తమ కధికాన్నత్యము కలుగఁబోవుచున్న దనియు, సంతోషపడుచు వచ్చుటయే కాక ప్రభుసమ్మానానురాగాతిశయముచేత తమలో నెవ్వ రగ్రస్థానముసు పొందువా రగుదురా యని పరస్పరస్పర్థ వహించువారు సహితము కాఁజొచ్చిరి.

తనవెంటవచ్చిన గలిలయవారిలో పన్నిద్దఱు శిష్యులలోనివా రైన జేమ్సుయొక్కయు జానుయొక్కయు తల్లియైన సాలో మనునామె యుండెను. ఆమె తనకొడుకులు గొప్పవారు కావలె నన్న కోరిక గల దయి వారు శిష్యకోటిలో నెల్ల నగ్రగణ్యులుగా పరిగణింపఁ బడవలె నని యభిలషించుచుండెను. యేసు యెల్లవారిచే మెస్సీయాగా నంగీకరింపఁబడి పూజింపఁబడునప్పుడు తన్ను ప్రథమగౌరవస్థానమం దుంచున ట్లతనిచేత మాటపుచ్చుకొనవలె నన్న వాంఛను వారి మనస్సులలో

పుట్టించిన దీమెయే యయి యుండును. ఈ మట్టి ప్రార్థనను స్వయముగా చేయుటకు వారిష్టములేనివా రయి యామెచేత నడిగించిరైన నుందురు; లేదా యామె స్వబుద్ధిచేతనైన వారిపక్షమున నడిగియుండవచ్చును. వారు ముగ్గురును గలిసి యేసునొద్దకు వచ్చినప్పుడు సాలోమి యతనిపాదములమీఁదఁ బడి "దేవా! నా కొక్కవర మియ్యవలె" నని వేఁడుకొనెను. "నీ కేమికావలెను?" అని యేసు యడిగెను. "నాయీ యిద్దఱు పుత్రులును నీరాజ్యములో నొకరు కుడిప్రక్కను ఇంకొక రెడమ ప్రక్కను నీ యైశ్వర్యపార్శ్వముల నుండున ట్లనుగ్రహింపుము." అని వేఁడెను. యేసు పృచ్ఛతపడి వారు తమతల్లికోరికలో చేరియున్నారేమో కనిపెట్టుటకయి వారి మొగములవంకఁ జూచెను. తల్లి కోరినదే వారి కోరిక యని వారిచూపులవలనఁ దెలిసికొని వారికయి జాలి పడునట్లు నిందాగర్భముగా "మీ రేమి యడుగుచున్నారో మీ రెఱుఁగరు" అని యతఁడు పలికెను. వారు మిన్నయాకు పరిచయులగుటచేతఁ దమకున్నత పదము లభించు నన్న సంతోషమే గాని తమకు రానున్న కష్టదశలను తెలిసికోలేక మనోరథ స్వర్గసుఖభ్రాంతు లయి నిలుచుండిరి. "నేను త్రాగవలసిన పాత్రాంతరాళవిపూరమును మీరు త్రాగఁగలరా! నేను సహింపవలసిన దుఃఖప్రవాహస్నానమును మీరు భరింపఁగలరా!" అని యతఁ డడిగెను. "మేము త్రాగఁగలము భరింపఁగలము" అని వా రుత్సాహముతోను దృఢనిశ్చయముతోను బదులుచెప్పిరి. "మీరు నిశ్చయముగా పాత్రపూరిత వేదనావిషజలమును నాతో త్రాగుదురు; నావలెనే మీరు దుఃఖస్నానము చేయుదురు. కాని యీశ్వర రాజ్యములోని గౌరవస్థానములు నా యీవిలో లేవు. ఈశ్వరేచ్ఛా నిర్వహణము చేత వానినిబడయుట కెవ్వ రర్హులగుదురో వారికవి మన పరలోకపితచేత నియ్యఁబడును." అని యతఁడు మృదురీతిని చెప్పెను.

నయి ముగ్గురును రహస్యముగా తమగురువుతో మాటాడిన సంగతి యేలాగునో తక్కిన శిష్యులలో పొక్కినది. జేమ్సు యొక్కయు జానుయొక్కయు తల్లియే యొకవేళ యేసునియొక్క మృదువచనములను బట్టి యతనికి తన కొడుకులయం దెక్కువప్రేమ గల దని భ్రమపడి యితరులవద్ద డంబములు చెప్పుకొని యుండును. వారిద్దరును తమకంటె నెక్కువ యాధిక్యమును పొందవలె నని ప్రయత్నించినందున కయి తక్కినశిష్యులకు వారి మొదల నసూయయు కోపమును గలిగెను. ఇట్లు శిష్యులలోఁ గలిగిన యంతస్తాపమును దెలిసికొని దానిని నివారింపఁ దలఁచి యాసోదరుల వర్తనమును నిందింపక "లోకములో తాము గొప్పవారము కావలె నని ప్రయత్నించు మూర్ఖులు తలఁచునట్లుగానే మీరును తా మున్నతపదములకు నియమింపఁబడిన పక్షమున లోక మంతయు తమ్ము గౌరవించు ననుకొను చున్నారు. ఇతరులవలన గౌరవమును మాన్యతయు సంపాదించుకొనుటకు మార్గము తా మేదో యుత్తమ మయిన ఘనకార్యమును చేయుటమాత్రమే యని మీరు తెలిసికొనవలెను" అని పలికి, వారు చేసినపని యనాలోచితమును బుద్ధిహీనము నైన ట్లితరులకు కనఁబడు నట్లుచేసి, యేసు పదుగురు శిష్యుల కోపమును వారి తెలివితక్కువ కయి యా యిరువురు శిష్యుల మీఁదను గలిగిన జాలి మార్చి, ఆయిద్దఱను తమ్ము నిందించుట కంటెను నెక్కువ సిగ్గుపడునట్లు చేసెను. వారు జెరికోపురము చేరిన తరువాత విశ్రాంతి కయి కొన్ని దినము లచ్చట నిలిచిరి. ఆదినములలో నక్కడ ననేకులు మిత్రులును శిష్యులును నయిరి. వీరిలో పలువురు యేసు జెరికోనగరమును విడిచి బైలుదేరినప్పుడు శిష్యగణములోఁ జేరి వెంబడించి యెరూషలేముపురప్రవేశ సమయమునం దతనిని పరివేష్టించివచ్చినపరివారమును మహత్తరమయినదానినిగాఁ జేసిరి.

పురప్రవేశము చేయఁగానే శిష్యులు కొందఱు పట్టణము లోనికిఁ బోయి యొకసుందర మగు ఖరరాజము నద్దెకుఁ దెచ్చి దానిపై వస్త్రవేసి యేసన్నను గూరుచుండఁ బెట్టి పరివారము చుట్టును బలిసి నడవ పురప్రవేశోత్సవముల కుపక్రమించిరి. ఆకాలమునం దాదేశ ములలో గుఱ్ఱముల నెక్కుడు వాడుక లేదు. గొప్పవారు సహితము గాడిదలపైనే స్వారిచేయుచుండిరి. మనదేశపు గాడిదల వలెఁ గాక యాదేశపుగాడిదలు పెద్దవిగాను సుందర మైనవిగాను నుండును. ఇట్లు భక్తజనులు పరివేష్టించి నడువఁగా, శిష్యులుచ్చైస్స్వనముతో మంగళ గీతములు పాడఁగా, ఇతరులు 'విజయోస్తు' అనిదిక్కులుమారుమ్రోగు నట్లు జయజయధ్వనులు చేయుచురాఁగా, యేసు ఓలివుకొండనుండి దిగి రాఁ దొడఁగెను. దిక్కులు పిక్కటిల్లఁ జేయు మహాకోలాహల ధ్వనులును భక్తజనసంఘోషధ్వానములును వినిపించఁగా లోపలి నుండి వెలుపలికి వచ్చి పురజను లాయుత్సవముతోఁ జేరి నడవఁదొడఁ గిరి. ఆగుంపులోనుండి "ప్రభునామమున వచ్చెడి యీతనికి శుభ మగును గాక!" యను ధ్వనులు క్రొత్తక్రొత్తవారినుండి వెలువడి మిన్ను ముట్టుచుండెను. ఈయూరేగింపు వంతెనమీఁదుగా కెద్రోను కాలువను దాటి పురద్వారము గుండ జయప్రదముగా సాగెను. ఈయసాధారణకోలాహలకారణమును దెలియఁ గోరి పౌరులు గృహ ములు వెడలి పరుగెత్తుకొని వచ్చి ఇదంతయు నేమి? ఈయన యెవ్వరు!" అని యడుగసాగిరి. "ఈయన మహాప్రవక్త యైన నాజ రేతు నగర యేసన్న" అని శిష్యులు గర్వముతో నుత్తరము చెప్పు చుండిరి. ఇంతకు వీధులలోనుండి పోవునప్పుడు కొందఱు పారిసీలు మనుష్యప్రవాహమధ్యమున తగులుకొని తప్పించుకొని యావలఁ బడు టకు శక్యముగాక యిష్టము లేకయే యూరేగింపులో నడుచుచు కోప

ముతో "ఓబోధకుడా! నీశిష్యులను మాటాడకుండ చేయుము" అని ఏసున్ను గూర్చి యనిరి. ఏసున్ను పూర్వప్రవక్తలవాక్యము లలో నొకదానిని "ఈశిష్యులు మాటాడకపోయినయెడల శిలలే మాటాడును" అనియనువదించి యూరకుండెను. అక్కడనుండియెడమ వైపునకు తిరిగి దక్షిణాభిముఖముగా ఏసున్ను తనశిష్యులను తిన్నగా దేవాలయము వంక నడిపించెను. నిర్మలమయిన పాలరాతిస్తంభము లును స్వర్ణాలంకారములును మాధ్యాహ్నికసూర్యకాంతి వలన తళతళ లాడుచు మెఱయుచుండగా నున్నతముఖద్వారమువద్దకు పోగానే ఏసు నక్కడ తన ఖరవాహనమునుండి దిగి పాదచారి యయి యెడ ల్పయిన సోపానపరంపర నెక్కి శిష్యపరిజనాదిపరివృతుం డయి సాధా రణముగా మతాంతరమంటప మని పిలువఁబడెడు ప్రథమప్రాకారము లోనికిఁ బోయెను. ఇక్కడ యెల్లదేశములవారును సర్వమతముల వారును నిరాతంకముగా పోవచ్చును; అక్కడనుండి గర్భాలయము లోనికి పోవుటకు మెట్లున్నవి. మెట్ల కిరుప్రక్కల నున్న రాతిస్తంభ ముల మీఁద "ఈపవిత్రస్థలమునకు యూదులు తప్ప మఱియెవ్వ రయిన పోయెదరేని పక్షమున ప్రాణదండనము గలుగును. జాగ్రత్త" అని పెద్దక్షరములతో చెక్కఁబడి యుండెను. ఈమతాంతరమంటప మధ్యమున ఏసున్ను నిలిచెను. అది సుందరవిశాలభవనము. దాని నేల వివిధవర్ణములు గల స్నిగ్ధము లయిన పెద్దపలకరాళ్ళతో పఱుపఁబడి యుండెను. దానిచుట్టును రెండేసివరుసల పాలరాతిస్తంభము లుండి వానిమీఁద కప్పు నిలిచియుండెను. ఈసుందరవిశాలస్థల మీశ్వరా రాధనమున కత్యంతానుకూల మయినదిగా నుండెను. కాని ఏసు నక్కడ నిలువఁబడియున్నప్పుడు భగవద్భక్తివిషయక మయినకళ్ల యెక్కటియు నాతని చెవి సోఁకలేదు. ఉపాసనాసంబంధ మయినకళ్ల

ములకు మూలముగా జంతువుల కూఁతలును, నాణెముల మ్రోతలును క్రయవిక్రయవ్యాపారవ్యగ్రుల శబ్దజాలములును, అతని చెవిని బడఁ జొచ్చెను. స్తంభమునకును స్తంభమునకును నడుమఁగల స్థలమంతయు విదేశపునాణెములను వట్టమునకు పుచ్చుకొని స్వదేశపునాణెముల నిచ్చుచుచ్చులతోను రాఁబోవుచుండు యుత్సవములో బలి యిచ్చుటకు తగినయి గొఱ్ఱెలను పక్షులను విక్రయించు వణిజులతోను నిండియుండెను. ఈవ్యాపార మంతయు న్యాయముచేత దేవాలయము వెలుపలి భాగమునందే జరగవలసియుండెను; గాని తమ మతముయొక్క పారిశుద్ధ్యమునుగూర్చి లక్ష్యము లేని యాచార్యులు ధనాపేక్షాపరవశు లయి యీ వ్యాపారము పవిత్రాలయములోపలనే జరుగనిచ్చి యూదులు కానివారు ప్రార్థనలు జరుపుకొనుటకయి నిరువంబడిన యాస్థానము కూడ వారికి లేకుండఁ జేసిరి.

యేసున్న కృత్యపురోగమునందయి యాధిపత్యము వహించి సలుగడల చూపులు నిగిడించి మండప మధ్యమున నిలఁబడఁగానే యిచ్చిపుచ్చుకొనువారు తమ వ్యాపారము నిలుపక నిలిచి యాతనిముఖము వంకఁ జూడసాగిరి. అతనిచూపులయందు దధికారభావమును కోపమును కానఁబడెను. "ఈవస్తువుల నిక్కడనుండి తీసికొనిపొండు. దేవాలయము ప్రార్థనాలయముగా నుండవలెనని విధింపఁబడియున్నది. మీరు దీనిని దొంగల నివాసభూమిగా చేసియున్నారు" అని కేకలువేయుచు నిప్పులు కురియుకన్నులతో చేతులు చాఁచుకొని కొట్టఁబోయినట్లు యేసువారిమీఁదికి పోఁగా, తమగాత్రము లదరినట్టుగా తామును తొలఁగి యచ్చటివారు నానాముఖములఁ బరువులిడిరి. తమస్థానమును వదలక నిలిచినవి ఉపాధ్యాయులు కొంత తాలిమ్యముచేసినను, కృతనిశ్చయత్వముతో జడిసిపట్టుకొని తమ నాయకుని వెనుకనుండి యుం

దుకు రాఁబోవుచున్న శిష్యులను చూడఁగానే మిగిలియున్న ధైర్యలేశ
మును గోలుపోయి బల్లలు వేవేగ నాణెములరాసులను తమయొడిలో
బోసికొనియు, పక్షిస్వాములు పడిపడి పిట్టలగూళ్లు చేతులతో పయి
కెత్తిపట్టియు, వణిజులు తమవస్త్రములు కొన్ని లోపల విడిచియు, భీత
చిత్తులయి క్షణకాలములో దేవాలయమును విడిచి వెలుపలికిఁ బోయిరి.
తప్పుపనిని జూచినప్పుడు కలిగెడి కోపమును జీసస్ స్వీయోత్కృష్టారి
యూవ్యోతే బయలుపఱిచెను. అతఁడు సాధారణముగాఁ జూపెడు
శాంతభావము కోపము వచ్చుకొనుచువచ్చుటచేత కలిగినదే కాని
కోపము లేకపోవుటచేత కలిగినది కాదు. చెడుపని జరుగుచుండఁగా
చూచినప్పుడును కోపము రానివాఁ డేమంచిపనిని చేయుటకును సమ
ర్థుఁడు కాఁడు. సాధారణముగా కోపము రానివానిని మనము శ్లాఘింప
వలసినదే కాని ఘనకార్యనిర్వాహణపరాయణులకు కొన్ని సమయముల
యందు తీక్ష్ణతతోఁ గూడిన కాఠిన్య మావశ్యక మగును. జీసస్సు
చేసిన యీపనివలన శత్రువులమనస్సులలో నతనిమీఁద మఱింత
యాగ్రహమును ద్వేషమును కలిగెను.

ఆరాత్రి యతఁడు పట్టణమున కొకమైలుకంటెఁ గొంచెమెక్కువ
దూరములో నాలీవుకొండ కావలివైపున నున్న బెథనీగ్రామమునకుఁ
బోయి యక్కడ మిత్రగృహమున సుఖనిద్రచేసి మఱునాఁడు తెల్ల
వాఱునప్పటికి మరల దేవాలయమునకు వచ్చెను. అప్పటికే యతఁడు
చేసెడు ధర్మోపన్యాసములను శ్రవణానందముగా వినవలె నన్నయాస
క్తితో వచ్చియున్న జనులతో విశాలప్రాకారాంతర్భాగ మంతయు
నిండియుండెను. ధర్మావేశముచేత వచ్చినవారిమాట యటుండఁగా
నూరక వేడుక చూడవచ్చినభక్తిహీనుల హృదయములు సహిత మావ
ఱకు కాని విన్నఁడును వినియుండని కర్ణరసాయనములైన యాతని ధర్మ

వచనప్రవాహముచేత కరఁగిన వారయి ధర్మచింత కలిగి కాఁజొచ్చిరి. అతని నట్లు నిరంతరాయముగా బోధ చేయనిచ్చి యుండినపక్షమున, సామాన్యజనుల హృదయము లాతనివంక కాకర్షింపఁబడి యల్ప కాలములోనె నూఱులకొలఁది నాతనికి శిష్యులయి యుందురు. కాని దేవాలయముల కధికారు లయి యుపాసనాదికముల నెఱవేర్చుచున్న మతాచార్యులు దురాగ్రహవ్యగ్రు లయి భయకంపితులయి యాతని పనికి విఘాతము చేయ కృతనిశ్చయు లయిరి. గతదిన మతఁ డాకస్మిక ముగా శిష్యవర్గముతో దేవాలయములో ప్రవేశించి తమయధికార మును తిరస్కరించి తమవలన సెలవుపొంది లోపల వ్యాపారము చేయుచుండినవారిని బలవంతముగా గుడిలోనుండి వెలుపలికి తఱిమి వేసెను. అతనిప్రసంగములు వినుటకయి వచ్చిన మూఁక లిప్పుడు గుడిలోపలంతటను నిండి గర్భాలయములోనికి పోవ దారి లేకుండఁ జేసి తాము జరపుచున్న యారాధన కరుగుట కనేకుల కవకాశము లేకుండఁ జేసిరి. అందుచేత వారు తమకుఁ గలిగినయవమానమునకు సహింపఁ జాలక తమ యధికారబలమును జూపి యక్రమముగా వచ్చి లోపలఁ బ్రవేశించిన యాయాగంతునకు బుద్ధి వచ్చునట్లు చేయ నిశ్చయించు కొనిరి. ఈనిశ్చయమును నిర్వర్తించుటకయి వారాలోచించుకొన్న యాలోచన తమలో కొందఱు తమయధికారకంచుకములను తొడుగు కొనిపోయి పదిమందియుండఁగ "ఈపనులను నీ వేయధికారముతో చేయుచున్నా" వని యడుగుట. అతఁడు మతాచార్యుఁడు కాఁడనియు, పట్టణముయొక్క కాని దేశముయొక్క కాని యే యధికారిచేతను నియమింపఁబడినవాఁడు కాఁడనియు, విద్వత్పరిషత్తుచేత బోధచేయుట కనుజ్ఞనైన పొందినవాఁడు కాఁడనియు, వారెఱుఁగుదురు. కానెవ్వారి వలనను నధికారము పొందలేదని చెప్పినపక్షమున జను లాతనిని

వంచకునిగా నెంచి గెలిచేసి సాగనంపుదు రనియు, దేవునివలన నధికారము పొందితినని చెప్పిన పక్షమున దైవదూషకుఁడని పట్టి యధికారుల కొప్పగింపవచ్చునవియు, వా రను కొనిరి. అందుచేత వారిలో కొందఱు మూఁకలోనుండి ప్రోచుకొనిపోయి, అతఁడు చేయుచున్న ప్రసంగమునకు భంగము కలిగించి, ఏయధికారముచేత నీ పనిని చేయుచున్నావు? అని గద్దించి యడిగిరి. ఈప్రశ్నకతఁ డొకమాత్రమును తడఁబాటుపడక తడవుకొనక నేనుకూడ మిమ్మొక్క ప్రశ్న యడిగెదను. దానికి మీ రుత్తరము చెప్పినపక్షమున, నాకధికార మెవ్వరిచ్చినారో నేను చెప్పెదను. జ్ఞానస్నానము చేయించుటకు యోహాను కధికార మెక్కడనుండి వచ్చినది? అది దేవునినుండి వచ్చినదా? మనుష్యులనుండి వచ్చినదా?" అని యడిగెను. ఈప్రశ్నచేత వారు మేకవలలో వారే పడవలసినవా రయిరి; ఆచార్యపురుషుఁడు కానందున మతకర్మ జరుపుటకు యోహాను కధికారము లేదని వారి నమ్మకము. అమాటను పదిమందిలో నిర్భయముగా బహిరంగముగా చెప్పెడు పక్షమున, యోహాను గొప్ప ప్రవక్త యని నమ్మియున్న యిచ్చటిజనులు దురాగ్రహావేశముచేత లేచి పైబడి దొమ్మి చేయుదురు. యోహాను కధికారము దేవునివలన వచ్చిన దని చెప్పెడుపక్షమున యేసున్ను తనకును దేవునివలననే వచ్చినదని యాతనికి గలిగిన స్వాతంత్ర్యము తనకును గల దని చెప్పవచ్చును. అందుచేత, వారేమి చేయుటకును పాలుపోక 'మేము చెప్పజాల' మనఁగానే అనాదరభావముతో నతఁడును "ఏయధికారము చేత నే నీపనులను చేయుచున్నానో నేనును మీకు చెప్పను." అనెను,

అప్పు డాచార్యులు భగ్నప్రయత్ను లయి ప్రక్కతీసి యున్నమూఁకలో నుండి కొలఁది వెలుపలఁబడుటకు శక్యముగాక

యువమానసులన్నలయి నిలుచుండియుండఁగా, ఆయన జనులను సంబోధించి "ఒకానొకమనుష్యున కిద్దఱు కొడుకు లుండిరి. పోయి ద్రాక్ష తోఁటలో పనిచేయవలసిన దని యతఁ డొక కొడుకుతోఁ జెప్పెను. నేను పోఁజాల నని వాఁడు మొదట చెప్పినను తరువాత తండ్రియాజ్ఞ వినకుంటకు పశ్చాత్తాపపడి పోయి తోఁటలో పనిచేసెను. తండ్రి రెండవకొడుకునకును నట్లే యాజ్ఞ చేసెను. వాఁడు చిత్తమట్లే చేసెద నని చెప్పెను గాని తరువాత తోఁట త్రొక్కి చూచినవాఁడే కాఁడు. ఈయిద్దఱిలో తండ్రియాజ్ఞ చెల్లించినవాఁ డెవఁడు!" అని యడిగెను. 'మొదటివాఁడు' అని యందఱు నేకవాక్యముగాఁ బలికిరి. అతఁ డప్పుడు నిలువఁబడి యున్న మతాచార్యులవంకఁ దిరిగి యాక్షేపణములతోఁ జూచుచు "నిశ్చయముగా మీకే యిది చెప్పుచున్నాను. సుంకరులును పరమపాపులును మీకంటె ముందుగా ఈశ్వరరాజ్యము లోనికిఁ బోవుదురు; వారు జాను బోధనలవలన పశ్చాత్తాపపడి దేవుని యిష్టమును నలిపిరి. దేవుని యాజ్ఞలను చెల్లింతు మని చెప్పుటకు మీ రెల్లప్పుడును సిద్ధముగా నుందురు కాని మీమాటలను మీరు నెఱవేర్పరు." అని కోపము రూపము దాల్చినట్లు పలికెను. అందఱికంటెను తాము దేవున కెక్కువచేరువగా నున్నా మని భావించుకొనువారికి ఇట్టి మాటలు వినుట దుస్సహముగా నుండును. అయినను వారిగర్హణము పొందుట కత్యంతపాత్రు లనుటకు సందేహము లేదు. వారి మత మంతయు కేవల కర్మాచరణ మయమయి యున్నది కాని పరిశుద్ధ వర్తనమును పాలించునదిగా లేదు.

తన స్వంతబిడ్డలో సరిపెట్టక మతాచార్యులును పారిసీలును దేవునిచేఁ బంపఁబడినవారిని బాధించువా రనియు, దేవుని పుత్రుఁ డయిన తన్ను పరిహసించి హింసింప నున్నవా రనియు అర్థ మగునట్లుగా

నింకొక యుపమానమును చెప్పి, వారిమనమ్ములలో ననిరోధ మైన క్రోధమును పురికొల్పెను. అప్పుడక్కడ నున్నవారిలో కొందఱు ఫారిసీ లుండిరి. వారా మాటలకు మండిపడి దేహములు తెలియక నడుములు బిగించి లేచి పరుష వాక్యము లాడుచు మీఁదఁబడి జీసస్సును దేవాలయములోనుండి యీడ్చి యావలకుఁ గెంటివేయఁ జూచిరి కాని, అతనిని పరివేష్టించి యున్నయసంఖ్యాకు లయినశిష్యులు స్వామిరక్షణపరాయణు లయి కోపములు రూపము నొందినట్లు వీరరసమూర్తు లయి లేచి బాహువులు చాఁచికొని ముష్టియుద్ధసన్నద్ధులై రైలు దేఱ కలియఁబడఁబోఁగా భయపడి దంతతాడిత విషోరగములవలె కోఁజుచు వెనుక మరలఁజనినవా రయిరి. ఆసాయంకాల మప్పటివలె జీసస్సు పదకు బెథనీగ్రామమునకుఁ బోయెను. ఈలోపల మహాచార్యులును ఫారిసీలును మఱునాఁడు దమవిరోధి నెట్లు నిరోధింతుమా యని మారణోపాయము నాలోచింపఁ దొడఁగిరి.

యూదులు పలుతెగలుగా భాగింపఁబడి, పరస్పరద్వేషము గలవా రయి, యొకరి వినాశనము నొకరు కోరువారుగానుండిరి. అయినను సామాన్యశత్రుభయము సంభవించినప్పుడు గర్భశత్రువులు సహితము కొంతకాల మాశత్రుసంహారమునకయి మిత్రభావము వహించి యేక మగుదురు. కాఁబట్టి జనులు జీసస్సును మెస్సయా యని యంగీకరించుటలో దినక్రమమున నధికవిశ్వాసశీలు రగుచున్నారని భయపడి, యూదులలోని యన్నిశాఖలవారి నాయకులును తమపూర్వవైరములను కట్టిపెట్టి, దినదినప్రవర్ధమాన మగుచున్న ప్రాబల్యమును బట్టి తమ కందఱకు సమానముగానే భయోత్పాదకుఁ డగుచున్న యీ క్రొత్తశత్రువును పరిమార్చుట కయి యొక్కటిగాఁ జేరిరి. యూదులలోని యధికారవంతులును ధనవంతులును విద్యావంతులును నిందు

మించుగా జనులును నొక్కవారిగా నొక్కపురుషునిపై ధ్యాస నుంచిరి. అతనికి గొప్పవారిలో నొక్కరును సహాయులును మిత్రులును లేరు. అతని కున్న బలమంతయు జ్ఞానమును సత్యమును ధర్మమును మాత్రమే.

తనయొక్క ప్రతిపక్షు లందఱును చేరి యాలోచించి యాతనిపై మరణదండనమున కర్హమైన నేరమును దేని నయిన మోపవలె ననియు, రాజద్రోహ మట్టినేర మైనందున రోమకచక్రవర్తి యగు సీజరునకు ప్రతికూలముగా నాతనిచేత నేదయిన ననిపించెడి యుపాయము చూడవలె ననియు, కూడబలుకుకొని యెవ్వరికిని సందేహము కలుగకుండుట కయి తమలోని నాయకులను కొందఱి నాతనికి నియమించిరి. వారు ధర్మశ్రవణార్థము వచ్చెడి మార్గములోఁ జేరి మఱునాఁ డాతఁడు ప్రసంగము చేయు నప్పుడు వారును చేరి తద్వచనామృతపానమును అత్యాశమయిన శ్రద్ధాభక్తులతో గ్రహించుచున్నట్లు నటించుచు ప్రసంగావసానసమయమున చేతులు జోడించుకొని 'స్వామీ! దేవర వారు భగవత్సాన్నిధ్యమార్గమును బోధించుచున్నారనియు సత్యమును నిశ్చయముగా వచించుచున్నారనియు మేమెఱుంగుదుము. దయచేసి మేము సీజరునకు పన్ను లిచ్చుట ధర్మమో కాదో సెలవిండు' అని యడిగిరి. "ఓ వంచకులారా! నన్నేల విమోహపఱిచెదరు! పన్ను కట్టెడి సొమ్మేదో నాకు చూపుడు" అని యాతఁ డుత్తరము చెప్పెను. వారిలో నొకఁ డొక ప్రక్కను చక్రవర్తి ముఖముగల రోమనునాణెము నొకదాని నాతనిచేతిలోఁ బెట్టెను. నాణెమును పయికెత్తి చూచి "ఇది యెవ్వరివిగ్రహము?" అని యాతఁ డడిగెను. "అది సీజరుది" అని వారు బదులు చెప్పిరి. "అట్లయినపక్షమున సీజరువస్తువులను సీజరునకు చెల్లింపుఁడు; భగవంతుని వస్తువులను భగవంతునకు సమర్పింపుఁడు." అని యాతఁడు శాంతముతో

మనుష్యులకు నాటుకొనునట్లుగా నుత్తరము చెప్పెను. ఆమాటలువిని తెల్లపోయి ఫారిసీ లొండొరుల ముఖములవంకఁ జూచుకొనసాగిరి. వారు పెద్దలచేసిన కృత్రిమ పద్ధతులకే [illegible] కాని [illegible] వారివంకఁ జూడలేదు. అతఁడు సీజరునకు పన్ను చెల్లించవలసిన పనిలేదని చెప్పినయెడల రాజద్రోహము క్రింద పట్టుకొని రోమనుపరిపాలకుల కైవసపరచుట కొప్పగించవచ్చుననియు, సీజరునకు పన్ను చెల్లింపవలసిన దని చెప్పినయెడల పరదేశప్రభుత్వమును ద్వేషించువా రగుటవలన ప్రజ లతఁడు మోసగాఁడే కాని మెస్సయా కాఁడని నిశ్చయించి యాతని గర్హింతు రనియు, వారనుకొని యుండిరి. ఇప్పుడు వారియుద్దేశము వ్యర్థ మయ్యెను. జీసస్ చెప్పిన మాటలు ఆ ప్రశ్నకు తగిన సమాధాన మగుటయే కాక కొన్నియుగముల వరకు వేలకొలఁదిగా శ్రోతలపాలిటి దివ్యవచనము లయి యున్నవి. [illegible] [illegible] ఉండవలె నియు, ఈశ్వరరాజ్యము ప్రాపంచికరాజ్యము వేరువేరనియు [illegible] వలననుమాత్రమే నిర్ణయింపఁబడవలెననియు, రెండువిధములైన ధర్మముల [illegible] ప్రాముఖ్యము. 'అధ్యాత్మికవిషయములు వేరు, లౌకికవిషయములు వేరు' అని బోధించి, నిజమైన రిక్షతత్వము నాగరికతకును మూలాధారము లయినవి యీ యుపదేశవాక్యము.

అతనిని రాజ్యాంగకర్తలలోఁ బడవేయుటకై వారు చేసిన ప్రయత్నము ప్రయత్నమ [illegible] కాఁగా, రాజద్రోహమునకే ముఖ్య [illegible] మరణదండనయగుటకు దోషిని ప్రాణముగాచేయుటకు యుక్తమైన [illegible] నేరము [illegible] ధర్మశాస్త్రవిరుద్ధమైన కార్యములో బడవేయవలెనని ప్రయత్నము చేసిరి. వారిలో కొందఱు ముందుకు వచ్చి "అన్నిటిలో ముఖ్యమైనధర్మశాసన మేది?" అని యడిగిరి. "మొదటి ధర్మశాసనము నీ ప్రభువైన దేవుని నీవు పూర్ణ

హృదయముతో ప్రేమింపవలయు ననుట. రెండవది నీపొరుగువానిని నీవు నిన్నువలెనే ప్రేమింపవలయు ననుట. ఈ రెండుధర్మానుశాసనములమీఁదనే ధర్మ మంతయు నిలిచి యున్నది." అని యతఁ డుత్తర మిచ్చెను. ఈయుత్తరము తమ కుత్సితోపాయసిద్ధి కనుకూల మయినది కానందున వారు లోలోపల నేమో సణుగుకొని ముఖములు త్రిప్పుకొనిరి. ఇంకొక కొంద ఱొకవ్యభిచారిణిని గొనివచ్చి యాతనిముందు పెట్టి కపటవృత్తితో "స్వామీ! దీని కేమి దండనము?" అని ప్రశ్న చేసిరి. విధింపవలసినదండన మందఱు నెఱిఁగియున్నదే. ప్రపంచములో పాపము చేయనివా రెవ్వరు నుండరు గాన దయనీయులను క్షమింప దగు నన్న భావము తోఁచునట్లుగా "మీలో పాపము చేయనివా రెవ్వరో ముందుకువచ్చి యీమెమీఁద మొదటిరాయి యతనిని వేయనిండు." అని యతఁ డాదాంభికులమనస్సులకు శూలాయమానముగా నుత్తరము చెప్పెను.

వా రిట్లు కపటనాటకవేషధారు లయి మాటిమాటికి వచ్చి తన్ను బాధించుచుండుట సహింపఁజాలనివాఁ డయి కోపోద్రేకముతో "ఓ మహాజనులారా! లేఖకులును పారిసీలును మోషెన్నరయొక్క ధర్మానుశాసనములను మీకు ప్రసాదించుచున్నారు. కాబట్టి వారి ధర్మానుశాసనములను మీ రనుష్ఠింపవలసినదే. కాని వారు తమ దృష్టాంతములవలన చూపిన మార్గమును మీ రనుసరింపకుఁడు. ఏల యన, వారు తమయుపదేశములనే తా మాచరింపరు. వారు మనుష్యుల బుజములమీఁద పెద్దబరువుల నెత్తి కట్టుదురుగాని మనతోఁడి మానవులమీఁది బరువును తేవనెత్తుట కయి యొక ప్రేలెత్తునంతటిపని నైనను తాము చేయరు. మంచిదియు సత్యము నన్న హేతువుచేత లేదని వారు ప్రేమింపరు; జనులు తమ్ము మంచివారినిగా చెప్పుటో

వెలిపనిమాత్రమే ధర్మము నాచరింతురు. సామాన్యజనులవిషయ మైనచింతయే వారికి లేదు; ఇతరులు తమసహోదరు లన్నజ్ఞానమే వారికి లేదు; వారిచింత యంతయు ఉత్తమపదార్థములను ఉన్నతపదములను తాము సంపాదించుటే వెలిపనిమాత్రమే" అని యింకొంత చెప్పి, అంతకంతకు కోప మతిశయించి పట్టశక్యము కాకపోఁగా ఫారిసీలవంకను లేఖకులవంకను తిరిగి "ఓ లేఖకులారా! ఫారిసీలారా! వంచకులారా! మీకు దుఃఖ మగుఁగాక! జ్ఞానకుంచికను జనులనుండి తొలఁగించి, మీ యీశ్వరరాజ్యము వారికి లభింపకుండ మూసిపెట్టుచున్నారు. మీరును లోపలికి పోవరు; పోఁగోరినవారిని లోపలికి పోవనియ్యరు. మీకు దుఃఖ మగునుగాక! మీరనాథలవసతులను మ్రింగివేయు చున్నారు; పయి వేషమున కయి దీర్ఘప్రార్థనలు చేయుచున్నారు; కాఁబట్టి మీరధికతరనరకబాధల నొందుదురు. ఎవ్వనినైన నొక్కనిని మీమతములో కలుపుట కయి స్థలమును జలమును చుట్టఁబెట్టుదురు; కలిపినతరువాత వానిని నరకభాజనుని గాఁ జేయుదురు. ఓవంచకులారా! బుద్ధిహీనులారా! పొలములో పండెడు సోపుగింజలలోను జీలకఱ్ఱపాయలలోను దశాంశమును గుడుపున కర్పించుట మహాపుణ్యకార్యమని చెప్పుచు, దయాధర్మసత్యశౌచాదులైన మహత్తరవిషయములను విడిచిపెట్టుదురు. ఓ బుద్ధిహీనులారా! మీకు దుఃఖ మగునుగాక! మీరు దోమను మ్రింగ రోసుకొనుచు లొట్టియను గుటుక్కున మ్రింగివేయుదురు. మీరు లోపల మృతాస్థులతోను పటలాశుద్ధతలతోను నిండియున్నను పయికి సుందరముగా కనఁబడెడి వెల్లవేసిన సమాధులవంటివారు. బాహ్యమునకు పుణ్యాత్ములు వలెఁ గానఁబడుచు లోపల మీరు పాపకాపట్యదూషితులయి యున్నారు. ఓ లేఖకులారా! ఫారిసీలారా! వంచకులారా! మీకు

దుఃఖ మగుచు గాక! మీరు మీతండ్రులు చంపిన పూర్వప్రవక్తల కును పుణ్యాత్ములకును సమాధులు నిర్మించుచున్నారు. మీరును మీపూర్వులవలెనే వర్తమానప్రవక్తలను పుణ్యపురుషులను బాధలు పెట్టి చంపుచున్నారు. ఓ సర్పజాతులారా! విషసర్పములారా! మీరు నరక యాతన నెట్లు తప్పించుకొనఁగలరు?"

ఈపిడుగువంటి నుడువు లెవ్వరినిఁగూర్చి యుద్దేశింపఁబడెనో వారికి మనోవ్యథాకరములును కోపజనకములు నయి యుండెననుటకు సందియము లేదు. మిత్రమధ్యమునం దున్న యేసుని నా సమయము నం దేమి చేయుటకును శక్తులు కాకపోయినను ప్రతిపక్షులలో కొందఱు దూరమునుండి యేసునిపై రాళ్ళు రువ్వి రఁట! ఇంతలో యేసుప్రభువుయొక్క కోపాగ్ని కొంత ప్రశాంతినొందగా తోంటిక్రోధము శోకముగా మారినవాఁ డయి పట్టణము నుద్దేశించి "యెరూషలేము నగరమా! కటకటా! నీవద్దకుఁ బంపఁబడిన ప్రవక్తలను నీవు రాళ్ళతోఁ గొట్టి నిష్కారణముగాఁ జంపుచున్నావు. కోడి తనపిల్లలను రెక్కల క్రిందఁ జేర్చుకొను నట్లుగా నీప్రజలను నాయొద్దకుఁ జేరఁ దీయుటకై నే నెన్నిసారులు కోరుచున్నాను! అక్కటా! నీవు వారిని చేరనీయవు." అని పలుకుచు నతఁడు దేవాలయమునుండి వెడల బయలు దేరెను. అతఁడు ద్వారమువంక నడుచు నప్పుడు ప్రక్కలను దానపేటికలు కనఁబడెను. ఆపెట్టెలలో వేయఁబడినధనమును తీసి తరువాత ధర్మ కార్యముల కుపయోగింతురు. అతఁడా పెట్టెలవంకఁ జూచుచు నిలఁ బడియుండగా ధనికు లయిన పారిసీలు మొదలయినవారు తమ యొద్దనున్న పెద్దవయిన వెండిబంగారు నాణెములను పరులకు తెలి యుటకై హా యనునట్లు ఘల్లు మని మ్రోగునట్లుగా దానపేటిలో వేయుచు వచ్చిరి. అప్పుడు జీర్ణ వస్త్రములు కట్టుకొనియున్న నిరుపేద

యాయన మృతభర్తృక యొకతె యొకపెట్టెను మెల్లఁగా సమీపించి తనయొద్దనున్న యొక చిన్నినాణెమును భక్తిపూర్వకముగా దానిలో జాఱవేసెను. అది కనిపెట్టి జీసస్సు తనశిష్యులతో ఆబీదదానిధర్మమును జూచితిరా! అందఱు నిచ్చినదానికంటె ఈవిధవపేదది యిచ్చినదే యెక్కువైనది. తక్కినవారు తమ కున్న విశేషధనములో నత్యల్పభాగము నిచ్చిరి. ఈబీదది రాత్రితనభోజనమునకుమాత్రమైన దలపెట్టక తనకున్నదంతయు నిచ్చివేసినది. ఈమె చేసినదానమే యొకకాసయినను దేవునకధికప్రీతికరమైనది" అనిపలికెను. ఆమాటలు విన్న ఫారిసీలు మొదలైనవా రతఁడొక్కకాసు పెట్టెలో వేసినబీదదానిని బట్టువరకె పొగడుచు సువర్ణ నిష్కములను ధర్మార్థముగా వేసిన తమ వంటి శ్రీమంతులను తెగడుచు నవజ్ఞ చేయుచున్నాఁ డనికోపములో గొణుగుకొనుచుఁ బోయిరి. జీసస్సును శిష్యులును బెథనీగ్రామము వంక నడిచిరి. అలివ్ కొండమీఁద నున్న బెథనీగ్రామము జీసస్సున కత్యంతప్రియ మయినది. అక్కడ నొక్క సోదరుఁడును ఇద్దఱు సోదరీమణులును గలయొక సాధుకుటుంబ మతనికి పరిచితమైనది. వారితోడి మైత్రి యతని కెంతో యాహ్లాదకరమయినదిగా నుండెను. అక్కసెల్లెండ్రిద్దఱిలో నొకామె పేరు మార్తా; ఆమె దయాదాక్షిణ్యములు గలదియు శ్రద్ధాళువు నయియుండెను. రెండవయామె పేరు మేరీ; ఆమె యొకవిధ మయినసౌకుమార్యమును ధ్యానశీలమును గల దయి జీసస్సును రంజించుచుండెను. జీసస్సుయొక్క పాదసన్నిధానమందుఁ గూరుచుండి యాయన చెప్పునది తదేకధ్యానములో వినుచు నలుమాఱు గృహవ్యవహారములనే మఱచుచుండును. అటువంటి సమయములయం దింటిపని యంతయు తనమీఁదనే పడఁగా నామె సోదరి వచ్చి మృదువచనములతో నామెను మందలించుచుండును. అప్పుడు

యేసును మార్తా! నీ వెంతో శ్రమపడి పెక్కు పనులతో శ్రద్ధవహించు చున్నదానవు. ఆవశ్యక మయినది యింకొకయంశముమాత్రమున్నది. మేరీ యిప్పు డాయుత్తమాంశమును గ్రహించినది. దానిని వారింప వలదు." అని పలుకును. వారిసోదరుఁడైన లాజరస్సుకూడ యేసున్ను నకు పరమాప్తుఁడు. యేసున్నన కాకుటుంబమువారు చేసిన సాయమును నకును చూపినయాదరమునకును పరిమితిలేదు. వచ్చిననాఁడురాత్రియే యేసున్నునకు వారు గొప్పవిందు చేసిరి. యాత్రార్థ మయి వచ్చినగాలిలీ దేశస్థు లందఱును వారిసహపంక్తిని గుడిచిరి. విందునడుమను మేరీ యొక పరిమళద్రవపాత్రములోని గుమగుమలాడెడి యాసారధారనము నాతని పాదములకడ గ్రుమ్మరించెను. దాని పరిమళము గది నంతను గుప్పున ముంచుకొని యెల్లవారిని సంతోషసముద్రములో ముంచెను. అప్పు డామె సాగిలఁబడి తనదీర్ఘశిరోజములతో ప్రభుపాదమార్జ నము చేసె నఁట! ఇది యాతనియం దామెకుఁ గలయసాధారణ శ్రద్ధాభక్తులను సహస్రముఖముల ఘోషించుచున్నది. ఇట్టి విచిత్ర నికేతనమునకే నాఁటిరాత్రి యేసున్ను వెదకుకొనుచుఁ బోయెను.

ఎనిమిదవ ప్రకరణము.

జీసస్సుయొక్క విచారణ, మరణము.

ఇవలె శత్రువులయొక్క కోపోద్దీపనము పరమావధి కెక్కినది. జీసస్సు ప్రాణములతో నుండఁగా యూదమతము నిరపాయముగా తలయెత్తుట పొసఁగ నేరదని భావించి మతాచార్యులు సభ చేసి యేయుపాయముచేత నైనను నాతని యిహలోకచరితము నంతము నొందింప వలయునని నిశ్చయముచేసికొనిరి. అప్పటి ప్రధానమతాచార్యుఁడు కైఫా యను నతఁడు. రోమనులు జెరూసలేము నగరము నాక్రమించుకొన్న కాలము మొదలుకొని రాజపురుషుల నిగ్రహానుగ్రహానుసారముగా ప్రధానాచార్యు లేఁటేట మాఱుచుండిరి. కాని కైఫా రోమనుపక్షావలంబి యగుటచేత పదిసంవత్సరముల నుండి యాచార్యకమును వదలక యేకాధ్వర్యముగా నధికారము చెల్లించుచుండెను. అయినను అతని యధికార మంతయు నామమాత్రమే కాని ప్రధానాచార్యపట్టము లేకపోయినను నిజమైన యధికార మంతయు హానను చేతిలో నుండెను. ఇతఁ, డతఁ డాడించిన ట్లాడవలసినవాఁడు. హానను కైఫాకు మామగారు. హానను పూర్వము ప్రధానాచార్యపదమునందుండి యిప్పుడు తొలఁగింపఁబడినవాఁ డయి యుండినను తెరచాటుననుండి యప్పటినుండియు నితఁడే కార్యతంత్రనాటకమును నడపుచుండెను. ఇతనితో నాలోచించి యాతనిసమ్మతిని బడయక కయిఫా యేముఖ్యాంశమునందును స్వతంత్రముగా కర్తవ్యనిర్ణయమును చేయఁడు. హానను కుమారులలో నైదుగురప్పుడప్పుడు ప్రధానాచార్యపదమును పొందినవారయి యుండిరి. దేవాలయము

లోని ముఖ్యోద్యోగము లన్నియు నీతని కుటుంబములోని వారిచేతనే వహింపఁబడుచుండెను. అందుచేత నాచార్యకోటిలోనివారి కందఱికిని వీఁడును నాయకుఁడుగా నుండెను. ఇతఁడు సద్దూసీతెగవాఁడు.

ఆచార్యపురుషులు చేసినసభలో యేసును సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా పట్టుకొనుటకు నిశ్చయము చేసికొనిరి. కాని యెప్పుడెట్లు పట్టుకొనవలయునా యన్న యాలోచనమాత్రము తెగలేదు. ఆతనిని ధర్మప్రవచనము చేయుటకయి బైటికివచ్చినప్పుడు పట్టుకొందమంటిమా, అప్పుడు తమప్రాణములనైన నిచ్చి గురువును రక్షింపవలయునని కంకణము కట్టుకొనియున్న శిష్యు లాతనిని చుట్టుకొని యుందురుగాన ఘోరయుద్ధము జరిగి వీధులలో రక్తప్రవాహములు గట్టక పట్టుకొనుట సాధ్యముకాదు. బెథనీగ్రామములో నింటఁ బండుకొని యున్నప్పుడు పోయి పట్టుకొనుటకయి భటులను బంపుదమంటిమా, ముందుగా సంగతి తెలియక మానదు గనుక పట్టుపడక యాతఁడు తప్పించుకొని పోవచ్చును. ఎట్లును పాలుపోక మహాచార్యు లిట్లు తలపోతలుచేయుచుండఁగా వారికెవ్వరును నెదురుచూడని తావునుండి సాయమువచ్చెను. మహాచార్యుల మనుష్యులు వాని మనోదౌర్బల్యమును కనిపెట్టి యాశపెట్టి మెత్తపఱిచి లోపఱిచి సంపుటచేతఁ గాఁబోలును యేసుయొక్క ద్వాదశశిష్యులలో నొక్కఁడైన జూదస్సనువాఁడు తనస్వామిని పట్టి యొప్పగించెదనని వారియొద్దకు వచ్చెను. పండ్రెండుగురు శిష్యులలోను జూదస్సొక్కఁడే జూడియా దేశస్థుఁడు; తక్కిన పదునొక్కండ్రును గాలిలీదేశస్థులు. తన ప్రభువుయొక్క ప్రతిపక్షులకు సాయము చేయవలెనన్న స్వామిద్రోహబుద్ధితో బెథనీ గ్రామమునుండి తప్పించుకొని తనతోడివారి నేమఱించి దొంగతన

ముగా నివ్వటికి వచ్చెను. ఏ హేతువుచేతఁ నితఁ డిట్టి స్వామిద్రోహ మును గావించగల్గెనో తెలియరాకున్నది. ఇతఁడు మొదటినుండియు చెడ్డ వాఁడయి యుండియుండఁడు; అట్లుండినయెడల జీసస్తనిని పరమ విశ్వాసినిగా భావించియుండుట తటస్థింపదు. జీసస్సు కా నేటికోను కొన్ని సన్నివేశములు శిష్యులలోను జూడస్సొక్కనివిషయములోనే ప్రమా దమునొందెను. తనతోడివారితోఁ గలిగిన స్పర్థచేతనో మాత్సర్యము చేతనో తనస్వామిసంకల్పము సఫలమగునది కాదన్న యధైర్యము చేతనో యతఁడీయకార్యకరణమున కొడఁబడియుండును. తన ప్రియ శిష్యుఁ డొక్కఁడు దుష్టులదురాలోచనలలో తగిలియున్నాఁ డన్న సంగతి సూక్ష్మబుద్ధియైన జీసస్సుయొక్క బుద్ధిప్రచారమునకు గోచ రింపకుండినది కాదు. జూడస్సుయొక్క స్థలాంతరగమనవీక్షణము చేతనే యతఁ డెక్కడ కేగునో యెఱిఁగెనో జీసస్సు. తత్క్షణము గ్రహించెను.

ఏప్రిల్ పదునాల్గవ తేది గురువారము ప్యాసోవరుపండుగ యారంభము. రాత్రిభోజనమున కేర్పాటుచేయుట కయి జీసస్సు కొందఱుమిత్రులను నాఁటియుదయమున జెరూసలేము నగరమునకుఁ బంపెను. ఆరాత్రి జెరూసలేములో నొక్కమిత్రగృహమునందు జీస స్సును ద్వాదశ శిష్యులును గలిసి యేకకుటుంబమువలె భోజనముచేసిరి. అది యొక్కనిఁ దక్క శేషించిన శిష్యులకందఱకును సంతోషావహ మయి తమయన్యోన్య భ్రాతృస్నేహానుబంధ ప్రతిష్ఠాపనోత్సవముగా కనఁబడెను. ఆయొక్కఁడును జూడస్సు. అనుష్ఠానములో తన్నొక్క నిగా భావించుకొనుట మానివేసియుండునను, ఇంతను శిష్యుఁడయినట్టు నటించుచు కానారాత్రియే తనస్వామిని బంధించుటకయి భటవర్గ మును గొనిరానున్న వాఁ డగుటచేతను, వాఁడు నిస్సందేహముగా మన

స్వార్థ్యము లేనివాఁడయి యుండెను. తన స్వామిసాన్నిధ్యము బట్టి యతఁడు పాదాస్యలతోడి తన కుతంత్రమును పూర్తి చేసి యనియు వారిని గొనపోవుటకయి భోజన సమాప్తి కొఱకు ప్రతీక్షించు చుండె ననియు, కనిపెట్టెను. ఈ విశ్వాస ఘాతుకత్వము దలంచఁగా, మనోవ్యథ నొందినవాఁ డయి సహించి యూరకుండలేక మెల్లపాటుతో శిష్యులవంక చూడ్కి నిగిడించి "ద్రోహి యయి మీలో నొక్కఁడు నన్ను పట్టియిచ్చు నని నిశ్చయముగా చెప్పు చున్నాను" అని పలికెను. వారొండొరుల ముఖములవంకఁ జూచుచు "నేనా!" "మీరు నన్నుద్దేశించినారా" అని యాత్రముతో నందఱు నొక్కపెట్టు నడిగిరి. అతఁ డెవ్వరిపేరును చెప్పక యూరక యుండెను. యూదస్సు మనోవేదన గలవాఁడయి యక్కడ నిలువనొల్లక గది విడిచి లేచిపోవుట కయి లేచెను. అతఁడు పోవునప్పుడు తన స్వామి వంకఁ జూచి "నీవు చేయవలసినదానిని శీఘ్రముగాఁ జేయుము" అని శాంతస్వరముతోఁ బలికెను. తన స్వామి నేదో పనిమీఁదఁ బంపు చున్నాఁ డనుకొనిరేకాని యప్పుడు సహితము శిష్యులతఁడు స్వామి ద్రోహి యగు నని తెలిసికోఁజాలక పోయిరి.

యూదస్సు గది విడిచి పోయినతరువాత యేసు తనకు రాఁబోవు చున్న మరణావస్థను మనస్సునం దుంచుకొని వారి కుత్సాహమును ధైర్యమును సంతోషమును గలిగింపవలె నన్న యుద్దేశముతో దయారస మొలుకునట్లుగా ప్రీతిపూర్వకము లైన వాక్యములు కొన్ని చెప్పి శిష్యులకు ధిటవు గలిపెను. ఆరాత్రి భోజనావసానసమయమునం దొక విశేషకర్మ నడచినది. యేసు రొట్టె యొక్కటి చేతఁబట్టుకొని దానిని ముక్కలుగా విఱిచి యొక్కొక్కముక్క యొక్కొక్కశిష్యుని చేతిలోఁ బెట్టి "ఇది మీరు పుచ్చుకొని భక్షింపుఁడు. ఇదిమీనిమిత్త

మయి యియ్యఁబడిన నాశరీరముయొక్క చిహ్నమును తెలుపు చున్నది. నాస్మరణార్థముగా దీనిని మీరు తినుఁడు." అని గంభీరస్వరముతో పలికెను. అదివా రారగించినతరువాత నాతఁ డొక్కగిన్నెలో ద్రాక్షా రసమును బోసి త్రాగుట కయి శిష్యులచేతి కిచ్చుచు "ఇది మీనిమిత్త మయి కార్పఁబడ నున్న నారక్తమును దెలుపు చున్నది దీనిని మీరు త్రాగునప్పుడెల్లను నాస్మరణార్థముగా త్రాగుఁడు" అని పలికెను. ఈపలుకు లాతనిఁ గలదయార్ద్రహృదయమును శిష్యులయెడఁ గల యవ్యాజప్రేమమును వేయినోళ్ళను చాటు చున్నవి అత్యల్పకాల ములోనే సంభవింప నున్నతనమరణమునకు ముందు శిష్యులలో నైక మత్యమును తనమీఁదిభక్తిని తమ్ములమున స్వార్థపరిత్యాగబుద్ధిని పురికొల్పుటకయి శిష్యులలో నొకకర్మ నూతనక్రమ మని భావించి బుద్ధిమదగ్రేసరుఁ డైనయతఁ డీపనిని చేసి యుండును. ఈకర్మ యిప్ప టికిని భూమిని స్వర్గమునుగాఁ జేయుట కయితనప్రాణమును ధారవోసిన మహాత్ముని స్మృత్యర్థముగా "ప్రభుభోజన" మనుపేర ప్రతిసంవత్స రమును సమస్తక్రైస్తవజాతులవారిలోను అవిచ్ఛిన్నముగా జరుప బడుచున్నది.

భోజనము లయినతరువాత ప్రార్థనలు చేసి కీర్తనలు పాడి మరల బెథనీగ్రామమునకుఁ బోవ నైలుదేఱునప్పటి కించుమించుగా నర్థరాత్ర మయినది. ఇట్టిసమయమున దొంగగా తోఁటకు నడ చుటకు శిష్యులు కొంచెము సంశయించిరిగాని యతఁడు ప్రయాణ మయి నిశ్చయముగా ముందడుగువేసెను మనస్సులోమాత్రము బెథనీగ్రామము చేరుదు నన్ననిశ్చయము లేనివాఁడయి యుండెను. కృతఘ్నుఁ డయినయూదాశిష్యుఁ డెప్పుడు గదిని విడిచి నైలుదేఱి బయటికి పోయెనో యప్పుడే యతఁ డేపనిమీఁద పోవుచున్నాఁడో యేసెఱుగ

మున్నదో సర్వమును తనకన్నులయెదుట కట్టఁబడినట్లుగా మనో దృష్టిచేతఁ జూచెను. కాని యతఁ డెప్పుడును చావునకు భయపడిన వాఁడు కాఁడు. అతఁడిప్పుడు తప్పించుకొని పోఁదలఁచుకొన్న పక్షమున నొరు లెఱుఁగకుండ నెందేని పోఁగలఁడు. అయినను తానట్లు తప్పించు కొనిపోవుట కొంచెమాత్రము నిష్టములేనివాఁ డయి యాతఁడు తిన్నగా మృత్యుముఖమునకు నడచుటకు కృతనిశ్చయుఁ డయి యుండెను. తన మరణమూలముననే తాను పూనినధర్మప్రచారమునకు జగమునం దధికవ్యాప్తి కలుగవలె నని యీశ్వరసంకల్ప మనియు, తాను బ్రతికి యుండి ధర్మబోధము చేయుచున్నప్పటికంటె తాను చచ్చి దాని చూపుటవలననే తాను బోధించినసత్యముల కత్యంతశీఘ్రముగా లోకములో నధికప్రాముఖ్యము కలుగుననియు, అతఁడు నిశ్చయముగా నమ్మినవాఁ డయి ప్రపంచోద్ధరణార్థముగా తనప్రాణములను తృణప్రాయముగా విడుచుటకు సంసిద్ధుఁ డయి యుండెను. అయినను తన్ను విరోధులు నిరోధింపఁగానే శిష్యులు నిరుత్సాహు లయి యధైర్య మడుదు రేమో యన్నభయముమాత్ర మాతనిమనస్సును బాధించుట మానినది కాదు. అందుచేత నతఁడు వీధిలోనికి పోవునప్పుడు తలవాకిటి నిలిచి సీమనుతో "ఓయీ! పిశాచము నిన్ను తనవంతకు లాగుకొనఁ గోరుచున్నది; కాని నీవిశ్వాసము చెడకుండునట్లు నీనిమిత్తమయి నేను ప్రార్థనచేసియున్నాను." అని చెప్పెను. "తక్కినవారందఱును విడిచిపెట్టినను నేను దృఢవిశ్వాసి నయి యుండి, అవశ్యకమయిన యెడల కారాగృహమునకును మృత్యుముఖమునకును నేను నీతో వచ్చెదను." అని యతఁ డుత్తర మిచ్చెను. అంతటధైర్యశాలి నని కొనుచున్న యాప్రియశిష్యుని మొగమువంకఁ జూచి విచారముతోడ మందహాసము చేసి తన్ను "ఈరాత్రి ముగియకమునుపె కోడికూసెడు

లోపల నీవు నన్నెప్పుడు నెఱుఁగ నని యపలపించెదవు." అని పలికి, శిష్యుల నందఱిని జూచి "ఈరాత్రి మీరందఱును నాయెడల నాశాభంగము నొంది సాపరాధు లయ్యెదరు. గొల్లవాఁడు నేలఁగూల్చఁబడినప్పుడు గొఱ్ఱెలమంద యెల్లయెడల భయకంపములతో మీరందఱును నానాముఖముల చెదరిపోయెదరు." అని చెప్పెను. వారు తమమనస్సులలో ప్రభువు తమయోగ్యతకు తగినంతగణ్యతను తమ కియ్యలేదని తలఁచికొనినను నేమియు ననలేదు. ఇంతలో నతఁడు మరల నందుకొని "సొమ్ముగాని జోలిగాని పాదరక్షలుగాని యేమియులేకుండ మిమ్ము నేను ధర్మప్రచారార్థముగా బైటపంపినప్పుడు మీ కెప్పుడైన నేదైన కావలసివచ్చెనా!" అని యడిగెను. 'ఏమియు కావలసిరాలేదు' అని వారు బదులుపలికిరి. ఇప్పుడు మీలో ప్రతిపురుషుఁడును తన సంగతి తానే చూచుకొనవలెను. నావ్యవహారము ముగింపునకు వచ్చుచున్నది. ఇఁక మీ పోషణముయొక్కయు రక్షణముయొక్కయు సాధనములను మీరే సమకూర్చుకొనవలెను." అని యేసు చెప్పుచుండఁగా నెవ్వఁడో యొక శిష్యుఁడు రెండు కత్తులతో ప్రపంచమునంతటిని జయింపఁగలుగుదు మన్నట్టుగా "మాయొద్దనిదిగో రెండుకత్తులున్నవి." అని పలికెను. వారి యమాయకత్వమునకు లోపలనవ్వుకొని 'చాలును ఇఁక పోదము రండి.' అని యేసు ముందు నడవఁ జొచ్చెను.

అది వెన్నెలరాత్రి గాన దారి చక్కఁగా గానఁబడుచుండెను. ఆ రాత్రి వెన్నెలలో నిశ్శబ్దముగా నున్న వీథులలోనుండి నడిచి పురద్వారము నిర్గమించి కొన్నిదినముల క్రిందట పెద్ద యూరేగింపుతో యేసు యెరూషలేము నగరప్రవేశము చేసినమార్గముననే పోయి కిద్రన్ వంతెనను దాటి కొన్ని నిమిషములలో బెథసీగ్రామ సమీపమున ఒలీవుపర్వతపాదమున నున్నతోఁటలో ప్రవేశించిరి. యేసు స్వఁత

ముందుకు సాగక వానిప్రక్కకు దూరముగా తొలఁగి యక్కడ నిలువఁబడెను. దేవాలయభటులతోను సైనికులతోను గూడి యూదన్ను తప్పక తన్ను వెదకికొనుచు వెంబడించి వచ్చు నని యతఁడు దృఢముగా నమ్మియుండెను. అందుచేత భటులు తన్ను పట్టుకొను నప్పు డనివార్యముగా సంభవించెడు సంక్షోభమును తిరియా బెథనీగ్రామములోని తన మిత్రులకు కలుగఁజేయ నిష్టము లేనివాఁడయి గ్రామములోనికిఁ బోవక కొంతసేపు తోఁటలోనే యుండి ప్రతిపక్షులయాగమనమును ప్రతీక్షించుచుండుట కయి యతఁడు నిశ్చయము చేసికొనెను. అంతే కాక యతఁడు తా నాలివుకొండమీఁద నిలువఁగోరుట కింకొక కారణము కూడఁ గలదు. అతని మన స్సప్పుడు మిక్కిలి కలతనొందిన దయి స్థైర్యము లేక డోలాందోళనము నొందుచుండెను. మనశ్శాంతి కలుగుటకయి యేకాంతస్థలమున నీశ్వరుని సమీపించి తనహృదయము నాతనికి నివేదించి ప్రార్థనచేయవలసిన యావశ్యకతకూడ నతనికి కనఁబడెను. ఇతరులు నిద్రపోవుచుండిన కాలములో ననేకరాత్రు లతఁడు బైటికిఁబోయి తనకు బుద్ధిని బలమును ప్రసాదించుట కయి వేడుచు గంటలకొలఁదికాల మొంటిగా నీశ్వరధ్యానమునం దతఁడు తనపరమపిత సాన్నిధ్యమునఁ గడపుచువచ్చెను. కడపటి దయిన తన యీగొప్పపరిశోధన కయి పూర్ణముగా సంసిద్ధుఁడు కాఁగలుగుట కతఁడిప్పు డీశ్వరునితోఁ గొంతకాల మేకాంతముగాఁ గడప గోరియుండెను. గెత్సెమనె యనిపిలువఁబడెడి క్షేత్రమునకు సమీపమున నున్న యొకయొలీవుచెట్ల యారామములో ప్రవేశించి యతఁడు శిష్యులనుద్దేశించి "మీ రిక్కడ వేచియుండుఁడు. నేను ప్రార్థననిమిత్తము ముందుకు పోయెదను" అని చెప్పెను. ఇట్లు చెప్పి పేతురును జానును జేమ్సును దన వెంటఁగొని యతఁడు చెట్లలోనికి పోవ

కొంతదూరము నడచి "నాయాత్మ మరణవేదనమునకుం బోలె నత్యంత విషాదము నొందుచున్నది మీ రిక్కడనుండి నాతో కనిపెట్టి చూడుఁడు" అని యీ మువ్వురితోను చెప్పి, అతఁడు మఱికొన్నియడుగులు ముందుకు నడచి భూమి మీఁద సాష్టాంగపడి "ఓ నాతండ్రీ! సాధ్యమయినయెడల, ఈవిషపాత్రము నన్నుండి కడచి పోనిమ్ము. అయినప్పటికిని నాయిచ్ఛగాక నీయిచ్ఛయే నెఱవేఱును గాక!" అని ప్రార్థించెను. అతఁ డింకేమి వేఁడెనో తెలియదుగాని చాలసేపు ప్రార్థనము చేసెను. ఈశ్వరుఁడు తిన్నఁగా నడుపుచున్నాఁడనియు, తన శత్రువులనుండి పాఱిపోవుటకంటె తన ప్రాణమును సమర్పించుటయే యీశ్వరాభిమత మనియు, అతఁడు తెలిసికొనెను. కొంచెమునే పయినతరువాత నతఁడు భూమిమీఁదనుండి లేచి శిష్యులవద్దకు వచ్చునప్పటికి వారు ముగ్గురును నిద్రపోవుచుండిరి. "ఏమి యిది! ఒకచిన్న గంటకాలము మీరు నాతో మేలుకొనియుండ లేకపోయితిరా! మీకును శోధనసమయము రావచ్చును గనుక, నానిమిత్తము గాకపోయినను మీనిమిత్త మయినను మేలుకొని ప్రార్థింపలేకపోయినారా!" అని సోద్వేగముగాఁ బలికి, వారియొద్దనుండి మరలి కదలిపోయి, "ఓనాతండ్రీ! ఈ విషపాత్రము నేను పానము చేసిననే కాని నన్నుండి సాగిపోరానిపక్షమున, నీయిచ్ఛ నెఱవేఱును గాక!" అని యేసుస్వామి యథేష్ట మనో బలమును చిత్తశాంతియుఁ గలవాఁడయి ప్రార్థించెను. ప్రార్థనానంతరమున నాతనిమనస్సు శాంతమును సబలమును గాఁగా నతఁడు మరల శిష్యులవద్దకువచ్చి వా రింకను నిద్రపోవుచుండుట చూచి "ఇంకను నిద్రపోయి విశ్రాంతి ననుభవింపుఁడు" అని పలికి, తా నొక్క యీశ్వరసాహాయ్యమునే కాని మనుష్యసాహాయ్యము నిష్టమపేక్షింపనివాఁడయి యుండుటచేత వారిని నిద్రనుండి లేపక కర్తవ్య

చింతలో నుండెను. ఇంతలో దూరమునుండి నడిచివచ్చుచున్న మనుష్యుల కాళ్ళచప్పుడు దాని చెవిని బడఁగా, "దాయనా! కాలము సమీపించినది. మనుష్యకుమారుఁడు పాపులచేతులకు అప్పగింపఁబడుచున్నాఁడు మనము వెళ్లుదము. లెండు. అదిగో నద్ద్రోహి చేరుచున్నాఁడు. చూడుఁడు" అని గుండెలు జల్లుమనుమాటలతో నతఁడు సహచరులను లేపెను. వా రులికిపడి లేచి నిద్రాలసపాటుతో నిలువఁబడునప్పటికి జూదన్నను ముం దుంచుకొని ఆయుధపాణు లయిన మనుష్యులు వారిని చుట్టవేయఁగా వారిలో పీటరు తనపట్టాకత్తిని దూసికొని వేవేగముగా వచ్చి ప్రధానాచార్యుని భృత్యులలో నొకఁడయిన మాల్కసను వానిని చెవిమీఁద పొడిచి గాయపఱుపఁగా జీసు ప్రభువు వారించెనఁట! ముందుకుపోయి ముద్దుపెట్టుకొని వానిక ప్రకారముగా ప్రణామము చేయుటవలన జూదన్న రాజనియుక్తులకు జీసు ఎవ్వరో తెలుపునట్లు మతాచార్యులచేత నేర్పాటు చేయఁబడెనఁట! ఈదండయాత్ర కేర్పాటు చేయఁబడిన విధమును బట్టియు, పంపఁబడిన ఆయుధహస్తుల విస్తారసంఖ్యనుబట్టియు, చూడఁగా నాచార్యపురుషులు పట్టుకొనునప్పు డెంతో ప్రతిరోధము వచ్చునని జీసున్నకు భయపడినట్లు కనుపట్టుచున్నది. దీర్ఘములైన లాటీకఱ్ఱలను కరములయందు ధరించి ముందు దేవాలయ రక్షకభటులు వచ్చిరి; వారివెనుక కృపాణపాణు లయిన రోమకసైనికుల సమూహము వచ్చెను. అప్పుడు జూదన్న ముందుకువచ్చి "స్వామీ! నమస్కారము." అని జీసుయొక్క చెక్కిలి ముద్దుపెట్టుకొనెను. "మిత్రుఁడా! నీవేల వచ్చియున్నావు! ఈప్రకారముగా నాయెడల ద్రోహివగుటకు నీకు నేమి చేసియున్నాను!" అని నిందాగర్భముగా జీసు నడిగెను. మృదు వయినట్టియు మర్మచ్ఛేదకము లయినట్టియు జీసున్న మాటలును చూర్ణ

లును జూదన్నయొక్క ముద్దుతో కూడుకొనినదై నాటుకొని తన
కును పశ్చాత్తాపమును లజ్జను కలిగించెను. ఇట్టి పశ్చాత్తాప లజ్జావశ్య
ములే తరువాత జూదన్నను ఆత్మహత్య చేసికొనునట్లు చేసెను.

అప్పుడు నాయకులుగానున్న రాజభృత్యులవంకఁ దిరిగి
"నే నేమో దొంగనయినట్లుగా నన్ను పట్టుకొనుటకయి గడ్డపారలు కటారు
లును దాల్చి మీరేల వచ్చియున్నారు! దేవాలయములో బోధ
చేయుచు కూరుచుండినప్పుడు నన్నేల పట్టుకొనలేక పోయినారు!
అప్పుడు నామీఁద చేయిదాచుటకు సాహసము లేకపోయినది గాని
యీచీఁకటిగడియలో మాత్రము మీకు ధైర్యము వచ్చినది." అని
జీసన్న పలికెను. నాయకులు సైగచేయఁగానే సైనికు లాతని పట్టు
కొని బంధించిరి. జీసన్న వారి నెదిరించుట కించుకయుఁ బ్రయత్నింప
లేదు. కాని యప్పు డాతనిమనస్సులో నొప్పి యుండవచ్చును.
చేతులు వెనుకకు విరిచికట్టి చుట్టును రాజభటులు కావలియుండి పట్టు
పడిన దొంగనువలెను హంతకునువలెను వెనుకకు పట్టుకొనుచుఁ దీసు
కొని పోవునప్పుడు నిరపరాధి యని యెఱింగియున్న యాతఁ డాదార్ద్రస్వభావము
గల హృదయమునం దెంతసంతాప ముందియుండునో! ఆతఁ డిట్లు
పట్టుకొనఁబడినది ప్రధానాచార్యునియొక్కయు సాన్ హెడ్రిమ్ సభ
వారియొక్కయు యధికారపత్రముమీఁద. ఈలోపల శిష్యులలో ననే
కులు పారిపోయిరి. పీటరును జానును మాత్రము తమప్రాణము విడు
వక కావలివారికి యొక్కింత దూరముగా వెనుక నడిచి వచ్చుచుండిరి.
ఎవ్వరో పేరు తెలియని తరుణ వయస్కుఁ డొకఁడు సన్నదుప్పటి
కప్పుకొని యాతని వెంటనంటెను. కాని కావలివా రాతనిని పట్టుకొనఁ
బోఁగా పయివస్త్రమును వారిచేతిలో విడిచిపెట్టి పారిపోయెను. కడవారి
యిప్పుడు జీసన్న కిద్రనువంతెనమీఁదుగా పురద్వారమునుండి మరల

నడిచెడుగాని యీసారి జయజయధ్వనులు చేయు భక్తులుగాని "ఈశ్వరపుత్రా! మంగళము!" అని పలుకు శిష్యులుగాని, వెంట లేరు. న్యాయమునుగాని దయనుగాని దూరపువారుగాని లేరు. ఈ కిరాతకుల మధ్యమున బద్ధుడయి యేసుడు విషణ్ణహృదయముతో తలవంచుకొని నడిచెను.

రాజభటులు యేసున్ను ముందుగా హానను గృహమునకు తీసికొని పోయిరట. హానను యేసున్ను తన సిద్ధాంతములను గూర్చియు శిష్యులను గూర్చియు ప్రశ్నలు వేయగా, అతడు మెత్తగా చెప్పక తన బోధనను విన్నవారిని అడిగిన తెలియగలదని బదులు పలికెనట! అట్లుపలుకుట తమయజమానుని అవమానపఱచుటగా భావించి దగ్గఱనున్న హానను పరివారములోని వాడొకడు యేసున్ను చెంపదెబ్బ కొట్టెనట! ముందుజరుగబోవుచుండు అన్యాయవ్యవహారమునకు అంతకును నిజమైన కారకుడు హాననే ఐనను బహిరంగముగా విమర్శించి దండించుటకు తన అధికారము లేనందున వాడు విచారణనిమిత్తము యేసున్ను తన యల్లుడైన కయిఫా గృహమునకు బంపెను.

ప్రధానాచార్యుడు సన్‌హెడ్రిను సభకు అధ్యక్షుడు; ఆ సభ డెబ్బదిమంది ధర్మాధికారులను కలదయి, యూదుల ముఖ్యమైన న్యాయస్థానముగా నున్నది. ఏ నేరము చేసినను దీర్ఘశిక్ష విధించుటకు ... ఈ సభ్యులును సభాధ్యక్షుడును చేరి విచారణ జరిపిరి. ... దోషి మరణదండనము విధింపబడినప్పుడు వానిని వధించు అధికారము యూదులకు లేదు. ... సన్‌హెడ్రిను సభవారు దోషి నెవనినైనను మరణార్హునిగా నిర్ణయించినప్పుడు వారు వానిని రోమనుప్రభుత్వమున కప్పగింపవలెను; వారి ...

కోరవలయు ... ...శాస్త్రానుసారముగా శోధించి పరిశీలించుట గాని తండి... ...లేకపోయెను. జీసస్సును పట్టుకొన్న వార్త జనులకు తెలియ... ...నకు విచారించుట కయి మిత్రులను పిలిపించుటకు జీసస్సున కవకాశము కలుగకుండే విచారణ ముగింపవలెనని యన్న యుద్దేశముతో నాకె హెబ్రేయుపత్ర్యలను తనయింట సమావేశమగుటకు జీసస్సును దీసికొనిరాక పూర్వమే ప్రధానాచార్యుడు మనుష్యులను బంపెను. దేవాలయములో నటువంటి నిర్ణయస్వరూపము గవలసిచిన పురుషుడు తన కవకాశము నిచ్చినచో నుచిత తన ప్రాణరక్షణార్ధము పోరాడక మానడని యతడు భావించుకొనియుండెను. కాబట్టి యింకను తెల్లవారకపోయినను రాత్రియగు లాసేధింపబడిన బద్ధునితో తగినన్ని ప్రతి కాపులతో ధర్మాధికారులు సమకూర్పఁబడి వివిధపాత్రులు సంసిద్ధముగా నుంచఁబడిరి. ధర్మాధికారు లావలకే జీసస్సు నపరాధి యని నిర్ధారణముచేత నిశ్చయించుకొని వచ్చియున్నవారగుటచేత ధర్మాధికారులనో సంబంధించినంతవరకు విచారణమునకే మావశ్యకము లేదు; కాని పై తీర్పని ప్రమాణస్థాపఁబెట్టింగి మేకులు గొట్టించి దండింపవలెనని యభిలషించినవారగుటచేత వారు వ్యవహారరీతిని దోష నిరూపణము చేయవలసినవారగుటయే కాక రోమకపరిపాలకుడు తమతీర్పును త్రిప్పివేయక స్థిరపరించునట్టి బలమైనదానిని జీసస్సుమీఁది యభియోగముగ ప్రతిపాదింపవలసియుండెను.

ఇటు లప్పుడు జీసస్సును గాదిఁగొని యున్న తోరణద్వారముగ తాళ్లు వేయఁబడి యున్న బహిర్ప్రాకారములోనికి గొనిపోయిరి. అలోపల ప్రధానాచార్యుని యొక్క మందిర ముండెను. సైనికులలో విశేషభాగ మంతఃప్రాకారములో నిలిచిపోఁగా కాపలికై నియమింపఁ

బలిసభటులు లోపలికి పశ్చాత్తాపము లేనివారై యేసున్ను గొనిపోయిరి. అందు ప్రధానాచార్యుఁడు సాధ్యాసనాసీనుఁడై యుండఁగా సర్వ చంద్రాకారముగా చుట్టును ధర్మాధికారులు కూర్చుండి యాతని రాకను ప్రతీక్షించుచుండిరి. యేసున్ను బంధములలోనే ప్రధానాచార్యునియొద్దకుఁ గొనిపోఁబడి యచ్చటను నిలువఁబెట్టఁబడెను. అతని పయిని మోపఁబడిన దోషారోపణపత్రము చదువఁబడినవిమ్మట దానిని స్థాపించుటకుఁ సాక్షులు పిలువఁబడిరి. అతనిపై నారోపింపఁ బడిన నేరములు—అసిద్ధాంతములను బోధించి జనులను పెడ త్రిప్పుట, స్వమతధర్మములను నిరాకరింపవలెనని వారి కుపదేశించుట, దైవదూషణపరుఁ డగుట.

సాక్షు లొకరితరువాత నొకరుగా ముందునకు వచ్చి దేవాలయములో నతఁ డుపదేశింపఁగా తాము విన్నదానిని చెప్పిరి. కొందరిచ్చిన సాక్ష్యములో వారొకరు చెప్పినదాని కొకరు విరుద్ధముగా చెప్పుటయే కాక రోమక పరిపాలనవిధానమున్నదని నిశ్చలి తద్ధిగా కనఁబడెడు దానిని చేసిన చెప్పలేకపోయిరి. వారిదుర్మార్గమును సూచించుచు మతాచార్యులకు విరోధముగా యేసున్ను సంభాషించినమాటలు వాస్తవముగాని యిట్టిమాటలు పలికినందున కయి దైవదూషణ యేసున్ను ప్రాణము లను తీయుటకు సంకల్పించిరి. తుద కిద్దరుమనుష్యులు ముందునకు వచ్చి "దేవాలయమును నాశనము చేసి మూఁడు దినములలో మరలఁ గట్టఁగలను" అని యేసున్ను చెప్పినట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈసాక్ష్యమునుకూడ నమ్మ యుండవలసినది కాదు; ఆయన దేవాలయము నాశనమగునని పలికినను, దానిని తాను నాశనము చేసెదనని చెప్పియుండ లేదు. యూదులధర్మశాసనముల ననుసరించి యేకాభి

యమును దూషించుట దేవుని దూషించుటయే యగుచున్నందున దోషి వధార్హుఁడగును. ఇట్లు విచారణ జరుగుచున్న కాలములో యేసు ప్రత్యు-త్తరము పలుకలేదు; ఒక్క సాక్ష్యప్రశ్నయు నడుగలేదు. తన్నపరాధి నిగా నిరూపించుటకు చాలినంత బలమైన సాక్ష్యము వారివద్దఁ దొరకలేదని తెలిసినవాఁడయ్యును, సాక్ష్యమున్నను లేకపోయి నను వారు తన్ను చంప నిశ్చయించుకొన్నవారని యెఱిఁగి యుండుట చేత నట్టివారిముందట మాటాడఁదలఁచుట నిష్ప్రయోజనమని యుత్తరము మానము ధరించి యూరకుండెను. ఇతఁడు వధార్హుఁడని నైతికము నొరఁబఱచుటకంటెఁ బ్రబలసాక్ష్య మరియు నివసింపఁగాలేదని ప్రధా నాచార్యుఁడు సహితము తనలోనన్నవాఁడయ్యు కోపము చెల్పించి యేసున్ నోట నొకమాట యెట్లైనఁ బలికింపవలెనని "నిమ్మీఁద నింతమంది సాక్ష్య మిచ్చుచుండఁగా నొక్కమాటయైన మారుపలుకవేమి?" అని యడిగెను. తాను దోషారోపకులను విచారణకర్తయు నైనవానితో మాటాడ నిష్టములేక గొఱ్ఱెపిల్లవలె యేసు బదులుపలుకక పోవుటచేత యతని ముఖమువంక తలయెత్తి చూచినైన నొల్ల కుండెను. యేసు తాను చెప్పవలసిన విషయమంతయు నింతవఱ కొక్క ప్రశ్న యయినను రాలేదు. అది ముఖ్యాంశమై యుండెను. యేసుపై నారోపింపఁబడిన దోషారోపణము దేవదూషణమునకు ననేకు లాతని దేవునిచే బంపఁబడినవానిగా భావింపవచ్చునని తెలిసి మతాచార్యులు సాధ్యమయినంతవఱకు దానివిషయము నదిగఁ బ్రత్య-క్షముగా రానియ్యక యుంచి యితరదోషారోపణముచేత నాతని వధ్యు నిగా నిర్ణయింపఁదలఁచిరి కాని వారికోరిక సఫల మయినది కాదు. అందుచేత నాముఖ్యాంశమును విడిచి యాతని దండ్యునిగాఁ జేయు టకు సాధనాంతరము కనఁబడనందున ప్రధానాచార్యుఁ డాతనిఁ

తెప్ప వాల్చక చూచుచు "నీవు మెస్సయా యగుదువేదా చెప్పుము" అని యడిగెను.

ఆకారణముగానో నకారణముగానో నా రెణ్ణును తనప్రాణములు తీయుటకు రాదని యెంచుకొనుచుగాక, మిథ్యావాదాపవాదముల మీఁదఁ గాక తాను సత్యమని నమ్మిన మెస్సయా నామ ప్రకటనకు స్థాపనముమీఁదనే ప్రాణము లిచ్చుటకు సని నిశ్చయించుకొని "నేను చెప్పినసక్షమున మీరు నమ్మరు" అని మానము మాని తన నుత్తరము చెప్పెను. అతఁడు తనమాయాజాలములో తగులుకొను చున్నాఁడని భావించి యాప్రధానాచార్యుఁడు "సత్యసాక్షికముగా నీవు దేవునికుమారుఁడ వైన మెస్సయా వగుదువేదా చెప్పుము" అని యడిగెను. నక్కరుడు స్పష్టముగా నుండవలసిన కాలము పోయి బహిరంగముగా ప్రకటింపవలసిన సమయము వచ్చినదని తలంచి "నీవన్నట్లు నీవే చెప్పుచున్నావు." అని యూరూర్క్యముతో ప్రతిపత్తి దృఢముగా, మాటల నిశ్చయముతో స్పష్టముగా పలికెను. ధర్మాధికారుల వంక చూచి యిట్లనెను "ఆకాశమునందు మేఘములమీఁద ప్రకాశించిన దేవుని యొక్కయు కుమారుఁడు వచ్చుట మీరు చూచెదరు" అని చెప్పెను.

ఈమాటలు వినఁగానే ప్రధానాచార్యుఁడు దేవదూషణ కోపముచేత మండిపడి, యితరధర్మాధికారులతో బిగ్గఱగా "ఇతఁడు దేవదూషణ నిందను పలికినాఁడు. ఇఁక సాక్ష్యవసరములతో పని యేమున్నది? ఇతని యీ దేవదూషణమును మీరు వినియున్నారు! మీరేమని తలంచెదరు!" అని యడిగెను. "ఇతఁడు ద్రోహి; వధార్హుఁడు." అని యెల్లవారు ఏకముగా పలికిరి. ఇంతటితో విచారణ సమాప్తి

మయినది. ధర్మాధికారులు తమ యధికారకాలములను తీసి ఘోరముగా చేసి, వేగముగా నరక్షితుండయి యున్న యీశానుద్ధుని మీఁదికి పరుగెత్తిరి. చేతులు గొలుసులతో కట్టబడి యుండుటచేత నతఁడు దవ్వుడు తన్ను రక్షించుకో సిద్ధముగలవాఁ డయినను రక్షించుకో లేని దురవస్థలో నుండెను. అట్టివానిని వారు పైఁబడి కొట్టి మొగముమీఁద నుమ్మి వేసి, “ఓ యుళివిక్రుఁడా! నీ వట్టి యాశ్చర్యమహిమలు కలవాఁడ వైన పక్షమున, నిన్ను ముష్టిప్రహారములు చేయుచున్న వా రెవ్వరో మాకు చెప్పుము.” అని పరిహాసము చేసిరి. అతఁడు వా రెక్కుమాటల కును బదులు పలుకలేదు. కోపముగాని శోకముగాని తెలిపెడు చిహ్న మైనను పెదవులను దాఁటి రాలేదు; అలల తాఁకుడ చలింపని పర్వత మువలె యున్నట్లు వారిమధ్య నతఁడు చలింపక నిలుచుండెను.

లోపల నిది యంతయు నిట్లు జరుగుచుండఁగా వెలుపల పేతురును యోహానును వచ్చి ముట్టడి దాఁటుకొని ప్రాకారములోపలఁ బ్రవేశించిరి. ఆరాత్రి యెక్కువ చలిగా నుండెను; అందుచేత సైనికులును మరికొందఱును చలిమంట వేసికొని దానిచుట్టును కూర్చుండి కాఁచుకొనుచుండిరి. పేతు రాగుంపులో చేరి నిలువఁబడి యుండఁగాఁ బొంది యెవ్వరో యొకరు “నీవు గలిలయదేశస్థుఁ డైన యేసునితో నుండినవాఁడవు కావా!” అని పలుకరించిరి. అతఁ డామాటలకు భయపడి “నీవు చెప్పినసంగతి యేమియు నే నెఱుఁగను” అని పలుకుచు ప్రాకారములోని మఱియొకచోటికి తొలఁగి పోయెను. అక్కడ నింకొకఁ డాతనివాలు పట్టి “నిశ్చయముగా నీవు యేసుని శిష్యులలో నొకఁడవు, నీకంఠోచ్చారణమే నీవు గలిలయవాఁడ వని తెలుపుచున్నది.” అని పలుకఁగా నతఁడు తాను కా నని యొట్టుపెట్టుకొనెను. తిట్టుకొనుచు వట్టుకొన్నట్టు వాఁ డక్కడ నుండఁగాఁ బొందిన పని

మూఁడవసారి నే నొల్లఁడు చెప్పెను. "నేను జీసస్సు నెఱుఁగను." అని మూఁడవసారి పీటరు కేకలుబెట్టెను. ఇంతలో ప్రభాతమును తెల్పుచు కోడి కూసెను. ఆ కోడికూత వినఁగానే కొన్నిగంటలక్రిందట జీసస్సు పలికినపలుకులు తలఁపునకు వచ్చి పీటరు రావలకుఁ బోయి పెద్దపెట్టున ఏడ్చెను.

తెల్లవారు సమయమున సన్హెడ్రిన్ సభవారు సమావేశమై మంత్రాలోచన చేసి మరణదండనము విధించిన తీర్పు నక్కడ యథావిధిగా విధించుటకయి జీసస్సును బలమయిన రక్షకవర్గము వెంట సమస్తాంగములందు త్వరగాఁ గొనిపోయిరి. తీర్పు విధింపఁ బడినవిధాంతల జీసస్సు నక్కడనుండి ప్రొక్యురేటరుయొక్క జనులు విశేషముగా కూడియుండు ప్రాకారము గల రోమను పరిపాలకుని భవనమునకుఁ దీసికొనిపోయిరి. అతనిపాట దేవాలయపు రక్షకభటవర్గము పైనికులు రాయభారము ధర్మాధికారులు మహాచార్యులు ఫారిసీలలోని ప్రముఖులు మొదలైనవారింతనుండి పెద్దయుత్సవముగా నడచుచుండినను తద్విమ్మనితఖ్యత్రవతిగారు తేడాలనుండి వచ్చి యాత్రికులు పైని జరిగి విశేషించుచుండిరి తమ తీరిచేత రాజ్యాంగమును చేపట్టిన గుంపులు తటతట కొట్టుకొన తిరిగి తిరిగి చూచుచునే పోయిరి. పై తెలుపుదారావరణ ములో నడుగు పెట్టినతరువాత నక్కడ గాలి రాదుచున్న బలిష్ఠ మైన గోపురసైన్యమును జూచినప్పుడు వారిగుండెలు కదులుటుబడినవి.

వారిప్పుడు తమవచ్చిన కార్యమును నివేదించుటకు లోపలికి విన్నపము పంపఁగా, పైలేటు వెలుపలికి వచ్చి వారు కూడియున్న విశాలప్రదేశమునకు వచ్చి ధర్మాసనము నధిష్ఠించెను. అంతట వారిలో నొకఁడు జీసస్సును ముందు నిలిపి "ఇతఁడు యూదులరాజు నని యథే

నయుండినట్లు తనకొలువువారలమీదకే దోషస్థాపనము చేయబడక యుండ వలసినవాఁడు" అని పైలేటుతో విన్నపము చేసెను. రోమనులు గూఢచారులను నియమించి తమ యధికారమును తాఱుమాఱు చేయఁ బూనువారిని నిర్దయముగా కనిపెట్టుచుందురు గాన పైలేటు యేసును గూర్చి కానాదులకే తొలఁగి యుండెను. ఇప్పుడు యేసుమీఁద వారోపించిన నేరము నరఁగా రాజద్రోహమునకయి ప్రజలను పురి కొల్పుట యను నేరమును నిజముగాఁ జేసిన బారబ్బా యను ప్రసిద్ధ మనుష్యుఁ డొకఁడు పైలేటుచేత కారాగారములో నుంచఁబడి యుండెను. ఇత డట్టివంటివాఁడు గాక కేవల భిన్నవర్తనము గలవాఁ డనియు, మతోన్మాదమునుబట్టి యాజకులలోని ప్రముఖు లతనిని ద్వేషించుచున్నారనియు, తెలిసి యుండుటచేత పైలేటు యేసున్ను యేసును పక్షమున కోరి యుండెను.

ప్రధానయాజకుఁడు నేరము మోపినప్పుడును, జనులను మోసముచేసెననియు సీజరునకు పన్ను కట్టవలదని ప్రజలకు బోధించె ననియు యేసునకు విరోధముగా నితరు లందిచ్చినప్పుడును, "వీరు నీపయి మోపుచున్న దోషములను నీవు వినుచున్నావుగదా! వీని కేమి యుత్త రము చెప్పెదవు?" అని పైలేటు యడిగెను. ప్రతివాదులు పలుకు కల్లల కుత్తరము చెప్పుటకూడ ననుచిత మని తలంచి యేసు మాఱుపలుక కూరకుండెను. "నీవు రాజ వగుదు వత్యమా!" అని మరల పైలే టడిగెను. అందుకు చెప్పిన ట్లే మరల "నీ వట్లు చెప్పుచున్నావు నీవు నాలోనైన యేసును నాకనుగ్రహించినావు." అని యేసు పలికెను. అంతట యేసును నొంటిగా తనగదిలోనికి పిలిపించుకొని విచారింప నారంభించెను. "నేను రాజనే కాని నా రాజ్య మీలోకసంబంధ మైనది గాదు. నా రాజ్యము పూర్ణముగా సత్యానుభవములోను

సత్యప్రకాశనములోను ఉన్నది. నేను సత్యమునకు సాక్షిగా నిలుచుటకు వచ్చినాను." అని ఈసన్న తనరాజ్యవ్యవస్థాపనమును వివరింపఁ దొడఁగెను. పైలేటాతనిభావమును గ్రహింపఁజాలక, అతఁడు పరులకు బాధచేయని దివాస్వప్నరాజ్యప్రవక్తనిగా పరిగణించి పరిహాసముగా "సత్యమన నేమి" అని ప్రశ్న చేసెను. ఈసన్న మతాచార్యులకును పారిసీలకును శత్రుపక్షముగా నుండువాఁడే కాని తనకు శ్రమ కలుగఁ జేయువాఁడు కాఁడని కనిపెట్టి, పైలేటాతనిని ప్రాణములతో విడుచుటకు ఇష్టముగలవాఁడయి యుండెను. అందుచేత నతఁడు ధర్మాసనమును మరల నధిష్ఠించి, ప్యాసోవరు పండుగలో జనులు కోరుకొన్న కారాబద్ధుఁ డగు యూదుని నొక్కని విడిచిపెట్టుట యాచార మగుటనుబట్టి వారికోరికమీఁద ఈసన్నను విడుదల చేయవలె నను తలంపుతో "ఈసన్నను విడిచిపెట్టవలయునా! బారబ్బాను విడిచిపెట్టవలయునా!" అని జనుల నడిగెను. ఈసన్న కారోపించిన యపరాధములను బారబ్బా నిజముగానే చేసినవాఁ డగుటచేతను బారబ్బాను విడిచిపెట్టుమని కోరినపక్షమున వారు రాజభక్తి లేనివా రని చెల్లడి యగు నన్న భయముచేతను, జనులు ఈసన్ననే విముక్తునిఁ జేయఁగోరుదు రని యతఁడు నమ్మియుండెను. అయినను జను లావఱకే మతాచార్యులచేత బోధనొందినవా రయి యుండుటచేత "మాకు బారబ్బా నిమ్ము." అని యేకవాక్యముగా కేకలిడిరి. "ఇఁక మీరాజు నేమి చేయవలెను?" అని పైలేటడిగెను. "అతనిని సిలువను వేయింపుము" అని వారు పెద్దపెట్ట నఱచిరి. "ఎందుకు! అతనియందు దోషమేమియు నాకు కనఁబడదు. అతఁ డపరాధ మేమి చేసినాఁడు!" అని పైలేటు మరల నడిగెను. వా రాతనిమాటలను వినిపించుకోక బొబ్బగా "అతనిని సిలువను వేయింపుము; సిలువను

"చేయుందురు" అని కోలాహలధ్వనితో కేకలు వేసిరి. అప్పు డతఁడు చేయునది లేక వారి యల్లరి చూచి తా నాతనిని విడిచిపెట్టిన యెడల నడఁచరాని ప్రజాక్షోభము కలుగునేమో యని భయపడియు ప్రజలు సంఘవిప్లావనమును బంపుకొన్నయెడల చక్రవర్తి తన్ను పరిపాలక పదవినుండి తొలఁగించునేమో యని జడిసియు తుదకు బారబ్బాను విడిచిపెట్టి జీసస్ను విషయమున సాన్‌హెడ్రిను సభవారు చేసిన తీర్పును స్థిరపఱిచెను. తమకృషి సఫల మయిన దన్న సంతోషముతో మతాచార్యులును పారిసీలును సభను విడిచి తమ యిండ్లకుఁ బోయిరి. రోమక సైనికులు జీసస్ను సభాభవనమునుండి యావలకుఁ గొనిపోయిరి.

రోమకసైనికులు మృగప్రాయు లైన క్రూరచిత్తులు; వారికి దయాదాక్షిణ్యములు లేవు. పైలేటు దండనమును విధించిన గని. ఆ జీసస్సు మానవరూపమును ధరియించియున్న యాభూతుల మృగముల కప్పగింపఁబడెను. సిలువను వేయ విధింపఁబడినప్పు డాదండనమును జరుపుటకు ముం దపరాధిని కొరడాలతోఁ గొట్టుట యాచారము. నిష్కరుణు లయిన యాసైనికులకు చంపుటకు ముందు పిల్లి యెలుకను బాధించునట్లు బాధలుపెట్టుట పరమసంతోషము. తీవ్ర కశాఘాతములచేత జీసస్సు మూర్ఛపోలేదు; కంట తడిపెట్టలేదు. ఏవిధముగా నాతని ధైర్యము చెడఁగొట్టి యేడిపింప వలె నని వారుచేసిన ప్రయత్నమంతయు వ్యర్థమయినది! అతఁ డెవ్వరో మొట్టవాఁడో వాం డ్రెఱుఁగరు. అతఁడు యూదుఁ డనిమాత్ర మెఱుఁగుదురు; యూదుల నవమానించుటయే తమ వ్రత మయినందున, వారిప్పు డెలాగునసైన నాతని వేధించి నొప్పికి తాళలేనట్లు కనఁబడునట్లు చేయవలెను; తీవ్రవేదనచేత మనుష్యుఁడు గిలగిల కొట్టుకొనుచుండఁగా జూచునప్పటికంటె మఱియొకప్పుడు వారి కెక్కువప్రమోదము కలు

గదు. అతఁడు మూలుగకుండెను దయచూపుఁడని వేఁడలేదు; ను వారు పెట్టుబాధ మఱింత కఠిన మైనదియు దీర్ఘతర మైనదియు నయ్యెను. ఎంతభయంకర మైన బాధలు పెట్టినవా రయ్యును తా మాతనిముఖమునందు దుఃఖసూచనలు తోఁపఁజేయ దారి కానరానం దున వా రాతనిని వ్యథపెట్టుమార్గము నింకొకదానినాలోచించిరి. యూదుల రాజ నని చెప్పుకొన్న ట్లాతనిపై మోపఁబడిన నేరమును వారు విని యున్నవారు గాన, శరీరవేదనకు తాళఁగలిగినవారు సహితము పలువు రవమానదుఃఖమునకు సహింపఁజాలకపోవుదు రనుట నెఱిఁగి, వా నిని కృతకనృపతినిగాఁ జేసి యామూలమున నవమానపఱుప నిశ్చ యించిరి. తదనుగుణముగా సైనికులు మేలైన యెఱ్ఱని కంచుక మొ కదానిని తెచ్చి నెత్తురు గాఱుచున్న యతని బుజములమీఁదఁ గప్పి ముండ్లకంపతో నల్లిన కిరీట మొక్కటి యాతనినెత్తిని బెట్టి, రాజదండ మునకు మారుగా శృంఖలాబద్ధము లైన యాతని హస్తములలో నొక వేత్రమును నిలిపి, ఒకరి తరువాత నొకరుగా వచ్చి పాదములముందు సాగిలఁబడి, "ఓయూదులరాజా! నమస్కారము" అని యపహాసింపఁ జొచ్చిరి. అంతేకాక వారిలో కొందఱు అవహాసమున కవమానమును తోడుపఱచి సాష్టాంగనమస్కారము చేసి లేచి వచ్చునప్పు డాతని మొగముమీఁద నుమ్మి వేసిరి. మఱికొందఱు చేతిలోని వేత్రము నెత్తు కొని నెత్తిమీఁద మొత్తిరి. అతఁ డిప్పుడు వారిచే కృత్రిమరాజుగా చేయఁబడియున్నను నిజ మైనరాజువలె నిశ్చలహృదయుఁ డయి నిర్వి కారుఁ డయి పెట్టిన బాధలెల్ల పడి యవమానము నంతను శాంత తతో సహించెను. దౌర్బల్యలక్షణము గాని భీరుత్వచిహ్నముగాని దుఃఖసూచనము గాని యాతనిముఖమున నగుమాత్రమును గాన రానందున నాతని హింసకులకు హింసవలన గాని సంతోషము కలిగి

నది కాదు. కోపము కానరాని చల్లనిచూపులతో తమవంకఁ జూచు చున్న యతని శాంతవదనమును పొడగన్నవ్వా డాక్రూరకర్ముల శిలా కఠినచిత్తములలో సహిత నొకవిధ మయిన యపరాధస్మృతి తల చూపి వారి పెదవులనుండి యావంతు వెలువడఁబోవుచున్న పరిహాస వచనాంకురమును పైకి రానీక లోలోపలనె చంపివేసెను.

ఇంతలో నధికారులు వచ్చి జీసస్సును వధస్థానమునకుఁ గొని రావలసిన దని యాజ్ఞాపింపఁగా, కావలిభటు లాతనిని వెంటఁగొని రాజమందిరద్వారమువంక నడచిరి. ఆసమయమునందే మరణదండన మును పొందవలసిన మఱియిద్దఱు అపరాధు లప్పుడు వారితోఁ జేర్పఁబడిరి. వారు సాధారణచోరులు. యూదులకు క్రొత్తయవమానమును కలిగింప వలెనన్నయుద్దేశముతో పైలేటు వారిని జీసస్సుతోఁ గూడఁ బంపుట కేర్పాటు చేసె నని చెప్పుదురు. మరణదండనార్థము కొనిపోఁ బడు చున్న యపరాధి ముందు వాఁడు చేసిన నేరమును వ్రాసినపలక నొకమనుష్యుఁ డెత్తిపట్టుకొని నడచుట యాచారము. "ఇతఁడు యూదుల రాజయిన జీసస్సు" అని పెద్దయక్షరములతో వ్రాయఁబడి యున్న పలక నిందునిమిత్త మయి పైలేటు ముందుగానె సిద్ధము చేయించెను. అవమానకర మయినదాని భావనై యున్నవానికి పైలే టిటువంటి బిరుదము నిచ్చుట రోమానుశేయువాను డైనయూదులపై తనకుఁ గలతిరస్కారభావమును వెల్లడిచేసి వారికి తలవంపులు తెచ్చు టకే యనుటకు సందేహము లేదు. దండ్యు లయియున్న తస్కరుల నాతని సహచరులనుగాఁ బంపుటకూడ యూదుల కవజ్ఞ కలిగించుట కయియే యుండును. "దొంగల కర్హ మయినమృతి ననుభవించుట కయి దొంగలతో నడచుచున్న యితఁడు మీకు రా జగుటకు తగిన వాఁడు." అని పలుకు నర్థ మిప్పుడె యూదుని గర్విష్ఠు లయి యుండెడు

మతాచార్యులయొక్కయు పారిసీలయొక్కయు గర్వమునకు భంగకర మయి యవమానకరముగా నుండు నని యాతఁ డెఱుఁగును.

తాము దేనిపైని దిగఁగొట్టఁబడి చంపఁబడుదురో యాదారువును దండ్యులచేతనె వధప్రదేశమునకు మోసికొనిపోవుట రోమనుల క్రూరకృత్యములలో నొకటి. సిలువ యని చెప్పఁబడెడి వధసాధనము రెండుభాగములు కలదిగా నుండును. అం దొకభాగ మైన నిలువుదూలము భూమిలో పాతిపెట్టఁబడి యుండును; రెండవభాగ మైన యడ్డుదూలము భూమి కయిదా అడుగుల యెత్తున మొదటి దానిలో నమర్పఁబడును. జీసస్సు వీధిలోనుండి మోసుకొనిపోవలసిన ది యడ్డుదూలమునే. చుట్టును సైనికులు కాచియుండఁగా, దోషారోపకులు కొంతమంది వెంటనడువఁగా, జీసస్సు వధార్థము కొనిపోఁబడెను. పౌరులలో ననేకుల కాతనిని పట్టుకొన్న వార్తయే తెలియదు; మంది నడిరేయిని రాజపురుషు లాతనిని బట్టుకొనిరి; మధ్యాహ్నము కాకమునుపే యతఁ డడ్డుదూలమును వహించి పైలేతుసభాగృహము నుండి బయలు వెడలెను. వీధులలోనుండి పోవుచున్నప్పుడు కొందఱు స్త్రీ లాతని నానవాలుపట్టి హెచ్చుగొంతుకలతో రోదనము చేయఁ దొడఁగిరి. జీసస్సు వారివంక తిరిగి "ఓ యెరూషలేముపుత్రికలారా! నా నిమిత్త మయి శోకింపకుఁడు. మీనిమిత్తమును మీబిడ్డల నిమిత్తమును శోకింపుఁడు." అని వారి నూఱార్చెను.

జీసస్సు తనమీఁద మోపఁబడిన భారమును మోవలేకపోయినందున, రోమను భటులు పురద్వారమువద్ద నెక్కడనుండియో వచ్చి పురములోఁ బ్రవేశింపఁబోవుచున్న యొకపరదేశస్థునిఁ బట్టుకొని బలవంతముగా నాయడ్డుదూలము నాతనిచేత గమ్యస్థానమువఱకును మోయించుకొని పోయిరి. జీసస్సు దుర్బలశరీరుఁడు కాఁడు కాని రాత్రి

నుండి భోజనములేనివాఁ డయి యుండుటచేతను, క్రూరకిరాతు లైన పదాతులచేత నెత్తురు వఱదలు కట్టునట్టుగా దెబ్బలు తినియుండుట చేతను, గంటలకొలఁదికాలము నిలువఁబడియుండి వ్యాకులమనస్కుఁ డయి యుండుటచేతను బలహీనుఁ డయి యతిభారమైన యాదారువును మోయలేక పోయెను. రోమనులు త్రోవను బోవువారి నెవ్వరినైనఁ బట్టుకొని వెట్టికిఁగొట్టి వారిచేత నిచ్చవచ్చినపని చేయింపవచ్చును. ఇట్లు పట్టుకోఁబడి బలత్కారముగా బరువుమోయునట్లు చేయఁబడినవాఁ డుత్తరాఫ్రికాలోని సైరీనువాస్తవ్యుఁడైన సీమోనను పేరు గల యూదుఁడు. అతఁడు ప్యాసోవరు తీర్థమునిమిత్తమయి యాత్రకు వచ్చెను.

ఊరు దాఁటి కొంచెముదూరము నడచినతరువాత 'గాల్గోథా' యను స్థలమునకు వచ్చిరి. ఆపదమున కాభాషలో కపాలభూమి యని యర్థము. ఇదే కొంచెము సేపటిలో సిలువను వేయుట యనెడు క్రూర కర్మము జరుగనున్న ప్రదేశము. ఇది మన దేశమునందు పూర్వ కాలమునం దుండిన కొఱతను వేయుట వంటిది. ఇందు మొదటిదానిలో మనుష్యుని మ్రానిపైఁ బెట్టి చేతులకు మేకులు దిగఁగొట్టెడువారు. రెండవదానిలో మనుష్యుని గ్రుచ్చఁబడెడు శూలమునకు దిగఁగొట్టెడు వారు. ఈ రెండుదండనములలోను కూడ దండితులు వెంటనే ప్రాణములు గోలుపోక కొన్ని సమయములయందు దినములకొలఁదిని బ్రతికి బాధపడుచుండెడువారు. అడ్డుదూలమునఁ బెట్టి మేకులుగొట్టుటకు ముందు వధ్యులకు బాధ తెలియకుండఁ జేయుట కయి మైకము చేసెడి యొకవిధమైన మద్యమును త్రాగనిచ్చెడివారు. వాడుకనుబట్టి యొడలు తెలియకుండఁ జేసెడి మద్యమును పానముచేయుట కయి యేసున కిచ్చిరి. అతఁ డామద్యపాత్రమును నోటివద్దఁ బెట్టుకొని నాలుకతో రుచి చూచి యది మత్తుపదార్థమని తెలిసికొని త్రాగక నిరాకరించెను;

నొప్పి తెలియకుండ స్మృతి తప్పియుండుటకంటె తెలివి కలిగియుండి నొప్పి ధైర్యముతో నోర్చుకొనవలయు ననియు, తాను కోరి తెచ్చుకొన్న మృత్యువును మహావీరునివలె నిర్భయముగా నెదుర్కొనవలయు ననియు, అతఁడు తలఁచి మత్తుచేయు మధుపానముయొక్క సాహాయ్యము నొల్లఁ డయ్యెను. అంతట నతని వస్త్రములను దీసి యాతనిని కొయ్యల కంటఁగట్టిరి; చేతుల నడ్డుకొయ్యమీఁద నిలుప్రక్కలను దాఁచి మేకులను గొట్టిరి; శరీరము బరువుచేత జాఱిపడకుండ రెండు కాళ్ళనడుమనుండి దారము వేసి నడుమనున్న నిలువుకొయ్యకు నడుము నద్ద కట్టిరి. మృత్యుదేవత కన్నుగవామువచ్చి ప్రాణములను గొనువఱకు నతఁడు తీవ్రబాధముగా వ్రేలాడుచుండవలెను. అతనిచెంతఁ గొనిరాఁబడిన యిద్దఱు తస్కరులును జీవమున్న తనపార్శ్వములయందును సిలువ కొయ్యలకు వ్రేలాడఁ దీయఁబడిరి. వారికి తగినంత మందిని భటులను కావలియుంచి తక్కినసైనికులు పురమున కరిగిరి. ఈదారుణకర్మము జరుగుచున్నంత సేపును జీవము సంపూర్ణ స్థైర్యముతో నుండి యొక్క దీనవచనమునైనను పలుకక కడపట "తండ్రీ! వారేమిచేయుచున్నారో వారెఱుఁగరు; వారిని క్షమింపుము" అని ప్రార్థించెను. విశేషకాల మతఁడు లోలోపలనే ప్రార్థించుచుండెనుగాని యింకేమియుపలుకలేదు. ఈలోపల నాతని విరోధులు కొందఱాతని వినాశముమజూచి సంతోషింపవలెనన్న నీచ బుద్ధితో పట్టణమునుండి పనికట్టుకొనివచ్చి, అతనిమరణవేదనను చూచి పకపకనవ్వుచు హేళనముచేయుచు "నీవు దేవునికుమారుఁడవైనవశమున సిలువనుండి దిగిరమ్ము. ఓయిస్రాయేలరాజా! దిగిరమ్ము. మేము నిన్ను నమ్మెదము." అని కొందఱును "నీవు దేవాలయమును నాశముచేసి మూఁడుదినములలో మరల కట్టుదువు. అట్టి నీవు నిన్ను

యేసునను పరిహసించుటకయి చూడవచ్చిన మహాపురుషులును దారిని పోవుచు చూచినవారును పోయి సిలువకొనను "యూదుల రాజు" అని వ్రాయబడి యున్న పలకను జూచి యూదయనాయకు లైన ప్రధానార్చి యాచార్యపురుషులతో మొత్తపెట్టుకొన్నందున వా రా వ్రాతను మార్చి యేసు యూదులరాజనని తాననుకొన్న ట్లర్థమిచ్చెడు వ్రాత వ్రాయింపవలసిన దని పైలేతుతో విన్నపము చేసిరి. కాని యతఁ డాచార్యులమాటలు పెడచెవిని బెట్టి వారిప్రార్థన నిరాకరించి పంపివేసెను.

సాయంసమయము సమీపించుచుండెను. రక్తనిస్సరణాధిక్య ముచేతను నాయాస మధికమయి విదాహము పుట్టఁగా యేసు దప్పిక యగుచున్నదని చెప్పెను. దయాశూన్యులైన సైనికులలో నించుక దయగలవాఁ డయినభటుఁ డొకఁడు తాము త్రాగుటకుఁ దెచ్చుకొన్న పానకములో స్పంజిని (లోనికి నీరు పీల్చుకొను సముద్రపుపాఁచి) ముంచి కఱ్ఱకొనను కట్టి యెత్తి నోటి కందియ్యఁగా యేసు దానిని చప్పరించి పీల్చెను. అతని కంతకంతకు దేహతాపము దుస్సహము గాఁ దోఁచెను. ఎటు చూచినను అతనిమనస్సునకు మనుష్యునియొక్క కృతఘ్నతయు దుష్ప్రభావమును గానవచ్చుచుండెను. ఘనకాల మాతని మనస్సును నిరాశామేఘములు కప్పికొని యీశ్వరుని మఱుఁగుపఱిచెను. ఆనిరా శాంధకార నిమగ్నావస్థలో నతఁడు "ఓనాదేవా! నాదేవా! నీవు నన్నేల విడిచిపెట్టినావు!" అని యఱచెను. ఎంతటిమహాత్ములకును మానుషదౌర్బల్య మొకానొకప్పుడు పొడచూపక మానదుగదా! దీనినిబట్టి యాతని యీశ్వరునియందలి విశ్వాసము తగ్గినదని తలంచఁ గూడదు. బాల్యమునుండియు పలుక నలవాటు పడి యున్న యీవా క్యము తీవ్రశారీరకవేదనానుభవసమయమున నప్రయత్నముగా వచ్చె

వచ్చియుండును. అది కొట్టబడియున్న శరీరము క్షీణదశ నొందుచు వచ్చినకొలఁదిని ఆయన యాత్మ యంతకంతకు నిర్మలమగుచు వచ్చి దైవికస్వభావము ప్రకాశము నొందెను. తన కర్తవ్యము స్మరణకు వచ్చెను; తన మరణము ప్రపంచముయొక్క ముక్తి కారణ మగునని కనుఁగొనెను; తన ముందు నడచు చున్న దారుణదర్శనము లదృశ్యము లయి మనస్సు తదేకనిష్ఠతో పరమపితయందు లగ్న మయ్యెను. మరణమునకు కొన్ని నిమిషములు ముందుగా నతఁడు "తండ్రీ! నా యాత్మను నీచేతులలో సమర్పించుచున్నాను." అని యుచ్చైస్స్వరముతో నిస్పష్టముగా పలికెను. కడపట నతఁడు "ఇది సమాప్తమయినది" అని తనలోతాను మందస్వరమున ననుకొనఁగానే తల రొమ్ముపైని వ్రేలాడఁబడెను; ప్రాణము లుత్క్రమణము లయ్యెను. సిలువను వేయఁబడినతరువాత మూఁడుగంటలలోనే యతఁడు కాలధర్మము నొందెను. అతని శీఘ్రమరణమునకు రక్తవాహిక యొకటి తెగుట కారణమని వచింతురు.

సాధారణముగా రోమనులు సిలువను వేయఁబడినవారి శవములను సమాధిచేయుట కయి బంధుమిత్రాదులను తీసికొని పోనిచ్చెడువారు కారు. అయినను తగినంత పెద్దలంచ మియ్యఁగలవా రున్న యెడమున రోమకపరిపాలకులచేత నట్టిపని చేయించుటయు నసాధ్యము కాదు. రహస్యమున యేసునకు పరమభక్తులయి యుండియు బహిరంగముగా తా మతనిశిష్యు లయినట్టు చెప్పునంతటి ధైర్యము లేనివారు యెరూషలేముపురవాసులలో ననేకు లుండిరి. అట్టివారిలో నొకఁడయిన జోసఫను వాఁడు ప్రబలుఁడును విత్తవంతుఁడు నయి యుండెను. యేసునివిషయమయి జరుపఁబడిన యన్యాయములవలనను క్రూరత్వమువలనను కలిగినకోపముచేత ధైర్యవంతుఁ డయి పైలేటువద్దకుఁ బోయి

శవమును సిలువమ్రానినుండి తీసికొని పోనియ్యవలసిన దని గోవర్న వేడుకొనెను. పైలేటు ఆతనిప్రార్థన నంగీకరించెను. అందుచేత తత్సమీపమున నున్న జీసస్సుయొక్క మిత్రులతోడు పాటుతో నతడు శవమును సిలువనుండి దింపి, శుద్ధజలముతో కడిగించి, సమాధి యొద్దకు తీసికొని పోయెను. అతనితోటలో రాతిలో మలచిన సమాధి యొకటి యుండెను; దానిలో జీసస్సుశరీరమును బెట్టి దాని ముఖద్వారమున నొక్కమహాశిలను దాని మూంతపెట్టి, ఈ మిత్ర బృందము ఖిన్నహృదయములతో వెనుక మరలిపోయిరి. ఇట్లు జరి గిన దినము శుక్రవారము. ఆదివారమునాఁడు జీసస్సు తన మిత్రులకు కొందరకు సజీవుండయి కనంబడె నని చెప్పెదరు. జీసస్సుయొక్క పునరుజ్జీవనకథ యిది — గాలిలీ నుండి జీసస్సువెంట వచ్చిన మేరీ మాగ్డలీ ననునామె ఆదివారమునాఁడు ప్రాతఃకాలమున సమాధి యొద్దకుం బోయి చూడంగా దాని మూంత వేసినరాయి యథా స్థానమున లేక తొలగింపంబడియుండె నంట! పీటరును జానును కలిసి కొని జరిగినసంగతిని వారితోం జెప్పుట కయి యామె దుఃఖముతోను భయముతోను వెనుకకుం బోయె నంట! వా రామెతోం గూడ సమాధియొద్దకుం బరుగెత్తుకొని వచ్చి లోపలం జొచ్చి యది వట్టిదిగా నుండుట చూచి వెంటనే వెడలిపోయిరి గాని యామె మాత్ర మేడ్చుచు నక్కడనే యుండె నంట! కొంతసే పయిన తరువాత మేరీ సమాధి లోనికి వంగిచూడంగా, దానిలో నిద్దఱు దేవదూతలు కనంబడి యేం యేడ్చుచున్నా వని యడిగి రంట! "వారు నాప్రభువును తీసికొని పోయినారు గనుక వా రాతని నెక్కడ నుంచిరో నే నెఱుంగను". అని మేరీ యుత్తరము చెప్పె నంట! అప్పు డామె తలయెత్తి కనుంగొనంగా తన సమీపమున నొక్కరుఁడు కనంబడి "ఓ కాంతా! ఏల యేడ్చెదవు"

అని యడిగె నఁట! బాష్పముల వలనఁ గొంతవఱకు కన్నుగానని దయి యాస్థలమునకు కాపున్న తోటవాఁడని, తలఁచి "అయ్యా! నీ వాతనిని తీసుకొనిపోయి యుండినపక్షమున నీ వాతని నెక్కడ పెట్టితివో నాకు చెప్పుము" అని యామె యాతని నడిగె నఁట! అప్పు డామనుష్యుఁ డామెను 'మరీ' అని పేరితో పిలువఁగా, "ప్రభువా అని సంతోషముతో కేకవేసి, ఆమె యతనిని యేసువని గురుతు పట్టె నఁట! యేసున్సరియొక్క పునరుత్థాన విషయమునఁ గల సాక్ష్య మంతయు నొక్క మరియొక్క మాట లయి యున్నవి. ఆమె నిజము గానే తన ప్రభువును జూచినట్లు భ్రమపడి యుండవచ్చును. ఆమె భయ శోకపరీతస్వాంత యయి తదేకధ్యానముతో సదా ప్రభువునే స్మరించు చున్నప్పుడు మనోనేత్రమున కాతనిరూపము కనఁబడుటయు భావనా సంభవము లయి యాతని మాటలు వినఁబడుటయు వింత కాదు. ఇట్లే యాతని శిష్యులును వివిధస్థలములయందు తమ స్వామియొక్క శబ్దస్వరూపములను వినియు కనియు నుండవచ్చును. చచ్చినవాఁడు లేచివచ్చుట సత్యము కాకపోయినను, ఆకాలమునందుఁ గలిగిన యా నమ్మకము శిష్యులకు నూతనధైర్యోత్సాహములను గలిగించుటకు యేసు న్సపదేశించిన ధర్మములకు లోకములో నత్యంతవ్యాప్తిని కలి గించుటకును పరమోపకార మయినది. తనకుఁ గల మహామహిమ లతో సకలగుణగణగరిష్ఠుఁ డయినయేసు వంటివాఁ డేమియు చేయ లేక తనకాయము నాచార్యపీఠమునకు బలిపెట్టవలసినవాఁ డయి నప్పుడు శక్తిహీనులమును గుణహీనులము నయిన మేము చేయఁగల గుదు మని, శిష్యకోటిలో ప్రబల మైన నిరాశ వ్యాపించియుండినప్పుడు "యేసు జీవించియే యున్నాఁడు. ఆచార్యపురుషు లాతని దేహము నంతను నొంపఁగలిగినను, ఆతనియాత్మ యింకను మనతోనే యున్నది.

శోకార్తులయియున్న శిష్యులకుదర్శనమిచ్చి సంభాషించుచున్నాఁడు. దిగ్విజయము చేయుట కయి మన కాతఁడు తోడుపడ నున్నాఁడు. ఈలోకమునందు మన కేమి సంప్రాప్త మయినను పరలోకమునందుత్తమగతిని మన కతఁడు చూపుచున్నాఁడు" అను కర్ణపరంపరాగతమయిన జనశ్రుతి భీరువులకు నూతనస్థైర్యమును నిరుత్సాహులకు నూతనోత్సాహమును దుర్బలులకు నూతనబలమును పుట్టించి తమప్రభు వుపదేశించిన శుభవార్తను కష్టములోర్చి దూషణలకు సహించి తర్జనభర్జనములకు తలయొగ్గి దాడులకు లొంగి లోకములో ప్రవచనముచేయునట్లు చేసినది. మూడుగంటలకాలపుశ్రమతో తన యశాశ్వత మయిన స్థూలకాయమును విడిచినవాఁ డయ్యును శాశ్వత మైన కీర్తికాయమును ధరించి ప్రపంచమునకు మహోపకారి యయి నూతనధర్మస్థాపకుఁడయి యిప్పటికిని జీవించియున్నాఁడు; ప్రపంచములో మనుష్యజాతి యున్నంతవఱకు ముందును జీవించియుండును. ఈశ్వరుఁడు ప్రపంచమున కంతకు తండ్రియగుటచేత మనమందఱ మీశ్వరపుత్రుల మే యయినను జీసస్సీశ్వరపుత్రులలో సత్తమోత్తముఁ డనఁదగినవాఁడు. ఈయుత్తమత్వము కల్యాణగుణసంపత్తిచేతఁ గూడ నీశ్వరకుమారత్వమున కర్హుఁ డగుటచేత వచ్చినది. ఇతఁడు బోధించిన సత్యములలో క్రొత్తవనఁదగినవి యెన్నో లేవు. ఈతఁడు బోధించిన సత్యములలో నీశ్వరుని పితృభావమును మనుష్యుల యన్యోన్యసోదరభావమును ప్రధానము లయిన వని చెప్పవచ్చును. ఇవి సహితము క్రొత్తవి కావు. జీసస్సుజాతివా రయిన యూదులు దేవుఁడు తమ తండ్రి యనియు తామాతని ప్రియపుత్రుల మనియు తమ్ముమాత్రమే దేవుఁడు ప్రేమించి యందఱి కంటెను దమ కెక్కువ యాధిక్యము గలిగించు ననియు భావించుకొని గర్వపడుచుండెడివారు. ఈ భావన భ్రమ యనియు

నీశ్వరునికి తా నెట్లు ప్రియతనయుఁడో యట్లే లోకములో జాతులవారును సమానముగానే ప్రియతనయు లనియు, ఈశ్వరుఁ తనయెడల నెట్లు ప్రేమ గలవాఁడయి యున్నాఁడో యట్లే యెల్ల జాతులవారియెడలను సమానప్రేమమును గలవాఁడయి యున్నాఁడనియు, జీసస్ బోధించెను. ఇదియే యాతఁడు బోధించిన క్రొత్త సత్యము. దేవుఁడు తండ్రియు, మనుజులు కొడుకులు నగుటచేత పుత్రులకు పితృాజ్ఞానువర్తనము పరమధర్మము. ఏవిషయములోను జనులీశ్వరాజ్ఞాతిక్రమణము చేయక యీశ్వరేచ్ఛానుసారముగా సర్వవిషయములలోను ప్రవర్తించువా రయ్యెడు పక్షమున భూమిపై నీశ్వరరాజ్యము నెలకొనును. ఈయీశ్వరరాజ్యస్థాపనము నిమిత్తమే జీసస్ తనప్రాణము ధారపోసెను. ఈ యీశ్వరరాజ్యము స్థాపింపఁబడిన యెడల జగత్తులో పాప ముండదు; అధర్మ ముండదు; అసత్య ముండదు; అన్యాయ ముండదు; ద్వేష ముండదు; వంచన ముండదు. అందఱును దేవునకు విధేయపుత్రు లయి, పరస్పరప్రేమము గల సోదరులయి, పాపవిదూరులయి, ధర్మపరులయి, సత్యవంతులయి న్యాయపరాయణులయి, సదయులయి, ఋజువర్తనులయి, పరోపకారపారీణులయి, అంతకంత కీశ్వరసామీప్యము నందుచు దేవతుల్యులయి మనుష్యు లీశ్వరరాజ్యములో శాశ్వతానందమును బొందువారగుదురు. యీశ్వరరాజ్యమున కందఱును సమానార్హత గలవారు. ఎంతటిపాపి యయ్యును దీనిని పొందుట కెవ్వఁడును నసమర్థుఁడు కాఁడు. ముఖ్యముగా పాపుల నీశ్వరరాజ్యములో ప్రవేశపెట్టుట కొఱకే తాను తన ప్రభు వయిన తండ్రిచేత పంపఁబడినట్టు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలవాఁడయి జీసస్ వారియెడల సదయుఁడయి పాపులకొఱకే తనప్రాణము నర్పించెను. ఈశ్వరరాజ్యము బలపడి భూమి భూతలస్వర్గ

శ్రేష్ఠమైన శ్రేష్ఠ లోకమునకు మార్గప్రదర్శక
జనన్నుపహితము మనవలె మనుష్యమాత్రుఁడై యుండి
అనయకళంకశుద్ధ వర్తనముచేతను, నిశ్చల నిర్మల దైవభక్తి
చేతను, అవ్యాజపరార్థక పరత్వము చేతను, దేవతుల్యుఁ డయినాఁడు.
అంతమునకును పాపమునకును పరాభవమునకును గురుతుగానుండిన
సిలువ యేసున్ను దానిపైని వ్రాలుడగుటచేత ప్రభువులును మిత్రులును
గూడ గౌరవచిహ్నముగా ధరించిగర్వపడునంతటి పూజ్యత కలదగునని
యెవ్వరనుకొనిరి! దేవపుత్రుఁడన్నంత ఘనతను పొందుటకయి విషయ
సుఖములవంటి శాశ్వతంచునింద్రియనిగ్రహముతో నతఁ డెంత పోరాటము
సలిపియుండునో! భగవంతునియందు పరాఙ్ముఖుని చేయఁజాలు పాప
చింతలను మనస్సునుండి పాఱఁదోలుటకయి యెంతకష్టపడియుండునో!
ఈశ్వరునితోడ సంతతసాన్నిధ్యమును కలిగించుకొని యాయన
యిచ్ఛను సదా నెరవేర్చ బోఁబడునట్లు చేయుటకయి యెంత నిరం
తరాభ్యాసము చేసియుండునో! ఏమియు చేయకున్న నంతమునభముగా
ఈశ్వరరాజ్యము నతఁడెట్లు చూడఁగోవఁ గలిగి యుండును! అతఁడు
బోధించిన యీశ్వరరాజ్య నైసర్గిక మయినదికాదు; మానసిక మయి
నది. దేశకాలజాతివిశేషము లేక శుద్ధహృదయులును శుద్ధవర్తనులును
అయినవా రందఱును దానినిపొందుటకు స్వాతంత్ర్యముగలవారు.
ఈశ్వరాజ్ఞోల్లంఘనమున కనఁగా పాపమునకు పశ్చాత్తప్తులయి నిర్మల
హృదయములతో తండ్రియైన పరమేశ్వరుని సమీపించు బిడ్డలంద
ఱును ఈశ్వరరాజ్యములో ప్రవేశించి యానందము నొందుదురన్న
మతసత్యసారస్వముల ప్రతిష్ఠాపనాచార్యుఁ డయిన యేసుయొక్క-
సిద్ధాంతము లోకములోని సర్వమతముల యందును వ్యాపించి యనంత
శుభదాయక మగునుగాక!
